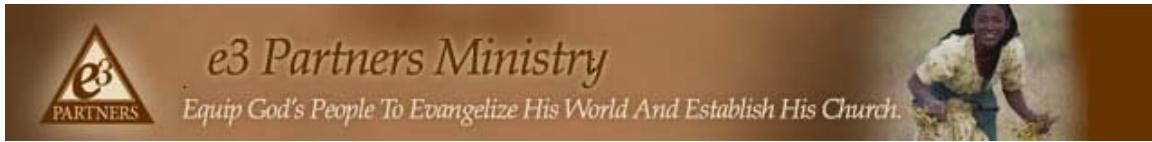

Maazimio ya Kozij ya Omega

Nyenko ya Kusaidia
Kituo cha Mafunzo kwa Wapanda Kanisa

Imetolewa na Jerry C. Wofford, Ph.D.

Jinsi ya Kutumia Maazimio ya Wakufunzi

Kozi ya Omega inatoa yaliyo bora ya kuridhisha zaidi kwa kufunza wapanda kanisa na kuwaongoza katika utaratibu wa upandaji kanisa. Kwa kumaliza Mwongozo wa Tatu, kila mwanafunzi mpanda kanisa anatakiwa awe na kanisa mpya lililopandwa kwa kujifunza nyenzo ya somo na kufanya utekelezaji wa azimio mwishoni mwa masomo. Unapotumia kiongozi cha wakufunzi, Miongozo ya Kozi ya Omega inasaidia kama mwongozo wa kuelekezea. Kiongozi cha wakufunzi kimeandaliiwa kusisitiza mwingiliano na njia za kufanya warsha kwenye maelekezo ambayo ni ya lazima kwenye kupata matumizi yenye mafanikio ya nyenzo. Kozi ya Omega lazima itumike. Kwa kifupi lazima itumike kama chombo cha kufundishia na kuelekezea katika upandaji hasa wa makanisa mapya ili kuwa ya thamani katika kufatilia Utume Mkuu.

Yaliyomo katika somo kwa wafunzwa yanatakiwa yawe sawa kama hayo ya Kozi ya Omega iwezekanavyo. Kiongozi hiki kinajitwalia kuwa wanafunzi wapanda kanisa hawatakuwa na Kozi ya Omega kuwepo kusomwa. Mara nyingi hili linatoka wakati wanafunzi wanapokuwa wanawenza kusoma tu lugha ambayo Kozi ya Omega inakuwa hajatfasiliwa. Hakika, wakufunzi wanatakiwa wawe wanawenza kusoma Kozi ya Omega ili kujiandaa kwa ajili ya mafunzo. (Viongozi hivi nya Wakufunzi vinaweza pia vikatumika kuwasaidia wakufunzi wa madarasa ambayo wanafunzi wanakuwa na miongozo ya Kozi ya Omega.) Madarasa yanatakiwa yawe madogo, yasioxidi watu thelathini. Kwa darsasa la watu 10 au zaidi, vikundi vidogo vinatakiwa vitumike kwenye majadiliano. Baada ya majadiliano haya, waulize wajumbe wote wa makundi madogo kusema baadhi ya mawazo yaliyoelezewa kwenye majadiliano yao. Kama wanafunzi wanapokea maazimio haya ya mafunzo, wakati majibu yanapotolewa kwenye maswali waulize wanafunzi kuelezea, kutathimini, na kujadili majibu yaliyotolewa.

Anza kujiandaa kwa kusoma Kusudi la Somo, Wazo Kuu, Matokeo Yanayotarajiwa, na Ushauri kwa wakufunzi yanayopatikana mwanzoni mwa kila Somo la Omega. Wakati wote toa agizo kwa utekelezaji wa azimio unaopatikana kwenye kiongozi hiki. Soma Utekelezaji wa Azimio mara kadhaa kuhakikisha kila mwanafunzi anaweza kuandika. Miongozo ya Kozi ya Omega ni viongozi wako waelekezi. Visome kwa uangalifu kabla ya kufundisha kila somo.

Mkazo wa masomo haya ni juu ya mafunzo ya mwingiliano ya Biblia. Wanafunzi wapanda kanisa lazima wawe na Biblia na kuweza kuisoma. Nyenzo katika viongozi hivi nya masomo yaliyo katika visanduku yametolewa kama maelekezo kwa wakufunzi. Mahali inapowezekana wafanye wanafunzi tofauti kusoma mistari ya maandiko kutoka kwenye Biblia zao wenywewe. Hata inapokuwa hakuna swali lililotolewa, waulize wanafunzi kujadili mistari mahali mda unaporohusu. Wanafunzi wanatakiwa kwa bidii kuandika wakati wa darasa. Vitu vilivyo katika kivili kwenye nyenzo hapo chini vinatakiwa viandikwe kwenye ubao wa choki au ubao mweupe, au karatasi za kunyofoa ili wanafunzi waweze kuandika vitu hivyo.

Viongozi hivi nya mafunzo vimokusudiwa kutoa mchanganyiko, yanayovutia na yenyе ufanisi katika kufundisha. Masomo yanatakiwa yatolewe kwa furaha, shauku na mwingiliano zaidi. Kila somo ni la saa moja. Wakufunzi lazima wawe waangalifu kuanza na kumaliza katika mda.

Yaliyomo

MWONGOZO WA KWANZA

MAONO YA KUM	5
SOMO LA 1: “Z” Kufikiri “Z”	5
SOMO LA 2: Utume Mkuu na Upandaji Kanisa	6
SOMO LA 3: Mzunguko wa Upandaji Kanisa	8
SOMO LA 4: Kanuniza Utafiti.....	10
KANISA	
SOMO LA 1: Misingi ya Kibiblia kwa Ajili ya Kanisa	20
SOMO LA 2: Kusudi la Kanisa	20
SOMO LA 3: Mfumo na Kazi.....	21
SOMO LA 4: Kutafsiri Kanisa la Mtaa.....	23
TABIA YA KIROHO	
SOMO LA 1: Kuhesabiwa Haki kwa Imani.....	24
SOMO LA 2: Kuishi kwa Injili.....	25
SOMO LA 3: Kukua kwa Mkristo.....	26
SOMO LA 4: Nguvu ya Injili Ibadilishayo.....	27
SOMO LA 5: Kuweka Kumbukumbu za Maisha ya Kiroho.....	29
MAOMBI	
SOMO LA 1, 2: Kongamano la Maombi	30
SOMO LA 3: Jinsi ya Kuwezesha Maombi	31
NJIA ZA KUJIFUNZA BIBLIA	
SOMO LA 1: Utangulizi Kwenye Njia za Kujifuzza Biblia kwa Kufata Neno	32
SOMO LA 2: Kuchunguza Neno la Mungu.....	33
SOMO LA 3: Warsha ya Uchunguzi	35
SOMO LA 4: Kufafanua Neno la Mungu.....	36
SOMO LA 5: Warsha ya Ufafanuzi.....	38
SOMO LA 6: Kulitumia Neno la Mungu.....	39
SOMO LA 7: Warsha ya Matumizi	41
UINJILISTI	
SOMO LA 1: Utangulizi juu ya Uinjilisti	42
SOMO LA 2, 3: Kuandaa Ushuhuda wa Mtu Binafsi.....	43

MWONGOZO WA PILI

MAONO YA KUM	
SOMO LA 6: Warsha ya Utafiti.....	44
SOMO LA 7: Kuhamasisha Raslimali Kwa Kupitia Utafiti.....	45
KANISA	
SOMO LA 5: Asili ya Kanisa.....	46
SOMO LA 6: Kazi za Umoja za Kanisa.....	47
SOMO LA 7: Kuanzisha Maelezo ya Kusudi la Kanisa.....	48
SOMO LA 8: Falsafa ya Huduma ya Upandaji Kanisa	49
TABIA YA KIROHO	
SOMO LA 6: Kuishi Kama Wana Badala Ya Kuishi Kama Yatima.....	51
SOMO LA 7: Kujifunza Kuwa Wana.....	52
MAOMBI	
SOMO LA 4: Kongamano la Maombi	54
UONGOZI	
SOMO LA 1: Kanuni za Kibiblia za Uongozi.....	56
SOMO LA 2: Sura ya Kiongozi	58
VIKUNDI KIINI	
SOMO LA 1: Kazi na Faida za Vikundi Kiini.....	61
SOMO LA 2: Kanuni za Uongozi wa Kikundi Kiini.....	62
SOMO LA 3: Kuanzisha kikundi Kiini	69
SOMO LA 4: Uinjilisti wa Kikundi Kiini	72
SOMO LA 5: Onyesho la Kikundi Kiini	73
SOMO LA 6: Falsafa ya Huduma ya Kikundi Kiini.....	74
NJIA ZA KUJIFUNZA BIBLIA	
SOMO LA 8: Njia Tofauti Tofauti za Kutumia Kujifunza Biblia kwa Kufata Neno	75
SOMO LA 9: Kuongoza Mafunzo ya Biblia kwa kufata Neno	79
SOMO LA 10, 11: Warsha Juu ya Kuongoza Mafunzo ya Biblia Kwa Kufata Neno	81
UINJILISTI ⁸¹	
SOMO LA 4: Uinjilisti na Upandaji Kanisa.....	82
SOMO LA 5: Vizuizi Vya Uinjilisti wa Mafanikio.....	82
SOMO LA 6, 7: Utaratibu Wa Kukata Shauri.....	83

Mwongozo wa Tatu

MAONO YA KUM	
SOMO LA 8: Kusonga Mbele kwa Mara ya Kwanza.....	86
SOMO LA 9: Asili ya Harakati za Upandaji Kanisa	87
KANISA	
SOMO LA 9, 10: Kanisa na Vipawa Vya Kiroho	88
SOMO LA 11: Nguvu za Kijamii za Kanisa.....	89
TABIA YA KIROHO	

SOMO LA 8, 9: Sheria na Injili	90
SOMO LA 10: Toba Kama Njia ya Maisha.....	91
MAOMBI	
SOMO LA 5: Maombi na Kufunga.....	92
SOMO LA 6,7: Kongamano la Maombi	93
UONGOZI	
SOMO LA 3: Mizunguko ya Uongozi.....	93
SOMO LA 4: Utangulizi Kwa Kazi ya Timu	94
SOMO LA 5: Maendeleo ya Timu	96
VIKUNDI KIINI	
SOMO LA 7: Nguvu ya Majadiliano ya Kikundi Kiini.....	97
SOMO LA 8: Kuwajali Watu Kwenye Kikundi Kiini	99
SOMO LA 9: Kuwafunza Viongozi Wapya wa Kikundi Kiini.....	101
UINJILISTI	
SOMO LA 8: Uinjilisti wa Kimahusiano.....	102
KUFUASA	
SOMO LA 1: Utangulizi Katika Kufuasa	103
SOMO LA 2: Jukumu Lako Katika Kufuasa	104
SOMO LA 3: Jua Lengo Lako, Jua Watu Wako.....	105
SOMO LA 4: Kuwasaidia Wafuasi Kukua Kiroho	106
SOMO LA 5: Mifumo ya Kufuasa.....	108
VITA VYA KIROHO	
SOMO LA 1: Kuelewa Mtazamo wa Kidunia	112
SOMO LA 2: Nguvu za Vita Vya Kiroho.....	113
SOMO LA 3: Mashambulizi ya Kiroho	114

Omega Mwongozo wa Nne

KANISA	
SOMO LA 12: Nguvu ya Kanisa Linaloibuka	115
SOMO LA 13: Tabia za Makanisa Yanayokua.....	116
SOMO LA 14: Azimio la Mafunzo.....	117
TABIA YA KIROHO	
SOMO LA 11: Upendo Kama Msingi wa Huduma	119
SOMO LA 12: Kuuelewa Moyo wa Baba	120
SOMO LA 13: Neema ni Kwa Wanyenyekevu	121
MAOMBI	
SOMO 8,9: Kongamano la Maombi	122
UONGOZI	
SOMO LA 6: Uongozi wa Kitumishi.....	123
SOMO LA 7: Nguvu za Uongozi.....	124
SOMO LA 8: Mitindo ya Mwingiliano.....	125
SOMO LA 9: Hitaji la Uongozi	128
SOMO LA 10: Kuwafundisha Viongozi wapya	128
VIKUNDI KIINI	
SOMO LA 10: Maswali ya Majadiliano ya Kikundi Kiini na Matatizo.....	129
SOMO LA 11: Kuzidisha kwa Kikundi Kiini	130
KUFUASA	

SOMO LA 6: Warsha ya Kufuasa.....	132
UWAKILI	
SOMO LA 1: Utangulizi kwenye Uwakili.....	133
SOMO L:A 2: Uwakili Katika Fedha	134
SOMO LA 3: Usimamizi wa Mda	135
SOMO LA 4: Utaratibu wa Upangaji Kimkakati.....	136
SOMO LA 5: Warsha ya Utaratibu wa Upangaji Kimkakati	137
FAMILIA	
SOMO LA 1: Wajibu wa Kiblia katika Familia.....	138
SOMO LA 2: Uleaji.....	139
Mwongozo wa Tano	
MAONO YA kum	
SOMO 13: Maono na Kumlika kwa darubini	140
SOMO 14: Kuhamasisha	142
SOMO 15: HATUA ZINAZOFATA	143
KANISA	
SOMO 15: Malezi ya Kanisa	144
SOMO 16: Ibada ya Umoja katika kanisa la Mtaa.....	146
SOMO 17: Jinsi ya Kuongoza Ibada ya Pamoja	147
SOMO 18: Kanisa la Mtaa na Mwili Mkubwa wa Kristo	148
TABIA YA KIROHO	
SOMO 14: Huduma ya Upatanisho	150
SOMO 15: Unyoofu wa Maadili ya Wapanda Kanisa	151
MAOMBI	
SOMO 10: Maombi ya Kuwezesha kwa Harakati za Upandaaji Kanisa.....	152
SOMO 11,12: Kongamano la Maombi	153
UONGOZI	
SOMO 11: Utoaji Viongozi	154
VIKUNDI KIINI	
SOMO 12: Viini Vinavyoenea Kupitia Makanisa ya Mtaa.....	155
SOMO 13: Usimamizi wa Viini.....	156
KUHUBIRI	
SOMO 1: Kuhubiri Kibiblia I	159
SOMO 2: Kuhubiri Kibiblia II	160
SOMO 3: Kuhubiri Kibiblia III.....	162
FAMILIA	
SOMO 3: Huduma kwenye Familia.....	163

Maazimio ya Mafunzo ya Omega Mwongozo wa Kwanza

MAONO YA KUM –Azimio la Mafunzo 1 “Z” Kufikiri: Nini Mungu anataka?

I. NINI MAANA YA “Z” KUFUKIRI? Soma yafuatayo kwenye darasa:
"Z"—matokeo ya mwisho ya kile ambacho **Mungu hatimaye anataka kwa ajili ya mataifa., eneo, jiji, kijiji, au ujirani.** Z imetumika kwa sababu iko mwishoni mwa alfabeti –mwisho au herufu ya hatima, kama tu Omega inavyoishia na alfabeti ya Kigiriki.

Waulize wanafunzi tofauti tofauti kusoma mistari ya maandiko yafuatayo kwa sauti: **Yohana 3:16, 1 Tim. 2:3-4, na 2 Pet. 3:9.** Kisha uliza maswali yafuatayo kwenye darasa: (KAMA DARASA NI KUBWA KULIKO 9 FANYA KATIKA MAKUNDI MADOGO)

1. Nini mistari yote hii inachotuambia kuwa hatima ya mwisho ya anachotaka Mungu?
2. Ni njia zipi zingine Mungu anazotimizia mwisho wake?
3. Ni nini chombo cha kwanza Mungu anachotumia kutimizia mwisho wake? (jibu: "kanisa lake.")
4. Kuna njia nydingine Mungu anayotumia kwa ufanisi zaidi leo?
5. Ni nini Mungu anataka kwa taifa langu, mkoa, jiji, kijiji, au ujirani? Andika jibu katika sentesi moja.
6. Jinsi gani "Z" inaweza kukamilishwa katika taifa lako, mkoa, jiji, kijiji, na ujirani?
7. Jinsi gani ninachofanya kwa sasa kinavyoonyesha ninachoamini Mungu anataka kufanya?

II. KUENEZA UPANDAJI KANISA

Jinsi gani tunaweza kutimiza ‘Utume Mkuu’?

Andaa au pata ramani ya jiji au kijiji chako. Onyesha kadiri makanisa mengi ya kiinjili katika jiji lako au kijiji kadiri uwezavyo na onyesha kadiri ya ukubwa wake. Nukuru ukubwa wa jiji au kijiji kwenye ramani. Uliza darasa lote kukusaidia kwenye ramani.

Unafahamu kanisa jingine la kiinjili katika _____ (jiji au kijiji) ambalo nimevuka?
Kama umekubali wazo kwamba kunatakiwa kuwa na kanisa moja kwa kila watu 1,000, ni makanisa mengine mangapi unafikiri _____ (jiji au kijiji) kinahitaji kuanzisha?

Fanya mistari yote hapo chini kusomwa na wapanda kanisa.

1. Ni nini mistari hii inatuambia kuhusu mpango wa Mungu kwa kufikia nje kwa injili?
Isaya 11:9; Marko 13:10; Mathayo 24:14; Luka 24:45-47
2. Ni nini mistari hii inatuambia kuhusu kazi yetu katika kutimiza haja ya Mungu kwa ulimwengu?
Mathayo 28:18-20, Matendo 1:8

III. BAADHI YA HATUA ZA LAZIMA KATIKA KUFIKIA KWENYE “Z”

Soma nyenzo hapo chini iliyopigiwa mstari na uliza maswali yaliyotolewa. (KAMA DARASA NI KUBWA KULIKO 9 JADILI MASWALI KATIKA MAKUNDI MADOGO)

- A. **Maombi** – Nini tunachotakiwa kuombea katika safari yetu ya kupata “Z”? **2 Ny. 7:14, Mt. 9:38**

- B. **Upendo na Umoja** – Kwa nini upendo na umoja ni wa lazima katika kutimiza “Z”? Yohana 13:35, Yohana 17:21,23
- C. **Maono** – maono ni kuunda kivuli cha hali ya wakati ujao Mungu alichonacho kwa kila mmoja, vikundi kiini, au kanisa. Yohana 3:16, 1 Yohana 2:2, Mat. 9:37
- D. **Uinjilisti** – (Rum 10:14-15). Jinsi gani tunaweza kupata nafasi za kushuhudia kwa wasioamini katika eneo letu? Jinsi gani waumini wanafikia kupitia mzunguko wa waumini wengine marafiki kwenda kwa wasioamini?
- E. **Upandaji kanisa** – Efe. 3:8-11, Efe. 4:11-13 Wakati kanisa mpya linapopandwa watu wanafikiwa kwenye ujirani unaozunguka ambao wasingewenza kufikiwa kwa injili. Ni kwa sababu gani zingine hili linatokea? Kama unajua tukio la kutokea kwa hili liambie kundi juu yake na jadili kilichotokea.

IV. “Z” KUFIKIRI INAPELEKEA KATIKA “Z” VITENDO

Vitendo viwili vinavyotokana na “Z” kufikiri ni “Z” utoaji (2 Kor. 8:7, 2 Kor 9:6-7)

Na “Z”mkakati.

1. Jinsi gani tunaweza kuhakikishiwa kuwa fungu linalohitajika kwa upandaji kanisa litatolewa?
2. Ni baadhi ya maswali yapi ya kimkakati ambayo lazima yajibiwe kwa upandaji kanisa kutokea?
3. Ni baadhi ya mipango ipi inayohitajika kufanya kadiri kanisa linavyoendelea kuelekea upandaji wa kanisa jipya?

Yachunguze maswali mwishoni mwa somo hili kwenye Kozi ya Omega Mwongozo wa Kwanza. Gundua yale ambayo unadhani kuwa ya thamani zaidi kwa kusisimua majadiliano ye msaada. Kama huna mda kwa ajili ya darasa kujadili yote kati ya maswali haya, tumia yele unayodhania kuonekana kuwa na thamani kwa darasa.

Utekelezaji wa Azimio (Soma au uandike ubaoni ili kwamba wanafunzi waweze kuuandika) Anza kufikiria kuhusu mkakati wa kueneza upandaji kanisa ambao unahusisha maombi, umoja na upendo, maono, uinjilisti na upandaji kanisa. Andika baadhi ya mawazo ya awali na mshirikishe mshauri wako au mkufunzi wa somo hili. Fikiri kuhusu ujirani wako, kijiji, jiji, mkoa au nchi. Fikiria majibu yako kwenye swalii, “Nini Mungu anataka _____? Orodhesha vitu vitatu ambavyo utafanya kusaidia “Z” kutokea katika eneo lako.

MAONO YA KUM – Azimio la Mafunzo 2

Utume Mkoo na Upandaji kanisa: Kueneza ufuasishaji

I. KUUELEWA UTUME MKUU

Mathayo 28:18-20).

“Fuasa” ni amri ya kati ya Utume Mkoo. Kubatiza na kufundisha ni mitambo miwili ya kukamilisha hili. Kuwa mfua wa Yesu Kristo ni lazima uamini na kutubu (Marko 1:15). Ubatizo ni alama na kifungo cha Wongofu (Tit. 3:5, Rum. 6:3-4).

A. Agizo: Fanya Wanafunzi

1. Mwanafunzi ni nini?
2. Ni kwa namna gani tunafanya wanafunzi na ni kwa namna gani hii ni kazi ya Mungu?
3. Ni nini thamani ya ubatizo katika kufanya wanafunzi?
4. Ni yapi baadhi ya masomo muhimu zaidi ambayo tunafundisha tunapokuwa tunafuusa?

B. Upeo : YOTE

1. Katika tafasiri halisi hapo juu, kuna “yote” nne. “Mamlaka **Yote** ninepewa mbinguni na dubiani. Kwa hiyo, kwenda, kufanya wanafunzi wa mataifa **yote**, tukiwabatiza kwa jina la Baba na la Mwana na la Roho Mtakatifu, tukiwfundisha kushika **yote** niliyoamru; na, Nipo pamoja nanyi siku **zote**, hata mpaka miisho ya dunia” (tafasiri halisi ya Mat 28:18-20) inaanisha na kujadili umuhimu wa kila moja ya “yote”
2. Jadili na tathimini jinsi Yesu, Paulo na kanisa lililotawanyika walivyofanya wanafunzi kadiri walivyokwenda. Walikuwa wakipangilia kufanya wanafunzi (1) kwa kusudi la kufanya hivyo (Mat. 24:14), (2) kwa utii, (2 Kor. 5:18-19) na?au (3) kwa sababu ya mateso (Matendo 8:1)? Elezea.

3. Jinsi gani ahadi ya Yesu inatoa hakika ya mafanikio yetu katika kufuasa (**Yohana 15:4-5**)?
4. Jinsi gani maneno ya Mtume Paulo kwa kanisa la Wafilipi yanadhihirisha ujasiri wake kwenye ahadi katika **Fl.p 1:6**?
5. Ni shughuli zipy na huduma katika kanisa lako ni za ufanisi zaidi katika kuhudumu kufanya wanafunzi? Zinaheshimu mkazo wote wa Utume Mkuu? Ni jinsi gani zinaweza kufanya hili vyema?
6. Mafundisho au uinjilisti ni kipengele kigumu zaidi cha Utume Mkuu kwa kanisa lako kukamilisha?

II. UTUME MKUU NA KUENEZA UPANDAJI KANISA

1. Upandaji kanisa unastahili kipao mbele kinachoendelea kutokana na ukweli kwamba ni kiuongo bora cha Utume Mkuu uliotolewa na Bwana. Wakati **Mat 24:14** inatumbia Utume Mkuu utatimizwa?
2. Uinjilisti unaweza kufanyika kwa upandaji wa kanisa, kwa shughuli zilizoanzishwa katikati ya kanisa na kwa uinjilisti usio wa kanisa. Ni upi unafikiri ni wa ufanisi zaidi katika "Kufuasa?"
3. Kwa ujumla, jinsi gani unaweza kutathimini kanisa lako katika kufanya kazi Utume Mkuu? Jinsi gani ya ufanisi wa kufundisha, uinjilisti, na kufuasa?
4. Katika Matendo 1:8, tumeamriwa "kwenda." Ni kwa njia zipy kanisa lako sasa linakwenda? Jinsi gani msisitizo katika upandaji kanisa utaongeza "kwenda" kwa kanisa lako?
5. Kuna mipaka katika maisha ya kanisa lako kwenye upandaji kanisa? Kama ni hivyo, ni mipaka ipi. Ni kwa jinsi gani inaweza kuepukwa?

Utekelezaji wa Azimio

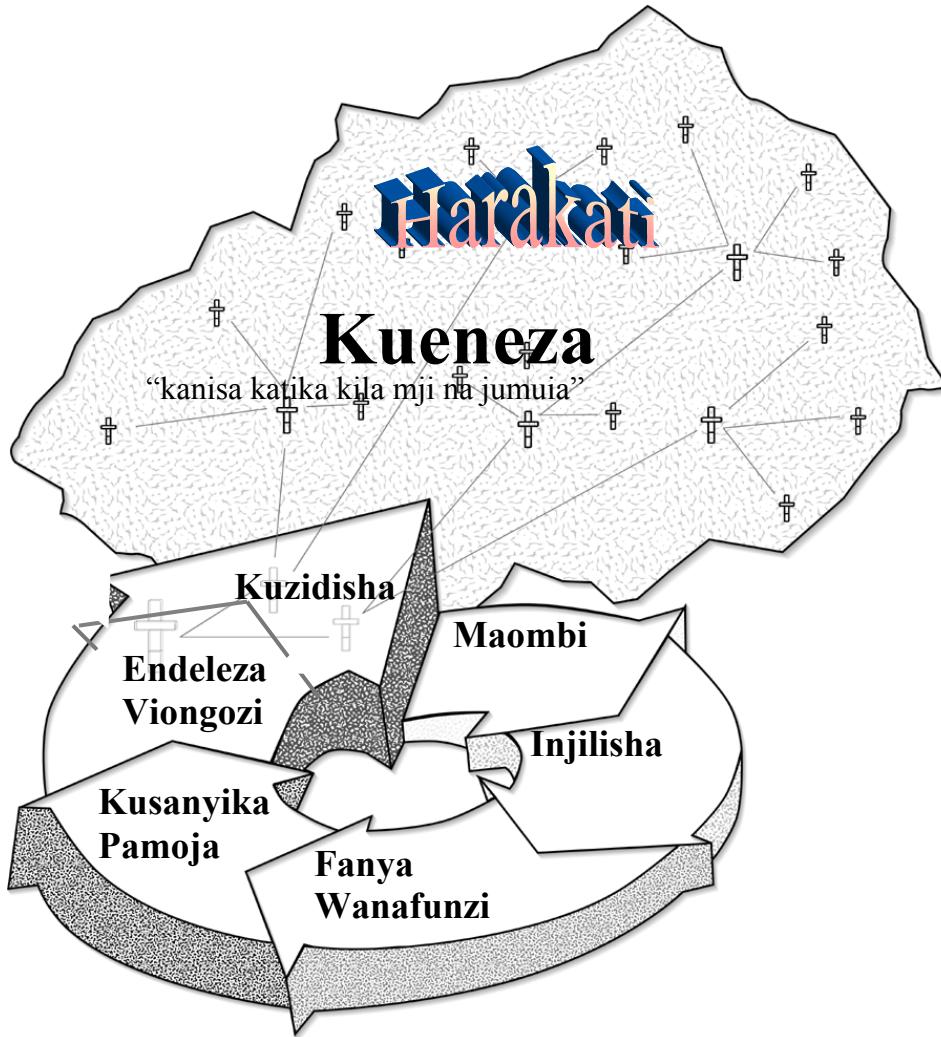
Soma au uandike ubaoni ili kwamba wanafunzi wauandike

Anzisha na fuasa kundi la watu kuomba kwa ajili ya taifa lako na kwa ajili ya mataifa mengine, anza kutoa fedha kwenye misheni za kitaifa na za kigeni, na anza hatua ya kwanza ya upandaji kanisa kwa maono ya kufikia mataifa yote.

MAONO YA KUM – Azimio la Somo 3

Mzunguko wa Upandaji kanisa: Kupata Picha Kubwa

Mzunguko wa Upandaji kanisa” (Kielelezo 3.1) Kama inawezekana, pata kopi ya mchoro huu kulionyesha darasa.

Omba kwa ajili ya hao ambao watasaidia na kwa wewe mwenyewe?

MASWALA YA UFUNGUO (Mda unaweza usiruhusu kujadiliana maswali yote ya ufunguo kwenye awamu ya saba)

- Ni nini shamba langu binafsi la mavuno? Nini Mungu anataka kutoka kwangu katika eneo langu?
- Ni sera zipi za kipekee za wito na maono ambayo Mungu anakupatia?
- Nani atakwenda kusaidia?
- Ni kwa nani utaombea? Nini utakachoombea?
- Ni ombi gani unatakiwa kufanya kwa huduma yako mwenyewe kwa Mungu?

II. AWAMU YA II—Injilisha 1 Kor. 9:19-23

SHUGHULI:

Wasiliana na viongozi mashuhuri na anza mahusiano.

Injilisha waliopotea.

Anzisha kundi la mafunzo ya Biblia ya kiuinjilisti.

Eleaza huduma kwa wakata shauri.

MASWALA YA UFUNGUO:

- Ni njia zipi za kiuinjilisti ni za ufanisi zaidi kwetu kufikia malengo yetu?
- Jinsi gani tunafanya mawasiliano na viongozi mashuhuri? Ni nani hao? Jinsi gani tunawapata?
- Jinsi gani tunawafunza wakata shauri wapya kuwa washuhudaiji kwa marafiki zao na famili?
- Jinsi gani unagundua mitandao ya marafiki zao na kuanza kuwainjilisha?

III. AWAMU YA III—Fanya Wanafumzi 1 The. 5:11

SHUGHULI:

Fuasa wakata shauri.

Shauri viongozi wanaoibuka.

Fundisha utii na kujitoa kwa Bwana

Tia moyo kugeuka kuwa kama Kristo

Fuasa wakata shauri wapya kwenye utii kwa Kristo

MASWALA YA UFUNGUO:

- Jinsi gani ya kuanzisha na kufuasa kundi la watu?
- Jinsi gani viongozi wa kikundi kiini wafunzwe na kutolewa?
- Jinsi gani ya kueleleza uongozi wa ufanisi?

IV. AWAMU YA IV—Kusanyika Pamoja Ebr 10:24-25

SHUGHULI:

Panua juhudzi za uinjilisti kupitia mtandao wa marafiki.

Zidisha vikundi kiini.

Anza kuabudu kunakoendelea kwa mara moja moja.

MASWALA YA UFUNGUO:

- Jinsi gani viongozi wa kikundi kiini wafunzwe na kutolewa?
- Lini tunawabatiza wakata shauri? Lini na nani anawapatia meza ya Bwana?
- Jinsi gani utaanizisha ‘maisha ya mwili?’ Jinsi gani waumini wapya wanavyohusishwa kwenye mwili?
- Lini tunakusanyika, wapi tunakutana? Lini tunawaalika watu?
- Ni mifumo ipi tutatumia kufikia kusudi letu linalokusudiwa? Ni mtindo upi wa kuabudu tutatumia?

V. AWAMU YA V—Endeleza viongozi 2Tim. 2:2

SHUGHUL:

Jenga sura ya viongozi wanaohitajika katika kila eneo la huduma.

Gundua kujaliwa vipawa kwa wajumbe wote.

Funza viongozi wa kikundi kiini.

Pangia na toa viongozi kwenye huduma.

Pangilia muundo na nafasi za huduma unazofikiria kwa ajili ya huduma.

MASWALA YA UFUNGUO

- Jinsi gani tunawafanya wakata shauri wapya kugundua kujaliwa kwao vipawa? Nani atawafunza?
- Ni maeneo yapi ya mafunzo yanayohitajika? Wapi na jinsi gani mafunzo haya yatatolewa?
- Ni akina nani ni viongozi mashuhuri? Ni nini vipawa vyao na uwezo? Ni waaminifu, kuwahudumia watu?
- Ni wapi hao waliofunzwa watakuwa na huduma? Ni yapi mahitaji ya msingi na maswala katika eneo hilo? Lini huduma yao katika eneo hilo itaanza? Ni kwa nani watatoa taarifa? Ni upi mgawanyo wao wa kazi?

VI. AWAMU YA VI—KUZIDISHA MATENDO 1:8

SHUGHULI:

Fundisha viongozi kuunda timu za upandaji kanisa.

Funza wafanya kazi wa ngazi kadhaa na huduma tofauti tofauti.

Tafiti eneo mpya ambapo unajisikia kuwa tayari kuanzisha huduma.

Panga na endesha juhudzi za uinjilisti za kimkakati.

Anzisha na teua viongozi kwenye sehemu ya chama cha kihuduma.

MASWALA YA UFUNGUO

- Ni utafiti upi unahitaji kufanyika? Nani ataufanya? Kuna makabila ya wakazi karibu na hapo ambaobado hawajafikiwa kwa injili? Kuna viongozi maarufu mionganoni mwao wanaoweza kufundishwa?

- Ni malengo yapi yanahitaji kuwekwa na kuchapishwa? Nani anasukuma juhudi za maombi kusaidia huduma hii?
- Nani anawapangia na kuangalia huduma zote mpya? Nani atawafunza katika kuendeleza elimu?
- Kuna huduma nyingine ambayo inaweza ikahusishwa kwenye juhudi hizi? Nani anatakiwa kuwaalika kujiunga na nguvu? Ni mchango upi maalumu watakaofanya kwenye juhudi za misheni kwa ujumla?
- Tunahitaji huduma yoyote ya elimu ya juu kufundisha ngazi mbali mbali za uongozi kwa harakati hizi? Nani atafanya mafunzo? Jinsi gani yatafadhiiliwa?

VII. AWAMU YA VII—HARAKATI Isa 11:9

SHUGHULI:

Funika makazi yote ya makabila ya wakaaji.

Anzisha mipaka ya kutangaza harakati.

Onyesha miradi ya misheni ya mwingiliano wa tamaduni ambazo kundi litafadhili.

Endesha maombi na kusanyika kusifu.

Weka malengo ya kimkoa/au kitaifa.

Anzisha ngazi za juu za mafunzo kwa viongozi mashuhuri wa harakati.

MASWALI YA UFUNGUO:

- Je harakati zinajitangaza zenyewe, kujisaidia na kujitawala? Kama siyo, nini kinahitaji kufanyika kuhakikisha kwamba inakuwa hivyo?
- Ni mikoa ipi au watu ambao bado hawajafikiwa? Ni miradi ipi ya misheni Bwana anatuongoza kuianzisha?
- Ni aina gani ya mafunzo yanahitajika kwa harakati? Jinsi gani yatafadhiiliwa?
- Ni akina nani viongozi ni "aina ya mitume" kwa ajili ya harakati? Jinsi gani tunafanya kazi pamoja nao? Jinsi gani tunaweza kuwatia moyo na kuwasaidia? Ni yapi ni mahitaji yao?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Jadili kila moja ya awamu nne hapo juu pamoja na hao unaofanya nao kazi katika juhudi zenu za upandaji kanisa. Waulize maswali kuhusu kila ngazi na jadili maoni yako pamoja nao.

MAONO YA KUM--Azimio la Mafunzo 4

Kanuni za Utafiti (Kuweka Ramani Kiroho): Taarifa kwa Ajili ya makusudi ya Kimkakati

I. NINI MAANA YA UTAFITI (KUWEKA RAMANI KIROHO)?

A. Utafiti (Kuweka ramani Kiroho) ni njia ya Kukusanya Taarifa lakini Inatoa Thamani Iliyoongezeka

- (1) Shamba la mavuno
- (2) Nguvu ya mavuno

B. Utafiti (Kuweka Ramani Kiroho) Ina Msingi wa Kibiblia

- **Hesabu 1:1-5** Mungu anaamuru kata ya wapiganaji.
- **Hesabu 13:1-4.** Wapelelezi wanatumwa kuchunguza ardhi.
- **Neh 1:3-4; 2:1-6.** Nehemia alitafiti hali ya Yerusalem kabla hajaanza kazi ya kuujenga upya ukuta wa mji, kisha ari ya watu watakaofanya kazi.
- **Mt 9:35-10:1.** Yesu alikwenda mionganoni mwa watu na kuona mahitaji yao kabla ya kutuma wanafunzi wake nje kufanya nao kazi.
- **Yohana 4:35.** Bwana Yesu aliwaamuru wanafunzi wake "kuangalia kwenye" au "kuchunguza" (Ambayo ina maana ya Kiyunani) mavuno ya mioyo ya watu.
- **Mdo 2:41, 47; 4:4; 5:14** Inatoa taarifa ya idadi ya watu.

II. WAPI UTAFITI UNATAKIWA UFANYIKE?

Mkufunzi anatakiwa atoe mfano –kutafuta au kuchora ramani ya eneo linalolengwa, na kupata taarifa kuhusu eneo linalolengwa (mzunguko) katika mfano wako. Fupisha ramani kuonyesha takwimu muhimu kama

vile makanisa yalipo na ni aina gani ya makanisa, vile vile na sehemu zingine muhimu kwa kazi (kwa mfano: vituo vya kidini, siasa, masoko, sehemu za mambo ya kumbu kumbu, etc.).

- Nani anatakiwa kukusanya taarifa?
- Nani anatakiwa afupishe na kutoa taarifa? Wanazionyesha kwa namna kwamba zinaamsha huruma na kujenga ujasiri kwa kile Mungu anachotaka kufanya.

IV. LINI RAMANI YA KIROHO (UTAFITI) UNATAKIWA KUFANYIKA?

Kuna angalau sehemu tatu katika mzunguko wa upandaji kanisa ambapo Utafiti unatakiwa ufanyike:

- A. Awamu ya Maombi: Katika maandalizi ya kanisa maalumu jipya
- B. Awamu ya kukusanyika pamoja: Kutathimini ufanisi wa kanisa
- C. Awamu ya Kuzidisha na Harakati: Kupata Picha Kubwa

V. KWA NINI WAPANDA KANISA WANATAKIWA KUFANYA UTAFITI (KUWEKA RAMANI YA KIROHO)?

- A. Taarifa zinachochea huruma Kwa Watu Walio Katika Mzunguko
- B. Taarifa Zinaza maombi
- C. Taarifa Zinaamsha Maono ya Kupanda Makanisa
- D. Taarifa zinaandaa Nguvu ya Mavuno Kuwa ya Ufanisi Zaidi

VI. JINSI GANI UTAFITI UNATAKIWA (KUWEKA RAMANI YA KIROHO) UFANYIKE?

- A. Uchunguzi
- B. Mahojiano
- C. Maswali ya Mazoezi na Ukaguzi
- D. Takwimu za Kiofisi za Idadi ya wakazi
- E. Kuyarudia Maandishi

MASWALI YA KUTAFAKARI, MARUDIO NA MATUMIZI

Nini unachofikiria utafiti wako utagundua kuhusu eneo lako lengwa?

Ni faida zipi za kuchukua mda kufanya utafiti katika eneo lako unalolenga? Jinsi gani utafiti utafanya juhudui za upandaji wako kanisa kuwa za ufanisi zaidi?

Ni vipande vipi tano au sita vya taarifa unazojisikia unahitaji kujua kuhusu eneo lako unalolenga ambazo zitazidisha ufanisi wa upandaji wako kanisa?

Unawafahamu watu ambao wanaweza wakafanya vyema utafiti baada ya kuwa umewafunza?

Hao walio katika shamba lako la mavuno wako tayari kusikia injili? Ni baadhi ya uchunguzi upi uliofanya ambao unaonyesha kwako kwamba watu wako wazi au ni wapinzani wa injili?

Utahitaji kutoa kopi ya Ziada 4A na 4B kwa kila mwanafunzi mpanda Kanisa. Hili ni agizo la lazima!

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Ziada 4A inaagizo la ujuzi wa kimazoezi katika kutafiti eneo linalolengwa. **Fanya marudio ya maagizo katika ziada hii na yamalize kufikia kipindi kijacho cha mafunzo.** Muulize Mungu Kutumia agizo hili kukupa ufahamu mkubwa na huruma kwa watu katika eneo lako linalolengwa. Muulize kutumia utafiti huu kukupa mawazo mazuri ya wapi na jinsi gani ya kuanza huduma yako ya upandaji kanisa katika eneo hili linalolengwa. **Unaweza ukataka kurithi mifano ya maswali ya mazoezi katika Ziada 4B kutumia kama sehemu yako ya utafiti.**

MAONO YA KUM
ZIADA

4A

Kuelewa Eneo Unalolenga AGIZO LA UTAFITI

Kusudi la agizo hili ni kukupa uzoefu katika kutafiti kwa vitendo kama zana ya ufanisiy kwa upandaji kanisa. Unatakiwa kufanya kila kipengele ulichopangiwa. Unaweza kukuta baadhi ya kazi zikiwa rahisi kuliko zingine. Hata kama ni ngumu au rahisi, Mungu atakuwa na vitu vya kukufundisha kuhusu watu na sehemu unayojaribu kuifisia, kupitia kila aina ya kazi ya agizo hili.

Huhitaji kufanya kazi hii uliyoagizwa peke yako. Unaweza kuifanya pamoja na wengine. Hata hivyo inashauriwa kuwa usanye pamoja na wengine iwezekanavyo. Uwe tayari kumshirikisha uliyoyapata kiongozi wako wa utafiti, mshauri na wengineo. Kazi hii inahitajika mara tu unapopata mwongozo wa pili wa mafunzo.

Ukumbusho kwa anayetafsiri: Kumbuka kutengeneza Ziada 4A na 4B katika vijitabu tofauti vidogo ili kwamba washiriki waweza kuweka taarifa zao za utafiti katika sehemu moja.

HATUA YA 1: TAMBUA ENEO LAKO UNALOLENGA

Pata au tengeneza ramani ya mji wako, eneo, au mkoa. Pata ambayo ina mambo mengi zaidi unapoweza kupata vituo vyote vya wakazi, majina ya mitaa, na njia za usafiri. Chora duara kwenye sehemu unayolenga. Hili ni eneo la huduma yako, mkoa ambao unaamini Mungu anakutaka kulifanya jina lake lijulikane, na anapotaka kupanda makanisa.

HATUA YA 2: KUSANYA TAARIFA ZA NGUVU YA MAVUNO

Kama ilivyoleenza katika somo la 4—“Kanuni za Utafiti”—nguvu ya mavuno ni rasilimali zote za Mungu zilizokwisha kuwa kazini katika eneo lako unalolenga. Onyesha ni rasilimali gani zilizopo katika mzunguko wako kwa kujifunza yafuatayo:

1. Makanisa ya Mtaa Yaliyopo

- a. Weka alama kwenye kila kanisa la mtaa katika ramani yako kwenye mkoa wako. Onyesha ni dhehebu gani kwa kila moja.
- b. Kama inawezekana, orodhesha watu wao wazima wanaohudhuria.
- c. Onyesha mwaka ambao kanisa lilipandwa au kutumika.
- d. Yakinisha ni kundi gani la watu linafikiwa na kila kanisa (M.f. --, vijana, watoto, wasio na makazi maalumu, wazee, wa kutoka mataifa mbalimbali n.k.) Ni namna gani wamefanikiwa katika juhudzi zao?
- e. Ni aina gani ya muhusiano yaliyopo mionganoni mwa makanisa yaliyopo katika mzunguko? Wameungana au wamegawanyika?
- f. Watu wanakutana kuomba kwa ajili ya waliopotea katika jamii yao au kwa ajili ya kutuma wamishenari?

1. Misheni na Makundi ya Makanisa ya Kando Kando

- a. Orodhesha misheni na makundi ya makanisa ya kando kando katika eneo linalolengwa.
- b. Kwa kifupi eleza kila huduma ambayo ina (maandishi, wafungwa, huduma ya waislamu, vijana n.k.)
- c. Wangependa kushirikiana na wewe au wengine katika uinjilisti na juhudzi za upandaji kanisa?

3. Historia ya Ukristo

- a. Lini ukristo uliletwa kwa mara ya kwanza katika eneo na ni namna gani uliletwa? Watu walilazimishwa au walipenda wenyewe kupokea injili?
- b. Eleza historia ya namna ambayo kila dhehebu liliingizwa katika eneo.
- c. Ni dini zipi zingine kuu zimeweza kuwa na mguso kwa wingi katika eneo lako unalolenga? Ni dini zipi zingine/ibada zilizopo katika sehemu yako sasa na ni kwa namna gani zinafanikiwa kuvuta wafuasi?
- d. Ni namna gani historia hii inaathiri harakati zako za upandaji kanisa?

HATUA YA 3: KUSANYA TAARIFA JUU YA SHAMBA LA MAVUNO

Shamba la mavuno ni kundi la watu mionganoni ambamo utafanya kazi na sehemu ambayo utapanda kanisa. Shughuli zifuatazo zitakusaidia juu ya shamba la mavuno katika eneo unalolenga.

1. Habari za Kitakwimu

- a. Idadi ya wakazi
- b. Namba na asilimia ya wakazi amba ni wanaume, wanawake, vijana, watoto
- c. Namba ya watu wazima wanaofanya kazi...ikiwa ni pamoja na taarifa za shughuli na kiwango cha mapato.
- d. Namba ya waliostaafu na wazee, na wasiojiweza na vilema
- e. Asilimia na eneo la jamii ya walio wachache. Ni lugha gani wanaongea?

2. Habari za Kijiografia

Alama za kijiografia zinaweza kuwa na mguso makubwa katika harakati za upandaji kanisa. Zinashika nafasi ya jinsi gani na wapi watu wanaishi na kuhusiana na wengine. Kwa mfano, njia ya reli ya magusi inayopita kati kati ya ujirani wa mji. Upande mmoja wa magusi, watu ni matajiri zaidi kuliko upande mwagine. Watu hawako tayari kuvuka njia ya reli ya magusi. Kwa hiyo, magusi ni kizuizi kisichoonekana, na watu wa upande mwagine wa njia ya reli ya magusi wanaonekana kutokuhudhuria kanisa la upande mwagine wa magusi haya. Mfano mwagine unaweza kuwa kwamba kwa sababu mji umezungukwa na milima mizuri, watu mara nyingi wanakwenda nje ya mji siku za jumapili na hivyo kuwa na uwezekano kidogo wa watu kuhudhuria ibada za jumapili.

Ni vitu gani vinagawanya mkoaa (mito, njia ya reli, barabara, n.k.)? Ni jinsi gani vitu hivi vinavyogawanya vinagusa mtindo wa usafiri, utajiri, n.k?

Mji unazungukwa na milima? Kuna maziwa, kingo, mbuga za wanyama au sehemu zingine ambazo watu watapenda kwenda kufurahia?

Kama sehemu yako unayolenga ni mkoaa au mji, weka alama kwenye ramani yako mahali vilipo viwanda, na mahali wanapoishi watu. Kuna sehemu maalumu za kununulia vitu? Je watu wanaishi karibu na sehemu zao za kazi au kusafiri umbali mrefu?

Pia nukuu njia kuu za usafirishaji. Je, watu wengi wanatasafiri kwa gari, basi, reli?

Ni wapi watu wanakwenda kwenye faragha, starehe? Wanakaa kwenye mji na kwenda kwenye mbuga za wanyama? Wanatumia muda wao mwangi wa mapumziko kwenye bustani au kwenye nyumba?

3. Taarifa za Kijamii na Kiutamaduni

Kwa kujifunza juu ya mtazamo wa watu wa kidunia na mahitaji yanayowagusa, tunaweza kupata ufahamu katika njia ambazo zinaweza kuwa za maana kuonyesha upendo wa Yesu Kristo. Njia nzuri ya kujifunza

kuhusu watu ni kuwauliza maswali na kuchunguza tabia zao. Nenda katika sehemu yako unayolenga na ongea na watu kama 15-20. Jaribu na jifunze yafuatayo:

Mtazamo kuhusu Mungu

Watu wanamwamini Mungu? Wanaamini nini juu ya Mungu? Wamewahi kusikia juu ya Yesu? Wanajua nini juu ya Yesu? Wanaamini kama kuna mbingu na jehanamu? Wanaamini juu ya malaika, mapepo, au Shetani? Wanapokuwa wanaumwa wanakwenda wapi kupata msaada? Wanaamini katika bahati? Wanaamini kama wanaweza kumudu maisha yao ya mbeleni au kufanya maisha yao kuwa mazuri kwa ajili ya watoto wao? Wanaamini kuwa dhambi ni nini? Wanahudhuria kanisa mara kwa mara? Kama ndiyo ni mara ngapi? Kama siyo ni kwa nini hawahudhurii kanisa?

Zipi ni sikukuu muhimu au siku za mapumuziko katika eneo hilo? Watu wanazisherehekeaje?

Ni nini wanapenda zaidi juu ya maisha yao? Ni kitu gani kimoja wangebadilisha?

Ni kitu gani wanaona kimoja au viwili katika jamii yao kuwa matatizo ya kijamii? (ulevi, mayatima, ukosefu wa huduma za hospitali, wazee wasio na uangalizi, n.k.)

Ni viongozi gani wanakubalika katika jamii? Kwa nini wanaonekana kama viongozi?

Nani wanadhaniwa kuwa mashujaa?

Orodhesha vitu sita ambavyo watu wanathamini kwa wengine? (uaminifu, uhodari, ukarimu, n.k?)

HATUA YA 4: MCHANGANUO WA HABARI ZA SHAMBA LA MAVUNO NA NGUVU YA MAVUNO

Ni makanisa mangapi yanahitajika ili kwamba kila mwanaume, mwanamke, mtoto katika eneo lengwa atawea kuona, kusikia, na kuelewa habari ya injili kwa njia inayofanana na utamaduni wao?

Mara unapokuwa umekusanya taarifa zako zote, umeandika ufupisho wake, na kutia maelezo kwenye ramani yako, chukua mda kurudia na kutafakari juu ya habari hizi. Muulize Mungu kukupa huruma juu ya watu walio kwenye eneo lako lengwa. Muombe Mungu kukupa ubunifu wa mawazo juu ya namna ya kushirikisha watu upendo wake. Kama sehemu ya utaratibu huu, changanua habari zako kwa kujibu maswali haya:

Ni makanisa mangapi yanahitajika kukumilisha Utume Mkuu katika eneo unalolenga? Ni makanisa mangapi yanahitajika ili kwamba kila mwanaume, mwanamke, mtoto katika eneo lengwa atawea kuona, kusikia, na kuelewa habari ya injili kwa njia inayofanana na utamaduni wao?
Anza kuomba na kumuuliza Mungu kukuongoza kufanya kile anachotaka ufanye.

Onyesha mugao wako: Ni makanisa mangapi Mungu anataka umwamini kwa ajili ya huduma yako.

Chagua mahali unapoanzia: Ni wapi utaanzia? Ni wapi zaidi watu wanaitikia? Paulo mara nydingi alipata kwanza waliokubali kutoka kwenye sinagogi. Kisha alifanya kazi kuanzia pale kwa mtandao wa mahusiano.

Chagua njia zako: Ni nini ilikuwa moja au mbili ya mahitaji makuu ya watu katika jamii? Ni njia zipi utatumia kukidhi mahitaji ya watu? Ni njia ipi inatumika na kuleta matokeo mazuri zaidi katika makanisa mengine katika sehemu hiyo? Ni rasilimali gani zilizopo kwako kwa njia hizi? Nini kipawa chako na unayoweza kufanya?

Onyesha rasilimali zako: Ni rasilimali zipi zilizopo na shirikisha maono hayo hayo? Kuna wengine ambaeo unaweza kushirikisha maono haya na kushirikiana katika lengo lililofikiwa? Nani vibarua, fedha, na watu binafisi walio na vipawa wanaopatikana kwa ajili yako? Makanisa katika eneo yana shauku kwa ajili ya uinjilisti na upandaji kanisa? Wako tayari kufanya kazi pamoja au pamoja na wewe katika juhudzi zako? Wako tayari kuomba kwa ajili ya uinjilisti na juhudzi za upandaji kanisa na kwa Mungu kujidhihirisha katika maisha ya watu katika jamii zao?

Watu wana ueleo au kuamini katika Mungu au Yesu Kristo? Ni katika hatua gani utaanza kushirikisha habari ya injili? (Mf. unaweza kuanza na Yesu Kristo au kuanza na kuwepo kwa nguvu ya juu, Mungu muumbaji?

HATUA YA 5: MASOMO YALIYOJIFUNZWA KUTOKA KWENYE UTARATIBU WA UTAFITI

Tathimini uzoefu wako katika kufanya utafiti uliopangiwa. Ni nini Mungu amekufundisha wewe mwene眼we kutokana na utafiti uliopangiwa, haja yako ya kushiriki katika upandaji kanisa? Ni mahangaiko gani umepata wakati unafanya utafiti? Ni kwa namna gani umeyashinda? Ni nini kilikuwa rahisi kuhusu utafiti? Kama ingekuwa kwamba urudie utafiti huu, ni nini ungefanya tofauti?

HATUA YA 6: KUSHIRIKISHA MATOKEO YA UTAFITI

Katika kipindi kingine cha mafunzo, jiandae kutoa matokeo ya utafiti wako. Taarifa yako inatakiwa kuwa ya wastani wa dakika 10-15 na iwe na mambo yafuatayo:

1. Sehemu ya Kwanza—Taarifa za Msingi Zilizokusanywa (dakika 5-7)

Elezea eneo lako unalolenga.

Namna gani umekusanya habari zako (kukagua, kuhoji mtu, uchunguzi/kuweka ramani, utafiti kwenye maktaba, n.k.).

Jadili matatizo au ugumu ulioukuta na namna gani umeweza kuushinda. Nini utahitaji kufanya tofauti wakati mwingine?

2. Sehemu ya Pili—Uchanganuzi wa Habari za utafiti (dakika 5-8)

Ukumbusho wa utoaji unatakiwa kukazia juu ya matokeo ya utafiti wako. Utoaji unatakiwa kujibu maswali yafuatayo ya ufunguo:

Ni taarifa ipi uliyojifunza iliyokuvutia juu ya eneo lako unalolenga na watu wanaoishi mahali pale?

Kulikuwa na taarifa yoyote iliyokushangaza?

Ni kitu gani maalumu ulichojifunza ambacho kitakusaidia kuonyesha mkakati wako wa upandaji kanisa katika eneo unalolenga?

Ni nini kimoja cha kweli muhimu kwenye upandaji kanisa ulichodhihirisha kwamba umeshakifahamu juu ya shamba la mavuno?

Ni ugunduzi gani mpya ambao ni muhimu kwa upandaji kanisa uliofanya juu ya shamba la mavuno ambao hukuujua mwanzoni?

Ni nafasi zipi ulizopata kama mlango wazi kwa ajili ya injili?

Ni vipingamizi gani ulivyopata na namna gani vinaweza kudhibitiwa?

Ni utafiti gani ufuataao unaohitaji kufanya ili kuendeleza uinjilisti na mikakati ya upandaji kanisa katika eneo unalolenga?

**MAONO YA KUM
ZIADA**

4B

Mfano wa Karatasi ya Mazoezi

Katika Ziada hii kuna maswali mawili ya mfano wa maswali ya utafiti: ukaguzi wa kanisa la mtaa, na maswali ya utafiti kwa ajili ya kutafiti eneo linalolengwa. Hii ni mifano tu na inaweza kuundwa upya kukidhi malengo yako.

Ukumbusho kwa anayetasasiri: Maswali haya ya utafiti yanaweza zaidi kwa uhakika kuchapishwa katika wingi (hasa katika vijitabu vodogo) ili kutengeneza kopii nyingi zaidi zitakazokuwepo kwa ajili ya wapanda kanisa AU kwa viongozi wengine wa kanisa kwa wote wanaotumia lugha hiyo.

UKAGUZI WA KANISA LA MTAAC

A. SURA

1. Jina la kanisa _____
2. Dhehebu (Wanachoamini) _____
3. Anwani ya kanisa /mahali lilipo _____
4. Mahali kanisa linapokutana: Panamiliki na kanisa _____ Ni mahali pa kupanga _____
5. Tarehe lilipoanzishwa _____ Tarehe lilipoandikishwa _____
6. Jina la mchungaji/kiongozi _____ umri _____
7. Mchungaji/kiongozi anafanya kazi katika nafasi nyingine? Ndiyo _____ Hapana _____
8. Lugha kuu inayozungumzwa kanisani _____ Nyinginezoo _____
9. Idadi ya waumini kwa wakati huo _____
10. Wastani wa wanaohudhuria _____

A. WATU

Jaribu kujaza idadi ya watu kulingana na makundi haya:

	Wanaohudhuria		Wanaoamini		Wajumbe	
	Mm	Mk	Mm	Mk	Mm	Mk
Umri 0-10						
11-17						
18-24						
25-30						
31-55						
55+						

Dhana:

Waliohudhuria siyo waumini na /au wajumbe.

Idadi ya wanaohudhuria inatakiwa kuwa kubwa kuliko ya waumini na wajumbe.

Mtu anaweza kuhudhuria na kuwa muumini, na si lazima awe mjumbe.

Mjumbe lazima awe muumini.

Idadi ya wanaoamini lazima iwe ndogo kuliko idadi ya wanaohudhuria na kubwa kuliko idadi ya wajumbe.

Idadi ya ubatizo: 92—93—94—95—96—97—98—99—2000

Idadi ya familia (mme/mke wanaohudhuria: _____)

B. Vipindi

Angalia kila shughuli iliyotolewa na kanisa na tambua kushiriki katika shughuli hizo

Shughuli	Kanisa kutoa	Idadi ya walioshiriki
Shule ya jumapili ya watoto (kwa umri)		
Kuabudu		
Vikundi vya vijana		
Vikundi vya watoto		
Kikundi cha wanawake		
Kikundi cha wanaume		
Umishenari		
Uinjilisti		
Mafunzo ya kufuasa		
Kikundi cha kujifunza Biblia nyumbani		
Mafundisho kwa waumini wapya		
Mafundisho ya uongozi		
Mafundisho ya ualimu		
Mkutano wa maombi		
Kwaya		
Huduma ya jeshi		
Huduma ya kanisa jipya		
Huduma ya maandishi		
Huduma kwa njia ya Redio/TV		
Huduma ya wafungwa		
Huduma ya walevi/wavuta madawa ya kulevyta		
Huduma ya hospitalini		
Huduma ya watoto yatima		
Huduma ya kutunza wazee		
Huduma ya maombi		

C. MPANGO

- 1.Kuna mpango wowote maalumu wa huduma kwa mwaka huu? Ndiyo _____ Hapana_____
- 2.Ni mipango ipi hiyo?

3.Mipango ya mwaka ujao imeanza? Ndiyo ____ Hapana ____
4.Ni nini mipango hii?

5.Kuna uongozi unaopanga kwa ajili ya kanisa? Ndiyo ____ Hapana ____
6.Kanisa lina hati ya dhununi? Ndiyo ____ Hapa ____
7.Kanisa lina mipango ya kifedha? Ndiyo ____ Hapana ____
8.Kanisa lina mpango wa kukua kiroho kwa waumini? Ndiyo ____ Hapana ____
9.Kanisa linashirikiana na makanisa mengine? Ndiyo ____ Hapana ____
10.Kanisa linashirikiana na madhehebu mengine? Ndiyo ____ Hapana ____

ENEOLINALOLENGWA AU UKAGUZI WA “MUZUNGUKO”

A. NANI

1. Kuna kundi lolote maalumu la watu katika kanisa wanaoshawishi mzunguko?

---

2. Kuna daraja moja la jamii linalotawala zaidi katika mzunguko? Ndiyo ____ Hapana

3. kama ni “ndiyo” ni lipi

B. NINI?

Ni tabia zipi dhahiri za “mzunguko” wa kanisa?

Ni hitaji lipi la watu linalohitaji ufumbuzi wa haraka katika “mzunguko”?

Kiuchumi ____ Kiroho ____ maadili ____ kijamii ____ kielimu ____ kiutamadini ____ kifamilia ____ kidini ____
Ni kundi gani la kidini lililopo katika “mzunguko” wa kanisa?

Othodox ____ # ____ Babbisti ____ # ____ Pentekosti ____ # ____ Romani
Katoliki ____ # ____ Lutherani ____ # ____ Wapinzani ____ # ____ Wasio ____ wa ____ dhehebu ____ # ____
Waislamu ____ # ____ makundi ya kimishenari ya nje ____ (tafadhalii nukuru makundi haya yanaweza kuwa yapi: _____)

Kanisa linajaribu kugusia mahitaji ya watu? Ndiyo ____ Hapana ____

Kama ndiyo, ni nini hasa kanisa linafanya kuhudumia mahitaji yaliyopo katika “mzunguko” wao?

Maelezo ya kusudi la kanisa yanaonyesha haja ya kugusa mahitaji ya “mzunguko” wao?
Ndiyo _____ Hapana _____

Mpango wa huduma ya kanisa unaonyesha kujali kuhudumu kihistoria kwenye mzunguko wao?
Ndiyo _____ Hapana _____

C. JINSI GANI?

1. Kanisa linajifananisha na mzunguko wake? Ndiyo _____ Hapana _____

2. Kama ni “ndiyo” Jinsi gani?

---

3. Kama ni “hapana” ni nini kanisa lifanye kuanza kujifananisha na “mzunguko” wao?

4. Shughuli za kanisa zimepangwa katika namna ambayo zinaufikia “mzunguko” wake?
Ndiyo _____ Hapana _____

5. Ni jinsi gani kanisa linalingana na makanisa mengine ya kiinjili ya kiprotestanti katika “mzunguko” wake?

Linaendana vizuri na yote _____

Linaendana vizuri na baadhi, lakini si vizuri sana na mengine _____

Haliendani vizuri na lolote _____

D. RASILIMALI

Ni aina gani ya rasilimali zilizopo kwenye kanisa kwa ajili ya “mzunguko” wake?

TV/Radio _____ Maandishi _____ Nyumba ya uchapaji _____ Kibali cha kiofisi cha “kusaidia”
huduma _____ Kushirikiana na makundi mengine ya wakristo wa makanisa ya kiinjili ya kiprotestanti
(makanisa mengine ya mtaa _____ mawakala/mashirika ya kigeni ya kimishenari _____ Vyama _____ palipo
katikati _____ miungano _____ mashirika ya kielimu-_____)

Ni makundi gani ambayo kanisa linashirikiana nayo kwa sasa katika mradi maalumu wa huduma?

Juhudi zimefanywa na kanisa kuzungumza na makanisa mengine yaliyo kwenye “mzunguko” juu ya kufikia
wasiookoka kwenye “mzunguko” kwa ajili ya Kristo? Ndiyo—Hapana—

Uongozi wa kanisa utakuwa tayari kufanya kazi na makanisa mengine na mashirika kumfikia kila mmoja
katika “mzunguko” kwa ajili ya Kristo?

Kama “ndiyo” ni lini watajaribu kukusanya “mzunguko wa rasilimali” kuzungumzia juu ya kutimiza
Utume Mkuu katika mzunguko wao?

“kama hapana,” Ni kwa nin Siyo?

KANISA – Azimio la Mafunzo 1

Misingi ya Kibiblia Kwa kanisa: Kanisa katika Mpango wa Mungu kwa Vizazi

I. MPANGO WA MUNGU KWA VIZAZI

Mungu ni mwenyezi juu ya ulimwengu (**Zab 29:10; Da 2:20-21; 4:34-35; 5:21**).

Shetani aliasi (**Isa. 14:3-21, Eze 28:11-17**).

Uasi duniani (**Mwa 1:28;2:7**).

KAMA DARASA NI KUBWA KUPITA 9 GAWANYIKA KATIKA MAKUNDI MADOGO.

Ni nini matokeo ya dhambi ya mtu?

Jinsi gani unaweza kuelezea mpango wa Mungu wa ukombozi?

Ni nini mstari hapo juu wa maandiko unachotuambia kuhusu mpango wa Mungu?

Ni nini **1 Yohana 4:16** inachotuambia kuhusu ukweli kwamba Mungu ni pendo?

Ni sifa gani zingine za Mungu zinazoweza kuonekana katika uumbaji wake, uumbaji wake wa mtu kwa mfano wake, kutokea kwa dhambi, na hatima ya mpango wake wa ukombozi?

II. KUANZISHWA KWA KANISA

A. Kutabiliwa kwa Kanisa: Mathayo 16:18-19

1. Ni nini msingi wa huduma yako ya kanisa?

2. Nini kinachotokea wakati Kristo anapokuwa siyo msingi wa kazi mpya ya kanisa?

3. Kanisa lipo kwa ajili ya ulimwengu (**Efe 3:1-10**). Ni nini muonekano?

4. Kristo ni kichwa cha kanisa. Ni nini muonekano wa kivitendo wa hili? **Efe 1:23; Col 1:18**

5. Jinsi gani tunamruhusu kuwa Bwana na Mfalme kwa ngazi ya kivitendo?

III. WAJIBU NA ASILI YA KANISA LEO

A. Kanisa—WatuWalioitwa kwa Yote Kimtaa na Kujidhirisha Kwa Wote (Efe 1:10)

Tambua kuwa kanisa la mtaa linaweza kutafasiriwa kwa njia nyingi:

❑ **Kanisa la nyumba: 1 Wakorintho 16:19**

❑ **Kanisa la jiji: 1 Wathesalonike 1:1 1 Wakorintho 1:2**

❑ **makanisa ya mkoaa: Wagalatia 1:2** (Makanisa kwa Wagalatia)

B. kanisa ni Mwili wa Kristo

Rum 12:4-5; 1Kor 12:12-31; Efe 1:22-23; 4:4-16

Mwili Unategemeana (Rum 12:3-8, 1Kor 12:12-31

Mwili Una Kichwa Kimoja -- Kristo (Col 1:18).

C. Kanisa ni Chombo Cha Kwanza Cha Mungu Cha Kuenezea Injili (Mt 28:19-20).

✓ Muumini anaweza kuwa sehemu ya kanisa la wote na asiwe sehemu ya kanisa la mtaa?

✓ Ina maana gani kwa kanisa kuwa mwenyeji?

✓ Jifunze baadhi ya methali zilizotumiwa kuelezea kanisa (**Efe 2:15, 19, 21**)

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Jinsi gani Mungu alivyoo kazini katika nchi yako kutimiza ahadi yake? Ni nini Mungu amefanya kwa mwaka uliopita, miaka 5, au miaka 50, ambacho kinadhihirisha uaminifu wake wa kujenga kanisa? **Andika angalau uchunguzi 10 kuonyuesha uaminifu wa Mungu katika mandhali ya nchi yako.**

KANISA – Azimio la Mafunzo 2

Kusudi la Kanisa: Kwa nini Kanisa Lipo?

Ni nini unachoelewa kuwa makusudi ya kanisa?

I. KUSUDI LA KANISA

A. Kumwinua Bwana -- (Rum 15:6,9; Efe 1:5ff; 2The 1:12; 1Pet 4:11).

❑ Ina maana kwako kumtukuza Mungu?

- Jinsi gani kanisa linamkuza Mungu?
- Ni jinsi gani Mungu anatukuzwa kati kati yetu?

B. Injilisha waliopotea -- (Lk 19:10; Yn 20:21)

C. Adilisha Watenda Kazi – (Waefeso 4:11-16)

- Uongozi umetolewa (Efe 4: 11) kuwaandaa watakatifu kwa ajili ya hudum (Efe 4: 12), na siyo tu kufanya kazi ya huduma wao wenyewe. Ni nini muonekano wa ukweli maalumu kwa kazi yako ya upandaji kanisa? Jinsi gani hili litagusa jinsi unavyofanya unachofanya?
- Ni uchunguzi upi unafanya kutoka katika Efe 4:11-16 kuhusu upandaji kanisa?

II. MAPANA KATIKA KUELEWA KUSUDI LA KANISA

- A. Jinsi gani unaweza kulinganisa kanisa linalozingatia vipindi kwenye Kanisa la Utume Mkuu?
- B. Jinsi gani unaweza kulinganisha kanisa kama "Chombo cha Huduma" Ikilinganishwa na kanisa kama "Wakala wa Kuhamasisha?"

Matayo 28:18-20

1. Ni faraja gani iliyopo kwenye ukweli kwamba "mamlaka yote" yametolewa kwa Kristo?
2. Kwa kuwa Bwana ni mwenyezi, Nini alichotuomba kufanya?

Marko 16:15-20

1. Ni onyo gani unapata hapa kwa wasioamini?
2. Nini kitakuwa kithibitisho kinachofatana na waumini?
3. Jinsi gani bwana alijidhihirisha mwenyewe baada ya kupaa kwake mbinguni?

Luka 24:45-53

1. Ni vitu gani wanafunzi wanatakiwa kushuhudia?
2. Ni ahadi gani Kristo alikuwa anafanya kwao?

Yohana 20:19-23

1. Yesu alimaanisha nini aliposema, "Amani iwe nanyi"?
2. Jinsi gani hili linaendana na maelezo yake katika vv. 22-23?
3. Ina maana gani kutumwa?

Matendo 1:1-11

1. Ni matokeo gani ya asili tunapokuwa na Roho Mtakatifu akifanya kazi kuitia sisi?
2. Ni kwa umbali gani matokeo ya injili yatafika?

MASWALI YA KUTUMIA KAMA DARASA LINA ZAIDI YA 9 GAWANYIKA KATIKA MAKUNDIMADOGO

Ni hofu gani ulizonazo zinazohitaji kushindwa kwa kutambua mamlaka makuu ya Kristo? Jinsi gani unaweza "kufanya wanafunzi vyema?"

Jinsi gani injili inaweza kutangazwa "kwa mataifa yote" katika nchi yangu?

Unahudumu kwa nguvu ya Mungu ndani yako? Jinsi gani unaweza kuruhusu nguvu yake kuwa kubwa kwa ajili ya utukufu wake?

Jinsi gani unajali hali ya waliopotea? Jinsi gani hili litagusa jinsi unavyoongoza kanisa unalopanda? Ni tofauti gani linafanya?

KANISA – Azimio la Mafunzo 3

Mfumo na kazi: Mtazamo wa Kibiblia na Kiutamaduni

Kazi=Shughuli zinazotokana na kibiblia ambazo zinahitajika kufanya.

Mfumo=njia inayochaguliwa kufanya kazi.

I. Mfumo na kazi katika kanisa

- Toa mfano wa kazi katika kanisa.
- Toa mfano wa mfumo katika kanisa.

Kwa Kazi, **Maombi**, Baadhi ya mifumo ni (1) kupiga magoti au kusimama, (2) kimya au kwa sauti, (3) kundi dogo au mtu pekee, (4) kabla au baada ya ibada, na (5) toba au kusihii.

Kwa Kazi, **Fundisha neno**, baadhi ya mifumo ni (1) darasa la jumapili (2) mahubiri, (3) kujifunza Biblia katika makundi madogo, na (4) sala ya familia.

Kwa Kazi, **Uinjilisti**, baadhi ya mifumo ni (1) uinjilisti wa kirafiki, (2) mikutano ya hadhara na (3) kukaribisha kanisani.

- Ni ipi badala ya mifumo ya maombi unayotumia zaidi mara nyingi? Ni mifumo ipi inatumika “kufundisha neno?” Ni mifumo ipi unatumia kuinjilisha?
- Unaweza kusema kwamba mifumo mmoja kawaida ni bora kuliko mingine ya maombi, kwa kufundisha neno, na kwa uinjilisti?

Ni baadhi ya mifumo ipi ambayo inaweza kutumika kwa kazi ya utoaji?

Ni baadhi ya mifumo ipi inaweza kutumika kwa kazi ya kuabudu?

Kwa kila moja ya mifumo ifuatayo, nieleze ni kazi ipi inaendana: Kambi ya Vijana, Mkutano wa Maombi wa Kanisa, Kwaya ya Kanisa, Kupitisha Sahani ya Sadaka, Jengo la Kanisa, Mziki Maalumu katika Ibada, kanisa la watoto, Kutaja Mistari Kanisani.

II. Kanuni Kuhusiana na Mfumo na Kazi

1. Tazama **Mathayo 9:14-17**. Jinsi gani mafundisho ya Yesu juu ya uvaaji na ngozi ya kugawia divai yanavyoendana na mifumo na kazi? Ina maana gani ‘ngozi mpya ya kugawia divai’ aina ya kanisa? Ni nini **Mathayo 12:1-8** inachangia kwenye swala hili?
Ni mifumo ipi inatumika kwenye uwakili katika kanisa lako? Jinsi gani hii inalingana na **1Kor 16:1-2?**
2. Ni kanuni ya kanisa kwamba mifumo **irithiwe kwenye utamaduni**. Kuna mifumo yoyote kanisani kwako ambayo haiendani tena na utamaduni ambao kanisa lako lipo. Kuna mifumo unayotumia kwenye kuabudu, ubatizo au utawala ambayo isingeweza kufaa vyema kwa baadhi ya makanisa?
3. Unaweza ukafikiria kundi lolote la watu katika eneo lako ambalo linaweza lisitikie vyema kwa baadhi ya mifumo yako (kuabudu, maombi, kuhubiri, n.k.) ambayo inatumika katika kanisa unalohudhuria? Jadili mifumo hii na nini kinatakiwa kufanyika kama unapanda kanisa kwa watu hawa kama walengwa?

“Sio kawaida kwa kijana, ambaye ndiyo anatoka chuo cha seminari au chuo cha Biblia, bila kuwa na uzoefu halisi wa kichungaji, kuwa mchungaji na kufikiri kwamba anajua hasa jinsi kila kitu kinavyotakiwa kufanyika. Ana ufahamu wa nini mifumo kamili ilivyo na anatarajia kubadili kila kitu ili kwamba iendane na mawazo yake. Hana habari na nini watu wanachopenda, wala kujua nini wanachotaka kufanya. Anaweza hata asijue kawa mawazo hayo yalishajaribiwa kabla na matokeo yake. Hii inaweza kupelekea kwenye hali ambapo watu wanaanza kufikiria kwamba mchungaji wao hawathamini isipokuwa kuwaona kama sehemu ya majaribio na kuchukizwa naye. Pia wanajisikia kana kwamba kanisa haliwafai tena na kwamba ama mchungaji aondoke ama wao wataondoka.”

- Ni nini kitendo hiki cha mchungaji mchanga hapo juu kinachotuambia kuhusu uongozi wake wa utumishi na upendo wake kwa kusanyiko? Ni nini unachowea kumwambia kinachowea kumsaidia kuona kosa lake?

“Mifumo inatakiwa ibadirishwe tu kusistiza kazi. Wakati mmoja, ili kusisitiza kuabudu (kazi), mchungaji alianza ibada kwa wimbo wa sifa (kama kawaida) na kisha akatoa mahubiri. Mahubiri kawaida yanakuwa mwishoni mwa ibada baada ya mziki maalumu, kuimba kwa mda mrefu, salaamu na matangazo, lakini mchungaji huyu akachagua kuzungumzia juu ya Mungu na kazi zake za ajabu, na kisha akakaribisha kusanyiko kwenye kuabudu na kumshukuru Mungu kwa maombi, kuimba nyimbo za sifa na chakula cha Bwana. Badiliko lilikuwa la ufanisi. Hii haimaanishi kwamba alifanya hilo kila jumapili. Lilikuwa limefanyika wakati huo mmoja ili kuwafanya watu kuacha na kufikiria katika namna tofauti juu ya sehemu ya kuabudu ya ibada. Kisha walirudi kwenye mfumo wa kawaida.”

- Watu katika kanisa lako wanaweza kuridhika na badiliko hili la juma moja katika ibada? Kwa nini na kwa nini siyo?

Maswali ya marudio, kutafakari na matumizi

KAMA DARASA NI KUBWA KULIKO 9, GAWANYIKA KATIKA MAKUNDI MADOGO.

Kwa nini ‘mfumo na kazi’ ni muhimu sana kwa upandaji kanisa?

Jinsi gani mifumo katika kanisa lako imeendelezwa? Jinsi gani imetunzwa?
Je mifumo katika uzoefu wako wa kanisa inakidhi kusudi/kazi ya kibiblia?
Jinsi gani unaweza kukuza mifumo katika kanisa lako kuendana na utamaduni vyema?
Ni mifumo ipi ni kizuizi cha kuleta injili kwa waliopotea? Kuwaleta wakata shauri wapya katika maisha ya kanisa?
Ni aina gani ya upinzani unaweza kukutana nao kama ungefikiria kuanzisha kanisa mpya kwa mifumo tofauti na makansisa mengine katika utamaduni wako?
Ni kwa njia zipi mifumo yako ni migeni na ya kigeni kwa wakata shauri wapya?

KANISA – Azinio la Mafunzo 4

Kutafsiri kanisa la Mtaa: “Nini Tunachopanga?”

I. Ugumu wa Kutafsiri Kanisa

1. Lini kundi la watu ni kanisa?
2. Ni kigezo gani cha kuamua endapo kama ni kanisa au la?
3. Itikia kwenye hali zifuatazo. Ni kila moja ni kanisa? Kwa nini na Kwa nini siyo?

II. Mifano ya Tafsiri ya Kanisa

A. Mfano #1

Tafsiri ifuatayo ni jaribio la kutafsiri kanisa kwa kutumia marejeo maalumu kutoka kwenye maandiko yanayoelezea jinsi watu wa Mungu wanavyotakiwa kuhusiana mmoja kwa mwagine. Tafsiri hii inasisitizia mahusiano ambayo yanatakiwa yawepo kati ya waumini. “Knisa ni kundi la watu waliojitoa na kutoa mapendeleo kwa mmoja kwa mwagine (Rum 12:10), wanaokubaliana mmoja kwa mwagine (Rum 15:7), wanaojaliana mmoja kwa mwagine (1Kor 12:25), wanaobebeana mizigo (Gal 6:2), wanaosameheana (Efe 4:32), wanaotiana moyo na kujengana (1The 5:11) wanaochacheana juu ya kupenda na matendo mema (Ebr 10:24), kuungama dhambi mmoja kwa mwagine (Yak 5:16), kuombeana (Yak 5:16), kuhudumiana (1Pet 4:10), na kupendana (1Yn 4:11).”

Jinsi gani tafsiri hii itafanikisha au kuzua utaratibu wa upandaji kanisa?

Ni aina gani ya kanisa linaweza kuzalishwa na kundi la watu waliojitoa kwenye tafsiri hii?

Tafsiri hii inatoshereza? Kwa nini na kwa nini siyo?

B. Mfano #2

“Kanisa la mtaa la Agano Jipya ni kusanyiko lililoandaliwa la waumini waliobatizwa, ambao uwepo wa kipekee wa Yesu Kristo unakaa; wanaokusanyika mara moja moja kwa ajili ya kuabudu, maelekezo, kushirikiana, meza ya Bwana, na kuwabatiza waumini wapya, chini ya utii wa neno la Mungu, wakisimamiwa na wazee wanaosaidiwa na mashemasi wakiweka katika vitendo vipawa vya kuwezesha ambavyo Mungu amewapatia wajumbe wake kujenga kusanyiko hilo la kanisa la mtaa, inayopelekea kushuhudia injili kimtaa na kwa ulimwengu mzima.”

Jinsi gani tafasiri hii itafanikisha au kurudisha utaratibu wa upandaji kanisa?

Ni aina gani ya kanisa linaweza kuzalishwa na kundi la watu waliojitoa kwenye tafsiri hii?

Tafsiri hii inatoshereza? Kwa nini na kwa nini sityo?

C. Mfano #3

Tafsiri ifuatayo zaidi ni ya kimapokeo na inaweza kuwa tafsiri utakayoisikia kutoka kwa wastani ya wasioamini mtanwi.

“Kanisa la mtaa ni jengo mahali watu wanapokusanyika kupata huduma ya kidini kutoka kwa muhudumu mtaalamu ambaye amefunzwa maalumu kuendesha mikutano kila jumapili asubuhi vile vile na shughuli zingine kwa watu kama vile ndoa na misiba.”

Jinsi gani tafsiri hii itafanikisha au kurudisha utaratibu wa upandaji kanisa?
Ni aina gani ya kanisa linaweza kuzalishwa na kundi la watu waliojitoa kwenye tafsiri hii?
Tafsiri hii inatoshereza? Kwa nini na kwa nini siyo?

D. Mfano #4

“Kanisa la mtaa ni mwili uliojipanga wa waumini waliobatizwa, wakiongزوا na mchungaji anayestahili kiroho, akihakikisha uhusiano wao kwa Bwana na kwa mmoja kwa mwingine kwa wanaotimiza kufanya meza ya Bwana mara moja moja, waliojitoa kwenye mamlaka ya neno la Mungu, wanaokusanyika mara moja moja kwa ajili ya kuabudu na kujifunza neno, na kuugeukia ulimwengu kuushuhudia.”

Jinsi gani tafsiri hii inafanikisha au kurudisha utaratibu wa upandaji kanisa?
Ni aina gani ya kanisa linaweza kuzalishwa na kundi la watu waliojitoa kwenye tafsiri hii?
Tafsiri hii inatoshereza? Kwa nini na mwa nini siyo?

III. Mipaka katika Kutafsiri Kanisa

- A. Epuka **kusisitiza mifumo**, muundo na vipindi kwenye tafsiri.
- B. **Kazia kazi za kibiblia** ambazo kanisa lazima lifanye.

IV. Uandikaji wa Tafsiri yako ya Kanisa

Ni kanuni ipi unapata katika kila moja ya mistari hii?

Mdo 2:42-47	1Kor 12:28	Efe 5:27
Mdo 14:23	1Kor 14:33	Ebr 10:24-27
Mdo 20:7	Efe 1:22	
Mdo 20:28	Efe 4:11-16	

Waulize wapanda kanisa kufanya yafuatayo kipekee.

Kuandika tafsiri yako ya kanisa.

Fikiria maswali yafuatayo kuhusiana na tafsiri yako.

Tafsiri yako inaeleweka?

Inaendana na maandiko?

Tafsiri yako ni ya msingi vya kutosha kuelezea makanisa yote kila mahali na wakati wote?

Je tafsiri yako inaruhusu kanisa linalozaliana?

Uliza baadhi katika darasa kushirikisha tafsiri zao kwenye darasa

1. Ni vitu gani visivyo vya lazima hasa hasa vinaongezwa kwenye tafsiri ya watu inayofanya kazi ya kanisa?
2. Lini jengo ni la lazima kwa upandaji kanisa? Jinsi gani majengo yanaweza kusaidia au kurudisha nyuma ukuaji wa kanisa?
3. Kwa nini ni makosa kukazania kwenye mifumo unapotafsiri kanisa la mtaa?

Utekelezaji wa Azimio

Pamoja na timu yako ya upandaji kanisa, anzisha na kubaliana juu ya tafsiri ya kanisa ambayo itajulisha utaratibu wenu wa upandaji kanisa. Shirikisha tafsiri yako na wapanda kanisa wengine, mkufunzi wako au mshauri.

TABIA YA KIROHO—Azimio la Mafunzo 1

Kuhesabiwa haki kwa imani: Msingi Wetu wa Uhusiano na Mungu

Jinsi gani tunaweza kumjua Mungu kwa ukaribu?
Mungu anatukubali kweli kweli?
Ni wapi kukubaliwa kwetu mbele za Mungu kunakotoka?

Jinsi gani tunaweza kuishi maisha yanayompendeza?

Nini kinachotokea tunapofanya dhambi?

I. Kuhestabiwa haki siyo --

- A. Kwa kazi
- B. Kusikilizwa

II. Kuhestabiwa haki ni

- A. Utakatifu wa Mungu: Warumi 3:21-24
- B. KubadirishanaKukuu Kor 5:21, Isa 61:10, Rum 4:3-5, 8:1, Efe 4:22-24

III. Swala la lazima la kuhestabiwa haki kwa imani

- A. Tunaweza kujihesabia haki wenyewe?
- B. Tunaweza kuchukua sifa kwa alichofanya Mungu?

Mfano: Fikiria mtu aliyefanya uharifu mbaya sana, na anasubiri adhabu ya kifo. Anapokuwa anasubiri, mmoja wa rafiki zake anakwenda kwa hakimu na kuomba kusikilizwa kwake. Hakimu anajibu, "nitamwachilia, kama utanipa kijana wako kufa badala yake. Rafiki anasema, "Huu ni upuuzi. Jinsi gani naweza kufanya hivi kamwe" lakini hakimu anasema, "Hii ndiyo njia pekee ninayoweza kumwachilia huru." Baada ya maumivu, baba anaamua kuwa atajitoa kutoa kijana wake kwa ajili ya rafiki yake...akijua ndiyo njia pekee. Kwa kutii, kijana anakwenda kwa hakimu na kukubali kufa badala ya rafiki wa baba yake. Siku inayofata hakimu anamunyonga kijana na kumwacha huyu mtu huru. Mara baada ya hili, baba anakuja kusikia majadiliano kati ya mfungwa aliyeachiliwa na rafiki. Alipoulizwa, "Jinsi gani uliwekwa huru kutohana na adhabu yako ya kifo?" mtu aliyeachiliwa anajibu, "Hhu, nilipokuwa ningali jera nilijitunza mwenyewe safi, nikajiheshimu, na kufanya alichoniambia mlinzi. Kisha wakaniachilia kwa sababu ya tabia yangu njema."

Unafikiria nini juu ya kile mtu huyu alichojobu kwa kile rafiki yake alichosema? Jinsi gani mtu huyu anaweza kufikiria kuwa tabia yake ilichangia kwenye kuachiliwa kwake baada ya kijana wake kuachilia masha yake kwa ajili yake?

- C. Tunaweza tukatumaini Mungu kabisa na peke yake?

Andika tafsiri yako ya "kuhestabiwa haki kwa imani."

Ina maana gani tunapoelezea kuhestabiwa haki kwa imani kama "haki ya kutendewa"?

Katika kutembea kwetu kila siku na Bwana, kwa nini ni vigumu sana kwetu tulioanza katika neema

kuendelea katika neema, tukitumaini katika kazi iliyomalizika ya Yesu Kristo msalabani?

Jinsi gani kuhestabiwa haki kwa imani kunagusa namna unavyohusiana na Mungu na namna unavyofikiri Anajihuisha kwako?

Utekelezaji wa Azimio

Mfundishe mtu mwininge tu maana ya kuhestabiwa haki kwa imani, na kisha mfanye kuandika tafsiri yeye mwenyewe. Leta walichoandika kwenye kipindi kijacho cha mafunzo.

TABIA YA KIROHO—Azimio la Mafunzo 2

Kuishi kwa Injili: Kukataa kujitumainia

Jinsi gani unafikiri kuamini kwako kwa injili kuhusu kuhestabiwa haki kwa imani peke yake kunagusa ukuaji wako katika Kristo leo?

Yesu anazungumzia kuokoka kwa imani katika **Yohana 3:36**. Katika Warumi, Paulo wazi wazi anawakilisha ujumbe wa kuhestabiwa haki kwa imani peke yake: Kufuatana na vifungu hivi vitatu, ni nini matakwa ya kuhestabiwa haki?

Warumi 1:16, Warumi 4:5, Warumi 10:9-10

Katika wagalatia, Paulo anathibitisha wokovu kwa imani. **Wagalatia 3:2-5** Katika Wagalatia 3:2-5, Paulo anatoa matokeo mawili ya imani (kuamini). Ni yapi? Ni lengo lipi analorejeza kwake? Ni nini **Wagalatia 4:15** anatuambia kwamba alikuwa amepotea kwa sababu ya kujaribu kutunza sheria ya kuhestabiwa haki?

Ni nini hatari za kujitumainia? Jinsi gani waumini Wagalatia wameangukia mbali kutoka kwenye injili? Unakubaliana na maelezo haya, "Kutumainia katika rasilimali zetu pengine ndiyo kielelezo cha kutokuamini?"

Kama mfano, ngoja tulinganishe siku mbili katika maisha yako. Jumamosi moja unaamka na kwenda kwenye mkutano wa maombi, kama ilivyo kawaida yako. Ukiwa unakwenda, unakuwa na mazungumzo mazuri mafupi na jirani yako. Unaendelea kwenda kuwa na siku njema ambapo uwepo wa Mungu ni dhahiri kwa njia nyingi. Unaporudi nyumbani, unapata nafasi ya kushirikisha injili kwa mtu flani, na kwa hiyo unamshirikisha Kristo na wokovu wake kwake. Jumamosi inayofata inakuwa tofauti kidogo. Unaamka ukiwa umechelewa, unakosa mkutano wa maombi, na kuongea siyo kwa upole na jirani yako ukiwa unatoka nje. Kwa ujumla siku inajawa na kuchanganyikiwa na Mungu anaonekana kutokuwa karibu. Unaanza kujisikia vibaya kuhusu uliyofanya, lakini kwa kukushangaza, unapata nafasi nyingine kushirikisha injili kwa mtu fulani.

Utapitwa na nafasi hiyo ya kushirikisha injili kwa sababu unajisikia kana kwamba hufai kwa hilo? Unafikri inawezekana Mungu kukubariki katika siku mbaya? Kama siyo, kisha kwa nini siyo?

Mfano: Mfano:

Tarehe 21, mwezi wa nane 1544, Martin Luther alimwandikia rafiki mmojawapo mwaminifu na wa kutumainiwa, George Spalatin. Spalatini alikuwa ameshampa ushauri ambaa baadaye alikuja kuuona kama dhambi. Alipofikia suluhi hili, alikuwa amezama katika uchungu na hatia. Alikuwa ameshawishika kwamba angelijua vizuri zaidi na kwamba yeze wa watu wote asingelifanya kosa hilo. Hakuweza kushauriwa, Wakati Luther alipojua juu ya hali yake, alimwandikia kumfariji, kwa kusema, "...ombi langu la uaminifu na onyo la upole ni kwamba uungane na kampuni yetu na ushirikiane nasi, tulio halisi, wenye nguvu na waliojaa dhambi. Ni lazima kwa njia yoyote usimfanye Yesu kuonekana kuwa mnyonge na hafifu kwetu, kana kwamba anahitaji kuwa msaidizi wetu wakati tu tunataka kuepukana na kivili cha kuwazika, majina, na dhambi za kitoto. Hapana! Hapana! Hiyo haitakuwa nzuri kwetu. Ni lazima afadhali awe mwokozi na mkombozi wa uhakika, mkuu, mzito, anayehukumu uovu na uasi, mwenyezi, na kutoka katika dhambi kuu zaidi na za kutisha kupindukia, kuwa na machache, kutoka kwenye dhambi zilizowekwa pamoja katika jumala..." Kutoka: Martin Luther Mwandamizi kwa Wakristo wa Wakati ule.

Tumegeuka kuwa wenye dhambi wadogo tunaohitaji Mwokozi mdogo au tu wenye dhambi halisi tunaohitaji Mwokozi halisi? Elezea.

Nini kinatoka tunapoongeza kingine kwa kile Kristo alichofanya?

Unapoteza hisia yako ya furaha katika Kristo? Kama ni hivyo, kwa nini?

Jinsi gani injili inahusika kwetu kama waumini?

Ni nini tofauti kati ya juhudzi za binafsi na imani?

Jinsi gani kuishi kwa imani kunavyogusa kufikiri kwetu kwa kila siku na matendo katika Maisha?

TABIA YA KIROHO—Azimio la Mafunzo 3

Ukuaji wa Kikristo: Kumfanya Kristo kuwa Kiini cha Kuangalia Katika Maisha

Jinsi gani tunaweza kujilinda kutokuwa meli iliyovunjika kwa dhambi? Jinsi gani tunaweza kukua katika imani yetu, ili kwamba tuwe na uhusiano nyeti na Yesu Kristo?

I. Ni nini Ukuaji Kiroho? Ni nini Flp. 2:12-13 inachotuambia kuhusu ushirika tulio nao na Mungu katika ukuaji wetu?

II. Jukumu la Msalaba Katika Ukuaji Kiroho

A. Ni nini mistari hii inatuambia kuhusu **Ukuaji katika ufahamu wa Utakatifu wa Mungu?** -- Yer. 9:23,24, Yohana 17:3, Flp I. 3:8

B. **Kujifunza kuzitambua dhambi zetu – Efe. 3:8, 1 Tim. 1:15**

1. jinsi gani tunaweza kuutambua vyema udhambi wetu?
2. Jinsi gani utambuzi wa dhambi zetu unaendana na utu?

C. **Mwanya Unatokeo kati ya Utakatifu wa Mungu na dhambi zetu--Warumi 8:10; 1 Yohana 1:9**

Ni nini kinaongeza kiwango chetu cha ukuaji kwenye ukomavu?

Ni nini kinapunguza kiwango chetu cha ukuaji?

III. Vipingamizi Kwenye Ukuaji wa Wakristo.

A. Ufarisayo ni kuishi kufuatana na matakwa, wajibu, na kujitoshereza (kwa uwezo wetu) –tatizo la kiburi. Ni nini **Luka 10:38-42** inatuambia ni ufunguo kwa ukuaji badala ya kiburi?

Ufarisayo unakuwaje unapokuwa umeonyeshwa kuelekea kwa Mungu? Ufarisayo unakuwaje unapokuwa umeelekezwa kuelekea kwa mwenzsi wako? Jinsi gani mwenzsi wako atafanya? Toa mfano.

B. Kuachilia – Ukosefu wa Imani – Ni nini **Waebrania 10:14** inatuambia kuwa tunatakiwa kuwa na imani ambayo tutaondoa mwanya kati ya utakatifu wa Mungu na dhambi zetu?

Nini tunachoweza kufanya kushindwa kuachilia?

C. Kwa mwanya kuzibwa, nini kinatakiwa kikue katika mkazo wetu?—**Wagalatia 6:14a**

Jinsi gani tunaweza tukajilinda na kutokuvunjika kama meli kwa dhambi. Jinsi gani tunaweza kukua katika imani yetu, ili kwamba tuwe na uhusiano hai nyeti na Yesu Kristo?

Kama bado kuna dakika 15 zilizobaki kumalizia yafuatayo, yafanye darasani. Kama mda haupo, watayafanya kma “UTEKELEZAJI WA AZIMIO” wa somo.

Wapange wanafunzi na kisha waombe kufanya yafuatayo.

Mweleze mtu mwingine ulichojifunza kuhusu ukuaji katika utakatifu na waelezee jinsi unavyoweza kutumia makamilisho ya Kristo katika maisha yako ya kila siku. Toa mfano wa mabadiliko maalumu katika maisha yako kama muumini kama matokeo ya kuongezeka kwa kuelewa kwako kwa utakaso.

TABIA YA KIROHO – Azimio la Mafunzo 4

Uwezo wa Injili Inayobadilisha: Uhuru Kutoka Utumwa wa Dhambi

Kuelewa uwezo wa injili inayobadilisha, lazima tutambue hali na mtazamo katika maisha ya mwanadamu. **Kwanza, hali ya maisha bila Kristo ni hiyo ya kutumikishwa na dhambi.** Katika hali hii ya kupotea, tu watumwa kwenye dhambi na hatuwezi kuwa huru kutokana na kusongwa kwa “mwili” (**Rum. 3:11-12; Rum. 6:16-18**) **Pili, mtazamo wa Mungu kwenye maisha ya muumini ni kwamba kifo cha kujitoa cha Yesu kinafunika dhambi zetu na hatuko tena kwenye hali ya “utumwa wa dhambi” lakini watakatifu.** Tumefunguliwa kutoka katika adhabu ya dhambi na kutoka katika nguvu ya dhambi. Tunaishi katika uhuru wa kweli kumpenda Yeye. Asili ya dhambi imekufa na hatuishi tena chini ya ukandamizaji wake, tumeungana na Kristo. (**2 Kor. 5:17-20**). **Tatu, “uzoefu wetu wa maisha” hauwakilishi kikamilifu ukweli huu halisi wa Mungu wa hali iliyotolewa ndani Yake.** Ni lazima tutambue dhambi zetu za kila siku na kuziungama, kuunganisha mawazo yetu na akili ya Mungu. Asili ya dhambi siyo bwana wetu, lakini kawaida inakazana kupata nguvu dhidi yetu. (**1 Yn. 1:9; Rum. 7:19; 8:9-13**).

Chagua wajumbe wawili jasiri wa darasa. Walete mbele ya darasa. Mmoja atashika wajibu wa mtu fulani katika hali ya kwanza na mwingine atashika wajibu wa mtu fulani katika hali ya pili na ya tatu.

Ngoja tuseme kwamba _____ (jina) liko kwenye hali ya kwanza. Ngoja tufikirie asili ya hali hii.

HALI YA KWANZA—Mwenye Dhambi Asiyeamini (Rum. 6:3-14; Rum. 8:5-8)

1. Bila tumaini	7. Katika mwili
2. Kuzaliwa mara ya pili	8. Asiyepatanishwa na Mungu
3. Chini ya utumwa wa dhambi	9. Chini ya adhabu ya dhambi
4. kupotoka	10. Kutengwa na Mungu
5. Mwenye dhambi	11. Chini ya sheria
6. Adui wa Mungu	

I. Neema ya Mungu na mazoea ya Dhambi

Kama neema ya Mungu kweli imejaa tele kupita dhambi zetu zote na tumehesabiwa haki kwa imani mbali na utii wetu, tuendelee kutenda dhambi? Kama neema ya Mungu imetolewa kwa hao ambaa hata hawaistahili lakini wanaipokea kwa sababu ya imani yao ndani ya Yesu Kristo, ni kawaida kuuliza swali hili. Tuendeleec kutenda dhambi na kutarajia neema ya Mungu kuzifunika? (**Gal 5:13, Rum. 6:1-2**).

II. Tumebatizwa katika Kifo Chake – Na kufufuliwa katika Ufufuko wake

1. Jinsi gani tulikufa? (**Rum. 6:3-5**)
2. Nini kimetokea kwa sababu ya kifo chetu na Kristo? (**Rum. 6:6-10**)
3. Nini kinatakiwa kiwe akilini mwetu kuhusiana na dhambi? (**Rum. 6:11**)

Ngoja tuseme kwamba _____(jina) ni hali ya pili. Ngoja tufikirie asili ya hali hii.

HALI YA PILI-- Watakatifu – Ukweli halisi kama Mungu Anavyouona.

1. Kupatanishwa na Mungu	9. Siyo wenye dambi lakini watakatifu
2. Kuungana na Kristo	10. Chini ya Neema
3. Kusamehewa dhambi zote	11. Tu hai na Kristo
4. Kufa kwa dhambi	12. Safi na wasio na mawaa
5. Kutawaliwa na Roho Mtakatifu	13. Wenye haki
6. Utu upya wa ndani	14. Akili inakuwa kwa kile Roho anachotaka
7. Uhuru kutoka utawala wa asili wa dhambi	15. Kuwa na maisha na amani
8. Kufufuliwa kutoka kwa wafu	

Ngoja tuseme kwamba _____(jina) iko kwenye hali ya tatu. Ngoja tufikirie asili ya hali hii.

HALI YA TATU -- Watakatifu – Uzoefu na maisha yanayodhaniwa kuwa ya kiutu

Kila moja ya hali zilizoorodheshwa hapo juu ni ukweli halisi lakini uzoefu wetu na mtazamo ni pamoja na:

1. Dhambi na lazima kutubu	7. Onyesha Matunda ya Roho Mtakatifu
2. Dhambi inakazana kupata nguvu	8. Uhuru kutoka kutawaliwa na asili ya dhambi
3. Kuonyesha matunda ya Roho	9. Siyo wenye dhambi lakini watakatifu
4. Roho Mtakatifu anathibitishia	10. Akili inawekwa kwa kile Roho anachotaka
5. Kusamehewa dhambi zote	
6. Mtoto na mrithi wa Mungu	

(1 Yohana 1:9; Gal. 5:22,23; Yakobo 1:13-14, 17-18; Rum 8:5, 16-17)

III. Nguvu ya kutofanya dhambi na nguvu ya kukutana na maisha katika Kristo:

Ni nini mtu katika hali ya tatu anatakiwa kufanya?

Ni nini mistari hii yote inatuambia kuhusu maisha yetu mapya katika Kristo?

- A. Elewa Asili Mpya (**Rum 6:6**)
  - B. Ishi katika Roho (**Rum 8:5-7; Gal. 5:16**)
  - C. Jilinganishe mwenyewe kama mtoto wa Mungu (**Rum. 8:16-17**)
  - D. Rejeza akili yako (**Rum. 12:2; 2 Kor. 10:5**)
  - E. Ujue ukweli (**Yohana 8:32; Col. 1:5-6**)
1. Kwa nini kuna tofauti kati ya hali yetu ya kweli kama Mungu anavyotuona na kwa njia tunazojisikia na kutenda kwa nyakati?
  2. Hii inamaanisha kwamba kutenda dhambi ni sawa kwetu?
  3. Jinsi gani tunaweza kuleta kujisikia kwetu na kutenda karibu na ukweli wetu wa kiroho?
  4. Jinsi gani unaruhusu hisia zako badala ya imani yako katika neno la Mungu kugusa namna unavyoyatazama maisha yako katika Kristo?
  5. Tunapokuwa tunashindana dhidi ya dhambi, ambako kunaleta nguvu zaidi katika maisha yako: Kujaribu zaidi au kuamini zaidi?
  6. Jinsi gani “hesabu” (pia imetafsiriwa “dhania” na “fikiria” katika **Warumi 6:11** imani inayoendana?
  7. Nini kimetokea kwenye asili yako ya udhambi kufuatana na barua ya Paulo kwa Warumi?
  8. Jinsi gani unaweza kuishi kwa Roho?

Liambie darasa. “Kuleta kitabu au daftari dogo kwenye kipindi kijacho kuandikia kumbu kumbu”

TABIA YA KIROHO –Azimio la Mafunzo 5

Kutunza Kitabu cha Kumbu Kumbu

I. Kwa nini Kitambu cha Kumbu Kumbu?

- A. Ukumbusho wa Upendo wa Mungu na utegemezi tunapokutana na mahangaiko na kukatishwa tamaa
Jinsi gani kitabu cha kumbu kumbu ni sawa na ukumbusho wa Yoshua? (**Yos. 4:1-9**)
- B. Kinasaidia kuanzisha uwajibikaji katika ukuaji kiroho na huduma.
- C. Kinalazimisha kutafakari maisha yetu na kurekebisha vipao mbele vyetu.
- D. Kinatusaidia kukua katika imani kwa kuona jinsi ufahamu wetu kwa Mungu ulivyokua.
- E. Kinatusaidia kuona jinsi Mungu anavyojoibu maombi.
- F. Zana katika kuendelea kwa huduma zetu.

II. Mda wa Kila Siku na Mungu

Waka pamoja na haya katika kitabu cha kumbu kumbu zako za kila siku

Fungu la leo: Nukuru kifungu cha Biblia unachosoma wakati wa sala yako.

Utambuzi binafsi: Soma fungu la Biblia, chukua mda kufikiri na omba juu yake. Nukuru ufahamu wowote Roho Mtakatifu anaokupatia kuhusu fungu. Nini fungu linasema? Ni nini unachunguza? Jinsi gani unaweza kutumia fungu hili kwenye maisha yako mwenyewe leo?

Ahadi za kudai: Kuna ahadi zozote katika fungu hili? Zinukuru na mshukuru Mungu kwa ukweli huu.

Amri za Kutii: Fungu hili linanukuru amri yoyote unayohitaji kutii?

Maombi: Orodhesha hitaji lolote la maombezi ambayo una mzigo nayo maalumu na vile vile kwa majibu ya maombezi yaliyopita uwe maalumu iwezekanavyo. Hii itakusaidia kumuona Mungu akifanya kazi kupitia maombi yako.

III. Kuandika kumbu kumbu kila siku

Kuweka kumbu kumbu kila siku kunakusaidia kumulika maendeleo ya huduma ya upandaji wako kanisa.

Utekelezaji wa Azimio: Nukuru kazi yoyote uliyofanya kwenye Utekelezaji wako wa azimio. Orodhesha shughuli zilizokamilika kwa utekelezaji wa azimio na kazi inayoendelea.

Mawasiliano: Orodhesha mawasiliano yako ya kiuinjilisti kwa siku hiyo. Nukuru matokeo ya mda wenu pamoja. Umeshirikisha ushuhuda wako? Jinsi gani wameitikia? Wako wazi au hawako wazi kwenye injili?

Mikutano: Andika kuhusu kikundi kiini chochote, mikutano ya majumbani au kazi maalumu. Lini na wapi mkutano ulifanyika? Nini mllichofanya (Kujifunza Biblia, kikundi cha maombi, kuonyesha mkanda wa Yesu kwa marafiki)? Ni watu wangapi walihuduria? Ni wangapi ni wahuduriaji wa kawaida? Wageni? Kuna yeyote aliyetoa maisha kwa Kristo? Nukuru tatizo lolote au juzu maalumu linalohitaji uangalizi zaidi.

Kutafakari: Chukua mda kufikiri kuhusu siku. Kuna chochote kilicho nje yako? Umejjifunza au kuchunguza chochote kuhusu maisha yako binafsi au huduma unayotaka kunukuru? Kutafakari huku ni notisi za binafsi unazoandika kuhusu maisha binafsi. **Huhitaji kuzishirikisha kwa yeyote.** Zinakusaidia kuweka siku yako katika mtazamo na kunukuru chochote Roho Mtakatifu anachokufundisha

Kwa mda uliobaki, waelekeze wanafunzi ifuatavyo: “kwa kutumia daftari dogo waliloleta, fikiria katika na andika kumbu kumbu zako za kiroho kwa leo.” MKUFUNZI, unaweza ukahitaji kuwa na karatasu tupu kwa hao waliosahau kuleta dafutari lao.

Utekelezaji wa Azimio

Katika mzunguko wote wa upandaji kanisa, tunza kitabu cha kumbu kumbu au cha kutafakari na maendeleo ya huduma. Unaweza ukataka kuanzisha vichwa hapo juu kama ambavyo utatumia kupangilia kitabu chako cha kumbu kumbu za kila siku. Jiandae kuonyesha kitabu hiki kwa mshauri au mkufunzi.

MAOMBI—Azimio la Mafunzo 1, 2

Kongamano la Maombi: Kuombea Uamsho

I. Jinsi ya Kupanga na Kuongoza Kongamano la Maombi

Kongamano la maombi linakazia katika mawazo mawili ya kibiblia:

Maombi yanayoelekezwa kwa ndani

Maombi yanayoelekezwa kwa nje

A. **Kisa:** Kongamano la maombi linatakiwa lipangiliwe kuzunguka kisa

B. **Mambo ya kufanya:** Kutoa maandiko yanayounga mkono kisa.

C. **Kusherehekea:** Kumtukuza Mungu

D. **Kutubu na maandalizi:** Maombi ya kimya kimya ya kutubu

E. **Maombi ya Kikundi Kidogo**

uwe na washiriki kutoka katika makundi madogo ya watu 2-6 na ombea kuhusu kichwa cha maombi kadiri kinavyoendana na kimtaa, kimkoaa, kitaifa na ngazi ya kitaifa. Baada ya mda uliopangwa kwa kikundi kidogo kuomba, ongoza katika maombi kwa harakati za maombi yanayokua katika jiji lako au mji au kimtaa.

F. **Utoaji:** Taarifa na nyenzo kama vile ramani na orodha.

G. **Kusifu na Kuabudu**

II. Kongamano la maombi

Mkufunzi anatakiwa aongoze darasa lote kwenye kongamano la maombi kwenye kisa cha “Maombi” kwa kutumia zana hapo chini:

A. Maombi ya Kusihi na Kutafakari: (Mkufunzi anaongoza sehemu ya kongamano)

Katika kongamano hili, tutasisitizia mifumo ya maombi ambayo Yesu alisisitiza kwenye Maombi ya kielelezo: Mathayo 6:9-13

"Hivi, kisha, ndivyo unavyotakiwa kuomba:

" baba yetu uliyie mbinguni

Jina lako litukuzwe,

10 ufalme wako uje,

Mapenzi yako yatimizwe

Duniani kama ilivyo mbinguni

11 Tupe mkate wetu wa kila siku.

12 Tusamehe deni zetu,

Kama tunavyowasamehe waliotukosea.

13 Na usitutie majoribuni

Soma na kwa maombi tafakari kwenye mistari hii ya sifa.

Waefeso. 1:6; 1 Petro 4:11; Zaburi 8:1; Zaburi 71:19

maombi ya Kusihi na Kutafakari

maombi ya Ushirika

maombi ya kujachilia

Maombi ya haja

maombi ya Kutubu

maombi ya kufunguliwa kutoka kwa Mwovu.

Kwa kuwa huu siyo mda wa kujifunza Biblia, usichukue mda kujadili mistari kwenye maeneo tofauti tofauti ya kongamano la maombi. Liongoze kundi kwenye mda mfupi wa maombi ambaao wajumbe wa kundi wanataja tabia, heshima, au jina la Mungu na kumtukuza.

- B. Maombi kwa ajili ya Ushirika na Mungu (Mjumbe wa darasa anajitolea kuongoza kundi katika kipindi hiki cha kongamano.)
- Yohana 15:7-10; Yakobo 4:4-8**
- C. Maombi ya Kujitoa (Mjumbe wa pili wa darasa anajitolea kuongoza kundi katika kipindi hiki cha kongamano.)
Soma na kimaombi tafakari juu ya mistari ifuatayo: **Yohana 14:23-24; Warumi 6:12-13; Warumi 8:5**
- D. Maombi ya Kusihi (mjumbe wa tatu wa darasa anaongoza kipindi hiki cha kongamano.)
- Wafilipi. 4:6-7; Yohana 15:5-7; Yohana 14:12-13**
- E. Maombi ya toba na ukombozi (Mshiriki wa nne anaongoza kundi kwa maombi haya ya pole pole ya toba.)
2 Kor. 7:10; Isaya 59:2; Zaburi 66:18-19

Fanya darasa lijadili kila kipindi cha kongamano la maombi. Kisha waombe darasa kujadili maswali haya.

1. Nini kilichoonekana kufanya kazi vema?
2. Nini hakikufanya kazi vema?
3. Kulikuwa na sehemu yoyote ya kongamano iliyokuwa imepooza, kana ni hivyo kwa nini?
4. Nini kilionekana kuwa mtindo bora au njia ya kuongoza kongamano?

MAOMBI – Azimio la Mafunzo 3

Jinsi ya Kuwezesha maombi: Jinsi ya Kuhamasisha Maombi Kwa Kupanda kwako Kanisa

(Panga somo hili kwa kipindi cha masaa mawili)

- I. Maombi**— Kipengele Muhimu cha Uinjilisti na Upandaji Kanisa
Rum. 10:1; Efe. 6:18; Efe. 6:19-20; Col. 4:2-4; 2 The. 3:1-3
- II. Jinsi ya Kupanua Maombi Pamoja na Uinjilisti na Upandaji Kanisa**
Ni njia zipy za vitendo ambapo unaweza kuwahusisha waumini katika uombaji wa harakati zako za upandaji kanisa?
- A. Kwenye Vikundi Kiini**
1. Nini kikundi kiini kinatakiwa kikazie maombi yake?
- B. Maombi ya Utatu** (waumini watatu wanaomba pamoja)
1. Ni nini maombi ya utatu yanakazia maombi yake?
- C. Maombi ya Kutembea**
Jadili maombi ya kutembea. Unafikiri njia hii inafaa? Ni ya ufanisi?

Mchanganuo 1:

Ujirani uliojulikana kuwa na idadi kubwa ya familia zenye matatizo ulikuwa umelengwa kupandwa kanisa. Matatizo ya kijamii kama vile kukosa ajira, kuvunjika kwa familia, madawa ya kulevyta na ujambazi vilikuwa sugu. Mwanzoni mwa juhudzi za upandaji kanisa, maombi ya kutembea yalikuwa yamepangwa katika kila mtaa kwenye ujirani huo. Walivyotembea na kuomba, walinukuru utambuzi wote Roho Mtakatifu aliowaonyesha. Waombaji wengine wengi walifuatia maombi hayo ya kwanza. Baadhi ya maombi ya kutembea yakafanyika kuzunguka shule, mengine katika na karibu na soko, mengine kwenye mzunguko wa ujirani. Na wengine walifanya kwenye misitu inayoangaliana na ujirani. Katika misitu hiyo, iliyojulikana kama sehemu ambayo madawa yalikuwa yakitolewa na wenye nayo, alama za wachawi ziligungnduliwa kwenye miti. Kikundi cha maombi ya kutembea walitumia muda kuombea nguvu hizo za uovu. Katikati ya miaka mitatu tangu ujirani ulipolengwa upandaji kanisa, matatizo ya kijamii yakawa yamekwisha, ujambazi ukapungua kwa asilimia 40 na kanisa la watu 70-80 likawa limepandwa. Kuna mguso wa kiroho sasa wa kutia changamoto nguvu ya uovu wa uvamizi, na Mungu anafanya kazi katika maisha ya wengi (DAWN Europa Mwongozo wa Maombi, August 1994, Uk 13)

Ni nini utakachofanya kwa swala hili?

Ni kitu gani kikubwa kilichopatikana kwa aina hii ya maombi ya kutembea?

Nini kinaweza kuwa changamoto kubwa?

Mchanganuo 2:

Mpanda kanisa na familia yake walihamia katika nyumba za kupanga katika mji ambapo walikuwa na haja kuona kanisa limeanzishwa. Jioni sana moja, familia yote ilitembea kuzunguka nyumba nzima

waliyopanga. Walisimama mbele ya kila mlango na kila mmoja akaombea watu walioko kwenye nyumba hiyo. Kijana mdogo aliomba kwamba kila mtu katika nyumba hiyo amwombe Yesu kuingia moyoni mwake. Msichana mmoja akaomba kwamba mahitaji ya fedha yatimizwe, msichana mwingine akaomba kwa ajili ya mahusiano mazuri katika familia. Mama yao akaomba kwa ajili ya afya ya jamaa katika familia hizo na baba akaomba kwa ajili ya baraka za Mungu kwa wote walio katika nyumba. Baada ya maombi ya kutembea, mpanda kanisa na familia yake waliona watu 14 katika nyumba hiyo wakienda kwa Yesu na kanisa dogo likaanza.

Ni nini utakachofanya kwa swala hili?

Ni kitu gani kikubwa kilichopatikana kwa aina hii ya maombi ya kutembea?

Nini kinaweza kuwa changamoto kubwa?

D. Timu ya Kusaidia Maombi

1. Una timu ya kusaidia maombi? Ni kwa jinsi gani inafanya vizuri kwako? Nini unachoomba timu yako kucombea?
2. Ni kwa njia zipi unaweza kufanya timu ya kusaidia maombi kutaarifiwa maombezi yanayotakiwa na majibu kwa maombi?
3. Ni aina gani ya taarifa unazojisikia zingefaa kushirikisha timu ya maombi na ni aina gani taarifa zinaweza zisifae kushirikisha?
4. Ni mawazo mengine ya kusaidia maombi kwa huduma yako ya upandaji kanisa?

III. Utafiti: Kukusanya Taarifa Kwa Ajili ya Maombi

Ni aina gani ya taarifa zinaweza kukusanya katika utafiti ambazo zinaweza zikawa za msaada zaidi kwa kucombea mtu binafsi au jumuia?

Habari kama vile makanisa katika eneo, mafumbo, makundi ya kishetani yaliyopo, ukuaji wa kanisa, na umoja wa waumini vinaweza kutumika kwa maombi yenu? Elezea?

Utekelezaji wa Azimio

Kama hujafanya hivyo tayari, **anzisha timu yako ya kusaidia maombi**. Waombe angalau waumini wengine watatu kuomba kila wiki kwa ajili ya huduma yako. Jinsi gani utawafanya kutaarifiwa juu ya maombezi na majibu ya maombi?

Fanya angalau maombi ya kutembea mara moja katika eneo lako lengwa na timu yako ya upandaji kanisa au wengine wenye mzigo wa kuona eneo hilo limefikiwa kwa ajili ya Kristo. Jadili usoefu huu na mshauri wako au mkufunzi.

NJIA ZA KUJIFUNZA BIBLIA – Azimio la Mafunzo 1

Utangulizi kwenye Kujifunza Biblia kwa Kufata neno: Kuruhusu Biblia
Kutufundisha

I. Kufata dhidi ya Kupunguza (2Tim. 2:15)

A. Njia ya Kupunguza

1. Hoja ya Upunguzaji
Tunaanza na kinacho julikana na wazo linalokubalika na kupunguza suluhu.
2. Njia ya Biblia ya Kufata
Katika vifungu kumi vingine vyta Agano Jipy, hamira inamaanisha dhambi. Tunaweza kupunguza kwamba inaweza ikamaanisha dhambi **Mat. 13:33**. Soma fungu. Je hamira inamaanisha dhambi hapa?
3. “Njia” ya Kawaida
Walimu wa Biblia mara nyingi wanajua wanachotaka kusema, na kwa kifupi huja kwenye Biblia kutafuta mstari unaoonekana kuunga kuelewa kwao. Kwa nini hili lianzishe hatari ya kuelewa vibaya maana ya kweli ya fungu?

B. Njia ya Kufata

1. Hoja ya Kufata
Tunauchunguza ukweli kwa karibu ili kujaribu kuelewa nini ukweli unamaanisha.

2. Njia ya Kujifunza Biblia kwa Kufata
Kwa uangalifu tunaichunzaaya kupata kuelewa.
3. Njia Bora

II. Hatua za Kujifunza kwa Kufata

- A. Uchunguzi – Inasemaje?
- B. Ufafanuzi – Ina maana gani?
- C. **Matumizi** – Nini natakiwa kufanya?
Soma **Yohana 1:1-2** na jadili maswali haya matatu.

III. Kujenga Piramidi Imara

- A. Kuwashisha Utaratibu – Usiharakishe kwa kuanza na usomaji wa haraka na kudhania kuwa unajua inachomaanisha. Usifanye matumizi yake ya haraka na kuleta maswali.
- B. Msingi Imara – anza kwa uchunguzi mkamilifu (kwa kuvunja dhababu katika vipanda vidogo vidogo). Tunachuja yaliyomo kwenye fungu kuona maana yake ya kweli. Tunafanya matumizi ya yanayofaa.

Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi

1. Ni nini tofauti ya msingi kati ya Upunguzaji na Ufataji?
2. kwa nini njia ya kujifunza kwa kufata ni njia ya juu ya kujifunza Biblia, ikilinganishwa na njia ya kupunguza?
3. Ni nini hatari ya njia ya “kawaida” kweye kujifunza Biblia na kuhubiri?
4. Ni maswali yapi unayoweza kujiuliza mwenyewe kuhusu kifungu cha Biblia ili kukazia kwenye uchunguzi juu yake?
5. Ni maswali yapi unayoweza kujiuliza mwenyewe kuhusu kifungu ili kukazia kwenye maana yake?
6. Ni maswali yapi unayoweza kujiuliza mwenyewe kuhusu kifungu cha Biblia ili kukazania kwenye matumizi yake?

Utekelezaji wa Azimio

Utakapojifunza Biblia tena, andika muda uliotumia katika uchunguzi, ufanuzi, na matumizi. Kufuatana na mida hii, tathimini kama unatumia njia ya kujifunza kwa kufuata neno, njia ya kujifunza kutumia mawazo au njia nyingine katikati ya hizo.

Katika kutayarisha somo litakalofuata juu ya uchunguzi, chukua mfano wa kifungu kidogo cha maandishi ya kujifunza (isiwe zaidi ya aya au vingine). Tumia angalau masaa mawili kwa maombi ukichunguza kifungu na kumuuliza Mungu kufungua masikio yako kwa vitu ambavyo hujaviona. Andika uchunguzi wako. Ni nini umejifunza?

NJIA ZA KUJIFUNZA BIBLIA – Azimio la Mafunzo 2

Kulichunguza Neno la Mungu

I. Uchunguzi – Nini Soma Linasema?

- A. **Jiandae kwa Uchunguzi**
  - Ni nini nafasi ya Roho Mtakatifu (**1 Kor 2:14**)?
  - Ni nini nafasi ya maombi (**Efe. 1:18**)?
  - Ni nini nafasi ya utayari wa kutii (**Yakobo 1:22-25**)?
  - Ni nini nafasi ya kujichunguza mwenyewe kwa mwanga wa fungu lililosomwa (**2 Kor. 13:5**)?
  - Ni nini nafasi ya utayari wa kujifunza (**Matendo 17:11**)?

- B. **Chukua Mda wa Kutosha**

- C. **Angalia kwenye Mandhali**

Kuangalia kwenye mandhali kuna maana kuangalia yafuatayo:

1. Ni nini mistari inayofata inachozungumza?
2. Ni nini kisa cha fungu?

3. Ni nini kisa cha ukurasa?
4. Ni nini kusudi la kisa cha fungu?

D. Chunguza Mfumo

- i. Maneno ya Ufunguo
- ii. Ulinganifu na Utotauti
- iii. Mwendelezo wa wazo
- iv. Vitenzi
- v. Viunganishi
- vi. Mifano
- vii. Aina ya maandishi

E. Uliza Maswali: Nani? Nini?, Wapi ?, Lini?, Jinsi gani?, na Kwa Nini?

Kikufata fanya mafunzo ya Yeremia 1 kwa kutumia zana na kanuni hapo juu ya uchunguzi. Kwanza, Soma fungu pamoja. Kisha jadili maswali kwenye topiki hii, “MFANO WA UCHUNGUZI.” (Endelea na majadiliano ya mchanganuo wa uchunguzi mpaka dakika 10 kabla ya mwisho wa saa. Kisha, jadili matokeo ya majadiliano kama darasa.

Kama inawezekana, tengeneza kopi ya “Mfano wa Uchunguzi” kwa wajumbe wa darasa.

Mfano wa Uchunguzi

A. Nani?

Ni kwa nani sehemu hii ya Maandiko inatolewa (Mstari 1)

Ni mtu yupi ametajwa katika fungu hili (mstari 1-2)?

Ni wafalme gani wametajwa katika mstari huu 2-3?

Ni watu gani Mungu anaowaarifu kuleta ghasia kwenye nchi (v.15)?

Mistari 18-19 inaorodhesha upinzani mkuu wa Yeremia. Watu hawa watakuwa akina nani?
(Mengine?)

B. Nini?

Ni tukio gani maalumu limenukuriwa mwanzoni mwa msatri wa 2?

Inawezekana kupunguza kilichokuwa wajibu wa Yeremia kutoka mstari wa 2?

Kama ni hivyo, nini ulikuwa wajibu?

Kufuatana na mstari wa 2, ni tukio gani lilitokea mwishoni mwa utawala wa Sedekia?

Nini kilimtokea Yeremia katika mstari wa 3?

Nini ilikuwa “neno la Bwana” lililomjia (mstari 5)

Ni matendo yapi manne yaliyotolewa kwa Mungu na yeye Mwenyewe katika mstari wa 5?

Katika mstari wa 5, Nini ilikuwa uwe wajibu wa Yeremia?

Nini kiilikuwa kiwango cha wajibu wa Yeremia? Alikuwa tu ni kwa taifa la Waisraeli, au kwa upana zaidi?

Nini yalikuwa majibu ya Yeremia katika mstari wa 6?

Ni nini majibu ya Mungu kwa Yeremia katika mstari wa 7-8?

Ni nini masharti mawili Mungu anayompa Yeremia katika mstari wa 7-8?

Nini uchaguzi alio nao Yeremia kutokana na mstari wa 7?

Ni hisia zipi za Yeremia ambazo Mungu anazizungumzia katika sehemu ya kwanza ya mstari wa 8?

Ni sababu mbili zipi zinazotolewa kwa Yeremia ya kwamba asiogope (mstari wa 8)

Mungu anamfanyia nini Yeremia katika mstari wa 9?

Mstari wa 10 unaelezea kazi ya Yeremia. Asili ya kazi hiyo ilikuwa nini?

Ni maendeleo yapi yaliyogunduliwa katika mstari wa 10?

Ni vitu viwili vipi ambavyo Mungu alimwonyesha Yeremia katika mstari wa 11-16?

Mstari wa 12 unaelezea nini kuhusu kile anachokifanya Mungu?

Kutokana na mstari wa 14 -16, Kitu gani kilikuwa karibu kuwapata watu wa Mungu?

Ni sababu gani maalumu ambayo inamfanya Mungu kuleta hukumu juu ya watu wake(mstari wa 16)?

Ni maelekezo yapi Mungu anampa Yeremia katika mstari wa 17?

Ni amri zipi zimerudiwa kutoka mwanzo?

Ni ahadi gani mpya katika (mstari wa 17)?

Watu watafanya nini kwa Yeremia katika mstari 18 (mstari wa 19)

Ni ahadi gani Mungu anampa Yeremia kwa ajili ya vita vilivyo mbeleni (mstari wa 19)?

(Mengine)?

C. Wapi?

Mpangilio wa fungu hili uko wapi kulingana na mstari wa 1?

Ni wapi hili linapatikana?

Ni wapi watu walioelezwa katika mstari wa 15 wanakotoka?

(Mengine)?

D. Lini?

Ni kipindi gani cha muda ulioelezwa katika yaliyomo kwa ujumla katika kitabu hiki?

Katika mstari wa 5, lini Mungu alijua (kumchagua) Yeremia?

Katika mstari wa 5, lini Mungu alimtenga Yeremia kwa ajili ya huduma?

Tukio katika mstari wa 18 lilitokea lini?

(Mengine)?

E. Kwa nini?

Kwa nini Mungu “analinda” katika mstari wa 12?

Kwa nini Mungu anatangaza hukumu juu ya watu wake (mstari 16)?

(Mengine)?

F. Jinsi Gani?

Jinsi gani Yeremia ameelezewa katika mstari wa 1?

Jinsi gani baba yake Hilikia ameelezewa?

Jinsi gani Yeremia anamzungumzia Mungu katika mstari wa 6?

Jinsi gani Yeremia anaitikia neno la Mungu katika mstari wa 6?

Jinsi gani Mungu anamwelezea Yeremia katika mstari wa 18?

Utekelezaji wa Azimio

Kama hukuwa na mda wa kutosha kukamilisha uchunguzi wa Yeremia 1, fanya hivyo kabla ya somo linalofata. Ona kama unaweza kuuliza maswali mengine yanayofaa ya baadhi ya vifungu. Yatunze maswali haya na majibu kwa kuyatumia katika somo linalofata.

NJIA ZA KUJIFUNZA BIBLIA – Azimio la Mafunzo 3

Warsha ya Uchunguzi

Ni muhimu kulirudisha kundi pamoja kwa mda wa dakika 15-wa kulinganisha matokeo. Hili linatakiwa lionyeshe kwamba kuna uwezekano mwingi wa maswali ambayo kawaiidya yanaweza kumponyoka mtu

binafsi, au hata kundi dogo. Pia inawekea mkazo wa kufaa wa kujifunza maandiko pamoja kwenye kundi badala ya mtu mmoja "kuhubiri" anachoona kwenye somo. Gawanyika katika makundi ya watu 3-4. Chukua dakika 35 kusoma fungu, anzisha maswali ya **uchunguzi**, na andika majibu.

Uwe na karatasi na penseli za ziada zikiwepo kwa kundi kutumia. Vile vile, utahitaji ubao wa kubandikia, ubao wa choki, au kitu kingine kinachoendana kuandikia maswali na majibu wakati kundi lilipokutana pamoja mwishoni mwa kipindi. Toa nakala ya zana hapo chini kama inawezekana?

HATUA

Tumia hatua zifuatazo ambazo zilikuwa zimewekewa alama katika somo 2 kwa Matendo 17:1-10a: Omba kwa ajili ya kupewa mwanga.

Soma fungu mara kadhaa.

Chunguza mandhali na andika uchunguzi wako.

Chunguza muundo na andika unachoona.

Uliza kila mchanganyiko wa maswali sita ya ufunguo unayoweza kufikiria, na andika majibu unayopata. Siyo kila swali litahusika na fungu hili, lakini nukuru yale yanayoendana na kwenye fungu.

Chagua maswali yaliyo bora kwa kila sehemu kwa kutumia kama ungekuwa unakwenda kufundisha fungu.

MANDHALI: Kisa cha kichwa cha habari cha mistari inayozunguka fungu lililojifunzwa.

Mistari inayoendelea – Fungu/sehemu - Kitabu (Matendo) –

Mistari inayofata – Ukurasa (17) - Agano Jipyä –

MUUNDO: Muundo wa fungu linaendana na fasihi na aina ya lugha.

Maneno ya Ufunguo – Vitenzi - Aina ya lugha -

Mlinganisho au Utofauti – Viunganishi –

Mwendelezo wa mawazo - Mifano –

MASWALI YA UFUNGOU: Uliza na jibu maswali yote kati ya sita mchanganyiko yanayowezekana

Nani? Nini? wapi? Lini? Jinsi gani? Kwa nini?

NJIA ZA KUJIFUNZA BIBLIA—Azimio la Mafunzo 4

Kufafanua Neno la Mungu: Ina Maana Gani?

I. Ufanuzi – Hatua ya Pili ya Kujifunza Biblia kwa Kufata Neno

II. Utaratibu wa Matumizi

- A. Chuja katika Uchunguzi Ukweli Kupata Yale ya Ufunguo
- B. Onyesha Wazo Kuu la Mwandishi
- C. Onyesha Mtiririko wa mMawazo katika Fungu

III. Sheria za Msingi za Ufanuzi

- A. kanuni ya Jumla ya Ufanuzi Kibiblia.
  1. Biblia ni mamlaka ya Neno la Mungu.
  2. Biblia inajifanua yenye, ikionyesha tabia ya Mungu.
  3. Imani inayookoa na Roho Mtakatifu ni muhimu kuelewa maandiko.
  4. Unatakiwa kufafanua historia, matendo, tabia, uzoefu wa binafsi etc., kwa mwanga wa maandiko na siyo maandiko kwa mwanga wa vitu hivi.
  5. Kusudi la msingi la Biblia siyo kukuza ufahamu wetu, lakini kubadilisha maisha yetu.
  6. Kila mkristo ana haki, jukumu, na nafasi ya kuchunguza na kufafanua neno la Mungu kwa msaada wa Roho Mtakatifu.
- B. Kanuni za Kibiblia za Ufanuzi Kifasihi, Kihistoria, na Kitheolojia

1. Unatakiwa ufanue maneno kufuatana na maana yake kwenye mandhali ya mbandishi kihistoria na kiutamaduni. Fikiria ambavyo wasikiaji wa kwanza wangekuwa wameelewa na kufanya kwenye ujumbe.
  2. Ni muhimu kuelewa fasihi ya fungu kabla ya kujaribu kuelewa ukweli wa kitheolojia ambaa linafundisha.
  3. Lugha ya kitendawili kawaida ina wazo kuu moja. Usijaribu kusoma vitu vingi kwa aina hiyo ya fungu. (Tazama Ziada 2A “Lugha ya Biblia” kwa maelezo ya aina tofauti za lugha ya kimethali).
  4. Hutakiwi kuwa wazi kwenye somo kuliko maandiko yalivyo wazi. Usiongeze kufikiri kwako mwenyewe au mapokeo ya kanisa kwa kile Biblia inachosema, kwa kuwa wewe au wengine wanaweza kuamini mawazo hayo kuwa ya kimaandiko halisi.
- C. Makosa ya Kawaida ya Kuepuka Kwenye Ufanuzi
 Kuruka kutoka kwenye ubao wa sipiringi kutoka fungu hadi topiki nyingine unayotaka kujadili.
 Fumbo-kutojali maana wazi ya maandiko na kujaribu kutafuta maana iliyofichika. Kutojali Ufunuo Unaendelea- na kusahau asili inayoendelea ya maandiko
 Tumia “Usaidizi,” Lakini Utumie kwa Uangalifu
 Rejea nyuma kwenye uchunguzi wako kwenye Yeremia 1, na **fanyia kazi utaratibu wa tafsiri kadiri mda unavyoruhusu. Fata kanuni iliyoonyeshwa hapo chini.**

Toa nakala kama inawezekana.

Mfano wa Ufanuzi

Baadhi ya Maswali yenyne “Maana”

Unapokuwa unafanya kazi maelezo hapo juu, inaweza kuwa msaada kufikiria maswali yafuatayo juu ya maana ya somo. Pengine utaweza kufikiria maswali mengine mazuri au bora. Haya yametolewa kukunzisha kwenye utaratibu.

Mstari wa 5

Ina maana gani kwamba Bwana “alimjua” Yeremia?

“Kutengwa” ina maana gani

Ni nini baadhi ya mtazamo wa maelezo “...kabla hujazaliwa nalikutenga...?”

Mstari wa 6

Kwa nini Yeremia anaweza kujifikiria mwenyewe kama “mtoto?”

Kwa nini unadhani Yeremia alijibu kwa njia aliyotumia?

Mstari wa 7

Ni jinsi gani unaweza kutofautisha tabia ya wito kutoka kwa Mungu na ule unaouona katika mstari huu?

Jibu lako linasema nini juu ya Mungu na tabia yake katika swali linalofuata?

Mstari wa 8

Ni nini neno la Bwana linasema juu ya kuitika kwa watu kwenye huduma ya Yeremia ya mbeleni

Ni mvuto gani uliokuwepo kwa Yeremia kukutana na upinzani?

Mastari wa 9

Ni jinsi gani Bwana “aliweka” maneno yake ndani ya Yeremia?

Mstari wa 10

Nini unafikiri kifungu kidogo “kung’oa na kubomoa, kuharibu na kuangamiza, kujenga na kupanda” kinamaanisha?

Ni nini unaweza kudhani tabia ya Yeremia inayoweza kumwezesha kufuata katika mpango wa Mungu?

Mstari wa 12

Ni kanuni gani unayopata katika mstari huu inayohusu kuhusika kwa Mungu katika huduma ya hao aliowaita?

Mstari wa 16.

Ni nini mstari huu unaonyesha juu ya tabia ya Mungu, hata unapokuja wakati wa kuhukumu watu wake mwenyewe?

Mungu alifanya haki kwa kile alichopanga kufanya kwa watu wake? Kwa nini?

Mstari wa 17

Nini ingeweza kuwa sehemu ya “kuwa tayari” kwa Yeremia?

Kwa nini unadhani Bwana alirudia alichokuwa ameshasema nyuma (mstari 8)?

Mstari wa 18

Ni nini maana na umuhimu wa mstari wa kifungu kidogo “mji wenye boma, nguzo ya chuma, na kuta za shaba?”

Kwa nini watu wa mstari wa 18 kuwa wapinzani kwa Yeremia na ujumbe wake?

Ni jinsi gani Mungu anajenga boma na kuandaa watu wake leo kusimama kwa ajili yake?

Mstari wa 19

Mistari hii inaonyesha nini juu ya tabia ya Mungu na kujitoa kwa watu anaowaita?

Kanuni ya Kibiblia

Kutoka katika kujifunza kwangu la Yeremia 1, ninakuta kanuni ifuatayo ya kibiblia isiyopitwa na mda (iandike):

Utekelezaji wa Azimio

Malizia maswali yoyote yaliyobaki katika somo hili ambayo bado hujamaliza. Anza kufanya kazi utaratibu wa ufanuzi kwa kutumia Matendo 17:1-10.

NJIA ZA KUJIFUNZA BIBLIA – Azimio la Mafunzo 5 Warsha ya Ufanuzi

Mkufunzi, tumia maelekezo yaliyotolewa kwa Njia za Kujifunza Biblia Azimio la 3 kuendesha “Warsha ya ufanuzi” kwa kutumia Matendo 17:1-10a. wanafunzi watatumia notisi zao kutoka somo lilopita kama kiongozi kwenye warsha.

- A. Chuja Uchunguzi Kupata Ukweli wa Ufunguo
Ninapoangalia uchunguzi wangu katika Matendo 17:1-10a, inaonekana kwangu uchunguzi muhimu zaidi ni (Orodhesha):
Mandhali ya fungu:
Wasikilizaji wa kwanza:
Hali ya mwanzo:
Ukweli mwagine na uchunguzi:
- B. Eleza Wazo Kuu
Kichwa cha fungu ni:
Vitu ambavyo Luka anasema kuhusu kichwa hiki:
Ufupisho wa maelezo ya wazo kuu, ukionyesha mawazo mawili hapo juu, ni:
- C. Elezea Mtiririko wa Mawazo
Luka anaanzisha wazo kuu la fungu kwa:

D. “Yana Maana Gani” maswali

Unapokuwa unafanyia kazi fungu hili kama kundi, andika hapo chini maswali ya ufunguo uliyouliza
kuhusu maana ya fungu ambayo yalikusaidia kuelewa vema mistari ina maana gani.

[Zungushia maswali mawili ya msaada zaidi ambayo ungetumia kama ungekuwa unaongoza mafunzo ya
kundi ya kifungu hiki.]

E. Eleza Kanuni ya Kibiblia

Kanuni isiyoisha mda ya fungu hili:

NJIA ZA KUJIFUNZA BIBLIA – Azimio la Mafunzo 6

Kutumia Neno la Mungu: Nini Ninatakiwa Nifanye?

I. Matumizi – Hatua ya Tatu ya Njia ya Kufata (tii-Mat. 28:20, Yakobo 2:17)

Matumizi ni pamoja na kuuliza, “Ni nini katika maisha kinafanana na hali iliyoelezewa katika
fungu?

II. Utaratibu wa matumizi

A. Matumizi ya topiki

1. Imani

4. Dhambi

7. Muhusika

2. Tabia

5. Changamoto

3. Matendo

6. Ahadi

Jadili “Maswali ya Jumla” na “Maswali Maalumu” kama kiongozi katika kutumia Yeremia 1kwenye
maisha yenu na huduma. Jadili matokeo ya majadiliano ya makundi haya kama darasa.

Maswali ya Jumla

Hendricks anaorodhesha idadi ya maswali ya matumizi ya kusaidia ambayo yanaweza kuulizwa na fungu
lolote la maandiko haya:

Kuna mfano kwangu wa kufata?

Kuna sharti la kutimiza?

Kuna dhambi ya kuepuka?

Kuna mstari wa kukariri?

Kuna ahadi ya kudai?

Kuna kosa la kuwekea alama?

Kuna maombi ya kufata?

Kuna chamngamoto ya kukutana?

Kuna amri ya kutii?

Toa nakala kama inawezekana,

Maswali Maalumu

Maswali haya moja kwa moja yanaendana na kile unachotakiwa kufanya kama matokeo ya ujumbe.
Kuna idadi isiyoisha ya maswali haya maalumu, kwa kuwa yako tofauti kwa kila fungu. Unazuiliwa na
ubunifu wako tu. Kitu cha muhimu ni kufungua moyo wako kwa Bwana, na muruhusu akuonyeshe
anachotaka kiwe tofauti katika maisha yako.

Baadhi ya maswali ya mfano yameorodheshwa chini. Jisikie huru kuongeza unapokuwa unafanyia kazi
fungu.

Mstari wa 5

Ni nini mafundisho ya mstari huu unavyosema binafsi kwako kuhusu uhusiano wako binafsi na Mungu
muumbaji?

Ni nini mstari huu unasema binafsi kwako kuhusu wito wako kwenye huduma?

Kama huna hisia wazi za wito, ni nini mstari huu unasema kwako?

Ni nini mstari huu unasema kwako binafsi kuhusu mapenzi ya Mungu kwenye maisha yako?

Unajua mapenzi ya Mungu ni nini katika maisha yako kwa wakati huu?

Ni mguso gani mstari huu ulio nao kuhusiana bna imani yako katika wenyezi wa Mungu?

Unakubaliana? Unapokea wazo hili bila kusubili?

Mstari wa 6

Unajilinganisha na kusita kwa Yeremia kukubali changamoto ya Mungu?

Ni nini kimekuwa “udhuru”?

Bado unatoa udhuru? Unahitaji kufanya nini juu yake?

Mstari wa 7

Unaafikiaje binafsi juu ya majibu ya Mungu kwa Yeremia?

Unafikiriaje binafsi juu ya kukosekana kwa uwazi wa “kunyumbuka” kwa upande wa Yeremia kukataa wito wa Mungu?

Kunaonekana kutokuwa na nafasi kwa Yeremia kufanya uamuzi wake mwenyewe. Unajisikiaje binafsi juu ya kutokuwa na uchaguzi wa hakika katika hali ya kuitwa na Mungu? Ungekuwa na uchaguzi?

Mstari huu unaleta shida kwa upande wa uhuru wa mwanadamu wa kuchagua na Utukufu wa Mungu?

Kama hili linaleta matatizo, utaitikiaje?

Mstari wa 8

Mstari huu unamaanisha nini kwako binafsi?

Utatumiaje hili binafsi katika hali ya maisha na huduma yako?

Mstari wa 9

Unaweza kuelezea mazingira ambayo Mungu “amekutana” nawe binafsi

Mstari wa 10

Ni nini mistari hii inasema kwako binafsi juu ya hatima ya lengo la Mungu kwenye huduma yako?

Unaweza kuona usawa kati ya kazi ya Yeremia na yako kama mpanda kanisa?

Kulikuwa na vipingamizi ambavyo Yeremia ilimbidi kukabiliana navyo ili kufikia lengo la kujenga na kupanda upya. Nini baadhi ya vipingamizi unavyokutana navyo unapofikia kuelekeea kwenye kusudio sawa la kujenga ufalme wa Mungu kwa kujenga makanisa mapya?

Unajisikiaje juu ya matazamio ya kuwa katika nafasi ambayo unaweza kwenda kinyume na mapokeo na viongozi ambao wanaweza kupinga wazo lako la upandaji kanisa.?

Ni jinsi gani utashughulika na vipingamizi na hao ambao wanawezekana wakakupinga?

Mstari wa 12

Ni kwa jinsi gani unaona kanuni ya mstari huu ikileta maana kwako binafsi?

Mstari huu unafanya nini kwenye ujasiri wako kama mpanda kanisa?

Mstari wa 16

Unashughulikaje na swala la “miungu mingine” katika maisha yako mwenyewe?

Ni nini unahitaji kufanya kuhakikisha kuwa utii wako ni kwa Mungu tu na siyo kwa “miungu” kama vile mali, utaifa, n.k.?

Mstari wa 17

Unapimaje utayari wako katika hatua hii kuweza kusimama kwa ajili ya Mungu dhidi ya upinzani wote?

Unahitaji kufanya nini binafsi kujitayarisha katika misukosuko yote?

Ni eneo gani katika maisha yako linahitaji kusaidiwa kiroho?

Mstari wa 18

Mungu alimuimarisha Yeremia. Ni jinsi gani Mungu amekuimarisha kusimama kwa ajili yake.

Ni nini Mungu amekupatia kuwa nawe katika misukosuko yote?

Ni jinsi gani hili linakufanya kujisikia juu ya Mungu na msaada wake kwako na katika huduma?

Jinsi gani hii inakufanya kujisikia kuhusu Mungu na utoaji wake kwako na huduma yako?

Ufupisho:

Matumizi ninayoona kwa maisha yangu na huduma katika Yeremia 1 ni:

Utekelezaji wa Azimio

Kama hukuwa na mda wa kutosha kukamilisha somo hili kama kundi, fanya hivyo kabla ya warsha ijayo ili kwamba uwe na kufahamu kanuni.

NJIA ZA KUJIFUNZA BIBLIA – Azimio la Mafunzo 7

Warsha ya Matumizi

Fata maelekezo hayo hayo yaliyotolewa kwa azimio la 3 kwa "Warsha Hii ya Matumizi."

A. Kumbuka Kanuni ya Kibiblia

Iandike tena kanuni ya kibiblia ambayo ulitoa kutoka Matendo 17:1-10a kutoka somo la 5:

B. Linganisha Mandhali

Ili kwa matumizi yako kuwa ya kufaa, mandhali yako yanatakiwa yawe sambamba na mandhali ya mwanzo ya kibiblia.

1. Kwa kifupi elezea mandhali ya mwanzo ya kibiblia ya Matendo 17:1-10a;
2. Kwa kifupi elezea mandhali yako ya sasa (wewe ni nani, nini unachofanya, n.k.);
3. Andika maelezo mafupi ya angalau kwa njia moja ambayo mandhali yako ni sawa na yale katika Matendo 17 (Tambua: Hili litatofautiana kwa namna fulani kwa kila mtu kwenye kundi, lakini pia kutakuwa na kufanana ambako unatakiwa kuweza kusaidiana mmoja kwa mwingine).

C. Fikiria Kuhusu Masomo ya Matumizi

Soma fungu lote na ona kama moja ya topiki zifuatazo zinaonekana kufaa kwa hali yako. Kama ni hivyo, nukuru jinsi inavyoendana. Pengine kuna topiki nyingine zaidi zinazofaa. Kama ni hivyo, zinukuru hapo chini.

Imani	Dhambi	Muhusika
Tabia	Changamoto	(mengine)
Matendo	Ahadi	(mengine)

D. Maswali ya Jumla

Uliza maswali ya jumla yaliyoorodheshwa hapo chini. Soma majibu yako kwa lolote linalofaa.

Kuna mfano kwangu wa kufata?	Kuna sharti la kutimiza
Kuna dhambi ya kuepuka?	Kuna mstari wa kukariri?
Kuna ahadi ya kudai?	Kuna kosa la kuwekea alama?
Kuna maombi ya kurudia?	Kuna changamoto ya kukutana nayo?
Kuna amri ya kutii?	

E. Uliza Maswali Maalumu

Sasa unapofanya kazi fungu hili pamoja, fikiria maswali maalumu kwa kila mstari ambao unakazia "Nini Ninatakiwa Nifanye?" andika maswali hayo, na majibu.

[Zungushia maswali bora mawili ambayo ungeweza kutumia katika kuongoza kundi la kujifunza kwa kufata la somo hili.]

Ufupisho:

Mtakapokutana tena, jadili na linganisha matumizi mnayoona katika fungu. Mwisho, linganisha maswali ya 'matumizi' ambayo kila kundi limechagua, na chagua mawili ambayo yatakuwa ya msaada zaidi kama mngekuwa mlikuwa mnaongoza mafunzo ya kujifunza kwa kufuata neno ya fungu.

Utekelezaji wa Azimio

Umeendelea mbele sasa katika hatua ya uchunguzi, ufanuzi, na matumizi. Kabla ya semina ijayo, utatakiwa kuanza kwa ufupi njia ya kujifunza Biblia kwa kufuata neno kwa kutumia kanuni uliyojifunza. Utakuwa na dakika 20 za kutoa mafunzo haya ya Biblia wakati wa warsha katika semina hiyo. Semina ijayo itajadili kanuni za kuongoza kujifunza kwa kufuata neno.

Katika hatua hii, kazi yako ni kujifunza fungu kwa kutumia njia ya kujifunza kwa kufuata neno, na kutayarisha uchunguzi mwingi, ufanuzi, na matumizi na maswali ya matumizi iwezekanavyo. Unatakiwa kuonyesha maana ya fungu, na matumizi wakati wa muda huu wa maandalizi. Kisha, kutoka katika maswali yako yote, chagua maswali 5-6 ya uchunguzi, 2-3 maswali ya ufanuzi, na 1-2 maswali ya matumizi ambayo yatafaa kuongoza wafunzwa wengine kugundua na kutumia mafundisho ya fungu.

Unaweza kuchagua fungu moja kati ya yaliyoorodheshwa chini kwa mafunzo yako. Tafadhali linganisha uchaguzi wako na wafunzwa wengine ili kwamba kila mmoja asifanye fungu lilelile. Kama mfano kwa ajili yako, Ziada 7A ni mfano wa kujifunza Biblia kwa kufuata neno katika kuanzisha kanisa huko Efeso katika Matendo 19:1-10. Mafunzo yako yanatakiwa kuwa na muundo unaofanana, lakini hata hivyo utakuwa na maswali tofauti, wazo kuu, na matumizi.

Vifungu vya mfano kutoka ambamo utachagua:

Matendo 13:4-12 (Pafao)	Matendo 14:8-20 (Listra na Derbe)	Matendo 17:16-34 (Athen)
Matendo 13:13-52 (Antioquia)	Matendo 16:11-40 (Filipi)	Matendo 18:1-17 (Korintho)
Matendo 14:1-7 (Ikonio)	Matendo 17:10-15 (Beroya)	

UINJILISTI –Azimio la Mafunzo 1

Utangulizi Kwenye uinjilisti: Kwa Jinsi Mungu Alivyopenda Ulimwengu

Somo halifuati Kozi ya Omega. Badala, linaweka msisitizo kwenye kujifunza jinsi y kutoa injili kwa kutumia Evangecube. Kama huwezi kupata Evangecubes kwa kila mmoja wa wanafunzi wako wapanda kanisa, tumia nyenzo kwenye Kozi ya Omega.

I. Asili ya Uinjilisti

A. Utaratibu

Ina maana gani kufata mfano wa paulo katika maombi katika **Efe. 6:19-20, Col. 4:2-6?**

B. Kuanzisha Mazungumzo kuhusu Evangecube

C. Kuonyesha Evangecube

- a. Mtiririko 1 – Mungu ni pendo. (**1 Yohana 4:8,16**) Mtu ametengwa na Mungu kwa dhambi. (**Rum. 3:23**)
- b. Mtiririko 2 – Kristo alikufa msalabani. (**Rum. 5:8, Yohana 3:16**)
- c. Mtiririko 3 – Kristo alizikwa kaburini. (**1Kor. 15:3**)
- d. Mtiririko 4 – Mungu alimfufua Yesu siku ya tatu (**1 Cor. 15:4**)
- e. Mtiririko 5 – Yesu ndiyo daraja letu pekee kwa Mungu. (**Yohana 14:6**)
- f. Mtiririko 6 – lazima tupokee zawadi ya bure ya uzima wa milele kwa imani, (**Efe. 2:8,9**)

Maombi ya imani: (tulia palipoonyeshwa kwa /)

“Mungu, asante kwa kunipenda. / Ninakiri kwamba nimekutenda dhambi. / Ninaamini kwamba Mwanao, Yesu, / alikufa msalabani / kulipia dhambi zangu / na kwamba ulimfufua Yesu kutoka kwa wafu. / Na sasa naweka imani yangu kwa Yesu pekee / kunisamehe/ na kuniokoa kutoka dhambini

**mwangu. / Ninakili kwamba Yesu ni Bwana! / asante kwa zawadi yako ya uzima wa milele. /
Ninaomb kwa jina la Yesu, / Amina.”**

Gawanya darasa katika jozi na fanya kila mjumbe katika jozi kutoa Evangecube kwa mjumbe anayefata.
Jozi zinatakiwa kujadili uzoefu.

Kufuasa: “Kama muumini katika Kristo unatakiwa—kuomba kila mara (Flp 4:6-7), kutana na waumini wengine (Ebr 10:25), kujifunza Biblia (1Pet 2:2), kuwaambia wengine injili (Marko 16:15), kumpenda Mungu na wengine kwa moyo wako wote (Mat. 22:36-40).

Utekelezaji wa Azimio

Nenda mlango kwa mlango kwenye eneo lengwa kwa kanisa lako mpya na kutoa injili kwa angalau wasio waumini watano kwa kutumia Evangecube.

UINJILIST – Azimio la mafunzo 2 & 3

Kuanzisha Ushuhuda wako Binafsi: Hiki ndicho Mungu alichonifanyia!

KIPINDI 2

I. ASILI YA Ushuhuda

- A. Tumeitwa kuwa Washuhudiaji (**Matendo 1:8**)
- B. Tumeitwa Kutoa Ushuhuda (**Matendo 10:42**)

II. Thamani ya Ushuhuda

- A. Kushinda upinzani kwenye injili (Ushuhuda binafsi **Matendo 26:12-18**)
- B. Kumshinda Shetani katika vita vyta kiroho (**Uf. 12:10-12**)

III. Mifano ya Shuhuda

- A. Mwanamke kisimani (**Yohana 4:28-29**)
- B. Mtu aliyezaliwa kipofu (**Yohana 9:13-34**)
- C. Mazungumzo ya Paulo (**Matendo 9:22, 26**)
- D. Ushuhuda wa Paulo kuhusu tukio la Yerusalem (**Matendo 24:10-21**)

IV. Maandalizi ya Ushuhuda: Vitu vya Ufunguo

Maisha yako kabla hujakutana na Kristo yalikuwaje?

Jinsi gani umekuja kumjua Kristo?

Jinsi gani kumjua Kristo kumebadili maisha yako?

KIPINDI 3

IV. Kushirikisha ushuhuda Binafsi

Ushuhuda unatakiwa uwe **kamili, wazi, injli, na mfupi.**

Gawanyika katika makundi ya watatu. Kundi linatakiwa lifanye marudio ya ukamilifu, uwazi, injli na ufupisho. Kisha, kila mtu anatakiwa kushirikisha ushuhuda wake binafsi kwa wengine kwenye kundi. Darasa lote linatakiwa lilinganishe matokeo na, mda unavyoruhusu, washiriki wachache wanaweza kushirikisha ushuhuda kwenye darasa. (inaweza ikachukua dakika 60)

Utekelezaji wa Azimio

Shirikisha ushuhuda wako wakristo wengine angalau watatu watakaoweza kuona kama uko wazi katika kuwalishaa kwako.

Uwe tayari kushirikisha tena ushuhuda wako wakati wa mafunzo yajayo au wakati wa semina hii

Kwa maombi weka mpango ambaa utaleta kushirikisha ushuhuda wako kwa watu wawili wasio wakristo au watu unaowasiliana nao katikati ya wiki mbili. Mwombe Mungu kuandaa “muda wa kimungu” kwa ajili yako kushirikisha ushuhuda wako (pengine bila maonyo ya kuendelea) katikati ya wiki nne zijazo.

Omega Mwongozo wa Pili Azimio la Mafunzo

MAONO YA KUM—Azimio ka Mafunzo 5

Misingi ya Kibiblia ya Kueneza Upandaji Kanisa Kuijaza Dunia kwa Ufahamu wa Utukufu wa Mungu

I. Kueneza katika Agano la kale

1. Na nini ilikuwa dunia yote ienezwe katika mistari hii ya Agano la Kale? Zab. 72:19, Isa. 11:9, Isa. 66:18. Hili linahusika leo? Ukweli wake unadhihirika zaidi leo au unadhihirika kidogo?

II. Huduma ya Yesu

1. Ni nini Mat. 4:23 na Luka 10:1 inatuambia kueneza kwa Yesu Galilaya? Kwa nini kukazia Galilaya kuliko kwenye taifa lote la Israeli? Hili linatuelekeza leo?
2. Katika mfano wake wa mbegu ya haradali (Mat 13:31-32), Yesu anatuambia kwamba kutoka kwenye mwanzo mdogo ufalme wa Mungu utakua kuwa Mkubwa. Katika mfano wa Hamira (Mat. 13:33), donge dogo la hamira linabasilisha donge la mkando kuukuza kama ufalme wa Mungu unavyokua. Je hili linachangia chochote kwetu kuhusu mapenzi ya Mungu na mpango kwa injili na kwa kanisa?

III. Misingi ya Kibiblia kwa Kueneza Upandaji Kanisa

DARASA KUBWA KULIKO 9 TUMIA KUNDI DOGO LA MAJADILIANO KWA MASWALI CHINI

1. Ni nini Efe 3:10 inatuambia ni **chombo** cha kueneza injili?
2. Ni nini **Matendo 1:8** na **Mat. 28:18-20** inachosema ni amri ya Yesu ya kueneza injili
3. Jinsi gani inawezekana Ibrahimu kuwa mfano kwetu leo? (**Mwa. 12:1-3**)
4. Kulikuwa na **kueneza** upandaji kanisa na Paulo kupita Samaria? (**Matendo 19:9-10**)
5. Ni nini mistari hii inatuambia Mungu atafanya na jinsi atakavyolifanya? (**Ebr 2:14, Mat 16:18, Yohana 20:21, Matendo 13:1-3, 19:9-10**)

TUMIA VIKUNDI VIDOGO VYA MAJADILIANO KWA MASWALI HAYA, MDA UKIRUHUSU

Inawezekana kuutimiza Utume Mkuu kwenye eneo maalumu bila upandaji makanisa?

Kanisa lako limevutwa na kusidi la kuzidisha na uenezaji?

Una mpango wa kupanda makanisa mionganoni mwa wa mataifa mengine katika nchi yako?

Ni makanisa mangapi eneo lako linahitaji kuweza ‘kuenezwa?’

Unaamini Mungu anataka kuongeza taifa lako kwenye ukurasa katika historia? Kama ni hivyo, jinsi gani?

Liambie darasa, “Leta matokeo ya Utekelezaji wa Azimio kwa Mwongozo wa Kwanza maono ya KUM somo la 4 kipindi kijacho.”

MAONO YA KUM—Azimio la Mafunzo 6

Warsha ya Utafiti: Kutoa matokeo ya Utafiti wa Eneo Lengwa

Somo hili linatokana na utekelezaji wa azimio wa Mwongozo wa Kwanza Maono ya KUM somo la 4. wanafunzi wapanda kanisa wanatakiwa walete matokeo ya utekelezaji huu wa azimio kwenye kipindi hiki. Waruhusu wafunzwa wote kutoa walijopata kwenye agizo la utafiti wao kutoka kwenye Mwongozo wa Kwanza (maono ya KUM Ziada 4A, "Kuelewa Eneo Lako Lengwa"). Kama wana michoro, ramani, vibao vya matangazo, n.k. yaweke wazi haya ili kwamba yaweze kuonwa wakati wa mapumziko na mda huru. Kama kuna ripoti zaidi ya nne za kutolewa mda wa saa hii, unaweza kutaka kufanya kazi katika vikundi vidogo. Vinginevyo, unaweza kuchagua ripoti chache kusikilizwa na kila mmoja na kuzzungumzia.

Kila mfunzwa au timu ya wafunzwa wanatakiwa kuchukua dakika 10-15 kutoa walijopata wakitumia mipaka ifuatayo:

Sehemu ya Kwanza—Takwimu za Kawaida Zilizokusanywa (dakika 5-7):

Elezea eneo lako lengwa. Weka kwa ufupi ulichojifunza katika hatua ya 2 na 3 kwenye Maono ya KUM Ziada 4A "Kuelewa Eneo Lako Unalolenga."

Jinsi gani ulivyokusanya taarifa zako (ukaguzi, mahojiano ya kawaida, uchunguzi, kuweka ramani, utafiti kwenye makitaba, n.k.)?

Jadili matatizo yoyote makubwa au ugumu uliokutwa na jinsi ulivyoshindwa. Ni nini ungefanya tofauti mda ujao?

Sehemu ya Pili—Mchanganuo wa Utafiti (Kuweka ramani Kiroho) Takwimu (dakika 5-8):

Ukumbusho wa utoaji unatakiwa kuelekezwa kwenye matokeo yaliyopatikana. Mkijibu maswali ya ufunguo yaliyoordheshwa hapo chini inaweza kusaidia.

Ni taarifa zippi ziliikuwa za kufurahisha zaidi ulizojifunza kuhusu eneo lako unalolenga na watu wanaoishi hapo?

Kulikuwa na taarifa zozote zilizokushitua?

Ni vitu gani maalumu ulivyojifunza ambavyo vitakusaidia kuonyesha mkakati wako kwa upandaji kanisa katika eneo lako unalolenga?

Ni ukweli gani mmoja kwa upandaji kanisa uliohakikisha kwamba ulikwisha kuujua kuhusu shamba la mavuno?

Ni utafiti gani mpya amba ni muhimu sana kwa upandaji kanisa ulioofanya kuhusu shamba la mavuno amba mwanzoni hukuujua?

Ni nafasi zippi ulizopata kama mlango wazi kwa injili?

Ni vikwazo gani ulivyojifunza na jinsi gani vinaweza kushindwa?

Ni utafiti gani zaidi unahitaji kufanyika ili kuanzisha uinjilisti mpana na mkakati wa upandaji kanisa kwa eneo lako unalolenga?

MAONO YA KUM—Azimio la

Mafunzo 7

Kuhamasisha Rasilimali Kupitia Utafiti (Kuweka Ramani Kiroho)

Katika kufundisha somo hili, jaribu kutoa mifamo maalumu ya wapi kushirikisha utafiti kumepelekea katika kuhamasisha watu, maombi au rasilimali za juhudhi za upandaji kanisa. Pia, jaribu kutoa mfano wa taarifa ambazo zimeshirikisha isivyopasa zilivyojifunza mtokeo mabaya. Wasaidie wafunzwa kuona jinsi ambavyo hili lingekuwa limezuiliwa na nini wanahitaji kujifunza kutokana na makosa yao.

I. Wito kwenye Utendaji

Kufuatana na utafiti wako jibu swalii, "Ni nini Mungu anataka kwa eneo langu lengwa? na "Jinsi gani kila mwanaume, mwanamke na mtoto katika eneo hili ataona na kusikia injili kwa namna inayoendana nao?"

Linganisha watu katika eneo lako unalolenga na hao walioelezwa katika **Mat. 9:35-38**. Jinsi gani unawenza kuelezea hali ya watu wanaoishi katika eneo lako unalolenga? Ni nini hali yao ya kiroho? Kuna kanisa lolote mionganoni mwa watu hawa? Ni asilimia ngapi ya watu wanaohudhuria kanisani au wanaojilinganisha wenyewe kama wafuasi wa Kristo? Wako wazi kwenye injili? Ni makundi gani mengine ya watu wanaofanya kazi mionganoni mwao? Ni makanisa mangapi yanahitaji kupandwa katika eneo lako unalolenga ili kwamba kila mtu anapata nafasi ya kusikia na kuona injili kwa njia ambayo inaendana nao na hali yao?

Ni nini hasa Mungu anakuitia na timu yako kufanya kuwafikia watu katika eneo lako lengwa?

Jinsi gani utajitolea mwenyewe kwenye maombi kwa watu katika eneo lako unalolenga?

Ni rasilimali zipi (watu, makanisa na huduma) vinaweza kuhamasishwa kusaidia kuwafikia watu wa eneo lako unalolenga?

Ni wajibu upi wewe na timu yako mtashika katika kuwaanda wengine kuomba na kufanya kazi nanyi katika kuwafikia watu wa eneo hili linalolenga kwa injili?

II. Mipaka katika Kushirikisha Taarifa

Ni kwa nani unatakiwa utoe matokeo ya utafiti wako?

Ni malengo yapi ya kushirikisha utafiti wako yataapelekea mengine?

III. Onyesha Jinsi ya Kuhamasisha Nguvu ya Mavuno

Utafiti ni zaidi ya kukusanya taarifa tu. Ni utaratibu wa kusisimua wengine kufata matakwa ya Mungu na makusudi. Kwa jinsi hiyo, taarifa zinazoshirikishwa isivyopaswa zinaweza kusababisha aibu na kusikia haya, kutakakopelekea hasira, kujilinda na mkao wa kutaka kutobadilika. Taarifa yako ya utafiti inaweza kuwa chombo chenye nguvu ambacho Mungu anaweza kutumia kuwapa wengine mzigo kwenye mahitaji ya eneo lako unalolenga na haja ya kuona watu wanaoishi katika eneo hilo wakigeuka kuwa wafuasi wa Yesu Kristo.

Ni mkakati upi utaananza kwa kuhamasisha nguvu ya mavuno?

Jinsi gani matokeo ya utafiti wako yanaweza kunufaisha juhudzi zako za upandaji kanisa?

Jinsi gani kushirikisha utafiti wako kunagusa uhusiano wako na viongozi wa kikiristo bayana au kinyume?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Na timu yako ya upandaji kanisa, chunguza tena taarifa zako za utafiti na andika kile Mungu anachokuonyesha kwa upandaji wako wa kanisa. Shirikisha wito huu kwenye utendaji na mkufunzi wako au mshauri au watu wengine wanaofaa.

Andika harakati za kuhamasisha kushauri wengine kukusaidia katika juhudzi za upandaji kanisa. Weka na wale utakaowashirikisha matokeo ya utafiti wako, nini utakachowashirikisha, jinsi gani unadhani watashiriki kwenye kazi yako (maombi, utoaji, kuijunga na timu yako, n.k.). Shirikisha mkakati huu kwa mkufunzi au mshauri.

Weka mkakati wako wa kuhamasisha na shirikisha matokeo na mkufunzi au mshauri au katika kipindi kingine cha mafunzo.

KANISA—Azimio la Mafunzo 5

Asili ya Kanisa: Kanisa ni kimbe Hai

I. Maana na Matumizi ya Neno "kanisa"

A. Matumizi ya Neno Ekklesia (Kanisa) kwenye Agano Jipyä

Ni nini maana ya neno, kanisa, inavyomaanisha katika mistari hii? (**Col. 4:5, Matendo 15:4,22,30; 1 Tim 5:17, Ebr 10:25**)

Ni tofauti gani za kijografia katika matumizi ya kanisa katika mistari hii? (**Gal. 1:22, Matendo 9:31**)
Jinsi gani neno, kanisa linavyotumika leo?

II. Dhana ya Uongo ya kanisa: Kanisa Siyo Hekalu

Kwa nini Kielelezo cha Hekalu la Agano la Kale siyo kielelezo kinachotoshereza kwa kuelewa kanisa la Agano Jipy? (1 Kor. 6:19, Matendo 17:24)

III. Methali Zinazoelezea Kanisa Kama Kiumbe Hai

Ni familia (1Tim 3:14-16; Efe 3:15; 2The 3:15, 1Pet 2:17).

Ni mwili (1Kor. 12:12-27).

Ni kundi (Matendo 20:28-29).

Ni watu (1Pet 2:9-10).

Ni bibi arusi (Ufu 21:2).

Ni jengo (hekalu hai) (Efe 2:20-22).

Ni ukuhani (Uf 1:5-6).

Ni tawi (Yn 15:1-16).

Ni nini kila moja ya methali hizi inatuambia kuhusu asili ya kanisa?

Nini inaweza kuwa tatizo kuona kanisa kama mwili na ukuhani siyo kama familia na kundi?

IV. Upandaji Kanisa Hai

Jinsi gani ukweli kwamba kanisa ni kiumbe hai kunagusa njia yetu ya upandaji kanisa la mtaa?

A. Wajumbe wa Kanisa la Mtaa Wanatakiwa Wawe **Waumini**

Ni nini lazima mtu afanye kuwa sehemu ya kanisa la Yesu Kristo (Mwili wa Kristo)? Jibu lako lizingatie kwenye maandiko.

Ni nini mtu lazima afanye ili kuwa sehemu ya kanisa la mtaa?

Ni kwa njia zipi uzoefu wako unaonyesha mafundisho ya Agano Jipy kuhusu asili ya kanisa?

Inatosha kwa mtu kuwa hai kwenye mashirika ya makanisa makubwa na kutokwenda kanisani?

Kwa nini?

B. Kwa nini ni kwamba **jengo halitakiwi** kuwa **kitu cha msingi cha kufikiria?**

C. Unakubaliana na hao wanaosema kwamba **mahuasiano ni funguo?**

D. Unakubaliana kwamba kanisa la mtaa lazima **lirithi kwenye utamaduni?**

E. Ni **mifumo ipi ya utaratibu** muhimu kwa kanisa? (Matendo 20:7; Matendo 14:23, 1 Kor 5:1-5; 2 Kor 8:1-5)

F. Vikundi kiini vinatakiwa kuchukua wajibu. (Matendo 2:42-46)

KANISA-Azimio la Mafunzo 6

Kazi ya Ushirika ya kanisa: Nini Kinatokea Mnapokuja Pamoja

I. Ushirika Dhidi ya Majukumu Binafsi ya Kanisa

Kazi za ushirika za kanisa la mtaa zinatakiwa pia zitumike kwenye vikundi vidogo vya waumini.

Ni kazi zipi za lazima ambazo "kanisa" lazima lizifanye?

Ni waumini wangapi wanahitajika kufanya kazi kazi ya ushirika wa kanisa

Jinsi gani tunatimiza amri ya **Waembrania 10:25** kama kanisa la mtaa halipo?

II. Kazi ya Ushirika ya Kanisa

A. Je **kuabudu** kunawekwa kwa kanisa kubwa au kundi la watu sita au nane wanaweza kufanya ibada ya ushirikiano?

B. Maagizo

1. Je ubtizo ni agizo la Agano Jipy? Ni nini mistari hii inatuambia kuhusu ubatizo: Lini unafanyika (**Mdo 8:36; Mdo 16:33**), na nani (1Kor 1:14-17)?

a. Ubatizo ni dalili ya Nini? (Matendo 2:41) Jibu: Kujitambulisha kwa mtu kwa Kristo
b. Ubatizo ni dalili ya nini tena? Jibu: mapatano kati ya mtu na Mungu (**Rum 11:27, 2 Kor 3:6, Ebr 12:24**)

2. Meza ya Bwana (**1 Kor. 11:23-34**) Ni nini kusudi lake na nani anatakiwa aitumie?

C. Huduma ya Neno (1 Tim. 4:13)

D. Kujengana mmoja kwa mwininge **Ni nini mistari ifuatayo inasema kuhusu kujengana?**
kupendana (**Yn 13:34; 15:12,17**)

- kujitoa kwa mmoja kwa mwagine (**Rum 12:10**)
 kukubaliana mmoja kwa mwagine (**Rum 15:7**)
 Kuelekezana mmoja kwa mwagine (**Rum 15:14**)
- E. Ni kazi gani **Yohana 15:26-27** inatuambia kuifanya? Jibu: Uinjilisti
 F. **Utoaji (Flp. 4:19)** – Ni kwa nani kundi dogo litoe sadaka

III. Lini Wakati wa Kufanya Kazi ya Ushirika

Fanya zoezi la darasa kwa kutumia mchoro hapo chini. Weka meza kwenye ubao au ubao wa kuonyeshea

Tambua kama unakubaliana na kazi zilizoorodheshwa.
 Ongeza kazi zingine zozote unazofikiri kuwa muhimu lakini zinazokosekana.
 Weka alama "ndiyo" au "hapani" kati kati na kulia kwenye safu kuonyesha kama au la unafikiri haya yanahitajika na vikundi vidogo, kanisa la mtaa, au yote. Jadili hoja yako.

Mchoro: Kazi ya Ushirikiano

Kazi ya Kibiblia	Kikundi Kidogo	Kanisa la Mtaa
Uinjilisti wa Kirafiki		
Utoaji kwa wapanda Kanisa		
Ufuasishaji		
Ibada ya Ushirika		
Kuhubiri		
Ushuhuda wa Mtu Binafsi		
Ubatizo		
Meza ya Bwana		
Utoaji kwa Masikini		
Uimbaji wa Kundi		
Utunzaji wa Viongozi wa kanisa		

Maswali kwa majadiliano mengine (kundi dogo kama darasa ni kubwa):

Ni nini kazi ya ushirika ya kanisa?

Jinsi gani kazi ya ushirika inaendana na kundi dogo la waumini?

Ni nini kazi ya kuhubiri katika mkusanyiko wa ushirika? Ni nini kazi ya kujifunza Biblia kwa kundi?

Nini unachoelewa kuwa maana kuu ya ubatizo wa maji?

Kwa nini utoaji ni kazi ya ushirika ya kanisa?

Utekelezaji wa Azimio

Pamoja na wajumbe wa timu yako ya upandaji kanisa, amua lini mtaanza kuendesha kusanyiko la ushirika. Ni mfumo upi makusanyiko haya yatachukua?

KANISA—Azimio la Mafunzo 7

Kuanzisha Maelezo ya Kusudi la kanisa: Kwa nini Kanisa Lako Liwepo?

Hii ni warsha. Washiriki wanatakiwa kuandika maelezo yao wenyewe ya kusudi la kanisa na kuyashirikisha kwa washiriki waliobaki.

Katika Mwongozo wa Kwanza juu ya Somo la kanisa la 4, umeanzisha tafsiri ya kanisa la mtaa. Inajibu swali la “Nini” Maelezo ya kusudi yanajibu swali la “Kwa nini” – Kwa nini kanisa maalumu lipo? Andika inachokuambia kila mstari kuhusu swali la “Kwa nini”

Mat 16:18
Mat 28:18-20
Matendo 1:6-8

Matendo 2:42-47
Efe. 3:10-11
Efe 4:11-16

Col 3:12-17
Ebr 10:22-25
1 Pet 2:1-5,9,12

III. Andika maelezo ya kusudi

Jiulize mwenyewe maswali yafuatayo:

Kwa nini kanisa uliloitiwa lipo?

Ni nini itakuwa upekee wake na sehemu maalumu katika kazi ya ufalme wa Mungu?

Kama muwakilishi wa Mungu mahali panapolengwa, uko pale kufanya nini?

Andika sababu 10 kwa nini watu wanatakiwa kuhuduria kanisa lako mpya.

Mfano #1: Kanisa la Habari njema lipo kumwabudu Bwana, kuwaadilisha waumini na kutangaza injili kwa waliopotea huko katika kijiji cha Smith.

Mfano #2: Kanisa la Ushirika wa Injili lipo kutangaza injili katika mji wa Grant, kata ya Brown, taifa letu na ulimwengu.

Mfano #3: Kanisa la Ufufuko liko kuhudumu kwa familia kwenye mji wa Riverbendi.

Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi

Tafsiri yako ya kanisa na ya maelezo ya kusudi la kanisa yanafuatana na uzoefu wako binafsi katika kanisa, au kwenye maandiko?

Maelezo yako ya kusudi la kanisa yanapatana na kusudi la kibiblia la kanisa lililojadiliwa katika “Somo la Kanisa la 2?” Kama siyo, nini kinakosekana?

Kwa nini maelezo yaliyoandikwa ya kusudi la kanisa ni muhimu?

Jinsi gani kanisa lako linakwenda kuwa tofauti kutoka makanisa mwengine?

Utekelezaji wa Azimio

Ruduia hatua hii ya kufanaya na kuandika maelezo ya kusudi la kanisa na viongozi wa kanisa lako lililopandwa. Haya yanaweza yakawa yaliyotunzwa hivi karibuni, viongozi wanaobuka, au wengine ambaao unashirikiana nao kupanda kanisa. Kama hili ni kanisa binti, haya yanaweza kutoka kwenye kanisa mama; viongozi ambaao wanajihusisha zaidi katika hatua ya kuzalisha makanisa binti mapya.

KANISA—Azimio la Mafunzo 8

Falsafa ya Huduma ya Upandaji wa Kanisa: Jinsi Gani Kanisa Litahudumu Kwa Ulimwengu Uliopotea

I. Ni nini Falsafa ya Huduma ya Upandaji kanisa?

Jibu: **Kuelewe kwetu kwa “jinsi tunavyofanya vitu” au mkakati wetu wa kufanya huduma.**

II. Hitaji Kwa falsafa ya Huduma ya Upandaji Kanisa

A. Biblia inafundisha hitaji kwa **kupanga kwa kufikiri** (**Mithali 14:15: Mithali 15:22**)

Yesu alikuwa na mawazo juu ya jinsi ambavyo angeweza kufanya vitu? **Mat 16:21-23, Mk 1:45, Yn 6:5**

Paulo alikuwa na mawazo juu ya ambavyo angefanya vitu? **Rum 15:20, 1 Kor 2:1-2**

B. Falsafa ya huduma ya upanfdaji kanisa ni ya **kivitendo Efe 2:10**

C. Falsafa ya huduma ya upandaji kanisa inakazia kutenda kwetu

D. Falsafa ya huduma ya upandaji kanisa inatakiwa iwe maalumu – Inafikiria:

Uwezo na udhaifu wa mpanda kanisa

Kutumia timu ya upandaji kanisa inapowezekana

Ni ya kipekee kwa kanisa mpya

III. Yaliyomo kwenye falsafa yenye ufanisi ya huduma ya upandaji kanisa

- A. Inajenga kwenye tafsiri na kusudi
- B. Mandhali ni maalumu: Ni nini mandhali ya kanisa lako?
- C. Kama inakazia watu: Ni watu gani kanisa lako linahudumu?
- D. Inatumika **kama chombo cha kutathiminia**

Fata maelekezo hayo hayo yaliyotolewa kwa azimio la 3 kwa "Warsha Hii ya Matumizi."

Utekelezaji wa Azimio

Tumia zana hapo chini kumfanya kila mshiriki kuanzisha falsafa wazi ya huduma ya upandaji kanisa. Kama inawezekana, wape wanafunzi wapanda kanisa nakala ya yafuatayo kwenye lugha zao. Vinginevyo, andika maswali yote ubaoni .

KUANZISHA FALSAFA YA HUDUMA YA UPANDAJI KANISA

Ili kuanzisha falsafa wazi ya huduma ya upandaji kanisa, unahitaji kufikiria yafuatayo: Unatakiwa uwe na kuelewa wazi wa kile Mungu alichoitia kanisa kuwa na kufanya (Maelezo ya Kusudi) na anacholiitia kanisa lako mpya kuwa na kufanya. Ni nini Mungu anakutaka kukamilisha kwa miaka mingine ijayo 3-5 kama kanisa mpya?

Unatakiwa uwe na ufahamu wa watazamaji walengwa. Ni watu gani unatafuta kuwafikia?

Ni nini baadhi ya miundo inayowezekana unayoweza kutumia kuanzisha kanisa lako mpya (ibada ya kuabudu, vikundi kiini, shule ya Biblia, maombi ya utatu ya kufikia nje, n.k.)?

Ni nini vipawa, uwezo, na udhaifu wako mwenywewe na timu yako?

I. Maswali ya Kufikiria katika kuanzisha falsafa ya Huduma

- Jibu maswali yafuatayo pamoja na wengine katika timu yako ya upandaji kanisa
- A. Ni maneno yapi matatu utapenda kuelezea kanisa mpya unalopanda?
  - B. Ni akina nani wamo katika jumuia unayotaka kufikia? Ni aina gani ya watu watakuwa sehemu ya kanisa lako?
  - C. Ni nini kitalifanya kanisa hili kuwa tofauti?
  - D. Ni kitu gani kinaweza kuwa cha kuvutia zaidi kwa kanisa lako?
  - E. Ni nini ambacho kanisa lako litasihi kwa watu kwenye mji/kijiji unachotafuta kufikia?
  - F. Ni kwa nani kanisa lako litakuwa na kusihii kwingi?
  - G. Ni kwa nani ungependa kanisa lako kusihii?
  - H. Ni vipindi gani na shughuli zinaweza kuwa za ufanisi kwa kanisa? Jinsi gani utapima mafanikio haya?

II. Utofauti wa Kipekee Kuhusu Kanisa Lako

Ni nini cha kipekee au tofauti juu ya jinsi kanisa lako linavyofanya linachofanya (litakachofanya) katika maeneo yafuatayo—kuabudu, mafundisho ya maandiko, uinjilisti, ushirika, uongozi, kazi za vijana na watoto, mahusiano ya jumuia, huduma za kijamii, misheni, elimu, fedha, rasilimali, majengo na mengineyo.

III. Mtindo wa Huduma

Katika aya moja au mbili, eleza mtindo wa huduma unayowazia kwa ajili ya kanisa lako. Ni nini itakuwa kanisa lako la pekee "hadhi?"

IV. Thamani

Ni vitu gani vinalithamanisha kanisa lako? Ni mvuto gani utaelekeza juhudni za huduma yako katika miezi iyayo na miaka? Orodhesha angalau thamani 10 sasa.

V. Eleza Falsafa ya Huduma Yako

Katika aya mbili, jaribu kuandika maelezo ya falsafa ya huduma yako ambayo yatakuwa na vipengele kutoka katika karatasi hii ya mazoezi. Unaweza kubuni maneno machache ya kukumbukwa ambayo yanatwaa falsafa ya huduma yako ?

Falsafa Yangu ya Huduma ya Upandaji Kanisa
Kivumishi cha Kanisa Langu

VI. Jadili na linganisha maelezo yako na wengine

Kumbuka kwamba hakuna hali mbili zinazofanana, na kwa hiyo hakuna falsafa mbili ambazo zitafanana, jadili na linganisha maelezo yako na waliofundishwa na wengine. Kisha jadili na viongozi wa kanisa na wajumbe wa timu yako ya upandaji kanisa. Fanya marudio ya maelezo hayo mara kwa mara, na yatumie wakati wa utaratibu wa upandaji kanisa kutathimini kama unafanya kitu sahihi au la na katika njia sahihi.

TABIA YA KIROHO—Azimio la Mafunzo 6

I. Kuishi Kama watoto Badala ya Mayatima: Wagalatia 4:1-7

Maisha Kama Yatima

Unakubaliana kuwa tabia hizi tatu ni za kawaida mionganoni mwa mayatima?

- A. Mayatima wamejawa na hofu na kutokuwa salama kukubwa
- B. Mayatima wanaishi wakiwa na kipimo kisicho cha kawaida cha kujijali
- C. Mayatima wanabeba hisia kuu za upweke

II. Wakristo Wanaofikiri na Kutenda Kama Mayatima

Maelezo haya ya yatima yanavuma kama chochote kinachofanana na maisha yako? Ni kwa njia zipi unafanya kama yatima wa kiroho? Ni jinsi gani tunaitikia kwenye magumu yetu? Nini tunachofikiri? Hatuwi na mashaka na kuogopa? Wakati mwininge hatufikiri kuwa mambo yanakwenda vibaya kwa sababu Mungu na kujali kwake kwingi ametusahau?

Soma **Wagalatia 4:1-7**. Jinsi gani uhusiano wetu na Mungu umeelezewa kwenye fungu hili? Ni nini muonekano wa uwana wetu?

III. Uwana Wetu na Mungu

Ni nini **Yohana 14:18** anamaanisha maisha yako pamoja na Kristo?

Katika mithali ya **Gal. 4:1-7**, Ina maana gani kuwa mwana?

Kwa kufikiria Mungu ni nani, Ina maana gani kwamba tu wana wa Mungu?

Kabla hatujawa watoto wa Mungu, ni nini Warumi 2:14-15 inasema dhamili zetu zinachofanya kwetu? Ni nini Warumi 8:1 imatuambia ni hali yetu katika Kristo? Ni nini Warumi 8:15-17 inatuambia ni uhusiano wetu na Baba?

Ni nini Mungu ametupatia nafasi ya uwana?

Mungu siyo hakimu tena kwetu lakini sasa ni Baba yetu anayetupenda

IV. Jinsi Tunavyoshindwa Kuelewa Uwana Wetu

Kwa nini sisi, wavulana na wasichana tuliorithiwa, mara nyingi tunajikuta wenywewe kama mayatima? Kwa nini tunajisikia upweke kabisa, waliojawa hofu, na wanaojijali?

A. Kufanya Injili kuonekana kutokuwa muhimu kupitia kiburi chetu

Jinsi gani umefanya dhambi zako kuonekana kutokuwa muhimu?

Jinsi gani kuelewa uwana kunatusaidia kuwa wakweli kuhusu dhambi zetu?

B. Kufanya injili kuonekana kutokuwa muhimu kupitia kutokuamini

Jinsi gani umefanya injili kuonekana kutokuwa muhimu kupitia kutokuamini?

Mungu anawahukumu watoto wake kama anavyofanya kwa hao wasiomjua?

Utekelezaji wa Azimio

"Agizo la ulimi":

Kwa siku mbila zijazo, usiongee upuuzi, usiseme vibaya juu ya mtu, usilalamike, usijitetee mwenyewe mtu anapokuambia vibaya, na usijivune kwa ajili ya mafanikio yako. Sema mazuri tu kwa ajili ya wengine, mshukuru Mungu kwa kila jambo, kiri kwa uaminifu unapokuwa na makosa, na ujivune tu kwa ajili ya udhaifu wako.

Zoezi la ulimi litakusaidia kuona matokea ya nguvu ambayo dhambi bado inayo katika maisha yetu na mahitaji yetu yanayoendelea ya neema ya Mungu. Baada ya zoezi hili utakuwa na shukurani ya ndani ya jinsi Mungu alivyokufanya mwana na siyo kwa ajili ya utii wako, lakini kwa ajili ya ukombozi wa Yesu kwa ajili yako. Hili ni zoezi la maisha yote, lakini kwa uangalifu timiza hili kwa siku mbili zijazo.

TABIA YA KIROHO—Azimio la Mafunzo 7

Kujifunza Kuwa Wana

I. Moyo uliolemezwa dhidi ya Moyo Uliowekwa Huru

- A. Moyo mzito unasababishwa na uzito wa hatia zetu na hisia za kutokufaa.
(Zaburi 51:3)
Moyo wa yatima wa kiroho unakuwaje? Uelezee.
- B. **Warumi 8:31-35** – Katika fungu hili, kuna maswali sita. Ni nini majibu ya maswali haya yote sita? **Rum 8:39**
- C. **Gal 5:1; Mt 11:30** Mistari hii inatia faraja? Kwa mfano sisi kama waumini tunatakiwa tupitie maisha kwa hatia na hofu au kukataliwa na Baba, maisha yatakuwaje? Unajisikia kamwe kulemezwa kwa hitaji la kujihakikisha mwenyewe? Umejisikia kamwe kana kwamba ulikuwa ukijaribu kumridhisha hakimu mkari?

II. Moyo wa Kujisikia dhidi ya Moyo wa Ushirika na Baba

Jinsi gani mwana anamuona Baba?

Jinsi gani **Yohana 6:6** inaonyesha kwamba Mungu anajaribu uhusiano wetu na yeye.

Kuitikia kwetu kwenye kujaribiwa kunaonyesha mtazamo wetu kwa Mungu. Umejawa na hofu au unajua Mungu ni wa upendo na Baba mwaminifu? Umeongeza juhudzi zako mara difu—pengine hata kushuka chini sana kwa mwingine tu—ili kupata kutawala hali mbaya?

Ni kuitikia gani Mungu anataka kwetu?

III. Moyo wa Ubinafsi dhidi ya Moyo Huru Kupenda Wengine

Jinsi gani tunajua kuwa Mungu bado anatupenda?

Jinsi gani tunatenda tunapofikiri kuwa Baba yetu wa mbinguni hatujali kiukweli?

Hili limetokea katika maisha yako ambalo linadhihirisha hali yako na Baba? Mkao wako wa akili ya kiyatima unakuacha ukijisikia kutopendwa? Au unajisikia ni lazima ung'ang'anie sana kwenye kile Mungu alichokupatia kwa hofu ya kikipoteza. Unaweza kwa uhuru kutoa kwa wengine, kwa sababu unaamini kwamba Mungu amekupa bure na kwa wingi?

Toa suluhu kwa somo kwa kufanya zoezi katika Ziada 7A hapo chini. Unaweza kuwaambia wanafunzi wapanda kanisa, “Nitasona orodha ya mashariti kwa mayatima na wana mara mbili. Gundua maeneo mawili unayohangaika zaidi. Unapokuwa unayasoma mara ya pili, andika idadi na maeleo ya mayatima na wana kwa maeneo haya matatu.” (Kama wanafunzi wana Kozi yote ya Omega, wanaweza kusoma haya wenyewe.)

Ziada 7A. Fikiria mfano wa kila moja ya maeneo matatu ambapo umeona hangaiko hili. Kwa kila moja, jinsi gani unamtaka Mungu kukubadilisha? Kisha liweke hili kwenye maombi kwa baba yako wa mbinguni.

YATIMA	WANA	
KUISHI KWA “KUJARIBU SANA.” YESU “MSAADAA” WA MWILI <i>Yoh 14:18 “Sitawaacha kama yatima”</i>	KUISHI KWA IMANI. KRISTO MAISHA YETU! Gal 2:20 <i>Rum 8:15 “Atupa roho ya uwana”</i>	
Kujisikia upweke; kukosa maana ya ukaribu wa kila siku na Mungu; “uwazi wa kujifikilia binafsi.”	1.	Kuwa na uhakika unaokua kwamba Mungu ni mpendwa wangu baba wa mbinguni (1Yoh 4:16)
Kuwa na mahangaiko mengi juu ya “mahitaji wanayohisi;” marafiki, fedha, n.k.; “niko peke yangu na hakuna anayejali.”	2.	Kumtumaini baba na kuwa na ujasiri unaokua katika ulinzi wake; huru kutokana na wasiwasi.
Kuishi kwa mafanikio/msingi wa kushindwa; lazima “uonekane vizuri kwa gharama yoyote; inayotokana na –utendaji.	3.	Kujifunza kuishi katika uhusiano wa -kujifahamu kwa kila siku na Mungu; bila hofu.

YATIMA		WANA
KUISHI KWA "KUJARIBU SANA." YESU "MSAADAA" WA MWILI <i>Yoh 14:18 "Sitawaacha kama yatima"</i>		KUISHI KWA IMANI. KRISTO MAISHA YETU! Gal 2:20 <i>Rum 8:15 "Atupa roho ya uwana"</i>
Kujisikia kulaumiwa, hatia na kutofaa mbele za Mungu na wengine.	4.	Kujisikia unapendwa, umesamehewa na kukubaliwa kwa ujumla kwa sababu uzuri wa Kristo unanifunika.
Kuwa na "imani kidogo" hofu nyingi, hakuna uwezo wa kumtumaini Mungu. "Ninatakiwa kusawazisha."	5.	Kutembea kwa kila siku kwa matumaini ndani ya mpango mtakatifu wa Mungu katika maisha yangu kama mpendwa, mwenye hekima na mipango bora.
Kulemewa kwa kufikiri wajibu usio na mwisho, kujaribu sana kuridhisha, kuteketezwa.	6.	Maombi ni kitu cha kwanza kukimbilia; "Ninakwenda kumuuliza baba yangu kwanza!" Baba (papa), Baba!
Kumwasi Mungu na wengine; mara nyingi baridi kiroho na vigumu kuchochewa.	7.	Uwezo wa kuwa mtiifu; moyo (aliyevunjika na majuto) laini (Zab 51:17).
Anayejitetea; asiyetaka kusikiliza; mugumu anaposhitakiwa kujitakia haki- binafsi (kutoa mashitaka yanayoonekana kweli)	8.	Aliywazi kwenye upinzani, kwa kuwa ninafahamu kuwa ninasimama katika ukamilifu wa Kristo, siyo wangu; ninaweza kuangalia nia zangu za ndani.
Lazima kila mara awe sawa, salama, kutunzwa, asiyekubali kushindwa; kujitetea; asiyestahimili upinzani; anayestahimili sifa tu.	9.	Kuweza kuchukua tahadhari—hata kushindwa. Kwa kuwa haki iko ndani ya Kristo, sihitaji kitu kujigamba juu yake, kulinda au kujitetea.
Mwenye-ujasiri lakini aliyekata tamaa, aliyeshindwa na asiyé na nguvu za Roho.	10.	Ujasiri-wa Kristo na kutiwa moyo kwa sababu ya Roho anayefanya kazi ndani yangu.
"Nitawaonyesha—wewe tazama moshi wangu tu!" "Waliposhindwa wengine." (nguvu zitawenza).	11.	"Nayaweza yote katika Kristo anitiaye nguvu.

YATIMA		WANA
KUISHI KWA "KUJARIBU SANA." YESU "MSAADAA" WA MWILI <i>Yoh 14:18 "Sitawaacha kama yatima"</i>		KUISHI KWA IMANI. KRISTO MAISHA YETU! Gal 2:20 <i>Rum 8:15 "Atupa roho ya uwana"</i>
Juhudi binafsi; kutegemea vipawa na uwezo kuingia katika maisha na huduma.	12.	Kujiamini kidogo mwenyewe na zaidi katika Roho Mtakatifu (na ufahamu binafsi- wa kumtegemea kila siku).
Kulalamika na kutoshukuru Mungu na wengine; lazima uangushe wengine chini; kuonyesha uchungu, roho ya upinzani.	13.	Kumtegemea Roho Mtakatifu kuongoza ulimi wake kuutumia katika kutukuza, kuadilisha, na kutoa shukurani na kutia moyo (Efe 4:29).
Mtaalamu wa kuonyesha makosa; mara nyingi asiyetosheka na kitu fulani.	14.	Asiyé kipofu kufanya vibaya lakini anyechagua kuzingatia kilicho kizuri na cha kupendeza (Plp 4:8).
Maneno ya upuuzi (kukiri dhambi za watu wengine); kutaka kuwapinga wengine kujisikia thabit; mjasiri wa kuchambua udhaifu wa wengine; aliye na kipawa cha "utambuzi."	15.	Kuwa huru kuungama makosa kwa wengine na anayependa kupima mafanikio yao; ambaye mara zote si lazima awe sawa; anatafuta mara nyingi kuwa nina makosa; mwenye utayari wa kukua.

YATIMA	WANA
KUISHI KWA "KUJARIBU SANA." YESU "MSAADAA" WA MWILI <i>Yoh 14:18 "Sitawaacha kama yatima"</i>	KUISHI KWA IMANI. KRISTO MAISHA YETU! Gal 2:20 <i>Rum 8:15 "Atupa roho ya uwana"</i>
Mara kwa mara anayejilinganisha na wengine, anayeongoza kwa kiburi au udhaifu (kutegemeana na jinsi gani wengine wanaona vizuri au vibaya).	16. Anayesimama kwa ujasiri katika Kristo; kufaa kwa binafsi-kunatoka katika damu ya Yesu kristo na utakatifu, siyo katika mhimili uliotengenezwa na mwanadamu.
Asiye na nguvu ya kushinda mwili; hakuna ushindi hasa wa moyo juu ya "dhambi ya mnyama" hata hivyo hana hisia ya "kuwa mwenye dhambi mkubwa."	17. Anayetulia ndani ya Yesu, na anayeona zaidi na zaidi ushindi dhidi ya mwili (Rum 8:1-9),, bado anayejiona kama "mwenye dhambi mkubwa."
Karibu asiye mwombaji, maombi ni "kimbilio la mwisho," anaomba Mara nyingi mbele za watu, mara chache akiwa peke yake.	18. Maombi ni sehemu ya maana katika siku, asiyefungwa na kawaida tu "mda wa ukimya;" Kuongea na baba ni furaha (1The 5:16-18).
Ahadi za Biblia za nguvu za kiroho na amani kuzidhifikasi: "Nini kimetokea kwa amani yako yote?" (Gal 4:15).	19. Ahadi za Mungu za nguvu na furaha zinaanza kujieleza zenyewe (Rum 15:13).
Anahitaji kujigamba; lazima kila wakati kuonyesha yale aliyokamilisha kuogopa kwamba mtu mwagine anaweza kuyaona.	20. Anayejua kuwa Yesu ni kichwa cha mazungumzo yake; anayejigamba katika Bwana na katika udhaifu wake (2Kor 12:9-10).
Kujenga kwa kutokujitambua "kumbukumbu" ya kazi ambazo zinahitaji kuonekana na kujitetea.	21. Haki ya Kristo ndiyo pekee "kumbukumbu" zinazosimama kamilifu ndani yake (1Kor 1:28ff).
Kujijali-mwenyewe: "kama wangeweza kuona vitu jinsi ninavyotaka!" Kuhitaji sana kutawala hali na wengine.	22. Kuwa anayetawaliwa-na Kristo; kuhudumu katika nguvu za Roho Mtakatifu, siyo katika uwezo binafsi "mwili uliokombolewa."
Kitu kingine kuliko Yesu kinaweza kutoshereza; "miungu" katika maisha (mali, cheo, haja) inatoa hisia ya kufaa na haki.	23. Kristo ni nyama na kinywaji; Mungu anatoshereza roho. "...na dunia haina ninachohitaji zaidi yako" (zab 73:25).
Hitaji dogo la kushirikisha injili (kwa kuwa ukristo wake ni wa ovyo) anaposhirikisha, anaonekana kuvutiwa na hisia ya wajibu na kazi na siyo upendo	24. Haja ya kuona waliopotea wanapata kumjua Yesu, kushirikisha injili wengine, <i>hata anapokuwa nje ya msukumo wa utaratibu wa kanisa</i> . ".upendo wa Kristo unatuteka" (2Kor 5:14).

Maombi—Azimio la Mafunzo 4

Kongamano la Maombi: Kuabudu na Kutafakari

Mda huu wa kongamano la maombi siyo mda wa kutoa maelezo lakini kuwaongoza wafunzwa kwenye kipindi cha maombi. Utahitaji kusoma Zaburi 95 kabla ya mda na kutambua mgawanyo uliotolewa katika somo. Mda wa maombi haya na kuabudu unatakiwa utoe nafasi kwa kila mfunzwa kutafakari kwenye yaliyomo katika semina na kwa unyenyekevu kutafuta mwelekezo wa Mungu wa kwa jinsi gani itabadilisha maisha yake na huduma.

Zaburi hii inatuongoza katika hatua tatu, kama zilivyoonyeshwa katika jedwali chini:

Zaburi 95	
1. Mwimbie Bwana	vv. 1-5

2. Piga magoti mbele za Bwana	vv. 6-7
3. Msikilize Bwana	vv. 8-11

I. Mshereheke Bwana (Zaburi 95:1-5)

Njono tumwimbie Bwana kwa furaha

- Imba nyimbo za furaha

Piga kelele kwenye milima ya wokovu wetu

- Soma kwa pamoja kwa sauti kubwa kutoka zaburi ya ukombozi: **Zaburi 18:1-3, 30-36**

Njoni mbele zake kwa shukurani

Muwe na mda wa kutoa ushuhuda, hasa kumshukuru Mungu kwa anachokifanya katika maombi ya utatu na maeneo mengine ya upandaji kanisa

Mwinue Bwana kwa mziki na wimbo

Muwe na mda mwininge wa kumwimbia Bwana sifa

Soma pamoja mstari wa 3-5 Zab 95; mshukuru kwa ukuu wake wa kutawala anga lote

II. Mwabudu Bwana (Zaburi 95: 6-7)

Inama chini...Piga Magoti Mbele za Bwana Muumbaji Wetu

Watie moyo wafunzwa kuomba katika roho ya utu. Kama wako huru kufanya hivyo, piga magoti.

Ni Mungu Wetu...Ni watu wa Malisho Yake

Mtambue kama mchungaji wako. Mtukuze kwa ulinzi juu yako

III. Sikia sauti Yake (Zaburi 95: 8-11)

Usifanye Moyo Wako Kuwa Mugumu

Ungama kila dhambi inayojulikana katika maisha yako. Soma 1Yohana 1:9.

Chukua mda kumsikiliza Bwana. Muulize kukuonyesha kama kuna maeneno ambayo unahitaji kuachilia mfumo wa zamani, tabia, au njia za upandaji kanisa ambazo hazioneckani tena kuwa za kibiblia kutokana na mistari iliyosomwa katika semina hii. Bishana na Mungu juu ya kitu gani uendelee nacho na kitu gani unahitaji kubadilika katika maisha yako na huduma.

Soma Waembrania 3:7-19. Mstari wa 13 unasema kutiana moyo kila siku. Gawanyika katika jozi. Ombeaneni maombi ya kutiana moyo.

UONGOZI—Azimio la Mafunzo 1

Kanuni za Kibiblia za Uongozi

I. Tafsiri ya Uongozi

SHUGHULI ZA BINAFSI: Chukua mda kutafsiri neno "uongozi" katika maneno machache iwezekanavyo. Shirikisha tafsiri yako kwa wengine.

"Uongozi ni mguso, uwezo wa mtu mmoja kuwagusa wengine" Uongozi wa Kiroho na Sanders Uk. 31).

" Uongozi ni nguvu ya utaratibu ambao mwanaume au mwanamke alipewa uwezo-na Mungu wa kutawala watu wa Mungu kwenye kusudi lake katika kundi hilo." (Clinton, making of a Leader, 14; cf. p. 127).

Linganisha tafsiri yako ya uongozi na hiyo ya Sanders na Clinton.

Tafsir ya neno moja kwa uongozi inaweza kuwa hiyo ya uongozi wa "mguso."

Ni nini muonekano wa kutafsiri uongozi kama "mguso?" Ni nani viongozi katika kanisa lako au huduma wenye tafsiri hii kichwani?

II. Kanuni za Uongozi wa Kibiblia

Ulimwengu wa biashara ya kidunia mara nyingi unajitwalia kwamba "viongozi hawawezi kuwaamini wasaidizi wao kufanya ambayo wanetakiwa kufanya, "na kwamba "kama unaawaamini watu zaidi, watachulia faida kwako." Viongozi wa kidunia wanaweza kuendelea kuamini kwamba watu watafanya kile unachowataka kufanya wanapokuwa tu wanavutija na malipo au wakitishiwa kwa kuadhibiwa.

Matokeo ya kudhaniwa huku, viongozi wa kidunia mara nyingi wanajitwalia madaraka kwa misingi hasa ya ama nafasi wanayoshikilia, ama kwa nguvu ya hadhi.

Ukifikiria uhusiano wa mabwana na watumwa katika siku za Paulo, Ni nini Efe 6:9 inatuambia kuhusu vitisho?

Jinsi gani umejisikia kuathiriwa na viongozi waliofanya kufuatana na mawazo hapo juu?

A. **Mamlaka ya Kuongoza Yanatoka kwa Mungu**-Ni nini msitari ifuatayo inatufundisha kuhusu mamlaka?

Mamlaka ya haki ya Mungu – serikali ya raia (**Ru m 13:1-7, 1Pet 2:13-17**), familia (**Efe 5:22-23, 6:1-4**), na kanisa (Ebr 13:17).

Kielelezo cha Yesu (Yn 8:28-29).

Viongozi wa kikristo wanachaguliwa na Mungu (**Yn 15:16**).

B. Utumishi wa kinyenyekevu Unatakiwa Kuwa na Tabia ya Viongozi Wakristo

Ni nini msitari hii inatuambia ni kinyume na utumishi? Jibu: kiburi. Mungu anachukia kiburi (**Mit 6:16-17**). Kielelezo cha Yesu (Flp 2:1-8; Yn 13:15).

C. Uongozi wa Kikristo unahitaji kuendelezwa kupitia **Mafunzo ya Uangalifu na Mazoezi**

Kielelezo 1.1 Tofauti za Kiulimwengu dhidi ya Uongozi wa Kikristo

Uongozi wa Kidunia	Uongozi wa Kikristo
Ujasiri wa Binafsi	Ujasiri ndani ya Mungu
Kumwelewa mtu	Kumwelewa Mungu na mtu
Kufanya maamzi yake mwenyewe	Kutafuta kupata mapenzi ya Mungu
Tamaa ya madaraka	Mtumishi
Kuanzisha njia zake mwenyewe	Kutafuta na kufata njia za Mungu
Kufurahia kuwaamrisha wengine	Anayefurahia kumpendeza Mungu
Anayevutiwa na fikira zake mwenyewe	Anayevutiwa na upendo kwa Mungu na mtu
Anayejitegemea	Anayemtegemea-Mungu

Watu wanapoongelea “kiongozi wa asili” je mara nydingi wanazingatia kwenye huo “uongozi wa kidunia” au “uongozi wa Kikristo?”

D. **BibliaInaelezea Utotfauti wa Mitindo ya Uongozi**

Waefeso 4:11-12 inaelezea wajibu kadhaa wa uongozi ambao ulikuwa umeonyeshwa kwenye Kanisa la Agano Jipy. Ingawa ni tofauti kutoka kwa kila mmoja, kila mmoja unafanya kazi “kuandaa watu wa Mungu kwa kazi ya huduma” au kwa maneno mengine, kuwaongoza kwenye huduma.

Kielelezo 1.2 Kazi za Uongozi wa Agano Jipy

Wito	Fikira	Kazi
Mtume	Maono	Mwanzilishi
Nabii	Dhambi	Kuhubiri
Mwinjilisti	Wokovu	Kufikia watu nije
Mchungaji	Kulisha Neno	Kufikia watu wa ndani
Mwalimu	Ukweli	Kuelekeza

Weka orodha ya shughuli kwenye ‘Mzunguko wa Upandaji Kanisa’ (Mwongozo wa Kwanza, somo la maono la 3) ubaoni. Mfanye kila mjambe pekee kuangalia kwa dakika kadhaa kwenye “Mzunguko wa Upandaji Kanisa.” Kisha, kwenye vikundi vidogo (kama ni darasa kubwa), jadili mitindo ya uongozi ambayo ni ya lazima kwa kila ngazi ya mzunguko.

E. Kazi ya Msingi ya **Uongozi** wa Kanisa **ni Kuandaa**

Ni nini **Waefeso 4:11-12** kwenye jukumu la msingi la kiongozi wa kanisa?

Kielelezo 1.3 Viongozi Waelekevu na Wawezeshaji

KIONGOZI MWELEKEZAJI	KIONGOZI MWEZESHAJI
Ana asili ya kazi: Kufanya kazi kufanyika”	Ana asili ya watu: Anafanya watu kuhusika”
Mtendaji	Mwakilishi

Lengo- “Kufanya kazi ya huduma”	Lengo- “Kuwaandaa wengine kuhudumu”
Anayefanya mazoezi cheo	Mwandaaji, Mwezeshaji, Mfundishaji

Je “Uongozi wa uelekezaji” au “uongozi wa uwezeshaji” unafaa zaidi wa Ukristo?
 Jinsi gani watu wanakuwa viongozi katika utamaduni wako?
 Kwa nini ni muhimu kwamba viongozi wote wawe wafuasi wazuri?
 Kwa nini kuelewa kwamba “mamlaka ya kuongoza yanatoka kwa Mungu” kunabadilisha mtazamo wako
 kwenye uongozi wako?
 Ni nafasi zipi zinachukuliwa kujinufaisha wakati muumini mpya mwenye uwezo wa uongozi kiasili
 anapopewa uongozi kanisanii?
 Ni upi kati ya mitindo ya uongozi iliyoonyeshwa katika kielelezo 1.2 ni ya kawaida zaidi kwako?
 Ni kwa njia zipi dhana hizi za kibiblia za uongozi zinatofautiana na kanuni za kidunia za uongozi?

Mchanganuo wa Uongozi KANUNI ZILIZOTUMIKA

Karatasi ya Maswali ya Mazoezi: Jibu maswali yanayohusiana na mchanganuo wa utafiti chini:

1. Yuri amekuwa akiongoza mradi wa kupanda kanisa huko Yekatarinburg. Misha na Marina wamekuwa wajumbe wa timu kwa miezi mitatu. Hivi karibuni Misha na Mrina wameanza kujisikia hali ya kuchanganyikiwa kutokana na huduma. Wana baadhi ya hisia nzuri za uinjilisti lakini hawajisikii uhuru hata wa kuweza kuelezea hisia zao. Kiongozi wao, Yuri, anaonekana kutokuwa tayari kuwasikiliza ushauri wao. Badala yake anawaambia wanachotakiwa kufanya na jinsi gani wafanye. Matokeo yake, Misha na Marina wanafikiria kuiacha huduma na kuanzisha ya kwao. **Jinsi gani unaweza kutathimini uongozi wa Yuri**
2. Gennadi profesa anayejulikana wa chuo kikuu aliyempata Kristo wakati jirani yake Nic alipompatia Biblia kusoma. Alianza kuwa anahudhuria kanisa na Nic alikuwa amevutiwa na mafunzo ya Biblia ya watu wazima wanaokutana kila jumatano usiku. Katika wiki chache za kwanza, mtu mmoja alishauri kwamba Gennadi, mwalimu mzuri, aongoze mafunzo. Uongozi wa Gennadi ulikuwa ukileta wageni wengi kwenye kikundi kwa kuwa anajulikana na hasa kwa ualimu wake mzuri pia. **Je Gennadi aongoze mfunzo ya kikundi?**
3. Slava anaongoza timu ya familia tatu katika kupanda kanisa huko Rostov. Slava anatoa mahubiri mazuri zaidi wakati wa ibada kila jumapili na anaongoza kikundi kiini katikati ya wiki, ambacho kimekua kwa karibu ya wajumbe waaminifu 20. Kila mmoja anapenda uwezo wa Slava wa kufundisha na kuhubiri neno la Mungu, vilevile na uwezo wake wa kupanga shughuli. Kwa jinsi hiyo, Slava anaanza kujisikia kuchoka kutokana na mzigzo wa kazi. Slava anamuuliza mwanakikundi Anatoli kuanza kikundi kingine kidogo na wachache kutoka katika kikundi cha Slava. Lakini, kuna haja ndogo ambayo inamatishaa tamaa Anatoli. **Tathimini jinsi Slava alivyochulia kuhamisha madaraka kwa Anatoli**
4. Kanisa mpya katika eneo la Smolensk linakua kwa kiwango cha haraka. Wengi wanahesabia ukuaji huu kwa uongozi bora wa Victor na Luba walioutoa. Walianza kanisa baada ya Victor kutoka Moscow chuo kikuu. Wengi wa hao wanaohudhuria ni waumini wapya wasiokuwa na

uzoefu wa nyuma wa kanisa hata kidogo. Victor anafanya karibu mahubiri yote na Luba anapanga taratibu za madarasa ya jumapili. Kwa kuwa wamekua, Victor anaanza kutafuta viongozi wengine kutoka nje wa kumsaidia katika kazi za kanisa. Lakini hakuna hata mmoja anyeonekana kufaa kuongoza. Anajisikia angalau angepata vijana watatu ambaa wanaweza kufundishwa kwa ajili ya uongozi wa kanisa. Victor alipata msaada wa kusomesha wawili wao kuingia chuo kikuu cha Moscow. Wanaondoka karibu mwezi wa nane kuanza kozi ya miaka 3. **Jinsi gani unaweza kutathimini njia hii ya maendeleo ya uongozi huu**

5. Boris anaisha katika mji mdogo wa kusini mwa Urusi ambaa hauna makanisa ya kiinjili. Boris hivi karibuni amegundua waumini kadhaa katika kijiji chake wanaosafiri sehemu tofauti kuhudhuria kanisa-wengine umbali kama wa km 30. Chini ya uongozi wa Boris, waumini wamejipanga katika kanisa jipya. Waumini wanapokutana, wote wanahamasa ya kanisa jipya la mtaa na kila mmoja kwa shauku anashirikisha hisia juu ya jinsi kanisa linatakiwa kupangwa kutohakana na uzoefu wao wa makanisa yao ya mwanzo. Lakini Boris anaweka wazi kwamba atakuwa mchungaji na kwamba watu wanatakiwa kusahahu juu ya mapokeo yoyote au walivyofanya katika makanisa waliyotoka, kwa sababu ni mkuu kama mchungaji wa kanisa hilo jipya. **Unafikiri ni nini itakuwa matokeo ya njia ya Boris?**
6. Keril amepanda makanisa matatu katika miji tofauti ya magharibi ya Urusi. Keril ni mpanda kanisa wa kawaida. Ana juhudhi na mchangamfu, mwenye kipawa kama mwinjilisti. Anapiga gita na kuimba na anaweza kuburudisha umati kwa masaa. Anapenda kuanzisha vitu na kisha kuhamia kingine tena. Makanisa anayoanzisha yanaonekana kufanana na hadhi yake. Yanaonekana kuvutia mwanzoni lakini mara hufifia kitu kingine cha kuvutia kinapotokea. Keril anashikilia kauli kwamba hii ndio hadhi yake na kwamba hakuna kitu hasa anchowezza kufanya kuibadili. Anajua kuwa Mungu anamtumia bila kujali hilo. **Jinsi gani utatathimini uongozi wa Keril?**
7. Zhenya amekuwa anfanya kazi kwa juhudhi katika kupanda kwake kanisa kwa miaka kadhaa. Kanisa linafanya vizuri sana. Limekua karibu kufikia 200 kwa miaka mitatu iliyopita. Mke wake na watoto wakati mwagine wanamaliza siku kadhaa bila kumuona kwa sababu anaondoka asubuhi mapema na kurudi usiku sana. Zhenya hapendi kuishi hivi lakini watu wake ni wahitaji sana. Wengi wao ni wagonjwa na wanahitaji kutembelewa, jiko la mchuzi wa walala nje linahitaji kuangaliwa kwa karibu. Zhenya anajua kama akiacha kufanya yote anayoyafanya, huduma itayumba, watu hawataokoka na kanisa halitakua zaidi tena. **Unafikiri Zhenye ni kiongozi mzuri? Kwa nini na kwa nini siyo?**

UONGOZI—Azimio la Mafunzo 2

Sura ya Kiongozi

I. Tunza Tabia Inayofanana na ya Yesu

Ni nini baadhi ya vitu vya Tabia Inayofanana na ya Yesu?

II. Fanya kazi Vema na Timu

Una timu ya kufanya nayo kazi? Kwa nini na Kwa nini siyo?
Wewe au timu yako mna malengo ya huduma yenu?

III. Endeleza kujaliwa Vipawa na Uwezo kwa Wengine

Kama mkazo wetu ni kutumia vipawa vyetu, ni wito gani wa mtu tunaonekana kuukosa? (2 Tim. 2:2)

IV. Jua Jinsi ya Kugawa Majukumu

Kwa nini kiongozi agawe majukumu?
Ni kazi gani maalumu unayofanya ambayo unatakiwa uigawe kwa wengine?

V. Weka Malengo, Maazimio na Makusudio na Fanya Kazi Kulekea Kwayo

Jinsi gani kiongozi anaweza kuwafanya wengine kuhusika katika uwekaji malengo? (**Mit . 20:18, Lk. 14:31**)

Kutoka katika orodha ya tabia za kiongozi wa kikristo chini, ni tabia zipi mbili unaamini uko imara zaidi kwazo na zipi mbili ambazo uko dhaifu zaidi kwazo? Elezea.

Kufanana na Yesu mwezeshaji, mfundishaji mgawaji, mpangaji, muonaji, mvumilivu, mwinjilisti

VI. Jinsi gani unaweza “Kubainisha Maono kwa namna Kwamba Yanavuta Wengine?”

VII. Uwe Mvumilivi na Shinda Vizuizi

Ina maana gani kuwa mtendaji na kwa nini mpanda kanisa anatakiwa kuwa na tabia hii ?

VIII. Ongoza katika Uinjilisti

Ni nini ni muhimu zaidi ufundishaji wa viongozi au uinjilisti wenye juhud?

Ni kati ya tabia ipi hapo juu (sehemu ya V) umejaliwa kama mpanda kanisa? Ni kwa njia zipi unapungukiwa?

Unaposoma habari katika Ziada 2A, uliza darasa kugundua tabia za Kiongozi.

Ziada 2A Kiongozi

Kiongozi alikuwa angalau na kazi ya kufanya. Misheni yake ilikuwa kuubadilisha ulimwengu. Mabadiliko ambayo kiongozi huyo alipanda hayakuwa tu mapambo, au kitu cha mda tu. Yalihusu kwa ujumla falsafa mpya ya maisha yanayotokana na utamaduni mpya kuwafikia kila kabilo na taifa. Kusema machache, kiongoizi alikuwa na kazi ngumu zaidi mbele yake. Viongozi wengine mashuhuri walijaribu vitu kwa ufahari kidogo na kushindwa. Kusema kwa kibinadamu, kiongozi alikuwa peke yake kwenye misheni hii. Hakuna mtu mwagine tena aliyekuwa amejitoa kwa hilo, hata mmoja kuielewa. Ni kwa jinsi gani angeweza kukamilisha kazi yake? Ni jinsi gani angeweza kufikisha ujumbe wake nje? Ni kwa jinsi gani angeweza kuwavutia wengine kuishi kufuatana na hiyo?

Uchunguzi wa njia za kiongozi una mengi ya kushangaza. Kiongozi hakufanya mengi kati ya ambayo pengine tunatarajia. Hakutafuta ofisi za uma au kukusanya jeshi. Hakufungua wizara yoyote, au kuendesha semina za kawaida kufundisha katika falsafa yake mpya; hakuwavuta mbali wafuasi wake kwa kipindi kilichopangwa cha kiakili. Hakukabidhi maandishi kwenye uchapishaji kuzalisha vitabu na magazeti yanazolenga mpango wake. Badala yake, kiongozi alianza kwa kujikusanya kikundi kidogo cha wafuasi (Mt 10:2-4). Badala ya kukazania umati, alitumia mda wa miaka mitatu maalumu kuwafundisha watu hawa kwa njia yake inayobadilisha katika maisha kwa tumaini kwamba wangemsaidia kubadilisha umati.

Na watu 12 tu, hii ilionekana kama mwanzo mdogo wa kukatisha tamaa. Hata hivyo, aliishi kwa imani yake na kuwapenda hawa 12 kana kwamba ilikuwa sehemu ya familia yake. Waliishi pamoja, kula, kupumzika, kufanya kazi na kujilaza bila kizuizi wala mpaka wowote. Katika yote haya, kiongozi anaweka fikira zake katika matendo kwa kuishi kwa kuyaonesha kwa wafuasi wake. Walisafiri pamoja kutoka kijiji hadi kijiji mahali alipozungumza na wengine, kukutana na mahitaji ya aina zote. Kiongozi kawaida alihubiri kwa makutano makubwa (Mk 4:1). Mahubiri yake hayakuwa ya kufafanua; alitumia vielelezo vingi kutoka katika maisha kama walivyokuwa wanaishi katika nchi hiyo na mda huo. Angeweza mara nyingi kurudi na wanafunzi wake peke yake kijijini alipofanya mahubiri yake kuwa ya maana kwa undani ikifatiwa na majadiliano (Mk 4:34).

Wafuasi walikuwa wamejitoa na kuonekana wenye bidii ya kujifunza, lakini walionyesha ahadi kidogo. Wengi wao walikuwa wanakijiji wa nyuma, wanaoweza kusoma kidogo;; mmoja amekuwa mkusanya kodi, cheo kilicho dharauliwa na watu wa kawaida; wachache walikuwa katika biashara ya uvuvi. Kwa zaidi walikuwa watu wa kawaida, siyo ‘wapasuaji’ aina ambayo mionganoni mwao mtu asingetarajia mambo makubwa. Hakuna mmojawao aliymiliki maelezo kama karisma inayohitajika na viongozi wa harakati . Na ingawa kiongozi alikuwa na ujumbe wa kiroho, hakuna mmoja wao aliymchukua aliyejkuwa kiongozi wa kidini. Bila kujali haya yote ya kutokuwa na sifa, hawa wafuasi wasiotarajija walikuwa ndio

aliochagua mwenyewe kusimama peke yao mstari wa mbele wa harakati kuu. Kiongozi alidhani kwamba sifa za watu hawa ingekuwa kwamba wamekuwa pamoja naye.

Kiongozi alikuwa na utu usio wa kawaida. Hakujali kwenye maneno ya uchungu yaliyokuwa wazi juu ya mji wake. Alikuwa ameridhika kujulikana kama kijana wa kwenye mji mdogo na mtoto wa selemala. Hakutafuta sifa wala heshima, lakini alitafuta kuwawezesha wengine na kukaa nje kwenye nuru yake nyeupe. Baadhi walidhani kwamba angeweza kuwa na matokeo makubwa kama uongozi wake ungekuwa zaidi wa kawaida, kama angelitumia mfumo uliokuwepo. Lakini kiongozi alikataa hadhi ya kawaida. Alikataa utawala wa moja kwa moja wa ufalme wa duniani hata ulipotolewa kwake (Mt 4:8-10). Badala ya kufanya kuelekea mageuzi ya mfumo uliokuwepo, kiongozi alijitahidi kuwashaa harakati zote mpya.

Kwa kutazama yaliyopita, tunaweza kushangaa juu ya ujasiri wa kiongozi, Kufanya urafiki na wenye dhambi (Mk 2:15-17). Mahubiri yake na mafundisho yalikanya juu ya miguu ya wengi waliokuwa katika nafasi ya kusaidia chanzo. Kwa tofauti ya wachache, kiongozi hakuonyeha ujasiri kwa viongoizi wa kidini katika siku zake. Kiwango chake kilikuwa cha juu—alihitaji yote au hakuhitaji chochote kutoka kwa watakao kuwa wafiasi wake na wengi hawakuweza kujitoa (Mt 10:37-39).

Kiongozi alitathimini tamaduni na kawaida kulingana na matokeo ya kazi yao. Kwa mfano, kwa kiongozi, “anayefanya kazi nyingi” ingeweza kuwa mtego ambaa ungewazuia watu kutokana na vitu muhimu halisi (Lk 10:41-42). Kuhusu sheria za kidini, kiongozi mara zote alikuwa mwenye heshima wakati pia akiwa mtendaji, bila kuzuiliwa na barua za sheria. Aliachilia kiwango cha hasira zake zote wakati alipoona hekalu linatumiuwa kwa kazi ambayo haikukusudiwa. Kiongozi alikemea mapokeo na matambiko yaliyokuwa yamewalemea watu badala yake kuwapa uhuru wa ndani, Alikuwa na fikara za mabadiliko ya ndani kulingana na ‘roho ya sheria’ kuliko uthibitisho wa nje kutawala kwa kanuni na taratibu. (Mt 15:7-9).

Kiongozi aliwapenda watu kwa undani; misheni yake ilihuisha utumishi-kama huduma kwa watu wengine. Pengine hii ndiyo sababu watu wengi hawamkumbuki kwanza na kuendelea kama ‘kiongozi,’ Kutoelewa vema uongozi kama ‘daraja’ ‘nafasi’ au ‘hadhi’ kunawafanya wengi kutomfikiria mtu huyo kama kiongozi. Badala yake, anakumbukwa kama mtumishi, mwalimu, mponyaji, mshauri, au cheo chochote kinachoweka wazi kwamba mtu huyu alisaidia na kuwaelekeza watu. Utu wake wa siku hadi siku iliwa mara kwa mara kuvutwa na mahitaji ya wengine. Mara zote alichukua mda kuongea na watu wa kawaida, kutimiza mahitaji yao kwa kuwaponya au kuwaelekeza kuelekea uhuru wa ndani. Wakati umati mkubwa ulipomjia, alitikia kwenye haja zao na mahitaji na kwa kujali kudogo ratiba za kawaida au mahitaji yake mwenyewe. Hakujali usumbufu wa watoto (Mt 19:13-15). Alishughulikia kineema namna zote za usumbufu usio wa kawaida, hata paa lilipobomolewa juu ya kichwa chake. Hakuweza kutekwa katika mgawanyo usio muhimu wa wanadamu. Ndivyo watu walivyokuwa muhimu sana kwake kwa hiyo alifupisha sheria kiuhusiano.

Hakuwa amependezwa sana kwa ufahamu, utajiri, au utti uliojifunga kwenye sheria, kama alivyokuwa kwa imani. Kwa hakika, kama ilitaka kumfurahisha kiongozi, kuiweza imani ilionekana kama njia nzuri ya kuweza hilo. Imani pengine kilikuwa ndio kipimo cha kupimia wengine. Aliendelea kusisitiza wengine kuamini na alikuwa karibu azimie kwa kuonyesha mlipuko wa nje wa kukumbatia alipopata watu wa imani. Wakati fukara wa jamii alipoonyesha imani ndani yake, hata katika njia ya usumbufu, kiongozi alimpokea (Lk 7:36-38). Ingawa ye ye mwenyewe alikuwa na uwezo wa asili, katika hatua mabalimbali alieleza kuwa alikuwa hasa anazuiliwa na kukosa kwa imani kwa watu wengine.

Karibu na mwisho wa kazi yake na wafiasi , ilionekana kana kwamba kulikuwa na kushindwa kwingi. Wafiasi wake mara nyingi hawakuweza kuelewa alichofundisha. Watu wote kwa ujumla walikuwa wamechanganyikiwa juu ya alikuwa nani. Wafiasi wake walikuwa wamejitoa kwake alipokuwa wa watu wengi lakini hawakusimama naye alipowahitaji zaidi. Hata mmoja wa wafiasi aliyekuwa karibu alikataa kuwa alimjua kiongozi wakati muhimu sana (Mt 26:69-74). Mfuasi mwininge alimsaliti kwa ajili ya vipande vyaa fedha vyaa kwanza kuvipata, lakini mara baada tu akajinyonga. Hatimaye kuanzishwa kuligeuziwa kwa kiongozi. Alikamatwa, akajaribiwa, akahukumiwa na kuwekwa katika kifo kama adui wa watu. Zaidi kwa kuubadilisha ulimwengu.

Kulikuwa hakuna shaka kwamba wafuasi wake walishangazwa na kuvunjwa moyo kwa kuondoka kwa kiongozi kusikokuwa kwa kawaida na kwa ghafla. Hawakujisikia kuwa tayari kwa kiongozi kuondoka. Ilionekana kana kwamba ndiyo alikuwa anaanza. Alikuwa ameshakuwa na matokeo ya ajabu, lakini ulimwengu, wakiwa wamemkataa kiongozi, walikuwa mbali na kubadilishwa. Kwa sababu kazi ilikuwa hajjamalizika, kiongozi, katika kuondoka kwake, aliwapa wafuasi wake maagizo kuendeleza kama alivyofanya (Mt 28:18=20). Alikuwa kwa kikamilifu amewaandaa ili kwamba kama watatumia walichojifunza kutoka kwake, wangeweza kuwa na matokeo (hata makubwa zaidi) ya yake.

Na kuongoza wafuasi hawa kulifanyika. Waliibuka kama watu wa imani kubwa na maono ya mabadiliko aliyotaka kiongozi. Kwa jitihada za ajabu na shauku waliendeleza misheni. Walipokuwa wakifanya hivyo walifanya kitu kimoja wazi—kiongozi hakuondoka hasa. Ilionekana hivyo kwa kitambo kidogo tu. Kwa hakika, uwepo wake wa kiroho ulikuwa ndio ufunguo wa mabadiliko aliyotaka. Yeye, kiongozi, alikuwa nao walipopanga kueneza ujumbe wake kwa kila kabilna taifa. Uwepo wake ulikuwa ndio ujumbe wao na mvuto wa Mungu!

Na kuongoza wafuasi hawa kulifanyika. Waliibuka kama watu wa imani kubwa na maono ya mabadiliko aliyotaka kiongozi. Kwa jitihada za ajabu na shauku waliendeleza misheni. Walipokuwa wakifanya hivyo walifanya kitu kimoja wazi—kiongozi hakuondoka hasa. Ilionekana hivyo kwa kitambo kidogo tu. Kwa hakika, uwepo wake wa kiroho ulikuwa ndio ufunguo wa mabadiliko aliyotaka. Yeye, kiongozi, alikuwa nao walipopanga kueneza ujumbe wake kwa kila kabilna taifa. Uwepo wake ulikuwa ndio ujumbe wao na mvuto wa Mungu!

Wafuasi hawa, kwa kuonyesha wenyewe kuwa wafuasi wazuri baada ya yote, hawakuacha umaana kutoka katika mfano ambao kiongozi alikuwa ameanzisha. Waliendeleza majadiliano yenyen nguvu na watu wa kawaida katika sehemu za masoko, vile vile na majumbani). Wafuasi wake waliishi kulingana na ujmbe na kuwapenda wengine kwa undani, wakati wakiendelea kuwakusanya wafuasi wengine kufanya wanayofanya. Watu walipokubali ujmbe, ushirika wa mtaa ulishangilia uwepo wa kiongozi kuanzishwa. Kama kiongozi, wafuasi hawa na washirika wao wa mitaa walikuwa na matokeo ya ajabu kiasi kwamba serikali na dini zilitishika vibaya sana—mpaka kwenye hatua ya kufanya malipizi. Siyo vizazi vingine baadaye, wafuasi waliendeleza zaidi njia ya “kutatanisha” ya kumfata kiongozi. Mara nyingine kwa kudhani “kufanya kama Waroma wanavyofanya” kuliko kufanya kama kiongozi alivyofanya, walitumia utawala wa mtindo wa kidunia unavyofanya. Harakati za hiaris zisizo za kawaida zilizositisiza uwepo wa kiongozi zilitoa njia kwa wizara na vipindi vigumu vya kawaida. Mashirika ya kuvutia, majengo makubwa, na vipindi vya ‘ncha ya kukatia’ vilikuwa badala ya sherehe za kawaida na kutangaza hisia za moyo ambazo ni utii upasao kwa kiongozi alioonyesha. Mwelekeo huu ulitoa usalama fulani na ulinzi, lakini uwepo wa kiongozi ulifunikwa na kile alichosimamia kiongozi kilikataliwa. Kwa kuanzisha na kuheshimu mifumo kwa gharama ya utendaji, matokeo halisi ya misheni yake ilipotea.

Mvuto wa kiongozi unaendelea. Hao wanaomfata kiongozi wameamriwa kufanya kazi kama alivyofanya. Kama maelezo ya azimio kwa kubadilisha ulimwengu kwa vipindi na wizara zinaonyesha ahadi kidogo kuliko ambavyo haijawahi kuwa, wafuasi wake wanatakiwa tena wakumbushwe njia ya pekee ya kiongozi. Hisia ya msingi ni rahisi kiajabu: kiongozi, anayeishi kufuatana na anachoamini, kwa undani akiwapenda wafuasi wake ambao anachangia nao njia ya maisha—huu ni uongozi kwa kiwango cha juu. Huyu ni kiongozi mkuu anayegusa maisha na kubadilisha ulimwengu.

Vikundi Kiini—Azimio la Mafunzo 1

Kazi na Faida za Vikundi Kiini

I. Misingi ya Vikundi Kiini

Kulikuwa na vikundi kama hivyo tunavyoviita vikundi kiini katika kanisa la Agano Jipyä?

Ni vitu gani vinayofanya vikundi kiini vya kikristo kuwa tofauti kutoka makundi mengine?

Ni tofauti gani ya msingi kati ya kikundi vidogo na kikundi kiini?

II. kazi za Vikundi Kiini

- Ni nini baadhi ya kazi za **ushirika wa vikundi kiini** nya Agano Jipy? (**Matendo 2:42, Ebr. 10:25, Matendo 20:7,11**)
- Ni baadhi ya kazi zipi zinazowezekana za vikundi kiini ambazo zinaweza kuzalisha** kutiwa moyo kwa wote, kushirikisha na urafiki katika **Kristo?**
- Ni baadhi ya kazi zipi za kuabudu katika vikundi kiini nya Agano Jipy? Mdo 2:47, 1:14, 6:4, Col 4:2)**
- Ni baadhi ya shughuli zipi za vikundi kiini ambazo zinaweza kuzalisha **kumwinua Mungu?**
- Ni baadhi ya kazi zipi za ufuashishaji za vikundi kiini nya Agano Jipy? (**Mdo 6:4, Col 4:17**)
- Ni baadhi ya kazi zipi za vikundi kiini ambazo zinaweza kuzalisha kusaidia, kufundisha na kushauri?**
- Ni baadhi ya **kazi zipi za uinjilisti** za vikundi kiini nya Agano Jipy? (**Matendo 5:42, 4:20, 20:20**)
- Ni baadhi ya kazi zipi zinazowezekana za vikundi kiini zinazoweza kuzalisha **kufikia nje** kwa habari njema ya Kristo?

III. Faida za Vikundi Kiini

- Ni nini faida za vikundi kiini leo?
- Ni nini faida zake kwa **uinjilisti** wetu?
  - Ni nini faida za vikundi kiini kwenye **uhusiano wetu na Mungu?**
- Ni nini faida kwenye **ushirika wetu na mmoja kwa mwingine?**
- Ni kwa jinsi gani ni ya ufanisi huduma ya "mmoja kwa mwingine" iliyofanyika katika ibada ya kanisa la mapokeo ya jumapili asubuhi? Itakuwa na matokeo gani kwa wakristo kama matakwa haya hayakutimizwa? Wakristo wapya watakuwa na kukomaa kama mahitaji haya hayakutimizwa?
- Faida kwenye Ufuashishaji**
Ni nini unafikiri ni faida za "Ufuashishaji wa Pamoja" mionganoni mwa wajumbe wote wa kikundi kiini ufuashishaji wa "njia moja"?
  - Ni nini faida za vikundi kiini kwa **Maendeleo ya Viongozi?**
  - Faida kwenye **upandaji kanisa?**
    - Kuna mipaka yoyote katika kanisa lako ambayo inaweza kuzuia asiyemini ambaye hajawahi kamwe kuwa kanisani kutojuja katika moja ya ibada zako? Ni kwa jinsi gani vikundi kiini vinaweza kutumika kama "daraja" kwa wasioamini?**
    - Kwa ujumla, jinsi gani vikundi kiini vinaweza kutumika kama sehemu ya kueneza kwa ufanisi kwa mkakati wa upandaji kanisa?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Tafuta rafiki wa kikristo au mtu uliyekaribu naye ambaye hajui juu ya vikundi kiini. Elezea kwake faida za njia ya vikundi kiini kwenye huduma, na muulize akupe sababu kwa nini anakubaliana au kutokubaliana na wewe. Kama inawezekana, jadili majibu yake na wafunzwa wengine wanaojifunza nyenzo hii.

Vikundi Kiini—Azimio la Mafunzo 2

Kanuni za Uongozi wa Kikundi Kiini

I. Wazo la Jumla la Uongozi

Eleleza Maisha ya Kikristo—**Ni nini wajibu wa kueleleza uongozi wa Agano Jipy?** 1 The 1:6-7; 1 Kor. 11:1

B. Endeleva Viongozi wapya

Je kiongozi wa kikundi kiini agawe shughuli na majukumu kwa wajumbe wote wa kikundi kiini, na siyo tu kwa kiongozi mwanafunzi? Kwa nini na Kwa nini siyo?

Ni kwa mda gani baada ya kikundi kiini kuanza kiongozi wa kikundi kiini asubiri mpaka kuja

kuchagua kiongozi mwanafunzi? Ni aina ya shughuli gani kiongozi wa kikundi kiini anazofanya na mwanafunzi kumwanadaa kuongoza kikundi chake mwenyewe?

C. Andaa na Toa Kwenye Huduma

Vikundi kiini vinasaidia kuandaa viongozi kwa kutoa nafasi. Ni aina ya vitu gani kiongozi mwanafunzi anaweza kujifunza kutokana na majukumu yanayofanyika katika kikundi kiini? Toa mifano.

II. Kuongoza Mkutano wa Kikundi Kiini

Utaratibu wa mutamo "halisi" wa kikundi kiini:

- Ushirika na kushirikishana kati ya wajumbe wa kundi.
- Kuabudu kwa maombi, kumwimbia na kumtukuza Mungu.
- Kujadili na kujifunza Biblia.
- Kisha kundi linahamia kwenye mda wa kufikiri wapi wajumbe wanajadili shughuli za binafsi na za kundi kuwfafika maraffiki, majirani, na pengine kundi kubwa kwa injili. Hii inaweza kuwa ni pamoja na mda wa maombi kwa watu binafsi ambao bado hawajakaribishwa kwenye kundi.

Ni aina gani ya maandalizi yanahitajika kwa kila moja ya sura hizi za mahitaji ya mkutano wa kikundi kiini:

A. Mahali	D. Maombi	G. Uinjilisti
B. Ushirika	E. Majadiliano ya Biblia	
C. Kuabudu	F. Kufuasa	

Kwa nini ni muhimu kwamba kila mjumbe mpya wa kundi akabidhiwe "mzazi" wa kiroho atakayemfuasa?

III. Usimamizi wa Kikundi Kiini

Kwa nini kiongozi wa kikundi kiini ajisumbue kuanzisha mpango kwa ajili ya kundi kwa ujumla na kwa kila moja ya mikutano? Kwa nini tu asiruhusu kundi kuhusika "kiasili" kwenye mwelekeo wowote linaotaka?

Ni baadhi ya sababu gani kiongozi wa kikundi kiini anaandaa azimio la malengo na makusudio? Jibu: Kwa ajili ya uwajibikaji na ukuaaji

Kama darasa ni kubwa, gawanyika katika kundi la karibu watano. Mkabidhi mjumbe mmoja wa kundi kusimama katika nafasi ya kiongozi wa kikundi kiini. Na mwingine ashike wajibu wa mwanafunzi. Walio baki washike wajibu wa wajumbe wa kikundi kiini. Kundi linatakiwa kutumia "Nitabahatisha Hujui" mchezo huu wa ushirika wa kundi. Soma maelekezo yanayopatikana chini kwenye darasa. Kisha tumia baadhi ya maswali ya majadiliano, "Ni nini ulikuwa wakati wa furaha katika maisha yako? Kikundi kiini kisha kinatakiwa kuhusika kwenye mda wa maombi. Kundi linatakiwa kutathimini na kujadili mkutano wa kikundi kiini. Kama darasa ni dogo, unaweza kufanya darasa zima kufanya hili.

Nitabahatisha Hujui Hili

Kila mtu kwenye kundi anaandika kwenye karatasi tupu kitu fulani ambacho anadhani hakuna ye yeyote kundi anayejua kuhusu yeye mwenyewe. Kipande cha karasi kinakunjwa, na kuchanganywa vema, na kuwekewa namba kwa mfuatano. Kisha mtu anayechaguliwa anazisoma, akitaja namba kwanza. Kila mjumbe wa kundi anaanza kukusanya orodha ya watu ambaop anajisikia kana kwamba wanaoana vema na idadi ya kila muhusika. Baada ya muhusika wa mwisho kusomwa, mtu mwenye zinazooana zaidi anashinda.

Vikundi Kiini Vivunja Barafu

“Vivunja barafu” vinachekesha, njia zisizotisha za kuwajua watu zaidi. Hizi zinatumika mara nyingi wakati wa mda wa ushirika wa kikundi kiini kipy. Baadhi ya nukuru:

Kivunja barafu lazima kifae kwa ajili ya kikundi kiini. Ni ya kitoto zaidi, watu hawatjisikia kuridhika. Kama inatisha zaidi, watu watarudi nyuma.

Weka wazi kwamba kila mmoja anatarajiva kushiriki.

Baadhi ya vivunja barafu vinaweza kutumika mara nyingi.

Uwe na hali ya kuwafahamu watu ambao wanaonekana kutoridhika na mchezo au shughuli.

Vivunja barafu vinegeuka kuwa vifupi na umuhimu mdogo wakati kikundi kinaposongamana kwa nguvu kwa kipindi cha mzunguko wa maisha ya kikundi kiini. Unaweza kutumia nusu ya mda kwenye vivunja barafu wakati wa mikutano miwili ya kwanza, lakini unahitaji tu kutumia dakika 10 au 15 baada ya miezi michache.

Maswali ya Kufungulia

Ulipokuwa kati ya umri wa miaka 7-12....

1. Uliishi wapi? Ulikuwa na dada na kaka wangapi?
2. Ni aina gani ya usafiri familia yako walitumia?
3. Ni mtu gani ulijisikia kuwa karibu sana naye?
4. Ni lini Mungu alikuwa wazi zaidi kwako kuliko maneno?

Mimi ni Nani?

Andika majina ya wanaojulikana/ au wahusika katika Biblia kwenye karatasi. Zigundishe kwenye mgongo wa kila mmoja. Mtu hawezi kusoma karatasi yake. Watakwenda nyuma ya chumba wakiuliza swali moja baada ya mda juu ya wao ni nani mpaka watakapohisi wao ni nani.

Nitabahatisha Wewe Hujui Hili

Kila mtu kwenye kikundi anaandika kwenye kipande wazi cha karatasi kitu fulani anachodhani kwamba hakuna mtu kwenye kikundi atakayejua juu yake. Vipande vyta karatasi vinakunjwa, na kuchanganywa vizuri, na kuwekewa namba kwa kufuatana. Kisha mtu aliyechaguliwa anaanza kuzisoma, kwa kusema namba kwanza. Kila mijumbe wa kikundi anaanza kubuni orodha ya watu ambao anajisikia zaidi kwamba wanaoana na kila muhusika. Baada ya kidokezo cha mwisho kusomwa, mtu mwenye kuoanisha kwa usahihi anakuwa mshindi.

Utangulizi

Kila mtu katika kikundi anaambiya kuwa wana dakika kadhaa za kufikiri swali na kuliuliza watu wengine kwenye kikundi. Baada ya kila mmoja kufikiria swali, wanatakiwa kuanza kuzichanganya na za wengine, wakiuliza maswali yao. Andika jina la kila mtu na jibu. Baada ya kama dakika 10, kikundi kinakwenda kwenye mzunguko na kueleza walichopata juu ya kila mtu. Kadiri swali linavyokuwa zuri, ndivyo utakavyopata majibu yenye ubunifu na ufahamu.

Aina Mbili za Ukweli na Uongo

Kila mtu aandike ukweli wa mambo mawili juu yake na uongo mmoja. Kila mmoja kisha anaamua ni kipande gani cha karatasi kiende na mtu gani, ni yapi maelezo yake yalikuwa uongo. Unaweza kuacha sehemu ya kwanza yaani (kila mtu anashikilia kipande chake cha karatasi na watu wanabuni tu ni maelezo yapi ni uongo). (siyo halali kama mtu fulani anachukua uongo karibu na ukweli).

Kutoa Taarifa ya Hali ya Hewa

Nenda katika mzunguko, anza na kiongozi, na eleza jinsi unavyojisikia kwa sasa kwa maana ya kutoa taarifa ya hali—kuwa na mawingu kidogo, jua, n.k. Washiriki wanaweza kuelezea kwa nini wamechagua aina hiyo ya hali ya hewa. Kiongozi anaweka mfano kwa undani.

Kutembea kwa Tumaini

Unda vikundi katika jozi. Mfunge kitambaa mtu mmoja usoni katika kila jozi. Kila mtu ambaye hakufungwa kitambaa usoni anamwongoza aliyefungwa kitambaa usoni kuzunguka kwenye ujirani wa sehemu ya mkutano kwa ujumla. Jaribu kutoa tofauti nyingi za uzoefu—zichukue mpaka kwenye ngazi fulani, nenda nje na ndani, wasaidie kugusa vitu mbalimbali (majani, sakafu, uchafu) lakini usiseme kitu baada ya kuwa mmeanza kutembea. Unaweza bila kuongea kuwakilisha kila ujumbe. Baada ya kama dakika tano badilisha sehemu. Baada ya dakika zingine tano kikundi kinakutana tena. Shirikisha ni aina gani ya hisia ulizokuwa nazo ulipokuwa umefungwa na ulipokuwa ukigusa vitu, n.k. Umejisikiaje juu mtu mwengine? Ilikuwaje kutokuwa na udhibiti wa yaliyokuwa yakinoteka? Umejifunza nini juu yako mwenyewe? Hii inahusianaje na uhusiano wako na Mungu? Na wengine?

Mchezo wa senti

Kama una watu wapya katika mkutano wako wakati mwengine, Unaweza kutunza mchezo wa senti kichwani kwa ajili ya kivunja barafu. Mpe kila mmoja senti kumi. Kila mtu lazima aandike jina la kitu kimoja juu yake mwenyewe ambacho kinatofautiana na cha kila mtu mwengine. (Kwa mfano, mjumbe jasiri wa kikundi anaweza kusema, “Nimepanda vilele vya mkuki.”) Msemaji anaweka senti katikati. Kama mchezaji mwengine pia amepanda kilele cha mkuki, anaweza kuweka senti pia. Mtu wa kwanza kumaliza senti zake zote anashinda.

Kutegua Kwa Timu

Kwa shughuli hii unahitaji timu mbili na vyumba viwili. Gawanya kikundi katika timu mbili. Timu A inafikiri juu ya aina ya mwendo au shughuli kwa ajili ya kuigizwa na timu B (mf. Kunywa chai asubuhi) bila kutumia maneno yoyote. Timu A inamwambia mtu mmoja tu (tutamwita “Laura”) kutoka timu B shughuli ni nini, na Laura haruhusiwi kumwambia mtu mwengine ye yote katika timu yake. Timu B inasubiri katika chumba cha kwanza, wakati Laura akichukua mtu mwengine kutoka kwenye timu yake (Tutamwita “Michael”) kwenye chumba cha pili. Katika chumba cha pili, timu A inaangalia wakati Laura anaigiza shughuli kwa ajili ya Michael (kumbuka, hakuna maneno!) Kisha Laura anarudi kwenye chumba cha kwanza na kumpeleka mwengine mmoja kutoka timu B. Kisha Michael anaigiza shghuli kwa mtu mwengine, na Michael anarudi kwenye chumba cha kwanza na kumpeleka mwengine kutoka kwenye timu yake. Utaratibu huu unarudiwa, mpaka mtu wa mwisho kutoka timu B anaangalia shughuli. Mtu wa mwisho kwa hiyo lazima abuni shughuli ni nini. Kisha timu zinabadilishana wajibu na timu B inafikiri juu ya shughuli kwa ajili ya timu A kuigiza.

Majibu na Waandishi

Kwenye vipande vya karatasi, andika maswali yanayotisha au yasiyotisha ambayo yanaweza kudhihirisha kitu fulani juu ya mtu (mf. Ni nini mali unayopenda zaidi? Ni nini ungependa kufanya ambacho huwezi kufanya kwa sasa? Ni yapi mapumziko yako ya maana? Watu wanatakiwa kujibu kila moja, au angalau matatu, lakini waelekeze wasiweke majina yao kwenye karatasi. Kisha kiongozi anakusanya karatasi na kusoma majibu yake, na kila mmoja anajaribu kubuni nani ametoa majibu hayo.

Majirani Zangu Wote

Kila mmoja anaanza kukaa kwenye viti vilivyoandaliwa katika mduara, kasoro mtu mmoja ambaye anaanza kusimama katikati. Mtu wa katikati anahitaji kutafuta baadhi ya "majirani." Kufanya hili anahitaji kufanya maelezo ya kweli juu yake mwenyewe, ambayo pengine yatakuwa kweli juu ya majiarani zake (Mf. "Majirani zangu wote wanapiga kinanda"). Kila mtu ambaye atasema maelezo haya kiukweli lazima asimame na kutafuta kiti kipy. Hawezi kurudi kwenye kiti alipokuwa amekaa. Mtu wa katikati pia anatafuta kiti. Kwa hiyo kila wakati kutakuwa na mtu atakayekuwa katikati bila kiti. Lazima atoe maelezo ya kweli na kutafuta baadhi ya "majirani" ambao kwao maelezo hayo pia ni kweli.

Majadiliano ya Kikundi

Chini kuna maswali machache ambayo yanaweza kutumika wakati wa mda wa kushirikiana. Tambua kuwa baadhi ya maswali haya yanafaa kwa vikundi vichache, na baadhi ya maswali ni vizuri yakiwekwa kwenye vikundi ambavyo wajumbe wameshajuana kidogo. Kawaida, swali moja tu litatumika katika kila mkutano wa kikundi kiini.

1. Ni wakati gani ulikuwa wa furaha katika maisha yako?
2. Unaweza kutuambia nini kuhusu tarehe yako ya kwanza?
3. Ni nini majuto makubwa kuhusu maisha yako?
4. Ni kitu gani kilikuwa kigumu katika vitu ambavyo umewahi kufanya?
5. Ni sifa gani kubwa ambayo umewahi kupata?
6. Ni nani rafiki yako sana wa hapa duniani? Mwelezee
7. Ni chumba kipi katika nyumba yako unachopenda zaidi?
8. Ni kitu gani kimoja unataka kukitimiza wiki ijayo?
9. Ni wapi ulijisikia uvuguvugu na usalama ulipokuwa mtoto?
10. Kama ulikuwa na mashine ya mda ambayo ingefanya kazi mara moja tu, ni hatua gani ya mbeleni au katika historia ungetembelea?
11. Ni lini mara ya mwisho umefanya kitu kwa mara ya kwanza?
12. Wakati wa chakula marafiki zako wanaaza kukuumbua kawaida ya kirafiki. Unafanya nini?
13. Kama ungeweza kunywa vidonge ambavyo vitakuwezesha kuishi mpaka kufikia miaka 1000, unaweza kunywa? Kwa nini?
14. Unapofanya kitu fulani kiupumbafu, ni kwa kiasi gani inakuudhi kuona watu wengine wamejua na kucheka?
15. Ungependa kujua tarehe kamili ya kifo chako?
16. Kama ungeweza kubadilisha mambo mawili ya jinsi ulivyoolewa, yangekuwa ni yapi, kama umetoka katika familia iliyoachika, ni kwa jinsi gani imekuathiri?
17. Ni yupi ndugu yako unayempenda zaidi? Kwa nini?
18. Ni kumbukumbu gani ya mda uliotumia, kama mtoto, na baba yako? Na mama yako?
19. Ni nani Mungu alimtumia kukuweka katika hatua ambayo ulijua kwamba ulimuhitaji Yesu?
20. Kama ungebadilisha sehemu na wahusika wa Biblia, Ni yupi ungechagua? Kwa nini?
21. Ni kitabu gani cha Biblia unachokipenda zaidi? Kwa nini?
22. Kama ungekwenda sehemu yoyote ulimwenguni, ni wapi ungekwenda?
23. Fikiria nyumba yako iko inawaka moto na una mda tu wa kuchukua kitu kimoja (familia yako iko salama). Ni nini utachukua?
24. Ni kipindi gani katika TV unachopenda zaidi?
25. Ni nani amekuwa na mguso mkubwa katika maisha yako tangu tulipokaa kwa mara ya mwisho?
26. Ni kitu gani kizuri kimekutokea wiki hii iliyopita?
27. Fikiria mda ambao ulishindwa hivi karibuni?
28. Taja mtu fulani unayemtamani ambaye ameweza kushinda vipingamizi vikubwa kufikia alipo sasa?
29. Ni kitu gani unathamini zaidi katika uhusiano wa kibinadamu? Katika uhusiano wako na Kristo? Na wazazi wako?
30. Unafanyaje unapokuwa hukushukuriwa kwa kutoa mda wako kwa ajili ya mtu fulani?
31. Ni mda gani mzuri zaidi kwako katika siku?
32. (Bachelo) Aina ya msichana /mvulana ninayetaka kuoa/kuolewa... (Wlioona) Nini kilinisababisha kuolewa au kuoa mwenzi wangu?
33. Ni nini kilikuwa cha kukatisha tamaa katika maisha yako?
34. Ni vipawa gani (mbali na kukata shauri kwako) ambavyo hutashau?
35. Ni nini ilikuwa tukio muhimu katika maisha yako wiki hii iliyopita?

36. Kama ungechagua kwenda sehemu yoyote duniani kwa siku tatu, wapi ungekwenda na kwa nini?
37. Kama ungechagua kukutana na mtu ye yoyote amewahi kuishi katika nchi yako, angekuwa nani huyo, na kwa nini ungependa kukutana naye?
38. Kama ungechagua kuishi kokote ulimwenguni, ni wapi ungeishi, na kwa nini?
39. Ni kipawa gani (kiroho, kihisia, kiakili n.k.) unaamini unakileta kwenye mkutano huu? (kwa maneno mengine, Ni nini unadhani unaleta ambacho kinaweza kuchangia kwenye kutia moyo kwa wengine?)
40. Ni uzoefu gani ulikuwa wa maana katika maisha yako ambaa ulibadilisha utaratibu wa thamani yako kabisa kabisa?
41. Ni nini baadhi ya malengo yako kwa miaka ijayo?
42. Ni nani wazazi wako, ni nini wanafanya na nini ungependa kubadilisha juu yao?
43. Kama ingekuwa kwamba uchague cheo chako tena, ungefanya nini?
44. Kama unakuwa kiongozi wa nchi yoyote ulimwenguni ingekuwa ipi na kwa nini?
45. Ni nini ulikuwa uzoefu wako mzuri na mbaya zaidi wa wiki yako?
46. Kama ungechukua safari ya bure ya wiki-mbili kwenda sehemu yoyote ulimwenguni, ingekuwa wapi na kwa nini?
47. Kama ingekuwa kwamba uongee na mtu ye yoyote anayeishi sasa, angekuwa nani na kwa nini?
48. Mpe kila mmoja kipande cha karatasi na waambie kuchora picha ya kazi zao au chochote wanachofanya kila siku. Elezea michoro yako.
49. Kwa nini una furaha kuwa katika kikundi kiini hiki jioni ya leo?
50. Ni nini baadhi ya hatua imara na dhaifu katika uhusiano wako na mtoto wako mkubwa au wazazi wako-mashemeji au mme wako?
51. Mjulishe kila mmoja kwamba wamepewa dola million moja. Ruhusu kila mmoja kusema ni jinsi gani angetumia kipato chake kipyta.
52. Una jina la utani na kama ndiyo ni lipi? Ni majina gani ya utani uliyonayo kwa ajili ya mme wako na watoto?
53. Kuna kipindi cha wakati ambacho ungependa kuwa ungeishi humo? Kama ndiyo kwa nini?
54. Kikundi kiini kimekuwa msaada kwako? Tumia mda kukiongelea na kushukuriana.
55. Kiambie kikundi kiini vitu vitatu ambavyo unashukuru juu ya familia yako na njia tatu ambazo unakuta ugumu juu yake katika nyakati.
56. Ni kitu gani kimoja ungependa kuona kinatokea mda huo katika familia yako? katika kanisa lako? Katika kikundi kiini chako? Katika ulimwengu?
57. Ni rafiki gani wa karibu uliyenaye kwa kipindi hiki katika maisha yako?
58. Umekuwa na maombi yaliyojibwa hivi karibuni? Shirikisha historia.
59. Ni nini kazi yako? Ni nini unachoofurahia juu yake?
60. Ni nani amekuwa msukumo mkubwa katika maisha yako ya kikristo na kwa nini?
61. Ni kitabu gani, senema, video umeona/kusoma ambavyo ungevishauri kwa wengine? Kwa nini?
62. Ni nini unadhani kinamfurahisha Mungu kuliko vitu vyote katika maisha yako?
63. Ni kitu gani cha kutia moyo kimesemwa kwako wiki hii?
64. Ni tendo gani la kutia moyo umefanya kwa mwingine wiki hii?
65. Ni nini kilikufanya kuhudhuria kanisa hili?
66. Ni nini bado unapenda kukamilisha katika maisha yako?
67. Ni nini uzoefu wako unaotia aibu zaidi?
68. Ni kwa lipi unashukurani?
69. Ni tukio gani la kukumbukwa katika maisha yako na kwa nini?
70. Shirikisha andiko lenye kuleta maana kwako na kwa nini linamaanisha hivyo?
71. Ni jinsi gani wewe na mwenzi wako mlilitana na nini kiliwafanya muanze kwenda nje pamoja au ni mtu wa aina gani ungependa kuwa naye kama mwenzi wako?
72. Maisha yako yangekuwaje kama ungejua kuwa Yesu angerudi katika kipindi cha wiki moja?
73. Ni mtu yupi wa kuvutia zaidi umekutana naye?
74. Ni siku zipi za kupumzika unaopenda zaidi?
75. Shirikisha uzoefu wa kiroho ambaa umewahi kuwa nao.
76. Ni nini kinakuudhi juu ya mwenzi wako au rafiki?
77. Ni jinsi gani unavyopumzika?
78. Ni aina gani ya mziki/wimbo unaopenda zaidi n.k.?
79. Ni nini kimetokea kwako wiki hii ambacho ungependa kuwaambia kikundi chote?
80. Ni lini mara ya mwisho ulipokasirika hasa?

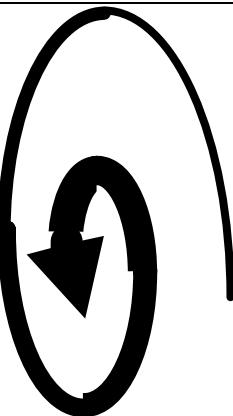
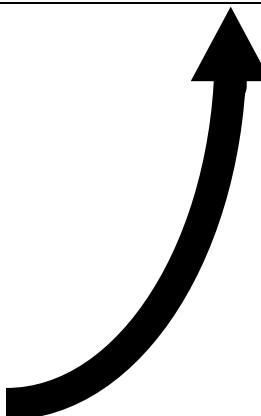
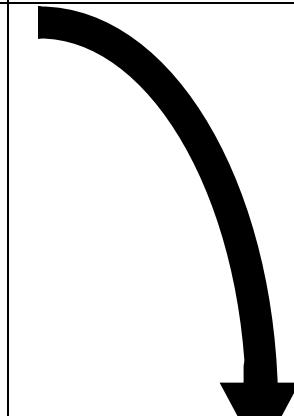
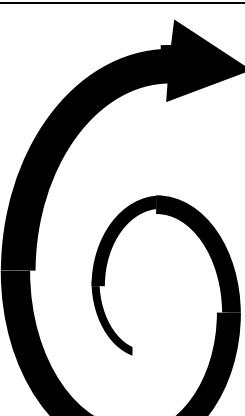
81. Kama usingeshindwa, ungependa kufanya nini?
82. Kama ungeishi tena maisha yako ni nini ungebadilisha?
83. Ni nini unataka kiandikwe kwenye jiwe lako la kaburi?
84. Ni nini unataka kisemwe kwenye msiba wako?
85. Ni nini hutaki kisemwe kwenye msiba wako?
86. Kama ungekwenda kuishi kwenye mwezi na kuweza kubeba kitu kimoja tu, ni nini kingekuwa?
87. Ni nini ungefanya kama ungeliona (1) Mtu akiwa ameibiwa (2)Mtu anavezama (3)Nyumba inayoungua moto?
88. Ni kitu gani kimoja kilianzisha taabu katika maisha yako wiki hii?
89. Ni nini kitu kimoja kinachokufanya kujisikia hatia?
90. Ni kitu gani kimoja ambacho hujui juu ya jinsia tofauti?
91. Kama ingekuwa kwamba uirudie wiki hii tena, ni kitu gani ungefanya tofauti?
92. Elezea kundi jingine dogo ambalo ulikuwa mjumbe nje ya kanisa lako. Kwa nini unadhani kundi lilifanyika (halikufanya)? Hauzuiliwi na makundi ya “dini”. Wengi wetu tunakutana katika vikundi vidogo kazini.
93. Ni Biblia gani ya kukumbukwa uliyowahi kupata? (Mf. Katika ubatizo wako, ndoa, kukata shauri, n.k.) Tuambie kwa nini ina maana kwako.
94. Ni kitu gani kinachokuja akilini mara ya kwanza unapofikiri juu ya Mungu?
95. Ni swalii gani kubwa ulilonalo juu ya uhusiano wako na Mungu?
96. Ni katika misukosuko ipi unajisikia upweke zaidi? Upweke kidogo? Kwa nini?
97. Ni katika eneo gani la maisha yako ni vigumu kumutumaini Mungu? Watu wengine? Wewe mwenyewe?
98. Kwa nini unaamka asubuhi? Kusudi ni kutafuta nini nguvu ya mvuto iko katika maisha ya mtu huyo. Ni sawali rahisi lakini linachukua mawazo hasa kulijibu kwa uaminifu.
99. Ni lini ilikuwa mara ya mwisho ulipokubari umekosa? Kwa nini ni vigumu kufanya hivyo?
100. Nini uliyojifunza hivi karibuni kutoka kwa muumini?

Mfano wa Shughuli Katika Mkutano wa Kikundi Kiini

Ifuatayo ni mfano wa shughuli kwa kila moja ya sehemu nne za mkutano wa kikundi kiini. Mda ulioorodheshwa kwa kila kazi ni makadilio:

Ushirika	Kuabudu	Kuadilishana	Uinjilisti
Mtu kwa mtu	Mtu kwa Mungu	Mungu kwa mtu	Mwili wa Kristo kwa ulimwengu
"Kwa ndani"	"Kwa juu"	"Kwa chini"	"Kwa nje"
Dakika 20	Dakika 20	Dakika 30	Dakika 20
			
<ul style="list-style-type: none"> • Furahia shughuli za kufurahisha pamoja • Kula chakula pamoja • Pata kujuana zaidi • Kutiana moyo • Shirikishana furaha • Shirikishana matatizo • Ombeaneni 	<ul style="list-style-type: none"> • Imba nyimbo za sifa • Mshukuru Mungu kwa ukuu wake • Mshukuru Mungu kwa yote aliyofanya • Omiba kwa sauti au kimya kimya • Soma vifungu vya kuabudu (kwa mfano, Zaburi). • Soma mithali za kikristo 	<ul style="list-style-type: none"> • Jifunze vifungu vya maandiko kama kikundi • Tumia ukweli wa kibiblia katika hali za kila siku • Husika katika huduma na kikundi • Gundua na tumia vipawa vya kiroho • Kariri mistari ya Biblia 	<ul style="list-style-type: none"> • Unda "maombi ya utatu" na waombee marafiki wasiookoka • Wakaribishe wasioamini kwenye kikundi • Kama kikundi, timiza mahitaji ya watu wanaowazunguka • Anzisha urafiki na wasioamini • Shirikisha habari njema za Kristo kwa watu wengine

Vikundi Kiini—Azimio la mafunzo 3

Kuanzisha Kikundi Kiini

I. Jiandae kwa Ajili ya Kikundi Kiini—Kwa nini kila moja ya yafuatayo kuwa muhimu?

- A. Unda Timu ya maombi (Efe 6:19, 1 The 5:25)
- B. Unda Timu ya Uinjilisti (Luka 10:1)
- C. Tafiti Eneo Lako Lengwa

II. Fanya Mawasiliano

Ni nani watazamaji wako wanaolengwa?
Jinsi gani unawenza kuunda mahusiano na wao?

III. Tafuta Mahali

Nini panaweza kuwa mahali pa kawaida kwa kikundi kiini chako kukutana?

IV. Andaa kwa Ajili ya Mkutano wa Kwanza

Ni baadhi ya matatizo gani ya kipekee unayoweza kuwa nayo unapokuwa unafanya "uvumbuzi" wa upandaji kanisa kwenye eneo lisilo na ushuhuda wa kikristo?

Ni nini kinaweza kufanyika kushinda vipingamizi hivi?

Ni nini unachoweza kusema kwa muumini ambaye ni sehemu ya kikundi kiini chako lakini aliye mwoga kufungua nyumba yake kwa wageni ambaa hajawajua?

Kama mda unaruhusu, fanya Utekelezaji wa Azimio wakati wa kipindi hiki. Liombe darasa kuandika vitu vya kwenye Ziada 3A unapokuwa unavisoma. Mwende kwenye makundi madogo na jadili maazimio ya wajumbe wa kundi.

Utekelezaji wa Azimio

- Ngoja tuseme kwamba utakuwa na mkutano wa kikundi kiini chako katika mda wa wiki moja. Tumia ziada 3A, "Karatasi ya Kufanya Mpango, mkutano wa kikundi kiini," kufanya mpango wa mkutano huu wa kwanza. Ingia kwa undani zaidi iwezekanavyo. Kuna vipengele vingine vya mkutano ambavyo utaviweka kwenye mpango pia? Unapomaliza, shirikisha mpango wako kwa mmoja wa wafunzwa na muombe autathimini. Na wewe utathimini mpango wake pia.
- Kama hujamaliza utafiti wa eneo lako unalolenga, unahitaji kufanya hili sasa. Baada ya kufanya utafiti wa eneo lako unalolenga, tumia kanuni na hatua za vitendo katika somo kuanzisha mpango wa kuanza kikundi kiini kipy. Weka na majina ya timu ya uongozi, majina ya wanaowaombea, jinsi utakavyofanya mawasiliano, ni hitaji gani dhahiri kikundi kiini chako kitajaribu kulitimiza, lini na wapi kundi litakutana, na kitu gani kingine unadhani kinatakiwa kuwa sehemu ya mpango. Baada ya kukamilisha mpango huu, Mpatie mkufunzi wako au msimamizi aufanyie marudio.

ZIADA 3A - KARATASI YA KUPANGIA—Mkutano wa Kikundi Kiini

Tarehe na mda wa mkutano: _____

Eneo na Mkarimu: _____

Ushirika

Vinywaji: _____

Shughuli, Mchezo: _____

Kuabudu

Kiongozi wa wimbo: _____

Maombi

Shughuli za maombi: _____

Majadiliano ya Biblia

Kiongozi wa majadiliano: _____

Kifungu cha maandiko: _____

Makusudio ya huduma

Mda wa kushirikishana: _____

Shughuli za kikundi: _____

Shughuli za mtu binafsi: _____

Vifaa vingine vya kupangia: _____

Vitu vya Kufikiria Juu Yake:

- Ni yupi kiongozi wako mwanafunzi?
- Ni nani anafuasa kila mjambe wa kikundi chako? (Ni nani unayemfuasa?)
- Ni nini unachofanya kumsaidia kiongozi mwanafunzi kuendeleza ujuzi wa uongozi? Ni jinsi gani unavyogawa huduma kwake? Ni jinsi gani unavyokuwa kielelezo cha huduma kwake?
- Unamuombea kila mjambe katika kikundi kiini chako?

Kwa ajili ya majadiliano ya kikundi

1. Ni sura ipi ya upangaji ilikuwa rahisi zadi kwako? Kwa nini?
2. Ni sura ipi ilikuwa ngumu zaidi? Kwa nini?
3. Nini unachoweza kufanya kama hutaona ye yeyote kuwa kiongozi wa nyimbo?
4. Ni sura gani ya mkutano wa kikundi kiini unaweza kutarajia kwenda vema? Elezea.
5. Ni sura gani unayoweza kutarajia kwenda vibaya zaidi? Elezea.

Karatasi ya Kupangia MKUTANO WA KIKUNDI KIINI

Tarehe na mda wa mkutano: _____

Eneo na Mkarimu: _____

Ushirika

Vinywaji: _____

Shughuli, Mchezo: _____

Kuabudu

Kiongozi wa wimbo: _____

Maombi

Shughuli za maombi: _____

Majadiliano ya Biblia

Kiongozi wa majadiliano: _____

Kifungu cha maandiko: _____

Makusudio ya huduma

Mda wa kushirikishana: _____

Shughuli za kikundi: _____

Shughuli za mtu binafsi: _____

Vifaa vingine vya kupangia: _____

Ya kufikiria:

Ni yupi kiongozi wako mwanafunzi?

Ni nani anafuasa kila mjambe wa kikundi chako? (Ni nani unayemfuasa?)

Ni nini unachofanya kumsaidia kiongozi mwanafunzi kuendeleza ujuzi wa uongozi? Ni jinsi gani unavyogawa huduma kwake? Ni jinsi gani unavyokuwa kielelezo cha huduma kwake?

Unamuombea kila mjambe katika kikundi kiini chako?

Vikundi Kiini—Azimio la Mafunzo 4

Uinjilisti wa Kikundi Kiini

I. Aina Mbili za wasioamini

- A. Aina ya A ya Wasioamini: hao Walio na Nia
- B. Aina B ya wasioamini: hao wasiotaka Kujuua (Efe 2:17)

II. Kuelewa Oikos-wa nyumbani.

Zoezi: Ukitengeneza Orodha ya Oikos Yako ya mahusiano Soma na Elekeza mazoezi Yafuatayo.

Kwenye kipande cha karatasi, chukua dakika chache kuandika majina ya watu ambaou unazungumza nao au unaongea nao mara kwa mara katika kipindi cha wiki au kwa mwezi. Andika jina moja kwa kila mstari. Fanya orodha yako isizidi watu 20 (kama kuna zaidi, chagua 20 ambaou umekuwa na uhusiano nao wa karibu zaidi).

Sasa, chunguza majina yako katika orodha. Kwa kila mtu unayemjua kuwa ni muumini, weka alama ya msalaba mbele ya jina lake. Inayofata, fikiria juu ya watu ambaou siyo waumini. Kwa watu wote wa “aina ya A” weka alama ya A mbele ya majina yao. Hawa ni watu unaodhani wana weza kuwa wazi kwa mambo ya kiroho, kwa kujifunza Biblia, au kujifunza zaidi juu ya kusudi la Mungu katika maisha yao.

Mwishoni, Agalia majina yaliyobaki. Kama hawa ni watu unaowajua kuwa hawana mpango na Mungu au mambo ya kiroho, ambaou hawatapenda kuja kujifunza Biblia, na ambaou hawamuoni Mungu kuhusiana katika njia yoyote katika maisha yao ya kila siku, weka B mbele ya majina yao. Hawa ni “aina B” ya wasioamini.

Tunza orodha hii, pengine ndani ya Biblia yako. watu wenye alama ya msalaba mbele ya majina yao ni waumini ambaou pengine inawezekana wangekusaidia kuanza kikundi kiini kipy. Watu wenye alama ya A mbele ya majian yao ni hao ambaou unaweza kuwa unawaombea na kuwaalika kwenye kikundi kiini chako. Watu wenye alama ya B mbele

ya majina yao ni watu ambaou unaweza kuwa unawaombea juu ya kupata mda zaidi wa kuwa pamoja nao. Unaweza kushangazwa kuona jinsi wachache (kama wapo!) wasioamini wako kwenye Oikos yako bianafsi. Wakristo wenge wana uhusiano kidogo na wasioamini. Muumini mpya atakuwa na uhustiano zaidi na asiyeamini. Kwa jinsi hiyo, kadiri wakristo waanapoanza kushirikiana na wakristo wengine, wanagundua mara moja kwamba wanatumia mda kidogo au hakuna tena na marafiki zao wasio wakristo.

III. Makundi ya kushirikisha—watu wawili au watatu waliotumia mda na aina B ya wasioamini wanaowajua.

Nini unachowenza kufanya na aina ya B ya wasioamini kwamba watakubali na kufurahia?

IV. Utaratibu wa Uinjilisti wa Kikundi Kiini

- A. Uinjilisti wa Oikos—Ombea na alika aina ya A kwenye kikundi kiini chako.

Uinjilisti wa Kulenga—Vikundi kiini vilivyoohusika katika uinjilisti wa Oikos kisha vinaweza kufikia nje kwa wageni.

Hii inaweza kuhusisha kuanzishwa kwa haja, mapendeleo au shughuli za vikundi.

Ukubwa wa kundi na kuzidisha—ukubwa ni 15. Gawanyika kama inafikia ukubwa huu.

Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi

Katika **Luka 5:32**, Yesu alisema, “sikuja kuwaita wenyewe haki, lakini wenyewe dhambi wafikie toba.” Ni mda kiasi gani Yesu alitumia na wenyewe “dhambi” wakati wa kipindi cha huduma yake duniani? Toa mifano miwili au mitatu ya watu Yesu aliokutana nao ambao wangedhaniwa kuwa aina A na aina B ya watu.

Ni aina gani ya shughuli unaweza kudhani kuwa unaweza kujengea uhusiano na aina B ya watu kutoka kwenye orodha yako binafsi ya Oikos? Ni wakristo gani wengine wanaweza kwenda na wewe unapofanya mahusiano haya?

Ni mda kiasi gani unadhani inachukua kujenga uhusiano wenyewe maana na watu wasioamini? Ni nini vipao mbele, kama kuna chochote, unachoweza kubadilisha katika maisha yako ili kuweza kutumia mda zaidi na wasioamini?

Utekelezaji wa Azimio

Kama kikundi kiini chako, kinaanzisha mkakati wa kuwafikia nje kwa kutumia uhusiano unaojengwa wa kila mjumbe. Kama wengine katika kikundi chako hawajafanya orodha ya uhusiano kwenye Oikos yao, wafanye hiyo kwenye mkutano ujao. Wanakikundi waamue ni yupi kweye aina A wa kuombea na kuwasilana naye, na watu gani wa aina B wa kuombea na kuanza kutumia mda pamoja nao. Kiongozi wa kikundi kiini lazima atunze orodha ya majina haya, ili kwamba kikundi kiweze kujiwajibisha kuwafikia.

Vikundi Kiini—Azimio la Mafunzo 5

Kuonyesha Mfano wa Kikundi Kiini

Somo hili linahitaji mpango na maandalizi ili kuwa lenye faida. Mkufunzi lazima afikiri mbele kabla ya mda ni shughuli ipi atapenda kufanya na kundi la wafunzwa, na kupanga kufuatana. Kama aina yoyote ya mda wa mafunzo ya Biblia itakuwa sehemu ya shughuli za ndani ya darasa, mfunzwa anatakiwa apewe siku moja au mbili kabla ya somo hilo ili kijiandaa.

Kuna aina nne za kimsingi za shughuli za kuchagua kutoka, na zinahusiana na sehemu nne halisa za mkutano wa kikundi kiini: ushirika, kuabudu, kuadilishana, na uinjilisti. Labda kuwe na zaidi ya saa moja ya kutumia katika somo hili, inahofisha kwamba mkufunzi atakuwa na mda wa kutosha kufanya mazoezi sehemu zote nne. Uwezekano mkubwa wa mtiririko wa matukio ni kwa wakufunzi kuchagua shughuli moja au mbili za kufanya majaribio. Uchaguzi huu utakuwa upande wa idadi, aina, usoefu na maswali.

Mifano na mapendekezo yaliyotolewa katika somo hili ni maelekezo ya utaratibu. Kama mkufunzi anafahamu sehemu fulani zenyehu matatizo au maswali yanayohusiana na mandhali maalumu, anatakiwa kwa njia zozote kurekebisha shughuli za somo hili kujibu matatizo hayo au maswali.

Kama kundi la wafunzwa ni kubwa, wanatakiwa wagawanywe katika makundi madogo ya wasiozidi watu 8-10 kwa zoezi la darasani. Mkufunzi anatakiwa amwagize “kiongozi” wa kikundi kiini kwa kila makundi yanayofanya kazi. Kutegemeana na shughuli, mkufunzi anaweza kutaka kuwa na watu kadhaa kushikilia nafasi ya uongozi wakati wa mda wa zoezi hili.

Weka kichwani kwamba lengo kwa ujumla la somo hili ni kutoa majaribio, usoefu wa kutenda katika shughuli mbalimbali za maisha ya kikundi kiini na huduma. Inatakiwa pia iwe ya kufurahisha!

Maeneo Manne ya Mkutano wa Kikundi Kiini

- A. **Ushirika**—Mtu kwa mtu-Kwa ndani
- B. **Kuabudu**—Mtu kwa Mungu-Kwa juu
- C. **Kuadilisha**—Mungu kwa Mtu- Kwa chini: ufuasishaji, mafunzo ya Biblia kwa kufata neno, mafundisho ya kimamlaka.
- D. **Uinjilisti**—Mwili wa Kristo kwa ulimwengui-Kwa nje: Ushuhudua wa binafsi, maazimio ya mbeleni ya huduma, kundi la kushirikisha.

Tathimini shughuli za kikundi kiini: Nini ilikuwa uwezo wao na udhaifu? Jinsi gani "kiongozi" wa kikundi kiini alichukulia matatizo tofauti au maswali? Nini kingeweza kufanyika tofauti? Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi Kwa nini ni muhimu kupanga kwa ajili ya kila sehemu ya mukutano wa kikundi kiini? Ni kwa njia zipi viongozi wa "vikundi kiini" kwenye zoezi hili wamekuwa na ugumu na majukumu waliyoshika? Kutakuwa na ugumu huo huo kwenye mukutano wako halisi wa kikundi kiini?

Vikundi Kiini—Azimio la Mafunzo 6

Falsafa ya Huduma ya Kikundi Kiini

I. Falsafa ya Kikundi Kiini

A. Viini Vinamaisha ya Mzunguko

AwamuP	Kudumu	Maelezo
Mazoezi ya kazi	Wiki 1-4	Watu wanajifunza kuhusu kila mmoja ngazi ndogo ya kushirikishana.
Mpito	Wiki 5-10	Wajumbe wanajua, kukubali na kuaminiana.
Jumuia	Wiki 11-15	Hatua ya kujitua inayokua, uwazi, na mazingira.
Utendaji	Wiki 16-35	Mapana ya kundi kuingiliana na kutumia ukweli wa kibiblia.
Kuzidisha	Wiki 36-40	Viongozi wanafunzi wanaanzisha makundi mapya—mzunguko wa kuzidisha.

- B. Viini Vinafanya Kazi Kuelekea Lengo Moja
- C. Viini ni sehemu Muhimu ya Mkakati wa Kueneza Upandaji Kanisa

II. Kielelezo cha Huduma ya Kikundi Kiini

- A. Kielezo 1: Vikundi Kiini **ambavyo vinaanzisha makanisa ya mapokeo kwa viini**
- B. Kielezo 2: kanisa lililopo **linaanza kutumia Vikundi Kiini**
- C. Kielezo 3: Kikuindi kiini ambacho **kinaanzisha kanisa la kikundi kiini**
- D. Kielezo 4: Vikundi Kiini kadhaa **vinakua, kuzidi, "Kulisha"** Makanisa ya Mtaa Yaliyopo.

Zoezi la Kikundi kidogo: Baada ya kusoma kila mchanganuo, vikundi vidogo vijadili (1) Ni kielezo gani muonekano unatokana nacho (kama kuna chochote), na (2) faida na hasara za muonekeno huu kama mkakati wa upandaji kanisa.

Mchanganuo 1

Mpanda kanisa anahamia kwenye mji ambaa hauna kanisa na kuweza kuanzisha vikundi kiini kadhaa vipyta. Vikundi kiini vina mafanikio makubwa, na kuanza kukua na kuongezeka vyenyewe. Watu katika viini wanajisikia ukaribu wa mmoja kwa mwengine, na kuamua kuwa wataanza kanisa moja kutoka kwenye vikundi. Kila kikundi kiini kipyta kilichoanzishwa kitaendelea kuwa sehemu ya kanisa hili moja kubwa.

Mchanganuo 2

Wapanda kanisa kadhaa wanaanza kuanzisha vikundi kiini. Kundi lina maono ya kufanya uinjilisti na kuongezeka, lakini halitaki kuanzisha makanisa mapya. Badala yake, wanaelekeza waumini wapya katika moja ya makanisa yaliyopo katika mji. Baadhi ya vikundi vina wajumbe ambaa wanaendelea kukutana katika vikundi, vilevile na kuhudhuria makanisa ya mtaa ya madhehebu mengine.

Mchanganuo 3

Miaka michache iliyopita huduma kutoka magharibi ililetu wamishenari ambaa walianzisha baadhi ya vikundi vodogo vya kujitegemea kutoka kwenye makanisa ya mtaa yaliyopo. Makundi haya yanakutana mara moja kwa wiki na kufanya mafunzo ya Biblia kwa kufata neno.

Mchanganuo 4

Kanisa la kinjili lina vikundi vidogo vingi ambavyo vinakutana kujifunza Biblia. Watu walewale wameshawahi kukutana katika vikundi hivi miaka kadhaa iliyopita, na vikundi havikukua. Vikundi kadhaa vina watu wanaoisha

karibu, lakini wanaoishi mbali kutoka kanisani. Vikundi hivi vinaamua kuwa vingependa kuanzisha kanisa mpya karibu na wanapoishi.

Mchanganuo 5

Mpanda kanisa anahamia kwenye mji mpya na anaanza kufanya uinjilisti. Watu ni wapokeaji, na mara ameanza vikundi kadhaa vidogo, ambavyo kila kimoja kina maono ya kuinjilisha na kuzidisha. Vikundi vinakutana jumapili kwa ajili ya mda wa kuabudu na mafundisho, na jumatano jioni wanaalika marafiki wasio-amin kwa mda wa burudani na kushirikiana. Hakuna mpango wa kujenga jengo la kanisa, na mara moja kila baada ya wiki sita kikundi kinakodi ukumbi kwa ajili ya jioni ya ibada ya pamoja na mafundisho.

Kujenga mkakati wa kikundi kiini: Vitu Muhimu

1. Gundua lengo lako la huduma kwa ujumla. Unaanzisha harakati za kueneza upandaji kanisa? Kanisa moja?
Makanisa ya kutosha kuujaza ujjirani, mji au eneo la kijografia?
2. Jinsi gani viini vinahitaji **kufanya kazi kikujitegemea na kwa pamoja** ili kuona lengo limekamilishwa?
3. Ni nini **eneo linalolengwa**, na ni watu gani ni walengwa? Utafiti unatakiwa ufanyike?
4. Ni nini ni **aina ya uinjilisti** kikundi kiini kinawenza kutumia ambaa unafaa kwenye eneo lengwa/watu?
5. Ni nani ni **ni viongozi wa ufunguo katika eneo lengwa?**
6. Ni **aina gani kikundi kiini kinaeleza** (hapo juu) unayohitaji ili kukamilisha malengo yako?

Maswali ya Kutafakari, marudio na matumizi

Kikundi kiini chako kitakuwa katika moja ya awamu ya mzunguko wa maisha (mazoezi ya kazi, mpito, jumuia, vitendoa au kuzidisha). Kwa nini hili linamaanisha unapokuwa unapanga kwa ajili ya shughuli za mkutano wako? Kwa nini hili linamaanisha kutoka katika mtazamo wa mkakati wa jumla wa kikundi kiini?

Kwa nini vikundi kiini ni sehemu muhimu ya mkakati wa kueneza upandaji kanisa?

Ni vielezo gani kutoka kwenye sehemu ya "Vielezo vya Huduma ya Kikundi Kiini" vingeweza kufanya kazi vema kwenye eneo lako lengwa?

Utekelezaji wa Azimio

Katika sentensi kadhaa, andika tafafsiri ya vikundi kiini kwa kifupi lakini yenyenye mambo mengi. Mpatie hii mkufunzi.

Kulingana na unachojua juu ya eneo lako unalolenga na malengo uliyoweka kwa ajili ya eneo hilo, andika msingi wa mkakati wa jinsi unavyoweza kutumia vikundi kiini ili kuyatimiza malengo hayo. Weka pamoja na vigezo kutoka kwenye "Fikira za mkakati wa kikundi kiini" sehemu katika mpango wako. Shirikisha mpango wako na mfunzwa mwagine, na kila mmoja wenu atathimini mpango wa mwagine. Kwa kusudi la somo hili, mpango wako unatakiwa usiwe zaidi ya uefu wa vifungu vichache

Njia za Kujifunza Biblia—Azimio la Mafunzo 8

Njia Tofauti Tofauti za Kutumia Mafunzo ya Biblia Kwa Kufata Neno

I. Marudio ya kanuni za Mafunzo ya Biblia kwa Kufata Neno

- A. Sababu ya Njia ya Kujifunza Kwa Kufata –Tulicho jifunza katika Mwongozo wa Kwanza ni faida za kutumia njia ya kujifunza kwa kfuata?
- B. Hatua za Njia ya Kujifunza kwa Kufata – Ni hatua zipyi tatu za njia ya kujifunza kwa kufata?
- C. Msisisitizo wa Njia ya Kujifunza kwa Kufata- Ni baadhi ya kanuni gani muhimu za jumla za njia ya kujifunza kwa kufata? (Jibu ni pamoja na:) Uliza Maswali Mengi Mazuri Kams Vile Nani? Nini? Wapi? Lini? Jinsi Gani? na Kwa Nini? Angalia Wazo Kuu
Elewa Kusudi la Mwandishi
Ruhusu Ufunuo Unaendoendelea

Elewa Mandhali
Eleza Kanuni za Kibiblia
Linganisha Mandhali ya Kibiblia na ya Sasa
Omba

II. Kujifunza Habari za Maisha – maisha ya mtu kibiblia

A. Kwa Nini Kujifunza Habari za Maisha?

Ni mifano gani ya kibiblia mbali na mmoja wa Musa katika **1 Kor 10:11** unaokuja akilini mwako?

B. Jinsi ya Kufanya Mafunzo ya Habari za Maisha

1. Jinsi gani unaweza kufanya uchunguzi kwenye mafunzo ya habari za maisha?
2. Jinsi gani unaweza kufanya ufanuzi kwenye mafunzo ya habari za kimaisha unapokuwa na vifungu kadhaa?

C. Maswali ya Matumizi

Jinsi gani usoefu wangu uko sawa na hili?

Nina uwezo kama huo? Udhafi?

Kwa nini Mungu amemuhusisha mtu huyu kwenye maandiko?

Ni vitu gani maalumu Mungu anataka kunifundisha kupitia mafunzo ya maisha yake?

III. Mafunzo ya Kitabu

Kila injili imeandikwa kutoka kwenye mtazamo wa kipekee

Mathayo – Inamuonyesha Yesu Kama Masiya wa Wayahudi (ufalme)

Marko – Inamuonyesha Kristo kama mtumishi (mnyenyeketu)

Luka – Inamuonyesha Kristo Kama Mwana wa Mtu (Binadamu)

Yohana – Inamuonyesha Kristo kama Mwana wa Mungu (Uungu)

A. Kwa nini tunatakiwa Kufanya Mafunzo ya Kitabu?

B. Jinsi gani ya Kufanya Mafunzo ya Kitabu?

1. Soma Kitabu Mara Kadhaa
2. Ni vitu gani vimehusishwa kwenye ‘Mpangilio’ wa Kitabu

Jibu: Mwandishi

Wapokeaji

Tarehe

Mtindo wa Maandishi

3. Nini kimehusishwa kwenye “Yaliyomo Kitabuni”

Jibu: a. Kisa cha Kitabu

b. Mwendelezo wa Kisa

4. Weka Mchoro wa Maendeleo ya Kisa cha kitabu

Kwenye muhimili wa kwanza wa mchoro (jedwali), safu inaweza kuwa pamoja na kurasa, sehemu, huduma kwa, watu mashuhuri, matukio maalumu, na kanuni. Vichwa vyia mihimili mingine (safu ya kwanza) inaweza ikawa ni pamoja na makundi ya mistari iliyokamilishwa.

5. Tumia Kisa cha Kitabu kwenye Hali yako

Ni nini katika maisha yangu kinafanana na hali ya kwenye kitabu?

Ni nini katika maisha yangu kinafanana na mwandishi wa kitabu?

Jinsi gani ningekuwa nimeshughulikia hali hii?

Ni nini hasa kimezungumzia kwenye moyo wangu niliposoma kitabu?

IV. Mafunzo ya Kisa: Kuichunguza topiki

- A. Kwa nini Kujifunza Juu ya Kisa?
- B. Jinsi ya Kufanya mafunzo ya Kisa

Hatua za Kujifunza:

Tafuta Mistari Inayoendana

Ipange mistari katika utaratibu

Jifunze na fupisha kila mstari katika mandhali

Fupisha mafundisho juu ya kisa

Tumia ukweli (**Yakobo 1:22-25**).

Utekelezaji wa Azimio

Fanya kazi mafunzo ya historia ya maisha kwenye maisha ya Barnabas katika Ziada 8A. Fikiria kwenye nafasi yake katika utaratibu wa upandaji kanisa katika Matendo. Ni matumizi yapi unayoona kwa ajili ya maisha yako mwenyewe na huduma?

Chukua mda kutumia njia ya kujifunza kwa kufata neno na kwa kujifunza kisa. Chukua kitabu kidogo au kisa kinachowezekana kwa ajili ya jaribio lako la kwanza. Tathimini ufanisi wa njia hii katika kukusaidia kugundua vitu ambavyo hujawahi kuviona katika neno.

ZIADA 8A: JIFUNZE MAISHA YA BARNABAS

Soma kila mstari au kifungu kidogo kwenye orodha ifuatayo, na andika uchunguzi wako na ufanuzi kwa kila moja. Kisha liweke kwa kifupi fungu dogo.

A. Matendo 4:36,37

1. Uchunguzi:
2. Ufanuzi/Ufupisho: (Endelea kufanya uchunguzi na ufanuzi wa mistari katika B-J.)

B. Matendo 11:19-24, C. Matendo 11:25-26, D. Matendo 11:27-30, E. Matendo 12:25, F. Matendo 13:1-13;42-43, G. Matendo 14:1-23, H. Matendo 15:2-4, 12, 22, 25, 35-39, I. Wakolosai 4:10, J. Wagalatia 2:11-13

Kuweka kwa kifupi mafundisho

Na sasa kwamba umeangalia kwenye vifungu pekee, ni wakati wa kuangalia katika matokeo na kuweka kwa kifupi nini Biblia inafundisha kuhusu Barnabas. Unapofanya hivyo, Fikiria maswali yafuatayo:

Ni nini historia ya nyuma aliyokuwa nayo Barnabas?

Kwa nini unafikiri kwamba mitume walimpa Yusufu jina la utani "Barnabas?"

Ni udhihirisho gani unaona kutoka katika mafungu haya mafupi kwamba Barnabas alikuwa mtia moyo?

Ni nini umuhimu wa utaratibu ambao Paulo na Barnabas (au Barnabas na Paulo umetajwa)

Jinsi gani Barnabas alitiikia kwenye mabadiliko kwenye uongozi kwa Paulo?

Jinsi gani alitiikia kwenye migogoro? (Matendo 15:1-4 na Matendo 15:36-40)

Kwa nini unafikiri alitiikia kama alivyofanya katika Gal 2:11-13?

Na sasa andika maelezo kuweka kwa kifupi ulichojifunza kuhusu maisha ya Barnabas. Hakikisha kuwa inakuwa pamoja na mawazo yote ya ufunguo uliyoona katika kila moja ya vifungu vidogo.

Kujifunza Juu ya Maisha ya Barnabas

Tumia njia ya kujifunza Biblia kwa kufata neno unapofanya kazi mafunzo ya historia ya maisha ya Barnabas. Unapokuwa na maswali juu ya utaratibu, rejea nyuma kwenye wazo namba 11. "Mafunzo ya Historia ya Maisha" ya njia za kujifunza Biblia somo la 8: "Njia Tofauti za Kutumia Kufanya Mafunzo ya Biblia kwa Kufata Neno."

1. KUJIFUNZA VIFUNGU VINAVYOENDANA

Mistari ambapo Barnabas ametajwa kwa jina imenorodheshwa kwa ajili yako. Soma kila mstari au kifungu katika orodha ifuatayo, na andika uchunguzi wako. Kisha weka fungu kwa kifupi. La kwanza limefanywa kwa ajili yako.

A. Matendo 4:36,37

1. *Uchunguzi:*

Alikuwa mlawi
Alitoka Kipro
Jina lake alilopewa ni Yusufu
Mitume walimpatia jina la “Barnabas”
Mwana wa kutia moyo
Aliuza ardhi yake kusaidia kufadhili kazi ya kanisa
Alitoa zawadi yake kwa utii (“chini ya miguu ya mitume”)

2. *Ufanuzi/Ufupisho:*

Barnaba alikuwa ‘mtia moyo’ kwa asili yake—hata kwa kiasi cha kutoa mali yake kutia moyo na kuwezesha waumini wengine.

B. Matendo 11:19-24

1. *Uchunguzi*

2. *Ufanuzi/Ufupisho*

A. Matendo 11:25-26

1. *Uchunguzi*

2. *Ufanuzi/Ufupisho*

B. Matendo 11:27-30

1. *Uchunguzi*

2. *Ufanuzi/Ufupisho*

E. Matendo 12:25

1. *Uchunguzi*

2. *Ufanuzi/Ufupisho*

F. Matendo 13:1-13; 42-43

1. *Uchunguzi*

2. *Ufanuzi/Ufupisho*

G. Matendo

1. *Uchunguzi*

2. *Ufanuzi/Ufupisho*

A. Matendo 15:2-4, 12, 22, 25, 35-39

1. *Uchunguzi*

2. *Ufanuzi/Ufupisho*

B. Wakolosai 4:10

1. *Uchunguzi*

2. *Ufanuzi/Ufupisho*

C. Wagalatia

1. *Uchunguzi*

2. *Ufanuzi/Ufupisho*

11. FUPISHA MAFUNDISHO

Sasa umeshaangalia katika vifungu vya pekee, ni muda wa kuangalia katika matokeo na kuweka kwa kifupi kile Biblia inachofundisha juu ya Barnabas. Unapofanya hivyo, tafakari maswali haya:
Barnabas alikuwaje nyuma?

Kwa nini unafikiri kwamba mitume walimpatia Yusufu jina la utani la “Barnabas?”

Ni uthibitisho gani unauona kutoka katika vifungu hivi kwamba Barnabas alikuwa mfariji?

Ni nini maana ya agizo ambalo Paulo na Barnabas (au Barnabas na Paulo) wametaja?

Ni jinsi gani Barnabas alipokea badiliko la uongozi kwa Paulo?

Ni jinsi gani alifanya wakati wa migogoro? (Mdo 15:1-4 na Mdo 15:36-40)

Kwa nini unafikiri kuwa aliiitikia kama alivyofanya katika Wagalatia 2:11-13?

Sasa andika maelezo kufupisha ulichojifunza juu ya maisha ya Barnabas. Hakikisha yanakuwa na aina zote za mawazo uliyoyaona katika kila kifungu:

111. AMUA NINI CHA KUFANYA JUU YAKE

Kujifunza maandiko kuna thamani kidogo mpaka tunapoamua jinsi gani tunahitaji kuyatumia katika maisha yetu. Fikiri katika mafundisho ya maisha ya Barnabas unapoangalia maswali yafuatayo:

Umewahi kuwa na “akina Barinabas” katika maisha yako? Walikuwa akina nani na jinsi gani walivyokutia moyo?

Unamfahamu mkristo yejote anayehitaji kutiwa moyo? Ufanye nini ili kumtia moyo?

Katika Mdo 9:26ff na 11:26-26, Barnabas alihatarisha sifa yake njema kwa kuwatia moyo wengine. Uko tayari tufanya sawa naye kwa ajili ya injili?

Barnabas alihamia pembedi na kumuruhusu Paulo kujitwalia nafasi ya kwanza katika uongozi. Uko tayari kuwafundisha viongozi wapya na kuwaruhusu kujitwalia uongozi hata kama ni lazima uchukue nafasi ya juu?

Ni somo gani hasa Bwana amekuwa akikufundisha ulipojifunza maisha ya Barnabas?

Kwa maombi fikiri jinsi gani Mungu angekufanya uishi tofauti kwa matokeo ya mafundisho haya. Katika nafasi chini, andika unachokusudia kufanya juu yake, na kisha muulize Mungu kukusaidia kwa uaminifu ukamilishe hilo.

Nja za Kujifunza Biblia—Azimio la Mafunzo 9

Kuongoza Njia ya kujifunza Biblia Kwa Kufata Neno: Kuongoza Wengine Kwenye Ugunduzi

I. Tabia za Kundi la Kujifunza Biblia kwa Kufata Neno -

Kundi la kujifunza biblia kwa kufata neno ni kundi dogo la watu wanaokutana pamoja kwa kusudi la kujifunza Biblia. Jinsi gani Kundi la kujifunza Biblia kwa kufata neno lilivyo tofauti na mahubiri?

- Majibu: A. Muhubiri anaweza kuonwa kama mamlaka—kundi la kujifunza maandiko ndilo lenye mamlaka
B. Mafunzo ya kundi ya Biblia yanasisitiza lengo la ugunduzi
C. Kiongozi ni mwezeshaji

II. Maandalizi ya Mafunzo – Ni vitu gani kiongozi anaweza kufanya kuandaa mafunzo?

Jibu:

- A. Jifunze fungu mwenyewe
B. Andika kusudi la kujifunza
C. Andaa maswali kwenye fungu ambayo yanafunika Sehemu zote hizi tatu za Njia ya Kutumia Neno
D. Fanya marudio ya maswali kuonyesha: uwazi, kueleweka, hitaji kutafiti fungu, maliza uchunguzi vema, maswali ya utekelezaji yanapelekeea kwenye utendaji.
E. Andaa Maswali ya Kiutangulizi Kuwafanya Wajumbe Kuwa na Shauku Kuhusu kujifunza Biblia

III. Kuongoza Mafunzo – Ni baadhi ya yapi ya ufunguo ya kufikiria ili kuendesha mafunzo?

Majibu:

- A. Mafunzo Yanatakiwa Yaanze kwa Maombi na Kumaliziwa kwa Maombi
B. Kiongozi Anatakiwa kuwa Tayari Kujifunza Kutoka kwenye Kundi
C. Kiongozi Anatakiwa asijibu Maswali yake Mwenyewe au maswali yanayoweza Kuibuka Kutoka Katika Kundi
D. Usiogopeshwe na Ukimya
E. Kiongozi Hatakiwa wakati Wote Kuridhishwa na Jibu la Kwanza Lililotolewa
F. Swali Ambalo halikujibiwa na Kundi Linaweza Kuachwa Bila Kujibiwa
G. Jibu Lisilo Sahihi au Jibu Sehemu Linatakiwa Lisahlhishwe Kwa Maandiko na/au Kundi, Na Siyo Kiongozi
H. Tunza majadiliano Kwenye Kisa Kikuu cha Fungu
I. Usisahau Kuuliza Maswali ya Utekelezaji

- J. Linda Kushiriki kwa Hao Wanaoongea Sana na Wanaozungumza Kidogo Sana
- K. Mwishi Mwa Mafunzo, Kiongozi Anaweza Kufupisha Kile Ambacho Kundi Limejifunza na Kuonyeshwa.
- Kwa nini ugunduzi ni muhimu kwa ukuaji wa kikristo? Kwa nini kuhubiri peke yake hakutoshi?
- Nini kitakuwemo katika maswali mazuri ya majadiliano?

Utekelezaji wa Azimio

Kwenye somo linalofata (10,11), utawaoongoza baadhi ya wafunzwa kwenye mafunzo hayo kwa kutumia kanuni za somo hili. Chukua mda kufanya marudio mafunzo hayo, na fikiria jinsi utakavyoongoza majadiliano. Mshauri wako au mkufunzi anaweza kukusaidia katika maandalizi ya Mat. 20:17-28 or Luka 15:1-7.

Mafunzo ya Biblia Kwa Kufata Neno Mathayo 20:17-28

Tambua: Mafunzo haya yametolewa kama mtindo wa mafunzo ya Biblia kwa kufata neno. Ni muhimu kabisa, kama ni lazima kabisa, yanaweza kutumika kwa Warsha katika Somo la 10, 11. Kwa jinsi hiyo, inashauriwa sana kwamba hii inatumika tu kama mwongozo, na kwamba unafanya mafunzo yako mwenyewe katika moja ya kifungu kilichoagizwa katika Mwongozo wa kwanza.

UTANGULIZI

Somo la uongozi katika kozi hii ya upandaji kanisa litakuwa linaangalia katika huduma ya Yesu kama kielelezo kwa uongozi. Kuna aina nyingi za ‘uongozi’ ulimwenguni, lakini Yesu alitoa tofauti kubwa ya kuelewa nini inamanisha kuwaongoza wengine. Kama tunavyoona katika Mathayo 20:17-28, hata wafuasi wake walikuwa na wakati mgumu wa kukabili matokeo ya aina hii mpya ya uongozi wa kikristo. Tunataka kujibu swalii la: Nini maana ya uongozi wa kikristo?

1. KUOMBA

Anza mafunzo kwa kumwomba Mungu kuondoa vipingamizi vingine kutoka akilini mwako, na kukuruhusu kukazia juu ya kujifunza ukweli wa kifungu ili kwamba uwe kiongozi mkristo mzuri.

11. SOMA MATHAYO 20:17-28

Soma fungu kwa uanganifu na kwa kufikiri. Mtu mmoja anaweza kusoma lote, au unaweza kugawanya usomaji mionganoni mwa wanakikundi

111. UCHUNGUZI

Kazi yetu ya kwanza ni kugundua kile Biblia inachosema. Angalia kwa karibu kwenye kifungu kisha jibu maswali yafuatayo”

Kutoka kwenye mandhali ya (Mt 19:27-20:16)

Ni kwa njia ipi inawezekana mafundisho ya Mathayo na Yohana yamechochea haja ya kutawala katika ufalme?

Ni nini kiini kikuu cha mfano wa Mathayo 20:1-15, Kama ilivyofupishwa na Yesu katika mstari wa 16?

Kutoka kwenye kifungu (Mt 20:17-28)

Ni wapi Yesu na wanafunzi walipokuwa wanakwenda, na nini kilikuwa kinakwenda kutokea pale?

Ni upendeleo gani mrs Zebedayo anaomwuliza Yesu?

Ni jinsi gani wanafunzi wengine walivyofanya kwenye ombi lake, na kwa nini?

Ni nani anaamua nani anakaa wapi kwenye ufalme, na nini kipimo cha mpangilio huu?

Ni kwa jinsi gani vipimo, hivi vinatofautiana kutoka kwenye utaratibu wa kidunia (mataifa)?

IV. UFAFANUZI

Na sasa tuko tayari kuangalia maana ya kifungu hiki. Fikiria kwa uangalifu juu ya maswali yafuatayo unaporejea nyuma kwenye uchunguzi wako:

Ni kwa jinsi gani unaweza kufupisha nia ya Mrs. Zebedayo na wanafunzi walipokwenda Yerusalem? Ni nini walitarajia kuwa kingekuwa pale (fikiria juu ya maana ya (“mkono wa kulia na mkono wa kushoto”). Ni nini hii inadokeza juu ya sababu zao za kumfuata Yesu?

Ni nini Yesu alimaanisha kwa “kikombe?” (Tambua: tuna faida ya matokeo yake!) Ni nini kilihusisha katika maisha ya Yesu na kwa jinsi gani baadaye kilitimizwa katika maisha ya mitume? Ni aina maalumu ya huduma, matendo, nia, au kitu kingine?

Ni SAWA kwangu kuwa na haja ya kuheshimiwa katika ufalme wa Mungu? Ilikuwa ni tatizo kwamba wanafunzi walitaka kuheshimiwa , au kwamba walitaka waheshimiwe sasa badala ya wakati Yesu atakaporudi?

Weka kwa kifupi katika sentensi au katika kiini kikuu cha mistari hii. Lilezee katika misingi ya kibiblia kama inawezekana. Liandike katika nafasi hapo chini.

Kanuni ya kifungu:

V. MATUMIZI

Sasa unahitaji kufikiri jinsi kanuni hii inavyoweza kutumika katika maisha yako na huduma yako leo. Fikiria kwa uangalifu juu ya maswali haya:

Ni nini mvuto wangu wa kumtumikia Kristo kama mpanda kanisa? Ni nini ninachotumaini kupata, na lini?

Kama haja yangu ni kumpendeza Kristo, ni jinsi gani uongozi wangu utofautiane na huo wa wengine wanaonizunguka? Ni nini hasa ninatakiwa kuwa nafanya ili kuongoza kama mtumishi na kutoa maisha yangu kwa hao Yesu aliowanunua?

UFUPISHO

Kama ulivyofanya kazi katika kifungu hiki, unatakiwa uwe umejibu maswali, “Ni nini maana ya uongozi wa kikristo?” Umefikiria pia kwamba hiyo ingekuwa na maana gani kwako mwenyewe katika maisha yako na huduma. Na sasa ni wakati wa kuanza kuomba kwa Mungu msaada wa kuishi maisha ya aina hiyo. Hasa kumuuliza kusaidia maeneo hayo ambayo sasa unaona kwamba una udhaifu au nia mbaya.

Njia za Kujifunza Biblia—Azimio la Mafunzo 10,11 Warsha Juu ya Kuongoza Mafunzo ya Biblia kwa Kufata Neno

(Panga somo hili kwa kipindi cha masaa mawili)

Kipindi hiki cha masaa mawili chote kimetolewa kuwaruhusu wafunzwa kufanya mazoezi ya kuongoza mafunzo ya Biblia kwa kufata neno, na kufanya tathimini wanapofanya hivyo. Kazi yako kama mkufunzi ni kupanga makundi, na kisha kuyazungukia kati yao kusikiliza mawakilisho, na kuhakikisha wafunzwa wanafanya kazi ya haki na kamilifu na kufanya kazi yote yaliyoorodheshwa baada ya kila moja. Watie moyo wafunzwa kuwa waaminifu, lakini wazi. Waulize wafunzwa kuandika orodha hapo chini na tathimini wengine kwa kujibu ndiyo au Hapana.

Orodha: Jina la Mfunzwa

Maswali ya Kutathimini	Tathimini
1. Mafunzo yamefata njia ya kujifunza kwa kufata neno—uchunguzi, ufanuzi, na matumizi?	Ndiyo Hapana
2. Maswali yalikuwa wazi na ya kuelewaka?	Ndiyo Hapana
3. Maswali yamekusaidia kuelewa fungu zaidi?	Ndiyo Hapana
4. Kiongozi ameruhusu kikundi kujibu maswali, badala ya kujibu mwenyewe?	Ndiyo Hapana
5. Kiongozi amechochea maswali yaliyoulizwa tena kwenye kikundi?	Ndiyo Hapana
6. Kiongozi amerudia kusoma maswali yaliyo magumu kuelewaka?	Ndiyo Hapana
7. Kiongozi ameweza kuwasaidia wajumbe wote kuhusika katika majadiliano?	Ndiyo Hapana
8. Kiongozi ameweza kufanya mtu ye yote asitawale majadiliano?	Ndiyo Hapana
9. Kiongozi amefupisha mambo ambayo kikundi kimegundua kwenye mafunzo?	Ndiyo Hapana
10. Kiongozi ameruhusu kikundi na maandiko kusahihisha jibu lolote lisilo sahihi?	Ndiyo Hapana

11. Kiongozi ameweza kukamilisha mafunzo yote katika mda uliotolewa?	Ndiyo	Hapana
12. Kiongozi ameanza na kumaliza mafunzo kwa maombi?	Ndiyo	Hapana

Jinsi gani mafunzo haya yalikuwa tofauti kuliko mafunzo ya Biblia uliyohudhuria nyuma?

Njia hii ilikusaidia binafsi kujifunza? Unafikiri inaweza kuwa ya ufanisi kwa hao unaofundisha au kuongoza? Kwa nini na Kwa nini siyo?

Utekelezaji wa Azimio

Ni juu yako sasa kuchukua zana ulizono sasa, pamoja na tathimini kwa wafunzwa wengine wa uwezo wako wa kuongoza mafunzo, na yatumie kufanikisha ukuaji wako wa kiroho mwenyewe, na huduma yako.

Uinjilisti—Azimio la Mafunzo 4

Uinjilisti na Upandaji kanisa: Kukimbia mbio zote

I. Hitaji la Njia Mpya – Kwa nini njia mpya kwenye uinjilisti inahitajika?

II. Mbio za Mashindano: Jinsi gani uinjilisti na ufuasishaji ni kama mbio za mashindano?

III. Kanuni kwenye Uinjilisti

- A. Tumia **Mitandao ya Kawaida**: Ni mitandao ipi ya mahusiano Yesu aliyotumia katika kuwaita wafuasi wake? (**Yohana 1:40-41, 4:28-30, Luka 8:38-39**)
- B. Kwa Nini **Waumini Wapya Washuhudie Mara Moja**?
Kwa nini waumini wapya ndio wainjilisti wafanisi?
Majibu:
  - 1. Imani yao ni "Moto moto."
  - 2. Waumini wapya wanakuwa bado na marafiki wasio wakristo wanaoweza kuona mabadiliko
- C. **Nenda kwa "walinda Mlango"** Nani ni walinda mlango? Kwa nini kuwaendea?
Jibu: Hao walio na mvuto mkubwa wanaweza kusogea kuelekea kwa Kristo pole pole zaidi, lakini mguso wao wa mda mrefu kwa injili unaweza kuwa mkubwa.
Kutoka katika maandiko haya, taja baadhi ya mifano ya "walinda mlango" (**Matendo 16:11-15, 17:1-9, 18:7**)
  - D. **Fikiria Mipaka ya Kiutamaduni** – Je watu wanavuka mipaka ya kiutamaduni? Kwa nini ni hivyo?
Jinsi gani unaweza kuweka kanisa kuwafaa watu unaojaribu kuwfikia? (**1 Kor 9:20-23**)
  - E. Tafuta 'Kianzio cha kawaida' **Ni nini baadhi ya shughuli ambazo ni za kawaida kwa waumini na wasio waumini?**

Kwenye darasa zaidi, tumia Ziada 4A kama zoezi. Soma kila hali na liulize darasa kuitathimini kwa misingi ya (kiasi cha mawasiliano ya mtu binafsi aliyonayo, (2) kutimiza hitaji lililopo la aliyepotea, (3) kutumia mitandao ya kawaida ya mawasiliano, (4) kukazania kwa watu wanaopokea, na (5)kutoa ufuatiliaji wa ufuasishaji:

Ziada 4A—Kutathimini Mkakati wa Uinjilisti

Mkakati 1: Daudi na Lidia wanaishi katika mji wa watu 100, 000 pasipo na makanisa ya kiinjili. Wakiwa na haja ya kupanda kanisa, wanaanzisha mfunzo ya Biblia ya kiinjilisti nyumbani kwao. Baada ya mwaka mmoja watu 15 wanahudhuria kwa uaminifu na wanavyoona 9 kati yao ni waumini. Wanatambua kuwa kwa watu 15 kikundi kinakuwa kikubwa kuweza kujisikia kila mmoja anahusika, wanaanzisha kikundi kingine kinachokutana katika usiku mwininge katika nyumba ya familia nyingine. Daudi anatumaini kwamba watakapokuwa na watu wa kutosha katika makundi haya, watakodi ukumbi na kuanza kuabudu kila jumapili kama kanisa.

Mkakati 2: Musa ana mpango mkubwa wa kupanda kanisa katika mji mkubwa. Musa amemaliza chuo cha Biblia hivi karibuni. Wakati akiwa chuoni Musa alifanya mawasiliano na kikundi moto moto cha kimisheni kilichojoitoa kumsaidia katika mradi huo. Kwa pamoja, Musa na Wamarekani wanapanga kuanzisha mambo mwezi wa sita wakati wanafunzi 20 wa chuo cha Kiamerika watakapokuja kusaidia katika uinjilisti. Mpango ni kwa wiki watakayokuwa na wamarekani wakazane sana. Ukumbi utakodishwa na mkutano wa wazi pamoja na mziki, shuhuda, na kuwakilisha injili vitafanyika kila jioni. Wakati wa mchana Mmarekani

na Mrusi wataungana na mkarimani kuzungukia mji wote, wakitoa vijitabu vyatya maandishi na kwenda mlango kwa mlango kutangaza mukutano wa jioni. Musa anatarajia kuwa matokeo ya uinjilisti wa wiki hiyo watu wa kutosha watakuwa wameokoka tayari kufungua kanisa lake mara moja.

Uinjilisti—Azimio la Mafunzo 5

Vizuizi kwenye Uinjilisti wa Ufanisi: Madaraja Badala ya Vizuizi

Chunguza **madaraja** yafuatayo ya **uinjilisti wa ufanisi**. Jinsi gani Yesu alishinda vizuizi vifuatavyo na mwanamke kisimani katika **Yohana 4?** (Mnaweza kutaka kujadili swali hili kwenye vikundi vidogo.)

Vizuizi vya Nje: A. **Vizuizi vya Kiutamaduni**, B. **Vizuizi vya Luga**, C. **Vizuizi vya Kidini**, D. **Vizuizi vya Kiroho**

Vizuizi vya Ndani: A. **mapokeo**, B. **Kuhukumu**, C. **Hofu**, Na D. **Thamani**

Nini tunachoweza kufanya kupunguza kuchanganyikiwa na kuchanganywa wanakojisikia wasioamini wanapotembelea ushirika wetu au majumbani?

Ni aina ya vitu gani vinakufanya kutojisikia vizuri au ugumu katika hali isiyo ya kujulikana?

Ni vizuizi gani binafsi umekutana navyo ulipofikilia kufikia nje kwa injili? Umevishinda? Kama ndiyo, ni kwa njia zipi umevishinda?

Ni makundi yapi ni waathirika kihistoria kwa hukumu katika utamaduni wako? Ni nini Bwana angekuruhusu kufanya kugusia hiyo hukumu?

Ni mabadiliko yapi ya vitendo unayoweza kufanya kwa wiki zijazo kushinda vizuizi na kukuza uinjilisti wakowa ndani?

Uinjilisti—Azimio la Mafunzo 6,7

Utaratibu wa Kukata Shauri: Kuwasaidia watu Kusogea Kuelekea Imani Ndani ya Kristo

Kabla ya kuanza maelekezo yako, wafanye wafunzwa kurudia baadhi ya masomo waliyojifunza kwenye mafunzo yao ya mifano ya udongo katika Mathayo 13:3-9,18-23.

I. Kutathimini Watu Walipo Katika Kuelewa Kwao kwa Injili

Aina ya A ya wasioamini wanaonyesha nia kwa Mungu kwa kiasi fulani, Biblia, na wako wazi na welekezo wa Mungu katika maisha yao. **Aina ya B ya wasioamini** ni hao wasio na haja ya Biblia, ambao hawatakenda kanisani, pengine hata wasioamini katika Mungu, na wanaweza kiuwazi kuwa wapinzani au hata wakatili kwenye ujumbe wa injili.

Baadhi ya aina ya B ya wasioamini wanaweza hata wasiwe kwenye mchoro bado hapo chini, wakati wengine watakuwa tu kwenye moja ya ngazi kwenye hatua ya "mavuno". Aina ya A ya wasioamini, kwa jinsi hiyo, wanaweza kuwa katika moja yoyote ya ngazi kwenye hatua kabla ya "uvunaji."

Fikiria watu unaowaombea, ukitumia nao mda, na kuwashuhudia. Wapi unapoweza kuwaweka katika mchoro huu?

Kielelezo 6.3 Hatua Kuelekea Kwenye Imani

HATUA ZA KUITIKIA

Unapokuwa mzoefu wa mchoro huu, jiulize mwenyewe maswali yafuatayo :

MAANDALIZI	<ul style="list-style-type: none"> -12 KWENDA NJIA YAKE -11 UFAHAMU WA KUWEPO KWA MJUMBE -10 NIA YA MOYO MWEUPE KWA MJUMBE -9 UFAHAMU WA TOFAUTI KATIKA MAISHA YA MJUMBE -8 MWANZO WA KUFHAMU KUHUSIANA KWA BIBLIA NA MAISHA 	<p>Ni wapi watu ninaofanya nao kazi wanapofaa katika mchoro huu?</p> <p>Ni katika hatua gani vifaa na zana zilizopo kwa ajili ya uinjilisti zinapoweza kutumika zaidi?</p> <p>Ni katika hatua zipi kuna ukosefu wa hali ya juu wa vifaa nya kutumia kwa watu ninaofanya nao kazi?</p>
KUPANDA	<ul style="list-style-type: none"> -7 NIA YA MOYO MWEUPE KUHUSU BIBLIA -6 UFAHAMU WA MISINGI YA INJILI -5 KUELEWA MAANA YA INJILI NA MATOKE YAKE -4 NIA YA MOYO MWEUPE KWENYE INJILI 	
UVUNAJI	<ul style="list-style-type: none"> -3 UTAMBUZI WA HITAJI LA MTU -2 UAMZI WA KUTENDA -1 KUTUBU NA IMANI 0 KIUMBE KIPYA NDANI YA YESU! 	
UKUSANYIKAJI	<ul style="list-style-type: none"> +1 HAKIKISHO LA IMANI NA UIMARISHAJI +2 KUSHIRIKISHA KATIKA UANGALIZI WA JUMUIA YA WAKRISTO +3 UKUZAJI! UHAMASISHAJI KUKOMAA KATIKA KUFANANA NA YESU +4 KWENDA! UHAMASISHAJI "KUISHI KWA USHUHUDA" KWA WENGINE 	

III. Kuelewa Hatua Nne za Shughuli Zinazohusiana na Kuwaleta watu kwa Kristo
Kielelezo 6.4 Awamu Nne za Shughuli Zinazohusiana na kuwaleta Watu Kwa Kristo

Shughuli	Uandaaji	Upandaji	Uvunaji	Ukusanyaji
Maelezo	Inazungumza kwenye moyo kupitia uhusiano wa kujaliana	Inazungumza kwenye akili kupitia maamzi na mawasiliano	Inazungumza kwenye utayari, ikihitaji majibu ya imani kwenye majadiliano	Inazungumza kwa mtu kamili kuhusu ukuaji binafsi ndani ya Kristo
Msisitizo	Kuwepo kwa Mjumbe	Kutangaza ukweli wa injili	Kushawishika kwenye uamzi	Kuhusika na kushiriki katika ushirika wa mtaa
Mifano ya Kibiblia	Yohana 3 & Yohana 4	Yohana 4 na Matendo 8	Yohana 4 na Matendo 16	Matendo 2:40-47 na Matendo 8
Hatua Kuelekea Kwenye Imani	-12 mpaka -8	-7 mpaka -4	-3 mpaka 0	+1 mpaka +4

IV. Kuonyesha Mkakati wa Kiuijilisti

Yafuatayo ni maelezo jinsi unavyoweza kuonyesha mkakati wako wa uinjilisti kutokana na habari ulizojifunza hapo juu

A. Mahitaji ya Msingi—Kimiwili, ulinzi, upendo/kupendwa, mafanikio/kuhesabia, kujitosheleza/kujitambulisha
 Maria ni mwanamke kijana kutoka kwenye familia ambayo wazazi wameachana. Mtoto pekee, alikataliwa na baba yake. Mama yake alikuwa na kazi nyingi kuweza kutoshereza familia na kuwa na mda kidogo sana wa kukaa na binti yake. Yeye na mama yake waliishi kwenye mji mbali na familia yao pana. Sasa kama mtu mzima anajisikia kutopendwa. Unachunguza hitaji lake la kupendwa/upendo. (Tazama Utawala wa Maslow wa Mahitaji Kielelezo 6.1).

B. Upokeaji wa Injili

Katika hatua zake kwenye imani (angalia Kielelezo 6.3), Maria yuko kwenye -12. Maria hakuwa na dini alipokuwa analalewa, hakuwa na mawasiliano na wakristo. Alikuwa na wazo lisilofahamika vizuri kwamba kanisa linadai kuwa sehemu inayomfaa, ingawa hajui chochote kuhusu madai ya Yesu Kristo. Jinsi gani hii inaweza kugusa uinjilistim wako?

C. Tathimini ya Mkakati Wako wa Kiuijilisti

Maria hayuko tayari katika kupanda mbegu. Kwako wewe kumpatia vijitabu vya injili au pengine Biblia isingefaa kuwa ya ufanisi. Anachohitaji ni kuonyeshwa upendo wa Kristo kwa uvugu vugu, kukubali anga, hatua ya maandalizi katika kielelezo 6.4. Unaamua kumualika kwenye kikundi kidogo ambapo kuna kujaliana kwa aina nyingi kwa mmoja kwa mwagine. Kisha unaweza kumhusisha katika mafunzo ya kiuijilisti.

Unapouangalia mkakati wako wa kuwafikia watu hao ambao Mungu ameshaweka kwenye moyo wako, unaweza pia ukaanza kuomba kwa ajili ya kuwafikia watu ambao, kama wamefikiwa kwa injili, wanaweza kuwa mkakati katika kufikia eneo lako unalolenga kwa injili.

Unakusudia kumkabili kila mtu ukitumia njia ile ile ya kiuijilisti au zana? Jinsi gani unaweza kukuza utendaji wa kazi nyingi?

Unajua namna watu unaotaka kuwafikia wanavyofikiri ambako kunaweza kuwa tofauti na wewe?

Unajua utamaduni wao? Una tatizo katika kutoa maandalizi ambayo wanaweza kuridhika nayo?

Unamjua yejote ambaye amekuwa mkataaji kwenye injili lakini sasa yuko kwenye misuko suko ambayo inaweza kumfanya kuwa mpokeaji?

Ufupisho

Uinjilisti wa Ufanisi Unahusisha...

- kuchukua hatua za mwanzoni, kwenye nguvu na upendo wa Roho Mtakatifu, kumsaidia mtu kusogea hatua moja karibia katika utaratibu wa uamzi kidogo kwa Kristo,
- kuwepo kutia moyo na kuwaelekeza katika kujua jinsi ya kufanya uamzi huo,
- kuwaombea kufikia sehemu ya toba kamili na imani katika Kristo na kukutana na wokovu katika Kristo kwa njia ya imani peke yake, na
- kuwaleta kikamilifu kwenye ushirika na huduma ya kanisa la mtaa.

Yesu kama kielezo chetu

Kwa kila moja ya vifungu vifuatavyo, jibu maswali yafuatayo: **Yohana 3:1-21, Yaohana 4:5-26, Yohana 9:5-7, 35-39, Marko 10:17-22**

Ni kwa nani Yesu anazungumzia?

Ni nini tunachojua juu ya mtu huyu kutoka kwenye fungu hili?

Jinsi gani mazungumzo yalianza?

Ni katika mstari gani mwelekeo wa majadiliano yalibadilika?

Nini Yesu alichotaka?

Nini Kristo anachotoa?

Jinsi gani mtu binafsi anavyoitikia?

Maazimio ya Mafunzo ya Omega Mwongozo wa Tatu

Maono ya Kum – Azimio la Mafunzo 8

Kuendelea kwa Kwanza: Harakati za Upandaji kanisa katika Matendo

I. Kuzaliwa kwa kanisa la Agano Jipy – Matendo 2:42-47

Kanisa la kwanza la Israeli lilikuwa kama nini? Ni nini unachotamani zaidi kuhusu kanisa hili?

II. Mateso katika Matendo 8:1; 11:19-26

Jinsi gani mateso yaligusa kuenea kwa injili? Mateso yamepelekea upanukaji wa kanisa katika kizazi cha hivi karibuni?

III. Safari ya Paulo ya Kimishenari

- A. safari ya Kwanza (Mdo 13-14) – Kupanuka kwenda Kipro na Galatia – Wapi Paulo na Barnabas walikwenda kwenye safari ya kwanza ya kimishenari (**Matendo 13:4, 13-14; 14:1, 6-7**)? Nini walichofanya (**Matendo 13:32-33, 42-49, 14:21-22**)?
- B. Safari ya Pili (**Matendo 15:36-18:22**) – Kupanuka kwenda Masedonia na Akia – Wapi Paulo alipokwenda kwenye safari yake ya pili ya kimishenari na nini walichofanya (**Matendo 15:36, 15:41-16:2-5, 9-12; 17:1-4; 18:1-11,20-22**)?
- C. Safari ya tatu (**Matendo 18:23-21:15**) – Kupanuka kwenda katika jimbo la Asia – Wapi Paulo alipokwenda katika safari ya tatu ya kimishenari na nini walichofanya (**Matendo 18:23; 19:17-22; 20:1-2,17-22**)?

Elezza mabadiliko katika mjisitizo kati ya safari ya kwanza na ya tatu ya Paulo.

IV. Baraza la Yerusalem – (Matendo 15)

Kwa nini baraza la Yerusalem lilikuwa muhimu hivyo?

V. Kanuni Nyuma ya Shughuli za Kimkakati za Kimishenari

A. Kujitoa kwenye uongozi wa Roho Mtakatifu

- Je Roho Mtakatifu anazungumza wazi zaidi kwako wakati unafanya huduma au wakati unashubiri uelekezi?
- B. Kusogea kwa Haraka – **Nini kinatakiwa kituelekeze kwa jinsi gani kwa haraka tunasogea katika kupanda makanisa mapya?**
  - C. **Kuwezesha wengine** katika huduma – Ni somo gani tunatakiwa tujifunze kutoka kwenye mda wa ziada Paulo aliquotumia Korintho na Efeso
  - D. **Kuhubiri kwa watu Wanaoitikia** – Paulo aliwapata Mataifa wazuri waliokuwa wakimuogopa Mungu kwenye Sinagogi kuwa waitikiaji. Ni akina nani katika eneo lako wanaonekana zaidi kuwa waitikiaji kwenye injili?
  - E. Kufanya Kazi Kutokea Kwenye **Msingi wa Kimkakati** kwa Harakati za Kieneo Jinsi gani **Matendo 19:10** inashauri kwetu njia ya kuufikia mkoa?

1. **Nini ilikuwa tabia za watu, jiji, na mkao ambako Paulo alipanda makanisa?**
2. Ni maswali yapi ya utafiti Paulo anaweza kuwa aliulizwa alipochagua sehemu za kufanya kazi?
3. Ni matukio yapi ya ufunguo ambayo yalipelekea kwenye harakati kuu za upandaji kanisa za karne ya kwanza?

Maono ya KUM—Azimio la Mafunzo 9

Asili ya Harakati za Upandaji Kanisa

Mwamba Mugumu wa KUM ni Neno la Mungu.

- I. **Mapana ya Kimsingi** kwa Harakati za Upandaji Kanisa
Kwa nini kila moja ya chimbuko la misingi hii kwa upandaji kanisa—maono, kanisa na uongozi?
- II. **Matofali sita ya kujengea ya Kueneza Harakati za Upandaji Kanisa**
  - A. Maombi: Kutangaza Utetemezi kwa Mungu
Harakati za maombi ni sehemu ya azimio lako la upandaji kanisa?
  - B. Utafiti (**Kuweka Ramani Kiroho**): Kuona picha Kubwa
Ni nini makusudi ya kuweka ramani kiroho kwa mkao wako au mji?
Una azimio la kimkoa la kupanda makanisa katika miji inayozunguka?
- C. **Kuhamasisha Rasilimali**
Kwa nini ni lazima rasilimali za binadamu kwa ajili ya harakati za KUM zitoke katika nchi yenye?
- 1. **Jinsi gani tunavyofanya kazi na mwili wa Kristo uliopo kabla ya upandaji kanisa?**
- D. Kufundisha/kushauri: **Kuwaandaa wengine katika huduma**
Katika vikundi vidogo (kwa darasa la zaidi ya 9), jadili yafuatayo:

Fikiria njia mbili za kawaida za kufunza viongozi. Zitathimini kwa misingi ya kanuni nne:

1. **Mafunzo Yanatakiwa Yakazie Kwenye Uongozi**

Mafunzo ambayo viongozi wanapokea yanatakiwa yawawezesha kuwaandaa wengine kwa ajili ya harakati zinzozalisha makanisa na kueneza injili kwenye eneo lote. Tambua katika Matendo 20:15-38 kwamba Paulo anawakumbusha viongozi wa efeso jinsi alivyofanya kazi nao wakati akiwfundisha uongozi. Kutoka Efeso, Paulo aliwaandaa waumini kuendesha harakati za kiroho ambazo zilifunika eneo lote.

Kitabu cha Matendo kinaonyesha Paulo akielezea jinsi alivyowafundisha viongozi na kumwambia Timotheo jinsi ya kuwachagua. Timotheo ya kwanza 3:1ff inaonyesha vitu vya lazima kwa mmoja kuwa kiongozi. Kwa mfano, tabia inachukua kipao mbele dhidi ya upendeleo (2Tim 3:2-10). Mafunzo ya uhusiano ya Paulo na Timotheo yalikuwa ya Baba na Mwana (2Tim 2:1).

2. **Mafunzo Yawe Yanayozaliana**

Harakati za uandaji kanisa zinahitaji mafunzo yanayoweza kuongezeka (i.e. yanayoweza kufundishwa tena kwa wengine). Mafunzo ya Paulo yaliendelea kwa vizazi vine. Yalianza na Paulo akipitisha mafunzo kutoka moyoni mwake (2Tim 2:2). Kisha Timotheo aliwfundisha watu waliokuwa “wakiweza

kuwafundisha wengine pia.” Mafunzo na mafundisho tunayoyatoa tunapokuwa tunasaidia watu kukua ndani ya Kristo na kuandaa viongozi wapya yanapaswa yafanyike ili kwamba waweze kuyazalisha.

Mafunzo lazima yahushe yote maneno ya mifano.

3. **Mafunzo Yanatakiwa Yapatikane**

Ni kazi ya makanisa ya mtaa kuwafunza wafanya kazi kukamilisha Utume Mkuu. Wakati, makanisa ya mtaa yanachukulia bila mzaha majukumu yao ya kufundisha wafanya kazi, kisha mafunzo yanapatikana kwa watu wengi.

4. **Mafunzo Yanatakiwa Yakue Kutokea Kwenye Msingi wa Kimkakati**

Wakati wa safari ya tatu ya Paulo ya kimishenari, alitumia karibu mda wake mwinci Efeso (Mdo 19:9-10). Alichagua mkakati wa kufanya kazi kuanzia kwenye msingi wa kimkakati kuwafundisha viongozi ambao wangeweza kulifiki eneo lote. Kutoka kwenye kipindi cha mafunzo ya Paulo, viongozi hawa walikwenda nje na kufikia jimbo la Asia kwa neno la Bwana.

Uinjilisti: **Shamba ni Nyeupe**

Ni wapi katika mkoa wako kufanya kazi kwa Mungu kunaonekana?

Kutupa Maono

Makanisa katika eneo hili yamekamata maono kwa ajili ya KUM?

Ni nini maono yako mwenyewe?

III. Matokeo: Harakati za Upandaji Kanisa

Ni kwa umri gani na ukubwa kanisa liwe wakati linaanza kupanga kuanza kupanda kanisa mpya?

Ni ipi kati ya vitu hapo juu vya harakati za upandaji kanisa viro katika mkoa wako?

Kanisa – Azimio la Mafunzo 9,10

Kanisa na Vipawa vya Kiroho: Uwezeshaji wa Mungu Kwenye Huduma

(Panga somo hili kwa kipindi cha masaa mawili)

I. Kwa nini Tunahitaji Vipawa Vya Kiroho ? (2 Kor. 10:3-4, Matendo 1:4-5, Efe. 4:12)

II. **Vipawa vya Viongozi:** Vimetolewa na Yesu Kuandaa Mwili. (Efe. 4:11-16)

Jinsi gani vipawa vya uongozi vinatofautiana na vya ofisi?

III. Uwezo: Vimetolewa na Roho Mtakatifu Kuuimarisha Mwili

A. Tafsiri

- Kila muumini ana angalau kimoja (1Kor 12:7; 1Pet 4:10)
- Vinatolewa kwa kutaka kwa Roho badala ya kuhitaji kwetu wenyewe (1Kor 12:11)
- Vipo kwa ajili ya faida ya wote badala ya faida ya mmoja (1Kor 12:7; 12-27 Rum 12:4-5)
- Kipawa (vipawa) tulivyonavyo ni kazi ya Roho (1Kor 12:4).

B. Vopawa vya Kiroho na Mwili wa Kristo

1. Jinsi gani vipawa vinaendana na umuhimu wa kila mijumbe?

2. Ni nini Kazi ya watu “Waliojaliwa” kanisani?

3. Ni nini **1 Pet. 4:10-11** inachotuambia kuhusu vipawa katika kuhudumu neema ya Mungu?

Baadhi ya vipawa vinaheshimiwa zaidi na wajumbe hao hao wa kanisa kuliko wengine. Tutamani vipawa vinavyotamaniwa? Kwa nini na Kwa nini siyo?

C. Kudhahirika kwa Kipawa (V) cha Mtu

Kamwe Mungu anaonyesha neema yake kwa kufanya kazi kinguvu kupitia mtu kwenye eneo mbali na hilo ambalo mtu ame jaliwa?

Jinsi gani tunajua kwamba tuna kipawa?

D. Maelezo ya Vipawa vya Kiroho (Rum. 12:6-8, 1 Kor. 12:4-31;14:1-5)

IV. Vipingamizi vya Kugundua Vipawa vya Kiroho

A. sababu za mtu – Ni sababu zipi kwamba waumini hawagundai vipawa vyao na kuvitumia?

B. Matatizo ya Kichama

Ni kwa baadhi ya njia zipi makanisa yanatenda ambako kunarudisha nyuma ugunduzi na matumizi ya vipawa?

V. Kuhamasisha Kanisa kufuatana na Kujaliwa Vipawa

A. Jinsi Gani Kanisa Linaweza Kusaidia Wengine Kugundua na Kutumia Vipawa Vyao?

1 Tim. 3:6 inaonya kushika ofisi kwa waumini wapya. Ni nini hatari katika hili?

Baadhi ya ofisi ni za hatari kuliko zingine?

VI. Vipawa vya Kiroho na Upandaji Kanisa

Ni vipawa pipi ni muhimu zaidi kwa mpanda kanisa? Kwa nini?

Utekelezaji wa Azimio

- Tafsiri hitaji ambalo unaamini Mungu anataka kundi lako litimize. Orodhesha nafasi za huduma ambazo Mungu ameonyesha kwenye kikundi.
- Uwe na mda wa kujitoo kwa Bwana ukimuuliza kukuwezesha na kutoa vipawa vinavyohitajika kutimiza mahitaji mliyonayo. Usikazanie kwenye vipawa isipokuwa kwa mtoaji wa vipawa.
- Ruhusu kila mtu kuanza kutimiza mahitaji wanayojisikia kuwa tayari kuyatimiza. Tia mkazo na msisitizo kwenye kutimiza mahitaji badala ya kwenye kipawa.
- Wafundishe watu kulingana na kipawa cha huduma wanachojisikia kuwa tayari kutumia katika kutimiza mahitaji.
- Ruhusu wengine kutathimini na kushauri kwa uthibitisho wa vipawa ulivyokuwa ukitumia.

Kanisa—Azimio la mafunzo 11

Nguvu ya Kijamii ya Kanisa: Jinsi Gani Utamaduni Wetu Unaathiri Kanisa

Mkufunzi: Uwe mwangalifu ili kwamba usishambulie imani au wanayofanya waumini wenzake.

I. Kanuni za Kibiblia

A. Kutunza Uwiano. Ni nini swala la kuwianisha kiutamaduni **Matendo 14:11-18 na 1 Kor. 9:19-23?**

Ni nini baadhi ya dalili za kiutamaduni katika nchi yako au eneo? Vilitoka wapi? Vimetokana na historia, dini, siasa, tabia ya nchi, aina ya maisha au kitu kingine?

Jinsi gani muumini atofautishe kati ya kitu fulani ambacho ni dhambi na kitu fulani ambacho kinapingana na utamaduni wake wa kidini?

B. Mfumo na kazi – Jinsi gani tunaweza kuriithi mifumo ya kanisa letu kwenye utamaduni bila kuangukia dhambini?

II. kanisa la Agano Jipyaa na Utamaduni

A. Kanisa la Yerusalem – wapi wakati mwingine walipoomba (**Matendo 2:46, 3:1**)? Wapi walipokutana kwa ajili ya kuabudu na meza ya Bwana (**Matendo 2:46**)? Ni watu gani wawili aliotumia Mungu kusogea kanisa kupita Yerusalem? Ni ofisi gani zilanzishwa kuhudumia kanisa (**Matendo 6:1-7**)?

B. Kanisa Miiongoni Mwa Mataifa—Ni kwa njia zipi kanisa lilibadilika wakati wa karne ya kwanza—katika njia ambazo watu walifikiwa (**Matendo 8:1**), katika tabia kuelekea kwa mataifa (iliyoonyeshwa katika halmashauri ya Yerusalem (**Matendo 15:1-21**), na katika ofisi za kanisa (**1 Tim 3:1-11, Tit. 1:5**)?

III. Kutoka Agano Jipyaa Mpaka Sasa

A. Maendeleo ya Kanisa la Kifalme – Constantine aliufanya ukristo kuwa kanisa la Kifalme. Mabadiliko kama vile msisitizo juu ya mifumo na kufahamika kwa kidini kulikohudumu kurudisha nyuma imani.

Kanisa katika nchi yako limeguswa zaidi na mateso ya kiserikali au kwa kukumbatia serikali, kustawisha na kudhoofisha kanisa, la ama ni kweli?

B. Mgawanyiko wa Magharibi-Mashariki

Imani ya Waorthodox ilipotoshwa kwa uzuri na utajiri. Ni nini kinalishawishi kanisa katika utamaduni wako?

- C. Matengenezo ya Protestant – Kwa wanamageuzi kama Martin Luther, mfumo ulikuwa na maana kidogo kuliko kazi. Mabishano yametokea katika makanisa katika nchi yako juu ya mifumo? Juu ya kazi?

IV. Utamaduni wa Wakati Huo na Kanisa

- A. Tunakataa kubadilisha mifumo utamaduni unapobadilika, tukipoteza nafasi nyingi kwa ajili ya uinjilisti?

- B. Tunawatarajia wasioamini kujigeuza kwenye utamaduni wa kanisa letu?

Jinsi gani tunaweza kutofautisha mfumo kutoka kwenye kazi tunapofikiria miguso ya kuitamaduni?

Baadhi ya yaliyofanyika katika Kanisa la Agano Jipy (Kama vile kanisa la Yerusalem) kwa utamaduni wao tu na mda, na siyo kwa utamaduni wako na nchi? Kama ndiyo, ni nini baadhi ya mifano?

Kuna mifumo yoyote katika kanisa lako ambayo inaweza kuwa kizuizi kwenye upandaji kanisa mpya?

Tabia ya Kiroho – Azimio la Mafunzo 8,9

Sheria na Injili: Maisha katika Roho
(panga somo hili kwa kipindi cha masaa mawili)

Hili ni somo la masaa mawili, mengi ya mawazo katika somo hili yanatoka katika Warumi 7:1-13, Wagalatia 3:1-5 na 3:19-26. Katika kufanya maandilizi ya kufundisha kipindi hiki, uwe na uhakika wa kushukuru vifungu hivi.

I. Kusudi la Mungu kwenye Sheria

- A. Jinsi gani sheria inaonyesha utakatifu wa Mungu (**Kutoka 21:15-17, 22:20**)?
- B. Ni nini sheria inaonyesha kuhusu sisi (**Rum. 7:7**)? Jib: Dhambi zetu.
- C. Ni nini sheria inatuonyesha kwamba tunahitaji (**Gal. 3:24**)? Jib: Sheria inatuonyesha hitaji letu kwa Kristo.
1. Jinsi gani zana katika somo hili juu ya sheria linaendana na --ya EvangeCube?
2. Katika hali yake ya anguko, mtu amepotoka (bila mfumo wowote wa utakatifu). Kwa sababu ya upendo wa Mungu na utakatifu, utakaso wa dhambi unahitajika kwa ajili ya msamaha. Jinsi gani Mungu ametoa kwenye utakaso huu kwa mtu?
3. Kama Mungu hangekuwa mzuri kabisa na mtakatifu, nini kingekuwa matokeo kwenye thamani yetu ya maisha duniani?
4. Ni nini kusudi la sheria katika maisha ya mkristo?

II. Upungufu wa Sheria-Ni upungufu gani wa sheria umeonyeshwa kwenye mistari ifuatayo?

- A. **sheria haishughuliki na Moyo, lakini utakatifu kimsingi ni swala la moyo** (Mat. 22:37-38).
- B. Sheria inazaa hatia na inaweza kuwalemeza watu chini (**Gal. 3:10**).
- C. sheria inazaa kiburi (**Rum 2:23**).

III. Kuishi kwa sheria -- kuhalalisha

Katika vikundi vidogo, jadili maswali haya.

1. Mkristo kamwe anakua kwa kufanya vema awezavyo kwa uwezo wake mwenyewe kutii sheria kuwasaidia wengine, kuhudhuria kanisa, au kuomba mara kwa mara? Elezea jibu lako.
2. Nini kinatoka kwetu tunapajaribu kupata upendeleo wa Mungu kwa kufanya aina ya vitu hivi
3. Jinsi gani hatia na kiburi vinaendana? Jinsi gani vinaepukwa?

IV. Roho Anatuweka Huru Mbali na Sheria

1. Ni nini tofauti kati ya Yesu kukamilisha sheria na kuitangua?
2. Kwa nini ni kwamba sheria haituhukumu tena?

- Jinsi gani imani katika injili ya kifo cha Kristo kwetu inatuwezesha kuishi katika upya wa Roho?

V. Maisha katika Roho na Imani katika Injili

Ukuaji wa Binafsi katika Roho. Ni nini Yesu anachosema lazima tufanye kufanya kazi anazohitaji Mungu (**Yohana 6:28-29**)? Je haki inatokana na sheria au Roho (**Rum. 8:1-4**)?

Roho Anatuongoza katika Huduma. Bado Mungu anawaitia watu kwenye huduma kama alivyomfanya Paulo (Flp 3:14)?

- Jadili ambacho **Efe. 1:13; Gal. 4:6 and Rum. 8:14** inatuambia kuhusu nguvu inayofungua ya injili na ukaaji wa Roho Mtakatifu.
- Njia ya kujua kama tunatembea katika Roho ni kutambua jinsi tunavyoitikia kwenye dhambi zetu? Toa mifano ya jinsi watu wanavyoitikia kwenye dhambi na jadili nini hii inatuambia kuhusu maisha yao.
- Tunapotafuta badiliko (kwa ajili ya uzuri) katika maisha ya hao tunaowahudumu, kuna maswali matatu muhimu ambayo lazima tujiulize wenyewe. Jibu maswali haya matatu:
  - Ni nini LENGTH la huduma kwa wengine?
  - Ni MTINDO UPI WA HUDUMA nitakaotumia kufikia lengo hili – uhalalishaji au Roho?
  - Jinsi gani binafsi NIELELEZE badiliko ninalobadilika? (**1 Pet 5:3**)

Je mahubiri yako na ushauri kwa wengine kawaida unakazia juu ya sheria, kwa sababu unafikiri kwamba inawaimarisha kubadilika?

Kwa nini sheria haina nguvu kuzalisha utakatifu ndani yetu?

Jinsi gani imani katika injili inatuwezesha kuishi katika upya wa Roho?

Ni nini kuhalisha? Unafikiri kwamba ni kukataliwa kwa uwezo wa injili na kuweka tumaini katika sheria? Kwa nini na Kwa nini siyo?

Tabia ya Kiroho—Azimio la mafunzo 10

Toba Kama Njia ya Maisha

Kisa: Mit. 6:23, Zaburi 51

I. Tabia za Toba ya Kweli

Ni nini Toba ya Kweli?

- Tambua Dhambi Yako** – Ni nini tabia ya Daudi katika Zab. **51:3** siyo kama hiyo ya **Zab. 32:3**?
- Fahamu “**Udhambi wa Dhambi**” –Unafikiri **Zab. 51:4** inadhihirisha kufahamu udhambi wake? Kwa nini?
- Uvunjike Moyo** Juu ya Dhambi – Ni nini **Zab. 51:17** inachotuambia kuhusu kuvunjika?
- Hatari ya **kutojali na kitubio** (kitubio ni pamoja na kuomboleza mda mrefu, kuijadhibu, kujaribu kujitakasa, na njia nyininge za kujaribu kumfanya Mungu kukubali) – Unakubali kuwa kitubio ni kushindwa kukubali kwa unyenyekevu hitaji letu la kweli la neema ya Mungu?
  - Umewahi kutekwa na dhambi inayojirudia lakini hukuitambua kama dhambi?
  - Ni nini kilitokea kilichokufanya kuifahamu?
  - Tunajua kuwa hasira inaweza wakati wote isiwe dhambi (**Efe. 4:26**). Mchungaji mara alisema kwamba mara kwa mara anapatwa na hasira na kuendelea kuomba kwa ajili ya kujilinda. Anatakiwa aombe kwa ajili ya kujilinda au kwa ajili ya hasira?
  - Umewahi kufikia sehemu ya kuvunjika na kutubu mbele za Mungu? Ilifatiwa na hisia kuu za upendo na furaha?
  - Tunatakiwa tutafute njia za kuteseka ambazo zitalipia dhambi zetu?

II. Toba ya Kweli Kama Njia ya Maisha

- Baba anasubiri kutusamehe – (**Rum 8:1**) Unakubaliana kwamba Mungu anataka kusamehe?
- Toba ni kukubali kwa ukweli wa tatizo letu hasa – Nini kinaleta dhambi kwenye ufahamu wako?
- Mungu amejitoa kufanya kazi ndani yetu– Nini unachosema kwa Mungu unapotambua ukweli wa **Zab. 139:23-24**? Je Mungu anatuthibitishia dhambi leo kama Daudi alivyomuomba kufanya? Elezea.

III. Baraka za Toba ya Kweli

Ni nini baraka za toba ya kweli zilizogundulika katika **Zaburi 51:1, 2:8-12**?

Katika makundi madogo, jadili maswali yafuatayo.

1. Baadhi wanaamini kwamba tunamtarajia Mungu kutusahau tu kama baba zetu wa kidunia walikuwa wenyewe upendo na wenyewe kutusamehe. Unakubaliana? Unamfikiria Mungu kama hakimu mkari au mwenye rehema, Baba mtoaji?
2. Unafikiri waumini wako kwenye hatari ya kuchukua mtazamo sawa kama wasio waumini kuelekeea dhambi?
3. Je kufundisha neema na uhuru kunatia moyo maisha ya purukushani ya kikristo? Kwa nini?

Maombi—Azimio la Mafunzo 5

Maombi na Kufunga

I. Asili Muhimu ya Maombi

Anajua mambo yote. Mungu pia anaweza yote: anaweza kufanya mambo yote. Kwa nini kisha tunatakiwa tuombe? Kama kitu fulani ni mapenzi ya Mungu, hawezi tu kufanya? Je maombi yanamuhusisha Mungu katika namna kwamba kama hatuombi, hilo kwa namna fulani inamzuia Mungu mwenye nguvu zote kutokufanya kazi?

- A. **Mifano ya Agano la Kale—Ni nini mistari hii inatuambia kuhusu maombi?** (Kutoka 3:7, 32:7-14, 2 Nya. 7)

- B. Mifano ya Agano Jipya – Ni nini mistari hii inatuambia juu ya maombi? (**Yakobo 5:13-18, Luka 6:12-16, Mat 6:5-8, 7:7-12**)

Kutoka katika mifano hii, unafikiri kwamba Mungu wakati mwingine anaahirisha kazi yake mpaka watu Wake wanapokuwa wameomba?

Mungu anachagua kujiunga mwenyewe na kazi Yake kwenye maombi yetu?

Unafikiri ni kwa nini anafanya hili?

Inamaanisha nini kwamba “Mungu anasubiri watu kuomba?”

Ni nini ulichojifunza kuhusu asili ya maombi? Toa mifano.

II. Jukumu la Kufunga

Unaweza kufikiria mstari wa maandiko ambaa tumeamriwa kufunga?

- A. **Mafundisho ya Kristo – Ni nini Yesu alisitisizia katika mistari hii** (Mat 4:2, 6:16-17)?

- B. Mifano ya Kanisa la Kwanza—Nini waliyofanya kanisa la kwanza (**Matendo 13:1-3,14:23**)?

- C. **Aasili na Kufunga**

Katika makundi madogo, jadili maswali yafuatayo:

1. **Ni nini Marko 2:18-19 inamaanisha kwako kuhusiana na endapo au la hutakiwi kufunga?**
2. **Nini unachofikiri kuwa asili muhimu ya kufunga?**
3. **Ni vitu gani unafikiri unatakiwa kuepuka unapofunga?**

Utekelezaji wa Azimio

Soma Mathayo 6:16-18.

Elezea jinsi “unafiki” ulivyoonekana walipofunga. Kwa nini walifanya hilo?

Elezea jinsi mtu anavyotakiwa aonekane anapofunga

Jinsi gani tunaweza kutunza ufungaji wetu kutokuwa kawaida za dini?

Panga na kutana na malezi ya kiroho ya kufunga. Chini kuna njia kidogo ambazo baadhi ya wakristo wanafanya hili.

Unaweza kuamua kufata moja ya hizi, lakini mfumo ni juu yako.

Acha badhi ya vyakula na kunywa kwa mda maalumu

Acha vyakula vyote lakini kunywa maji ya matunda na baadhi ya vinywaji kwa mda maalumu.

Acha baadhi ya vyakula lakini si vyakula vyote. Tenga siku moja kwa juma /mwezi ambayo utafunga.

Fanya orodha ya vitu maalumu ambavyo utaombea wakati unafunga.

Andika katika kitabu chako cha kumbukumbu za kiroho ulivyoona wakati wa kufunga kwako. Ulijisikiaje? Nini ulichojifunza juu yako? Juu ya Mungu?

Maombi—Azimio la Mafunzo 6,7

Kongamano la Maombi

(Panga somo hili kuwa la kipindi cha masaa mawili)

Waongoze wafunzwa katika kuomba kwa maombi ya Paulo katika Wakolosai 1:3-14, ukitunza mda wa mafunzo kwa kifupi ili kwamba mda mwingi utumike katika kuomba.

Inashauriwa kwamba wafunzwa wawaombee wafunzwa wapanda kanisa wengine katika nchi zingine wanaopitia katika mafundisho ya aina moja.

I. Mshukuru Baba – Wakolosai 1:3-5

- A. Mshukuru Baba kwa watakatifu.
- B. Mshukuru baba kwa upendo, imani, tumaini na injili.

Baada ya kujadili sehemu hapo juu darasani, waulize darasa kuunda makundi na kutoa shukurani kwa baba katika maombi ya kundi (dakika 10)

II. Omba kwa ajili ya injli kusikiwa ulimwenguni kote? Wakolosao 1:6-7

- A. Omba kwa ajili ya matunda katika maisha ya watu uliowashuhudia, katika makanisa yaliyopandwa na wengine, katika huduma za wamishenari unaowajua, na kwamba Mungu ataita watumishi zaidi waaminifu kuchukua injili mpaka miisho ya dunia.

Baada ya kujadiliana sehemu ya II darasani, waulize darasa kuunda makundi na kuomba kwa ajili ya injli kusikiwa ulimwenguni kote. Unaweza ukawaomba wajumbe wa darasa kutafuta watu wapya wa kuombea (dakika 29)

III. Omba kwamba Mungu atakujaza kwa ufahamu wa mapenzi yake. Wakolosai 1:9-11

- A. Katika karatasi yako, orodhesha sababu ambazo Paulo aliomba kwamba waweze kujazwa kwa ufahamu wa mapenzi ya Mungu katika hekima yote ya kiroho na kuelewa. Nini yalikuwa matokeo yaliyodhamiriwa. Kwa mfano, “Kwamba waumini waweze kuishi maisha yaliyojawa na Bwana.
- B. Kwa kutumia orodha hii, ombea mambo haya kwa wanafunzi wenzio wapanda kanisa katika mafunzo haya.

Toa mda kwa wajumbe wa darasa kufanya zoezi kipekee. (Dakika 20)

IV. Toa shukurani kwa Baba. Wakolosai 1:12-14

- A. Mshukuru Baba kukuleta katika ufalme wake, kwamba huishi tena chini ya kifungo cha Shetani, kwamba umekombolewa, kwamba dhambi zako zimesamehewa, na kwamba unamwita “Aba” yaani Baba.”

Baada ya kujadili sehemu ya IV darasani, waulize darasa kuunda makundi na kutoa shukurani na heshima kwa Baba. Unaweza kuwaomba wajumbe wa darasa kutafuta watu wapya wa kuombea (Dakika 20)

Uongozi – Azimio la Mafunzo 3

Mzunguko wa Uongozi

I. Mifano ya Yesu

Katika makundi madogo, jadili mafundisho na tabia ya Yesu kwa kila mmoja wa hao alioongoza: wale 3, wale 12, wale 70 na umati. Jadili jinsi alivyoelezeza uongozi wa ufanisi. Ni kweli kwamba

alikuwa kiongozi mkuu wa nyakati zote? Mlinganishe Yesu kama kiongozi na viongozi wengine wakuu (Dakika 20).

II. Mzunguko wa Upandaji Kanisa wa Uongozi

Katika mzunguko wa upandaji kanisa ni watu gani wapanda kanisa wanaowaongoza? Ni yupi anatakiwa atumie mda mwangi naye? Kwa nini? Anatakiwa afanye kazi na watu hawa wote au wale tu wanaonekana kufikia wakati huo kuwa maarufu zaidi? Wengine wanakua ili kwamba waweze kuwa viongozi wanafunzi kama kiongozi mwanafunzi wa wakati huo ametolewa kwenye huduma? Kama anatoa mda wake mwangi kwa viongozi waliopo, nani atahudumu kwa wengine ili kwamba wasiachwe? (Efe 4:11-12)

III. Mzunguko Wako wa Uongozi

Wachukue darasa katika mazoezi yafuatayo:

Ni akina nani ni watu unaowaongoza katika mzunguko wako mwenyewe wa uongozi? Ni kazi zipi kwa sasa hazitoshelezwi? Andika majina yao na wanachofanya.

- Kama huna timu ya upandaji kanisa ya ‘kawaida’, pengine una moja ‘isiyo ya kawaida’. Kuna kundi dogo la waliojitoa unaofanya nao kazi kwa karibu mkiwa na lengo la upandaji kanisa mpya? Wanafanya kama timu yako, hata kama siyo ‘kiofisi.’ Lakini unapowaongoza ukitumia kanuni katika nyenzo hii, unaweza ukataka kujadili uwezekano wa kuunda timu iliyoshikamana hivi karibuni.
- Wakati mwagine unatakiwa uanze kazi mwenyewe, kama vile katika eneo mpya pasipokuwa hata mmoja anayeamini. Kama hii ni hali yako, unaweza kufaa kwenye mzunguko wa nje, lakini unatakiwa kuanza kupanga sasa jinsi utakavyofundisha waumini wapya na kuwasogeza kwenye hatua mapema iwezekanavyo. Hali yako ni mbali kutoka halisi, na inatia mashaka kwamba utafanikiwa sana katika upandaji kanisa mpya labda kama unaweza kuanza kutafuta watu kwa ajili ya mzunguko wa ndani.
- Kama una mashaka kuwa watu wangkuwa kwenye mzunguko wa ‘juu’, andika majina yao ambayo yanatengwa na mistari mingine. Hii itakukumbusha kutumia mda wa maana kuwatathimini watu hawa, na kuanzisha shughuli za kujifunzia kuona kama kweli ni waminifu.
- Usiwe na wasiiasi kuwa na watu wengi kwenye mzunguko wa ndani. Yesu aliweza kukazia wafusi watatu tu—Petro, Yakobo na Yohana. Usiwe na mahangaiko kama huwezi kukamilisha zaidi kuliko Bwana. Kuwa na mwanafunzi kiongozi ni bora kuliko kutokuwa na hata mmoja. Na ni vizuri zaidi kuwa na mmoja tu na kumfundisha, kuliko kufundisha kadhaa kidhaifu.
- Kama huwezi ukafikiria hata mmoja ambaye anaweza kuwa katika mzunguko wa ndani, unatakiwa kuanza bila mzaha, maalumu, kwa mkazo kuomba kwamba Mungu atatoa viongozi kutoka ndani ya kanisa mpya.

Na sasa kwamba umejaza mzunguko wako, fikiria jinsi unavyotumia mda wako na nguvu. Kama una watu katika kila ngazi, unatakiwa uwe unakazania mda wako karibu na katikati. Unafanya hivyo? Ni mda gani mwagine zaidi unaotumia na hao walio kwenye mzunguko wa ndani kuliko wa nje? Ni aina gani ya shughuli unayofanya nao? Unaendeleza uongozi kwa uangalifu na ujuzi wa huduma kwao?

Kwa kudhani kwamba unatumia mda wa kutosha na viongozi mashuhuri, mzunguko wa nje umeachwa? Hutakuwa na mda wa kutosha na nguvu kuwashudumia peke yako na bado uwaendeleze viongozi. Ni lazima kwamba unajifunza kugawa huduma kwa hao wanaofanya kazi nawe. Unatakiwa kuwa mwandaaji na mtu wa chanzo kwa hao wanaofanya huduma hiyo. Jinsi gani unafanya katika hilo?

Utekelezaji wa Azimio

Tumia kielelezo chako 3.3 kilichomalizika kuanzisha mpango kuwasaidia hao katika kila mzunguko kuendelea kama viongozi. Kisha kiujuzi tathimini mpango wako kuona kama inawezeekana kwako kuuweka. Utakuwa na mda wa kutosha kutumia mzunguko wa ‘ndani’? Kiasi gani? Mwingine atahudumia kwenye mzunguko wa ‘nje’? nani? Lini? Jinsi gani? Fanya marekebisho yoyote yanayohitajika kwenye mpango wako, na kisha ujadili na mshauri wako. Kisha fanya.

Uongozi – Azimio la Mafunzo 4

Utangulizi Kwenye Kazi ya Timu: Kufanya kazi na Wengine

I. Ni nini kazi ya Timu?

Fanya darasa kujibu swalii hili.

Kuna tabia kadhaa za kawaida kwa yote kufanya kazi kwa kawaida na kusiko kwa kawaida kwa timu:

- Maono ya huduma (lengo) yanaonyeshwa na kundi.
- Kundi linafanya maamzi.
- Matatizo yanamilikiwa na kundi.
- Wajumbe wa kundi wanawajibika kwa pamoja kwa mmoja kwa mwingine.
- Kila mjumbe anatumia uwezo wake kuchangia kweneye mafanikio ya ukamilishaji wa kazi.
- Mmojawapo anatambulika kama ‘kiongozi’
- Kundi linakamilisha zaidi kuliko mtu pekee ambavyo angefanya peke yake

II. Misingi ya Kiblia kwa Kazi ya Timu

- A. Unakubaliana na maelezo haya, “Tuliumbwaa Kuwa Pamoja?” (**Wim. 4:9-12**)
- B. Viongozi Wanatakiwa Wasifanye Kazi Peke Yao –Nini kilimtokea Musa baada ya kufanya kazi peke yake kwa mda? (**Kut. 17:4, Hes 11:10-14**) Kwa nini?
- C. Kufanya Kazi Pamoja Ilikuwa Kipande cha Kawaida kwa Huduma ya Agano Jipya? Tambua Mifano **Lk 10:1, Matendo 10:23, 13:2, 14:23, 15:36-41**

Jadili swalii hapo chini katika makundi (**Dakika 20**)

1. Ni nini unachofikiri kuwa kidhihirisdhoo cha kibiblia kizuri kwa matumizi ya kufanya kazi kwa timu? (Wim. 4:9-12; Kut. 17:4; Hes. 11:10-17; Kut. 18:17-26; Luka 10:1; Matendo 10:23; 13:2; 15:41)

III. Tabia za Kufanya Kazi kwa Timu kwa Ufanisi

A. **Maono ya Pamoja na Kuelewa Kazi**—Mifano(1) Timu yetu ipo kupanda kanisa hai, linalozaliana katika _____. (2) Tunafanya kazi pamoja kuwezesha kuzaliwa na maendeleo ya harakati za kueneza upandaji kanisa katika _____.

1. Andika lengo lenye maana ambalo timu yako ya upandaji kanisa linaweza kuanzisha.
- B. Mda uliotumika pamoja kwa maombi na upangaji
- C. Mahusiano Yenye tabia ya Upendo
- D. Majukumu wazi na Yanayotofautiana
Kwa mfano, kundi linalopanda kanisa mpya pamoja linaweza kuhitaji watu wanaowajibika kwa yafuatayo:

• Uinjlisti	• Kuwafanya wajumbe wapya kitu komoja	• Kutunza Wagonjwa
• Ufuasishaji	• Huduma ya Kikundi Kiini	• Ukarimu
• Kuabudu	• Hazina/Majengo	• Mafunzo ya Huduma

Tambua majukumu mawili unayojisikia kuyaweza zaidi kuyafanya. Hii ina maana gani kwa misingi ya kufanya kazi na wengine? Ni jukumu lipi unalifikiria kuwa muhimu zaidi katika kuanzisha kanisa mpya? Kuna jukumu lolote lisilo muhimu?

- E. Mawasiliano ya kiukweli na kiuwazi kati ya wajumbe

Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi

- Ni faida gani zipo kwa wapanda kanisa kufanya kazi pamoja na wengine, badala ya kufanya peke yako? Ni nini Baadhi ya hasara za njia hii?
- Kazi ya timu inahitaji maoni ya pamoja. Ni mambo gani matatu unaweza kufanya kama kiongozi kusaidia hao wanafanya kazi na wewe kuunda na kukumbuka maoni ya pamoja?
- Wakati mwingine mikutano inaonekana kama kitu cha “kutia uvivu” na “kupoteza mda.” Ni aina gani ya mikutano inaweza kuwa ya kupoteza mda, na ni mikutano ipi inaweza kuwa ya faida kwenye kundi linalofanya kazi pamoja kupanda kanisa?

Utekelezaji wa Azimio

Orodhesha kazi nne za ufunguo zitakazokamilishwa katika kazi yako ya upandaji kanisa. Fikiria kwa nani unaweza kukabidhi majukumu kwa kila kazi, kulingana na vipawa walivyonyavyo na uwezo wa waumini

wengine ambao wanaweza kuwa wako tayari kusaidia. Kisha amua jinsi unavyoweza kuandaa na kumfundisha mtu kwa kazi hiyo. Kisha zifanya.

Uongozi – Azimio la Mafunzo 5

Maendeleo ya Timu

I. Kuunda Timu Yako – Ni nini unachofikiria ni tabia muhimu zaidi za watu watakoafanya kazi nawe katika upandaji kanisa?

- A. Kujitolea kwenye Lengo la Upandaji Kanisa
- B. Tabia ya Kimungu
- C. Makubaliano ya Kkukuza Uwezo Kupitia Majukumu wazi

Jadili yafuatayo katika makundi madogo (Dakika 15)

1. Watathimini wajumbe (au wajumbe mashuhuri) wa timu zako kwa misingi ya kila maeneo matatu yaliyohusika hapo juu “Kuunda Timu Yako”.
2. Ni yapi kati ya maeneo haya matatu unayoffikira kuwa muhimu zaidi?
3. Kwa nini kujisumbua na maeneo haya matatu wakati kuna kazi inayohitajika kufanyika (Yaani kupanda kanisa mpya)?

II. Kuongoza Timu Yako

- A. Endeleta **Uhusiano** wa Wajumbe Wako wa Timu **na Mungu**. Jinsi gani unaweza kulifanya hili vema?
- B. Endeleta **Uhusiano** wa wajumbe wa Timu yako **na Mmoa kwa Mwingine**’ – Hili linahitaji nini?
  - Kuwasaidia wajumbe wa timu kujua vishawishi vyao..
  - Kuwasaidia wajumbe wa timu kujua uwezo wao wa mahusiano na udhaifu.
  - Kuwasaidia wajumbe wa timu kuendeleza tabia bayana kwenye tofauti zao.
  - Kugundua maeneo yenye wasiwasi wa kimahusiano.
- C. Endeleta **Maono** ya wajumbe wa Timu yako’ **kwa Ajili ya Huduma**—Wasiliana mara kwa mara na kwa shauku
- D. Endeleta **Ujuzi wa Huduma** wa Wajumbe Wako— Kwa maombi andaa moyo wako na akili. Angalia nyakati za kufundishika na nafasi (Mit **25:11**)

Jadili yafuatayo katika makundi madogo:

1. Elezea ambacho wewe binafsi unaaminii kuwa jukumu la kiongozi na majukumu ya wajumbe katika kazi ya upandaji kanisa.
2. Katika hali ya undani, maeneo manne hapo juu ya maendeleo yanaweza kutokea kwa mfululizo au mengine yanahitaji kuja mapema?

III. Kuielewa Timu Yako Kama inawezekana, wape wanafunzi mchoro 5.2 ukurasa 85 wa Kozi ya Omega

Ainisha ni hali gani unafikiria timu yako imo: **Timu ambayo Haijakomaa (kiongozi kujijali), Timu changa (watu wanaojijali), Timu inayojifunza (kujali utaratibu, Timu inayokomaa (Kujali makusudi)?.**

Sasa, tathimini timu yako kwa misingi ya uwezo wake katika kila moja ya maeneo yafuatayo ya **kiutendaji: uongozi, kusudi la pamoja, mahusiano, majukumu yaliyowekwa maalumu, utaratimbu unaonyumbulika, mawasiliano, na mapana ya maisha kiroho.**

1. Nini kinaweza kutokea kwenye timu inayokomaa kwenye baadhi ya maeneo na kubakia kutokomaa kwenye maeneo mengine?
2. Nini kinaweza kutokea kwenye timu inayokomaa kwenye baadhi ya maeneo na kubakia kutokomaa kwenye maeneo mengine?

Utekelezaji wa Azimio

- Kwa kutumia mchoro katika jedwali 5.2, “Hatua nne za maendeleo ya timu.” Onyesha ni katika hatua ipi timu yako kwa sasa ilipo kwenye maeneo yaliyoorodheshwa. Katika kipande cha karatasi kinachojitegemea, tengeneza orodha ya kila eneo (uongozi, kusudi, mahusiano, n.k.) na andika wapi timu yako ilipo kwenye (hatua 1, 2, 3, au 4).

- Angalia kwenye mchoro kuona nini zitakuwa baadhi ya tabia za timu ambazo zimeendelezwa zaidi katika kila moja ya maeneo haya. Kwa kila eneo lililoorodheshwa kwenye karatasi yako, andika angalau matatu yanayoonekana, vitu vinayopimika ambavyo unawenza kufanya ili kuisaidia timu yako kuendelea na kukomaa katika eneo hili.
- Anza kuweka mawazo yako, na baada ya miezi miwili, utazame upya mchoro huu na rudia zoezi hili. Ni katika maeneo gani timu yako imekua? Ni katika maeneo gani imeendele kuwa karibu sawa? Ni njia gani zingine unawenza kujaribu kusaidia timu yako kuendelea kukua na kuendelea kukomaa katika maeneo haya ya “kutojongea”? Fanya marudio ya mawazo yako na ufahamu pamoja na mshauri wako.

Vikundi Kiini—Azimio la Mafunzo 7

Nguvu ya Majadiliano ya Kikundi Kiini

Ingawa kusudi la somo hili ni kumwandaan kiongozi wa kikundi kiini kuongoza mda mzuri wa majadiliano, majadiliano yenye siyo lengo la mwisho kwenye kikundi kiini. Mda wa majadiliano yenye maana kati ya wajumbe wa kikundi yanatia moyo ushirikiano, yanaimarisha mahusiano, na kutoa njia ya kujifunza na kutumia ukweli wa kibiblia. Kwa kujifunza jinsi ya kuongoza majadiliano vizuri na kuepuka mataizo ya mawasiliano, kiongozi wa kikundi kiini atawenza kujenga uaminifu na kujitoa kati ya wajumbe wa kikundi na kukivutia kikundi kutimiza makusudi yake.

I. Kuongoza Majadiliano katika Kikundi Kiini

Kutoka katika Uzoefu wako ni nini baadhi ya vitu ambavyo kiongozi wa kundi dogo anatakiwa kufanya? Majibu yanaweza kuwa pamoja na:

A. Kusikiliza	E. Kuzidisha	H. Kuthibitisha (tambua na shukuru mchango wa kila mtu)
B. Kuuliza	F. Kuongoza Upya	
C. Kuchanganua	G. Kufupisha	
D. Kuhakikisha		

II. Endeleva Maswali mazuri (Tazama 7A chini)

- Maswali ya Ushirika
- Maswali ya Biblia ya Kujadiliana

III. Matatizo ya Majadiliano

- Aina ya Matatizo ya Majadiliano

Katika makundi madogo, jadili asili ya matatizo haya manane hapo chini na kila namna ya kuchukulia kila moja (Dakika 20)

1. Mmoja anazungumza sana/Mmoja hazungumzi kabisa
2. Muongeaji amekuwa kwa ujumla zaidi au Asiyeelewaka vizuri
3. Majadiliano yamekwenda nje ya jambo linalozungumziwa
4. Kuna swalii ambalo kiongozi na kikundi hawakuweza kulijibu
5. Wajumbe wawili au mmoja wanaingia kwenye mabishano
6. Mtu fulani wakati wote anacheckesha
7. Mtu fulani pengine hazingatii, au anashughulika na kitu kingine tu
8. Wajumbe wawili kila mara wanakuwa na mazungumzo ya “siri” kati yao

B. Zoezi: Kuchukulia Matatizo ya Majadiliano

Wagawanye wafunzwa kwenye makundi mawili, kikundi A na kikundi B. Kikundi A kinachagua mtaa mmoja kutoka kwenye kikundi chao “kuongoza” kikundi B. Wakati wanachagua, kikundi B kisiri kinachukua wasiozidi watu 3-4 kuigiza moja ya jukumu lililoorodheshwa hapo chini. Kwa mda wa karibu dakika tano, kikundi B kinatakiwa kujadili jambo litakalozungumziwa “Jukumu la Kanisa katika Kukuza Jamii” (au jambo lolote wanilotaka). Kikundi A kinachunguza.

“Tatizo” watu katika kikundi B wanatakiwa waigize majukumu yao kiulinganifu, na kiongozi kutoka kikundi A anatakiwa ajaribu kutatta matatizo yanapotokea. Kumbuka, watu wa “kawaida” wanatakiwa pia wachangie kwenye mazungumzo, na siyo tu “matatizo” ya watu! Mwishoni mwa dakika tano, kikundi A kinaweza kubuni mtu gani amecheza nafasi zipo. Makundi yote yanatakiwa yatathimini jinsi kiongozi alivyojari kuchukulia matatizo yaliyotokea.

Kikundi B sasa kinachagua mtu wa kuongoza kikundi A, wakati kikundi A kisiri kinachagua watu 3-4 kuigiza tatizo la nafasi, n.k. Shughuli zinaendelea kadiri mda unavyoruhusu.

Nafasi ya Tatizo:

- Mtu mwenye aibu asiyeongea
  - “Mweny matani” ambaye mara zote anakuwa kichekesho
  - Msemaji anayeongea mda wote
  - Mtu mwenye shughuli ambaye amezingwa na kufanya kitu kingine tofauti
  - Marafiki wawili wanaoendesa mazungumzo yao ya faragha
  - Marafiki wawili wanaofikia katika mabishano yaliyochemka
  - Mtu ambaye kila Mara anapenda kuzungumzia kitu kingine tofauti
  - Mtu ambaye mara zote haeleweki sana na hayuko wazi
  - Mtu anayetoa mahubiri badara ya jibu fupi kwenye swali jepesi
-
- Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi
  - Ni ujuzi gani wa mawasiliano unaofikiria kuwa muhimu zaidi kwa kiongozi wa kikundi kiini? Kwa nini?
  - Ni aina gani za maswali ya majadiliano yangefaa kwa kikundi kipy, au kwa mtu mpya aliyejua kwenye kikundi kilichopo? Ni aina gani ya maswali yanaweza yasifae katika hali hizi?
  - Wakati wa zoezi la “kushughulikia matatizo”, ni kwa njia zipo “kiongozi” ameshughulika na matatizo vizuri? Ni kwa njia zipo “kiongozi” ametatta matatizo vibaya zaidi?

AZIMIO LA UTEKELEZAJI

- Tumia mda fulani ukiandaa maswali ya mfano ya kutumia kwenye kikundi kiini kipy. Ni nini ungefanya kusaidia wajumbe wapya kuweza kujuana?
- Inayofata, Andaa baadhi ya maswali ambayo ungetumia kusaidia kikundi kukua kwa undani kwenye mahusiano yao. Ni jambo gani la kuzungumzia au maeneo ya maisha unayoweza kuzungumzia?
- Mwishoni, andaa maswali ambayo yanaweza kutia moyo kikundi kufikia nje kwa watu walio kwenye mzunguko wao wa mahusiano ya Oikos. Nini ungeweza kuuliza ambacho kingeweza kuwatia moyo kujenga mahusiano na kushirikisha Kristo?

7A –Vikundi Kiini: Mfano wa maswali ya Majadiliano

Maswali yaliandaliwa kwa ajili ya kutumia wakati wa mda wa mkutano wa ushirika wa kikundi kiini. Kama huwezi kutoa nakala ya maswali haya kwa wajumbe wa darasa, toa nakala moja kupitishwa na kunakiliwa.

MAHUSIANO AINA NNE:

1. UHUSIANO KWA MUNGU

1. Ni lini mara ya kwanza ulipokuwa macho kwamba Mungu anakupenda?
2. Ni mvuto gani ulio nao wenye nguvu kwa Mungu?
3. Ni nini unafikiri ni kitu kimoja Mungu anajaribu kukuambia?
4. Ni kitu gani kimoja ungetaka zaidi Mungu kukusikia ukisema kwake?
5. Ni swal gani peke yake ungetaka zaidi Mungu kulijibu kwa ajili yako?
6. Elezea mtu unayemjua kwamba anamjua Mungu kiundani wa mahusiano.

11. UHUSIANO WA MWENYEWE

1. Chora shungi au mkono wa koti kama unavyokuelezea vizuri, na uelezee kwenye kikundi
2. Nini ambacho ungefanya kama ungejua kuwa usingeshindwa
3. Ni nini unapenda kufanya zaidi miaka mitano ijayo kama kusingekuwa vizuizi?
4. Ni mtu yupi anafurahisha zaidi ambaye umewahi kukutana naye? Ni nini ulipenda juu yake?
5. Ni nini ulichokamilisha kinachotoshereza zaidi? Katika maisha yako ya mwanzoni? Katika miaka ya hivi karibuni?
6. Shirikisha mawazo yako makuu matatu
7. Ni nini ukumbusho wako wa kufurahisha zaidi (katika hatua tofauti tofauti)?
8. Elezea tukio lenye maana zaidi katika maisha yako
9. Elezea tabia za “mtu mashuhuri” kwenye kikundi.
10. Nani, mbali na wazazi wako, amekuwa wa kuigwa katika maisha yako?
11. Ni kipawa gani kingeweza kukubariki zaidi?
12. Ni nani unataka idhini yake zaidi?
13. Ni katika uwepo wa nani unafarijika zaidi? Kwa nini?
14. Kama ungekuwa na ulichotaka hasa katika maisha, Nini ungekuwa nacho?
15. Kwa kifupi orodhesha shabaha-ndefu na fupi ya malengo yako.
16. Elezea kichochezi zaidi, mtu mbunifufupi uliyewahi kukutana naye.
17. Ni nini watu watasema juu yako baada ya kuwa umekufa?
18. Orodhesha baadhi ya ubunifufupi, njia zinazosaidia kuianza siku na kuimaliza.
19. Ni katika nini unatumainia zaidi?
20. Ni nani amebadili maisha yako zaidi?
21. Ni vitabu gani bora zaidi umewahi kusoma (tofauti na Biblia)?
22. Jinsi gani unapenda kutumia mda wako wa ziada?
23. Ni nini kinakufanya zaidi kujisikia kupendezwa?
24. Ni nini kinakufanya kuwa na mashaka zaidi, kuwa na wasiwasi, au kuogopa?

111. MAHUSIANO NA WENGINE

1. Elezea mtu anayemaanisha zaidi kwako, na sema kwa nini.
2. Ni mtu gani wa kwanza aliyekuelewa zaidi?
3. Ni mtu wa aina gani unajikuta mwenywewe ukimwamini zaidi?
4. Ni nini kinamfanya mtu kuwa msikilizaji mzuri?
5. Uko aina ya mtu ambaye wengine wanaweka matumaini yao kwake? Kwa nini?
6. Unajisikiaje kundi hili limekusikiliza (kiushirikiano na kipekee)?
7. Nini kinafanya ndoa nzuri?

IV. UHUSIANO KWA ULIMWENGU

1. Ni nini ungetaka zaidi kujulikana na ulimwengu unaokuzunguka?
2. Ni nini kinahitajika zaidi kwenye jamii yetu?
3. Elezea unavyojisikia juu ya kutokuwa na usawa kwenye jamii yetu. Ni nini kinakufanya kusikitika zaidi?
4. Ni kitu gani muhimu unachowenza kufanya juu ya huko kutokuwa na usawa?
5. Ni nini hitaji dhahiri zaidi kwenye jamii?
6. Nini utafanya kubadili kanisa lako, jumuia yako, au kazi yako kwa ajili ya uzuri?

Vikundi Kiini—Azimio la Mafunzo 8

Kuwatunza Watu kwenye Kikundi Kiini

I. Kujenga Mahusiano

- A. **Kupendana (1 Yohana 4:19,21)** – Jinsi gani Mungu anaonyesha upendo kwetu na jinsi gani tunaweza kuonyesha upendo kwa wengine?

B. **Kucombeana (Yakobo 5:16)** – Una orodha ya watu unaowaombea mara moja moja?

C. **Tumia mda pamoja (Ebr 10:25)** Kwa nini kutumia mda pamoja ni muhimu hivyo?

II. Tambua mahitaji ya Watu

Mfano: Natalie amekuwa akihudhuria kikundi kiini chake kwa miezi. Anawapenda watu kwenye kikundi, ingawa hakujuwa mmoja wao vizuri sana, alifurahia kwenda kwenye mikutano mara moja kwa wiki. Mme wa Natalie, ambaye hakuja kwenye kikundi, hivi karibuni amepoteza kazi yake. Pesa zao zilikuwa zinakwisha, na Natalie alikuwa amehofu sana juu ya nini watafanya kama familia. Alitaka kusema kitu kwenye kikundi, lakini alikuwa anajisikia vibaya na hakutaka kuwasumbua kwa matatizo yake. Mara baada ya hilo, aliacha kuwa anakuja kwenye mikutano ya kikundi, na wajumbe wakati mwininge walishangaa kwa mshangao, “Chochote ambacho kimemtokea?”

Tumia maswali yafuatayo katika majadiliano ya swala la natalie.

Nini kibaya katika hali hii? Jib: Tatizo halisi ni kukosekana kwa uhusiano mwema katika kundi lake.

Je Natalie alihisi upendo wa kikundi kiini chake? Nini inaweza kuwa baadhi ya sababu kwa hili?

Unafikiri kwamba kuna yeyote katika kikundi aliyemtembelea Natalie? Kwa nini unafikiri hivyo?

Kiongozi wa kikundi kiini amtembelee Natalie sasa au amechelewa sana?

Jinsi gani hali hii inaweza kuepukwa kwa watu wenye woga?

II. Kama kiongozi wa kundi, jinsi gani unaweza kuwa macho kwa baadhi ya vimuli ambavyo vinaashiria matatizo au hitaji?

Jinsi gani unaweza “kuangalia” matatizo ya watu na mahitaji?

III. Tunza mahitaji katika Kikundi Kiini Chako

A. Itikia kwenye Mahitaji -- Kujilinganisha (**1 Cor 12:26**), maombi ya kundi (**Yakobo 1:5**), Biblia (**2 Tim 3:16-17**), kutunza (**Rom 12:13**), swala la dhambi (**Gal. 6:1**). Nini tunachotakiwa kufanya kuitikia kwenye mahitaji?

B. Zoezi: **Soma kila swala kwenye darasa na jadili swalii.**

Ifuatayo ni mionekano ya matukio kadhaa ya baadhi ya hali unazoweza kukutana nazo kwenye kikundi kiini chako. Darasani, jadili kila hali na shauri njia ambazo kikundi kiini kinaweza kusaidia. Kunaweza kukawa hakuna jibu “sahihii” au “si sahihii” kwenye hali hizi. Wazo kuu ni kwamba upendo unajionyesha wenyewe katika matendo – watu tofauti wanaweza wanarudishia tofauti

- Eunice: Unapokea simu kutoka kwa Eunice asubuhi baada ya mkutano wako wa hivi karibuni. Anakwambia kwamba hatahudhuria mkutano tena, lakini haeleweki sana sababu ni kwa nini. Unapolifikiria, unakumbuka kwamba Katarina alizungumza kidogo wakati wa ushirika au wakati wa majadiliano, na kuondoka bila kuongea na mtu yeyote baada ya mkutano kumalizika. Utafanya nini?
- Katya: Wakati wa moja ya mikutano, wajumbe wa kikundi wamekuwa wakishirikisha maombezi binafsi. Inapokuwa zamu ya Katya, anaangalia kwenye sakafu na kusema polepole kila kitu ni sawa, asante. Wakati wa mda wa kuomba, huna uhakika, lakini unahisi kuwa analia. Utafanya nini?
- Andrew na Maria: Andrew na Maria: Watu waliooana, Andrew na Maria, wamekuwa wakija kwenye kikundi chako karibu mwaka mzima. Wakati wa mda huo, mahudhurio yao yamekuwa ya hapa na pale, iwezakanavyo. Hivi karibuni, wakati wa mda wa mkutano, ni wazi kwa kikundi kwamba kuna hali dhahiri ya kuhangaika kati yao. Unahisi pengine wana tatizo kwenye ndoa yao, lakini hujisikii kwamba unawafahamu vizuri vya kutosha kuweza kuwaliza juu yake. Utafanya nini?
- Michael: Hivi karibuni, mmoja wa wajumbe wa kikundi alimkaribisha mmoja wa wafanya kazi wenzake anayetitia Michael kwenye kikundi. Wakati wa mda wa majadiliano, anauliza maswali mengi na kutaka kujifunza zaidi juu ya Yesu. Kwa jinsi hiyo, Michaeli ana hadhi ya kutolutia, na wakati wote anawachokonoa watu (ionekanavyo bila kulifahamu hilo). Uwepo wake umefarakanisha kile ambacho kilikuwa kikifurahiwa sana mda wa mkutano. Kwa mda wa wiki kadhaa sasa, hajahudhuria mkutano, na kuwa mkweli, wengi wa wajumbe wamepata nafuu kwamba hayuko hapo tena. Utafanya nini?

Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi

- **(1The 2:8)** Kwa nini “kushirikisha maisha yetu” ilikuwa sehemu muhimu ya huduma ya Paulo?
- Kikundi kiini kinatakiwa kiwe chepesi kusaidia katika mahitaji kifedha? Kwa nini na Kwa nini siyo?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

- Andika njia mbili au tatu ambazo kikundi kiini chako kinaweza kukua kwenye upendo wao wa mmoja kwa mwengine. Andika shughuli kadhaa ambazo kikundi kiini chako kinaweza kufanya kuombeana zaidi.
- Andika mawazo mawili ya njia ambazo kikundi kiini chako kinaweza kutumia mda pamoja nje ya mkutano wa kawaida. Panga kufanya hili wakati mwengine wakati wa miezi mitatu ijayo.
- Watie moyo wajumbe wa kikundi kiini chako kushirikisha mahitaji, masikitiko na matatizo na kikundi, na angalia njia ambazo kikundi kinaweza kusaidia.

Vikundi Kiini—Azimio la Mafunzo 9

Kuwafunza Viongozi wapya wa Kikundi Kiini

I. Chagua Kiongozi Mwanafunzi

- A. **Umuhimu wa Viongozi wanafunzi**—Muhimu kwenye Kuzaliana—Wataongoza vikundi kiini vipyta.
- B. **Utaratibu wa Kuchagua Kiongozi Mwanafunzi—(2 Tim 2:2)**
Welekevu unaohitajika: tabia, uzoefu, na ujuzi. Tabia ndiyo inayohitajika tu mtu kuanza.
Dalili za tabia (1 Tim 3:2-12)
Kikundi kiini kinatakiwa kutumia mda wa kutosha katika maombi kabla ya kuchagua.
Chagua mapema vya kutosha kuwa na mda wa kufundisha na uzoefu lakini usiharakishe uchaguzi.

Zoezi:

(1 Tim 3:1) Uongozi utachaguliwa kwa mtu “anayeandaa moyo wake” juu yake na “yuko tayari” na “anayetamani kuhudumu”. Ukomavu kiroho ni hitaji la kwanza kwa uongozi, lakini kiongozi mwanafunzi lazima pia kiukweli awe anataka kumtumikia Bwana.

Darasani, jadili hali zifuatazo:

1. *Mtiririko wa Matukio*: Michael hivi karibuni ameanza kikundi kiini kwenye ujirani wake. Lengo lake ni kuanzisha vikundi kiini vya kutosha vinavyozaliana ili kwamba makanisa kadhaa mapya yawewe kupandwa katika mji wake. Amewaalika marafiki kadhaa na wanafamilia, na kundi limekutana kwa miezi kadhaa tayari. Kila mmoja katika kikundi ni muumini mpya, na hakuna anyeonekana kukomaa vya kutosha kuwa kiongozi mwanafunzi. Michael ameliombea hilo, lakini hana uhakika afanye nini. Anaweza kuchagua muumini mpya kuwa kiongozi wake mwanafunzi? Ungeshauri nini?

2. *Mtiririko wa matukio*: Petro ameanza kikundi kiini kwa msaada wa waumini wengine wawili. Watu wengine hawa wamekuwa wakristo wa miaka kadhaa, lakini hakuna mmoja kati yao aliye na uzoefu wa huduma. Petro anafikiri angesubiri kwa mda mrefu kabla ya kuchagua mmoja wao kuwa kiongozi wake mwanafunzi, ili kwamba wawe na nafasi ya kutosha kumwangalia anapoongoza kikundi kiini. Unafikiria nini juu ya namna hii? Nini ungeshauri?

3. *Mtiririko wa Matukio*: Eugene ameanzisha kikundi kiini kwenye jumuia na watu wengi wasio wafanaya kazi. Kundi linajaribu kuwasaidia watu kwenye jumuia kutafuata kazi, vile vile na kuwatambulisha kwenye Biblia. Eugene aliwaaliza wachache waliokuja kuwakaribisha marafiki wengine waliokuwa nje ya kazi. Mwitikio ulikuwa wa kushangaza, na kikundi kilikua kufikia watu 15 kwa mwezi mmoja. Eugene anajua kwamba kundi linatakiwa lionezeke linapokuwa limefikia watu 15, lakini hili ni wazi haliwezi kutokea kwa kuwa hakuna mmoja wa wajumbe ambaye anaamini. Ana wasiwasi kwamba kundi litaendelea kukua,

na hajui la kufanya. Ni ushauri gani unaweza kumpa? Unafikiria nini juu ya mkakati wake? Kuna kitu kingine ungekuwa umefanya tofauti?

II. Mwandaе Mwanafunzi Wako kwa Uongozi

Muhusishe Mwanafunzi wako katika Kila Sura ya Huduma Pamoja Nawe

Mtathimini Mwanafunzi Wako

Muombee na Ombo na Mwanafunzi Wako

Jadili maswali yafuatayo katika makundi madogo (Dakika 15).

Nini unachowenza kufanya kumwandaa mwanafunzi wako kwa huduma yake?

Jinsi gani unaweza kupata taarifa zinazohitajika kumtathimini mwanafunzi?

Nini unatakiwa uhusishe katika maombi yako kwa mwanafunzi wako?

III. Mtoe Mwanafunzi Wako kwenye Huduma

A. Mpatie Maono Mwanafunzi Wako

B. Teua Huduma kwa Mwanafunzi Wako

C. Mwachilie Mwanafunzi Wako Kuanzisha Kikundi Kiini Kipyä

D. Anza Utaratibu wa Mwanafunzi Tena

Jadili maswali yafuatayo katika makundi madogo (Dakika 15).

Ni baadhi ya vitu gani unavyowenza kuhusisha kwenye maono unayowasilisha kwa mwanafunzi?

Jinsi gani unafanya uamuzi kugawa majukumu fulani kwa mwanafunzi?

Kwa nini wakati mwagine ni vigumu kwa kiongozi wa kikundi kiini kugawa?

Ni baadhi ya vitu gani unatakiwa kujadili pamoja na mwanafunzi wakati unapokuwa mda wa kumwachilia kuanzisha kikundi kiini kipyä?

Utekezaji wa Azimio

Kama bado hujachagua mwanafunzi kutoka kundini mwako mwa kikundi kiini, liombee na kisha lifanye.

Kama hakuna anayeonekana kuwa na sifa chagua mtu fulani wa kufuasa na kumwendeleza kwenye uongozi.

Muhusishe mwanafunzi wako kwenye huduma pamoja nawe, na kwa juhudhi teua huduma zaidi na zaidi kwake.

Kutoka mda mpaka mda, mtathimini mwanafunzi wako, na muulize mwanafunzi wako kukutathimini kulingana na huduma yako na kikundi. Muombee kiongozi wako mwanafunzi.

Uinjilisti—Azimio la Mafunzo 8

Uinjilisti wa Kimahusiano: “Hakuna Mtu Aliye na Upendo Mkuu. . .”

I. Fanya Urafiki na Wasio Wakristo

- A. Mifano Mitatu: Somo Moja –(Luka 15)
- B. Ni Masomo Gani Tunaweza Kujifunza Kutoka katika Mifano
- Nani Yesu alimzungumzia kwenye mfano huu kulingana na mstari 1 na 2?
- Nini kinasababisha kufurahia huku mbinguni kulingana na mstari wa 9 na 10?
- Nini ni muhimu zaidi kwa Mungu—kundi la watu tisini la waumini wanaomwabudu yeye kwa uaminifu—au toba ya mtu mmoja mwenye dhambi (v. 9,10)?
- Je malalamiko ya kaka mkubwa yalihakikishwa (Ms 29-30)? yalioana na moyo wa Baba?
- Nini kilimfikirisha Yesu zaidi: hakikisho la kidini au wokovu wa waliopotea?
- Unaweza kujichukulia mwenyewe kwenye mfano wa mwana mpotevu? Tabia ipi unayofanana nayo zaidi? Tabia gani unataka kuwa?
- Ni nini tabia ya kunena katika makanisa yetu kwenye kuwafikia waliopotea? Makanisa yetu yanafanana na Baba au na kaka mkubwa zaidi? Uko tayari kuchukua msimamo tofauti, kama ni muhimu kufanya urafiki na kuwafikia waliopotea.
- Ni aina gani ya juhudhi zitakuwa za lazima kuwafikia watu unapoishi.

Jinsi gani naweza kuanzisha mawasiliano na wasio Wakristo nilio karibu nao katika jumuia?

Jinsi gani naweza kuanzisha mahusiano na Wasio Wakristo katika jumuia yangu?

Katika makundi madogo, jibu maswali yafuatayo: (Dakika 15)

Jinsi gani tunaoanisha Luka 15 na mistari ifuatayo 2 Kor. 6:14; 1 Yn 2:15; 1 Kor. 15:33?

Ni nini mistari hii inatuambia kuhusu "Kumfata Kristo Kiurafiki": **Rum 5:6-8; Yn 15:13; Marko 10:45?**

II. Kuhesabu gharama

- A. Ni nini gharama ya Kufanya Urafiki na Wasio wakristo?
- B. Ni nini faida za Kufanya Urafiki na Wasio Wakristo?

IV. Uzoefu wa Maisha Kuhusiana na Uinjilihi wa Kirafiki

Tumia mda unaobaki wa somo mkishirikishana vielelezo na mifano ya binafsi juu ya umuhimu wa mahusiano katika uinjilihi kutoka katika maisha yako mwenyewe.

Utekelezaji wa Azimio

omba kwa ajili ya muguso wa asili kwa wasio-wakristo. Ni kwa njia zippi unaweza kuanza uhusiano na wasio-wakristo katika jumuia yako? Omba kwa ajili ya ujasiri kutembea katika milango anayofungua. Omba kwa ajili ya ufahamu wa kuwaona.

Nitahesabu gharama na kuonyesha imani kufanya urafiki na watano wasio-wakristo kwenye jumuia yangu mwezi huu hatimaye kuwaleta kwa Kristo?

Ishike siku! Kuwa rafiki na wapate hao marafiki kwa Kristo! Washirikishe katika mafunzo yako ya Biblia, ushirika na huduma ya kufikia nje. Wafanye kuwa sehemu ya timu!

Kufuasa—Azimio la mafunzo 1

Utangulizi Katika Kufuasa

Somo la kufuasa kwenye mwongozo waTatu na Nne linaendana pamoja. Imeshauriwa kwamba mkufunzi mmoja aongoze njia yote ya somo la kufuasa. Kama anahitajika mkufunzi zaidi ya mmoja, wakufunzi lazima wawe na ulinganifu wa karibu. Karibia na kuanza mzunguko wa kufundisha wakufunzi wanatakiwa wasome mwendo wote (masomo yote sita, pamoja na utekelezaji wa azimio) kupata uelevu wa njia ya kipekee kwenye yaliyomo.

I. Msingi wa Kibiblia wa Ufuasishaji (Mat 28:18-20) Agizo ni nini? Jib: Ubatizo unaoendelea.

Mafundisho. Nini ni ahadi?

II. Tafsiri ya Mwanafunzi na Kufuasa

Nani ni mwanafunzi? Jib: Mwanafunzi anaweza kutafsiriwa kama mmoja ambaye ameweka imani yake katika Kristo na, kupitia ubatizo, amejitambulisha mwenyewe kama mfuasi wa Kristo na mjambe wa kanisa la Kristo.

Nini maana ya kufuasa? Jib: Kufuasa kunaweza kutafsiriwa kama utaratibu ambapo kanisa, kutegemeana na mamlaka na uwepo wa Kristo, linachukua hatua...

- Kuwaongoza watu kwenye imani na kujitao kwa Kristo,
- kuwashirikisha kwa Kristo na jumuia yake ya agano, kanisa, kupitia ubatizo
- kuwaongoza kwenye maisha ya utii kwenye mapenzi yote ya Kristo

III. Wito wa Mungu Kufanya Wanafunzi

- A. **Kuwandaa Bibi Arusi wa Kristo—(Efe 1:23; 5:25-27)** Jinsi gani kanisa ni sehemu ya mpango wa milele?
- B. **Kumfanya Bibi Arusi Kufaa kwa Bwana Arusi**—Ni vitu gani tunaweza kufanya kwa sasa?
- Tunawaandaa watu kukua katika umoja na Mungu na mmoja kwa mwininge? Tunawaongoza kuishi maisha yanayodhahirisha upendo huo wa kimungu ambaa unaonyesha muungano huu?
- Tunawaandaa watu kukua kwa undani katika imani zao na matumaini katika Kristo?

- Tunawaanda wanafunzi wetu kuhudumu kwa ufanisi kwa wengine, kuwajenga wengine kwa Kristo?
- Tunawaanda watu kuwa mabalozi wa Yesu, kuwaita wengine kuwa sehemu ya jumuia takatifu ya Mungu na kwa hivyo kupanua Bibi arusi wa Kristo?

IV. Jinsi gani Kufuasa Kunachangia Kwenye Upandaji Kanisa?

V. Kuanza na Mwisho Akilini

Ni nini lengo lako la kufuasa? Ni nini hali ya watu wako? Jinsi gani unaweza kuwasaidia watu wako kukua kutoka walipo kwa sasa kuelekea kwenye lengo lako la kufuasa?

- Nini kisicho sawa kwa uinjilisti usio na ufuasishaji?
- Nini tofauti ambayo huduma ya kufuasa kwa ufanisi inafanya kwenye kanisa jipya?...katika kuanzisha harakati za upandaji kanisa?
- Inawezekana kupanda kanisa bila msisitizo mzuri wa kufuasa? Kwa nini na kwa nini siyo?
- Ni katika mandhali gani tofauti/ taratibu kanisa linaweza kufanya kazi kuelekea kufuasa?

Utekelezaji wa Azimio

Elezea nini aina za malengo ya kufanya wafuasi kanisa lako kwa sasa liliyonayo.

Orodhesha malengo ya kufanya wanafunzi unayodhani unatakiwa kuwa nayo.

Kufuasa—Azimio la Mafunzo 2

Jukumu Lako Katika Ufuasishaji: Funguo kwa Ufuasishaji Wenye Mafanikio

I. Kukua Kiroho

- Endeleza Utambuzi wa Kiroho**
- Jifunze Nini Kinazalisha Ukomavu wa Kiroho**
- Endeleza Mguso wa Kiroho**

Jadili maswali yafuatayo katika makundi madogo: (dakika 15)

1. Inamaanisha nini kwa utambuzi wa kiroho?
2. Ni nini cha muhimu kwa mpanda kanisa kuwa na utambuzi wa kiroho?
3. Jinsi gani tunapata utambuzi wa kiroho?
4. Jinsi gani utambuzi kiroho unagusa tabia zetu au haja?
5. Ni nini kinahitajika kwetu kujua jinsi ya kusaidia wengine kukua kiroho?
6. Nini tunatakiwa tufanye ili kuweza kugusa wengine?

II. Kuonyesha Upendo Unaofanana na wa Kristo kwa Wanafunzi

Ina Maana Gani Kuwapenda Wanafunzi Wako? (Ebr 1:24-25, Flp 4:1, 1 The 2:17-18)

Jinsi Gani Upendo Huu Unavyodhihirika Wenyewe Katika Maisha Yako? (1 Kor 13:4-7)

Nini Baadhi ya Ushauri wa Vitendo wa Kuonyesha Upendo kwa Wanafunzi? (Rum 12:10-21, Flp 2:1-8)

Jadili maswali yafuatayo katika makundi madogo: (Dakika 15)

1. Jinsi gani upendo unaonyeshwa kwa muumini mwengine?
2. Ni nini uhusiano wa kuwa wamoja au “mmoja kuwa ndani ya moyo wa mmoja?”
3. Kwa kutumia **1 Kor 13**, jadili jinsi upendo kwa wengine unavyoonyeshwa?

III. Kazania Juu ya Mahitaji Halisi ya Kiroho ya Watu, na siyo Vipindi

- Fanya Mambo Kuwa Rahisi**
- Wawezeshe Kutunza Sawa Sawa Vipao Mbele Vyao**
- Uwe Mvumilivu**

IV. Nipo kwa Ajili ya Kuzaliana na Kuzidisha—Ni msaada aina gani wanahitaji ili kuweza kuzaliana na kuzidisha?

V. Mara kwa Mara Tathimini Huduma Yako Kuwa Tayari Kufanya Mabadiliko Yanayohitajika

VI. Jifunze, Jifunze, Jifunze!

Tathimini njia yako kwenye huduma na jadili tathimini na kundi. Tumia maswali yafuatayo:

1. Ninatunza mkazo kwenye upendo, imani na uwazi katika maisha yangu mwenyewe?
2. Ninawasaidia wengine kutunza mkazo huu?
3. Ninaanzisha vipao mbele na kuvitunza?
4. Ni mvumilivu kwa wengine walio komaa kidogo katika imani?
5. Ninatoa msaada kwa wengine?
6. Niko tayari kutathimini huduma yangu na kufanya mabadiliko yanayohitajika?
7. Nina rasilimali katika kufanya wanafunzi kushirikisha wengine? Taja baadhi unayoweza kushauri kwa wengine kwenye kundi.

Utekelezaji wa Azimio

Soma 1Wakorintho 13:1-7 na tafakari juu ya tabia za Upendo wa Kikristo katika Ziada 2A. Chagua hali maalumu tatu mpaka tano ambazo unahitaji kutumia tabia za upendo. Katika kitabu cha kumbukumbu zako andika jinsi ulivyotumia tabia hizi na matokeo yake.

Unganisha orodha ya nyenzo zilizopo katika lugha yako au lugha inayolengwa ya watu unaotafuta kuwafikia katika kupanda kwako kanisa.

Kufuasa—Azimio la Mafunzo 3

Jua Lengo Lako, Jua Watu Wako

I. Elewa Lengo Lako la Kufuasa

Upambanuzi wa Kukomaa Kiroho—Imani, Tumaini na Upendo

Upambanuzi wa Mafanikio Katika Huduma

Katika mwanga wa hatima ya kusudi la Mungu, ina maana gani kuwa mkomavu kiroho?

Ina maana gani kuwa mfanisi katika huduma?

Kutoka katika mistari ifuatayo, jadili nini ufunguo kwenye utii kwa Kristo: **Mat. 22:36-40; Yohana 14:21;**

Rum. 13:8-10; Gal. 5:6

Kutoka Efe. 4:15-16 na **Mat. 20:28**, nini ufunguo kwenye huduma yenyeye ufanisi.

II. Elewa Hali ya Kiroho Iliyopo ya Watu Wako

Kazania juu ya Maswala ya Moyo, na Siyo Tabia ya Nje

Tathimini Ukomavu Katika Upendo, Imani na Tumaini

Tathimini Ufanisi Katika Huduma ya Wengine

Chagua mmoja wa wanafunzi wako wa kutathimini ukomavu kwa misingi ya upendo, imani na tumaini.

Mtathimini mwanafunzi huyo kwa kutumia maswali hapo chini. Baada ya kuwa umemaliza tathimini, jiunde katika makundi na jadili tathimini. Kama hujaanza kufanya kazi yeoyote, tumia tathimini hii kwako mwenyewe. Usimulinganishe mtu huyo ni nani kwa wengine kwenye kundi. Katika majadiliano ya kundi, fikiria maswali haya: (Dakika 20)

○ Jinsi ya Kutathimini Ukomavu katika Upendo

a) Upendo kwa Mungu

Wanamtamani Mungu kuliko vitu vingine vyote au mahusiano? Ni namba moja ya kipaombele katika maisha yao? Kama siyo, nini kimechukua nafasi yake katika miyo yao? Nini wanamatamani kuliko yeeye?

Wanamfurahia Mungu kuliko vyote? Wanamfurahia kuliko vingene? Kama siyo, nini wanachofuarahia zaidi yake? Nini kimechukua nafasi yake katika miyo yao?

Wana moyo mmoja, roho na akili na Mungu? Kama siyo, nini kimechukua nafasi yake katika miyo yao? Kwa nani au nini miyo yao na akili imeelekea? Na nani au nini wanachojilinganisha? Nani uthamani wao unamuonyesha? Uaminifu wao umegawanyika?

Jinsi gani wanatembea katika upendo huu kwa kuendelea? Wakati gani wanaanguka, jinsi gani wanafanya haraka kutubu na kuanza kutembea na Mungu tena?

Wanadhirisha upendo wowote (usiofaa) kwenye ulimwengu huu? Lazima tufahamu uzito wa swala hili. Kwa hakika ni swala la kiibada ya miungu. Upendo kwa ulimwengu na upendo kwa Mungu havipatani

b) Upendo kwa Wengine

Wanatamani kuwa na ushirika wa kweli na waumini wengine na kutumia mda pamoja nao?
 Wanawafurahia waumini wengine? Wanafurahishwa na waumini wengine?
 Wana moyo mmoja na akili na kaka na dada zao katika Kristo? Wanaonyesha kwa njia za vitendo umoja wao na upendo?
 Wanapenda familia zao? Wanahudumia familia zao kila mara kwa upendo, wakiimarisha umoja wao kama familia na kujenga kila mjumbe kwa Kristo?
 Wana moyo kwa waliopotea? Wanaonyesha kila mara upendo kwa waliopotea?

2. Jinsi ya Kutathimini Ukomavu katika Imani

- Wanaelewa imani ni nini?
- Wanaelewa neema ya Mungu?
- Imani yao imejengwa imara kwenye maandiko? Wanaelewa vya kutosha ukweli wakati wa kibiblia
- Wana mvuto wa ndani kwamba Mungu anawapenda kuhusu ukweli huu?
- Wana mvuto wa ndani kwamba Mungu anawapenda na amewakubali kikamilifu katika Kristo?
- Wanaishi kwa imani, wakitegemea neema ya Mungu katika kila eneo la maisha yao?

3. Jinsi ya Kutathimini Ukomavi katika Tumaini

Miyo yao imeelekezwa kwa kristo na wito wake kwao? Hivi ndivyo hasa wanavyoishi kwa ajili?
 Wanaelewa ahadi za Mungu kwao? Wanamtumaini Mungu kuwa mwaminifu kwenye ahadi zake?
 Wana shawishika kuwa Mungu anasababisha mambo yote kufanyika kwa ajili ya mazuri kwao,
 kuwaandaa kwenye mwisho alio nao kwa ajili yao?

C. Tathimini Ufanisi Kwenye Huduma ya Wengine

Ni wafanisi kwa kutumia vipawa vyovyyote walivyonavyo na uwezo Mungu aliowapa kuwajenga wengine katika upendo, imani na tumaini?

Wanawatia moyo na kuwawezesha watu kukua katika umoja na Mungu na mmoja kwa mwengine?
 Wanawawezesha wengine kuishi maisha ambayo yanadhihirisha upendo huo wa kimungu ambao unawasilisha muungano huu?

Wanawapa ndugu msaada wa vitendo wanaohitaji ili kushinda ugumu wa kiroho katika maisha yao?
 Wanawakilisha Injili kwa ufanisi kwa waliopotea?

Wanawaoongoza waliopotea kwa ufanisi kwa Kristo na kuwashirikisha kwenye mwili wa Kristo?

Wametiwa moyo na kuwawezesha wakristo wengine kwa ufanisi kuwasilisha injili kwa waliopotea kwa maneno na matendo?

-
- Ni eneo lipi la tathimini lilikuwa gumu zaidi?
  - Zilikuwa ni aina gani za taarifa au ufahamu ambao ultumia katika tathimini?
  - Unahisi kwamba una msingi mzuri kwa tathimini hizi?

III. Mipaka ya Kivitendo kwa Kufuasa

Tumia mda mara moja moja nao. Rum 12:10-

Jifunze pamoja.

21, Flp 2:1-8 na 1Kor 13:4-7.

Uwe mbunifu.

Tumia mda wako pamoja nao.

Upatikane

Shirikisha mahangaiko yako.

Tafuta mapendekezo na msaada kutoka kwa

Omiba pamoja.

wakristo wenginme.

Kabla ya somo lijalo, tunza kumbu kumbu za mda uliotumia kwa kila moja ya “mipaka ya kivitendo kwa kufuasa.”

Kufuasa—Azimio la Mafunzo 4

Kuwasadia Wanafunzi Kukua Kiroho

Kulingana na uzoefu wako mwenyewe, jaza Ziada 4A kabla ya darasa na tayarisha ubao wa kuonyeshea yaliyomo kwenye darasa (lazima isijulikane). Jaribu kulipa darasa wazo zuri la ni nini wanachojaribu kufanya na karatasi hizi za mazoezi. Baada ya utangulizi mfupi, tumia majibu yako mwenyewe kwenye Ziada 4A kuelezea jinsi “ukuaji kiroho unaohitaji tathimini” unavyoweza kufanyika.

I. Tambua Sababu ya Kawaida ya Mahangaiko ya Kiroho

Kila mpanda kanisa mwanafunzi peke yake atamalizia fomu hapo chini kutathimini mtu fulani kwenye kikundi kiini chake. Kama hawana mtu wa kutathimini, wanatakiwa wajitathimini wenyewe. Pasipo na kujilinganisha na yejote kwa mwanafunzi mwengine ambaye ameshatathiminiwa.

Ziada 4A

Mzani wa kupimia: 1-syo tatizo, 5-a tatizo kubwa
(Jina la mtu)

	Syo tatizo				Tatizo kubwa
	1	2	3	4	5
1. Anashindwa kuelewa baadhi ya funguo za ukweli wa kibiblia	1	2	3	4	5
2. Kutojua kufanya linalotakiwa	1	2	3	4	5
3. Kutokuwa na hakika kwa jinsi ya kuhusika katika huduma kwa wengine	1	2	3	4	5
4. Anajua baadhi ya ukweli maalumu lakini haukulali kabisa	1	2	3	4	5
5. Kwa kifupi anasahau au rahisi kukatishwa	1	2	3	4	5
6. Anaruhusu upendo wa ulimwengu kumshinda au anakuwa mtumwa wa dhambi	1	2	3	4	5
7. Anaogopa	1	2	3	4	5
8. Wamekatishwa tamaa kwa Mungu au wakristo wengine na sasa wana hasira nao.	1	2	3	4	5
9. Wanakosa mvuto	1	2	3	4	5
10. Mengine	1	2	3	4	5

II. Onyesha Msaada Waumini Wanaohitaji Kushinda Vipingamizi vya Kiroho

Wanafunzi wanarudi kwenye kundi lile lile kujadili maswali yafuatayo:

Ni aina ya msaada gani watu lazima wapate ili kushinda vipingamizi hivi? Ni aina gani ya usaidizi lazima wawe nao ili kuendelea kuishi maisha ya upendo, imani na tumaini? Nini wanatakiwa kuwa nacho ili kuhudumu kwa wengine kiufanisi?

Katika majadiliano ya mwanzoni, ni shughuli gani za msaada hapo chini zilionekana kuwa za kutumika zaidi.

(Dakika 15)

- Kuonya, kutia moyo, kusaidiana mmoja kwa mwininge (1The 5:14),
- Kusahihisha na kuonya (2Tim 4:2),
- Kukanusha (Tit 1:9),
- Kuondoana kutoka kwenye dhambi (Yak 5:19-20),
- Kusema ukweli katika upendo (Efe 4:15),
- Kushauriana (Col. 3:16),
- kutiana moyo na kujengana (1The 5:11),
- kusisimuana na kupenda matendo mema (Ebr 10:24),
- kuimarisha wanyonge (Ebr 12:12),
- Ni nini baadhi ya sababu za kawaida katika kushindwa kiroho kwa waumini wapya?
- Kwa nini wanashindwa kuhudumia wengine kwa ufanisi?
- Nini ukweli muhimu zaidi wanaoshindwa kuelewa au kuamini?
- Ni vitu gani muhimu zaidi wanavyoshindwa kufanya au wasivyojua jinsi ya kuvifanya?
- Ni aina gani ya msaada ni wa muhimu zaidi kwa waumini wapya katika mwanga wa vizuizi vyao zaidi nya kawaida?

Utekelezaji wa Azimio

- Soma na tafakari Ziada 4A, “Kukua Kiroho Kunahitaji Tathimini.” Malizia fomu ya tathimini na jibu majibu mwenyewe na angalau kwa mmoja wa wanafunzi wako.

Kufuasa –Azimio la Mafunzo 5

Mifumo ya Kufuasia

Uwe na hakika wafunzwa wanaelewa agizo la “utekelezaji wa azimio” lao. Lazima waje na mipango yao ya kufuasa kwenye mafunzo ya Mwongozo wa Nne. Maliza kabla ya mda nakara yako ya Ziada 5A, “Azimio la Kufuasa” kama kwa waumini wapya “halisi”. Uandae ili kuonyeshwa kwenye kibao kama mfano kwa darasa.

Wafunzwa washirikishe walichopata kuwa cha ufanisi kutoka kwenye ufuasishaji wao wenyewe na uzoefu wa kufuasa. Waalike wafunzwa kufanya kama hivyo

Waulize darasa zima kutathimini kila moja ya mifumo ya ufuasishaji chini kwa misingi ya faida zake na upungufu.

I. Mfumo 1: Ukuaji wa Binafsi—Mwanafunzi anafanya kazi mwenyewe katika kujifunza, maombi, ushuhudiaji, n.k.

Faida:

- Kiasi kikubwa cha ufahamu na uzoefu vinaweza kupatikana rahisi.
- Usomaji unaweza kulenga kwenye hitaji maalumu la mtu.
- Viongozi wanawekwa huru kutoa mda wao na nguvu kwenye mahitaji ya huduma nyingine

- Mwanafunzi anaweza kujifunza kwa mda wake na kuchukua mda wa kutafakari na matumizi.

Vizuizi:

- Mpaka ujaribiwe katika baadhi ya njia, hakuna njia ya kujua ni kiasi gani kimeelewека au kupatikana.
- Hakuna nafasi ya kumchunguza mwanafunzi anapokuwa anajihuisha katika huduma ili kwamba uweze kumpa ushauri unaosaidia.
- Misaada mingine ya kiroho bado inahitajika.
- Njia isiyo ya binafsi inayolekeza ubinafsi na siyo kwa jumuia.

II. Mfumo 2: Ufuasishaji wa Mmoja kwa Mmoja—kiongozi au mshauri, anakutana na watu tofauti tofauti kipekee.

Faida: Wakata shauri wengi wapya watakua wakati usikivu pekee unatolewa kwao.

- Kuna kiwango cha juu cha nafasi kumpa mtu msaada anaohitaji.
- Kufundisha na kufunza kunawenza kulengwa kwenye mahitaji maalumu ya mtu pekee.
- Kuna kiwango cha juu cha matokeo, kutambua ni kiasi gani kimeelewека na kupatikana.
- Kuna kiwango cha juu cha kumsaidia kuweka anayojifunza kwenye vitendo na kumsaidia kuweza kuhusika kwenye huduma kwa wengine.
- Kiongozi anaweza kufahamu kirahisi na kuwfundisha hao walio na umuhimu wa kufanya huduma ya mmoja kwa mwengine na wengine.
- Huu ni muundo wa ajabu kwa kufundishia ujuzi.

Vizuizi:

- Mtu mmoja hawezi kutimiza mahitaji yote ya kiroho ya mtu binafsi. Kwa jinsi hiyo, hii inaweza kuhesabika na mikutano kadhaa tofauti ya mmoja kwa mwengine.
- Kiongozi anaweza kuwa na huduma ya mmoja kwa mwengine na watu wachache tu. Ongezeko la washauri wapya inakuwa ni lazima.

III. Mfumo 3: Huduma ya Kikundi Kidogo—vikundi kiini, vikundi vidogo vya shule ya jumapili, vikundi vidogo vya kujifunza Biblia, n.k. Kila kiongozi wa kikundi anatakiwa kuwa na msaidizi ambaye amefunzwa kuwa kiongozi wa kikundi. Msaidizi huyu atajifunza kwa “kuchunguza” na “kufanya” chini ya usimamizi.

Faida:

- Viongozi wenge ujuzi kidogo wanaweza kutumiwa kuongoza kundi.
- Kila mmoja anaweza kuhusika. Mawasiliano ni maelekezo-mengi. Kila mmoja ana nafasi ya kutumia na kuendeleza vipawa vyake vya huduma.
- Hao walio na vipawa vya kufundisha au vipawa vingine vya uongozi wanaweza kufahamika kirahisi na kuendelezwa. Hii inafanya kuongezeka kwa huduma kirahisi.
- Kuna nafasi kubwa ya matokeo, kutambua ni kiasi gani kimeelewека na kupatikana.
- Ni rahisi kukazia mafunzo na mafundisho kwenye hitaji halisi la wajumbe wa kikundi.
- Kuna nafasi kubwa zaidi ya kuelewa undani wa mahitaji ya kiroho ya watu kwenye kikundi na kutoa aina ya msaada wanaohitaji. Kuna nafasi kubwa ya kuwasaidia kuweka wanachosikia kwenye vitendo

Vizuizi:

- Viongozi wengi wanahitajika kama idadi kubwa ya watu itahusika kwenye vikundi vidogo (Hii inaweza kuwekwa kando kama kundi dogo limetumika kama eneo la kufundishia viongozi wapya.)
- Watu wengi hawatashirikisha mahitaji yao ya kiroho ya ndani, hata mbele ya kundi dogo. Kama kundi limechanganyika (wanaume na wanawake), kunawenza hata kukawa na uwazi mdogo.

IV. Mfumo 4: Huduma ya Kikundi Kiini—Mahubiri wakati wa ibada ya kuabudu, shule ya jumapili, vikundi vikubwa vya kujifunza Biblia, semina, n.k.

Faida: Viongozi wachache wenyewe ujuzi/wafanyakazi wenzao wanahitajika kufundisha kundi kubwa la watu.

Vizuizi:

- Watu wachache mbali na mzungumzaji (wa) mkuu wana nafasi ya kutumia na kuendeleza vipawa vyao vya huduma.
- Njia hii haitumiki kuendeleza viongozi wa baadaye. Isipokuwa njia nyingine imepatikana kuendeleza viongozi, itakuwa vigumu kuongeza huduma kwenye harakati za upandaji kanisa.
- Kufanyika vema, kunahitaji mtu aliye na kipawa kama mwalimu/muhubiri. Mara nyingi ni vigumu kupata watu wa kutosha wenyewe sifa.
- Kiongozi mmoja hana vipawa vyote vinavyotakiwa kukidhi mahitaji yote ya kiroho ya kikundi.
- Kuna nafasi ndogo ya matokeo, kwa hiyo ni vigumu kuelewa kiasi gani kimeeleweka na kupatikana.
- Kuna nafasi ndogo ya kuelewa mahitaji ya ndani ya kiroho ya watu kwenye kikundi na kutoa aina ya msaada wanaohitaji. Kuna nafasi ndogo ya kuwasaidia kuweka katika matendo wanayosikiliza.
- Kuna mazoea ya wasikilizaji wengi kuwa wa kutendewa.
- Hakuna mmoja anayehudumu kwa kiongozi (v)
- Kama huu ni mfumo wa msingi wa huduma, kisha watu wengi hawatakoma kiroho.

III. Maswali ya kutafakarti, marudio na matumizi

- Katika mandhali yako, ni “mifumo” ipi mara nyingi makanisa yanatumia katika kufuasa watu wao?
- Ni jinsi gani mifumo hii imekuwa ya ufanisi kutumika kutoa kile wanafunzi wachanga wanachohitaji?
- Ni mahitaji yapi hayajatimizwa?
- Mifumo ipi unadhana inayoweza kufaa zaidi katika kutimiza mahitaji haya?
- Ni mifumo ipi unajisikia uhuru nayo zaidi kuitumia? Ni mifumo ipi unajisikia huna uhuru nayo kuitumia? Kwa nini?
- Ni mfumo upi unafikiri unaweza kuwa bora katika huduma yako ya upandaji kanisa? Kwa nini?
- Ni kipi kati ya vizuizi vya mfumo huu unachofikiria kuwa kipingamizi kikubwa kwako?
- Jinsi gani unaweza kushinda vizuizi hivi vema?

Utekelezaji wa Azimio

Kwa Kutumia ziada 5A, “Azimio la Kufuasa”, tayarisha mpango wa kufuasa kipekee kwa kila mtu unayemfuasa katika huduma yako ya upandaji kanisa. Ni lazima ulete mpango wako uliomalizika kwenye somo lijalo la kufuasa, amblo litafanyika unapoanza mafunzo ya mwongozo wa Nne.

Ziada 5A (Ifanye kuwepo kwa wanafunzi ikiwezekana.)

Katika kujaza katarasi hizi za mazoezi, weka vigezo vifuatavyo akilini:

- Onyesha ni mfumo gani (kundi kubwa, kundi dogo, mmoja kwa mmoja, mtu pekee) unafaa zaidi kwa ukweli/mawazo/thibitisho au tabia/ujuzi unaotaka kufundisha.
- Onyesha utaratibu ambao ukweli na ujuzi unatakiwa ufundishwe. Mswala ambayo ni nyeti zaidi kwa uponaji wa kiroho wa kila mtu unatakiwa ushughulikiwe mapema, badala ya baadaye.
- Amua ni nyenzo ipi iliyopo ya ufuasishaji, kama kuna yoyote, unayotaka kutumia. Katika njia sawa, orodhesha nyenzo zitakazotakiwa kwa mafunzo ya mtu pekee.

Karatasi ya Mazoezi 5A.1 – Ni nini Waumini Wapya Wanataka KUJUA na KUFANYA

Maelekezo:

Orodhesha vitu hivyo ambavyo waumini wapya wanavihitaji zaidi kwa dharura KUVIJUA kuweza kufanikiwa kuishi maisha ya upendo, imani na tumaini na kwa ufanisi kuwahudumia wengine kwa kiwango cha ufahamu wa kuelewa kwenye uthibitisho wanaotakiwa kuwa nao.

Orodhesha vitu hivyo ambavyo waumini wapya wanavihitaji KUFANYA kufanikiwa kuishi maisha ya upendo, imani na tumaini na kwa ufanisi kuhudumia wengine. Vingi kati ya vitu hivi vinahusu tabia wanayotakiwa waendeleze. Vingi pia vitahusu ujuzi watakaohitaji kujifunza.

	Wanachohitaji KUJUA (ukweli au mawazo/uthibitisho)	Wanachohitaji KUFANYA (mazoea/ujuzi)
Kuishi maisha katika upendo na umaja na Mungu		
Kuishi maisha katika upendo na umaja na familia zao na waumini wengine na kuwajenga katika Kristo		
Kuishi maisha katika imani		
Kuishi maisha ya tumaini		
Kiufanisi kuhudumu kwa waliopotea		

Kila safu katika karatasi ya mazoezi 5A.2 inawakilisha mwezi. Ongeza safu kutoa kwa ajili ya mwaka mzima. Unaweza kuandika somo moja katika muhula mmoja. Kwa mfano, katika mikutano yenu ya mmoja kwa mmoja katika mwezi wa kwanza unaweza kuorodhesha somo tofauti la kutimizwa kila juma, kama vile: mda binafsi na Bwana, jinsi ya kuomba na jinsi ya kushughulika na dhambi. Kwa upande mwiningine, wakati wa mwezi wa sita, mnawenza kuamua kutumia mwezi mzima kwenye somo moja, kama vile, kuanzisha ushuhuda binafsi.

Karatasi ya Mazoezi 5A.2 – Azimio la Kufuasa la Mtu Pekee

Jina la Mtu

Mwezi	Pekee	Mmoja kwa Mmoja	Vikundi Vidogo	Vikundi Vikubwa
1				
2				

Vita vya Kiroho – Azimio la Mafunzo 1

Kuelewa Mtazamo wa Kidunia

I. Mtazamo wa Kawaida wa Ulimwengu

- A. **Mtazamo wa Ulimwengu wa Kidunia**— Katika mtazamo wa ulimwengu wa kidunia, ulimwengu wa asili na anga la binadamu vinatawaliwa na “sheria za asili”. Kama nguvu isiyo ya kawaida ipo haina uhusiano na mwanadamu.
- B. **Mtazamo wa Ulimwengu wa Kizama**—Roho kutoka anga lisilo la kawaida inaisha katika vitu vya kawaida na watu na ina nguvu kutawala vitu Kulindwa na uponyaji vinaweza kutoka katika ustahili kwa roho.
- C. **Mtazamo wa Ulimwengu wa Kimaumbile**—Nguvu zisizo za kawaida na za kawaida zinamwendesha mwanadamu asiye na nguvu.
  - Ina maana gani kusema “mtazamo wa ulimwengu?”
  - Ni nini matokeo ya mtazamo maalumu wa ulimwengu juu ya mtu anayeshikilia mtazamo huo?
  - Jinsi gani mtu ambaye ndiyo amepoteza kazi na kipato cha familia yake anachukulia tukio hilo katika mtazamo wa ulimwengu wa kidunia? Mtazamo wa ulimwengu wa kizama? Mtazamo wa ulimwengu wa kimaumbile?
  - Ni nini mitazamo iliyotapaka kwa watu katika eneo lako?

II. Mtazamo wa Ulimwengu wa Kibiblia

A. Asili Kupita ya Kawaida

1. **Mungu Mwenyezi**, yupo nje ya mda, wa milele, anayejitoshereza, Muumba wa mbingu na dunia, hana wa kulingana wala mshindani, katika uwenyezi wake anatawala matukio yote ya historia. **Kristo** alikuja ulimwenguni na kuishi mionganoni mwa wanadamu. Kristo alipaa kwenda mbinguni na kumtuma **Roho Mtakatifu** juu ya kanisa lake. Biblia inathibitisha kazi ya juhudhi ya Roho Mtakatifu katika na kupitia maisha ya waumini. Anauthibitishia ulimwengu juu ya dhambi, utakatifu na hukumu (**Yohana 16:8-11**). Anawapa waumini maisha mapya (**Rum 8:11**). Anashuhudia kuwa tu wana wa Mungu (**Rum 8:16**). Roho Mtakatifu anatusaida kuomba (**Rum 8:26**) na anafundisha (**Yohana 14:26, 1 Yohana 2:27**).

2. **Roho Hai Zilizoumbwa (Shetani na Malaika)**—(**Col 1:16**) Mungu (katika Krsto) aliumba vitu vyote, mbinguni na duniani, vinavyoonekana na visivyoonekana. Malaika wanatenda katika ulimwengu wetu leo (**Ebr 13:2**). (**Uf 12:4**) Shetani alipoanguka alichukua moja ya tatu ya malaika (mapepo) pamoja naye. Wanatenda katika ulimwengu (**Yakobo 3:15, 1Tim 4:1**). Maandiko yanafundisha kwamba Mungu ni mshindi dhidi ya mapepo. Malaika wote wapo kutudhuru?

B. Asili

Mungu aliumba ulimwengu wa vitu. Baadhi wanasema kwamba ni muonekano tu (maumbile); baadhi wanaturanza heshima ya kicho kwake (kizama); wengine wanashikilia kuwa ni kitu mtu lazima akishinde na kikitawala (kidunia).

Kufuatana na Biblia, uumbaji wa Mungu ulikuwa umekusudiwa kutangaza utukufu wa Mungu (**zaburi 19**). Je uumbaji wa Mungu unatangaza utukufu wake? Ni nini lengo la Shetani kwa uumbaji wa Mungu.

C. **Mwanadamu** Mtu aliumbwaa nje ya ulimwengu wa kawaida lakini pia Mungu akampulizia pumzi ya uhai na kumuumba mtu kwa mfano wake. Na kwa hiyo mtu ni kiumbe aliyetengenezwa, ni yote vitu na kiroho. Sehemu ya maajabu ya mtu ni kwamba ana uhuru wa kuchagua, haendeshwi tu. Anaweza akachagua kumpenda Mungu, na anaweza kumkataa (**Yosh 24:15**). Ungelipenda Mungu asingelitoa uhuru wa kuchagua? Kwa nini?

III. Mtazamo wa Ulimwengu na Upandaji Kanisa

Bado Mungu anahangaika na shetani au shetani ameshashindwa (**1Yn 3:8, Col 2:15, Ebr2:14-15**). Kupitia injili kama iliyotangazwa na kanisa, Mungu anazungumza kupatanisha mtu kwake mwenyewe. Ni nini Shetani anachotafuta kufanya kwa mtu (**Uf 12:9, 1Pet:8, 1The 3:5, Uf 12:10**)?

Ni nini uwanja wa mapambano ya vita vya kiroho kati kati ya anga la mtu? (**2 Kor 10:3-5**). Tambua jinsi mtume Paulo anavyoanisha kati ya kuangusha ngome na mawazo mabaya na kuteka nyara kila wazo kwenye utii wa Kristo. Mwishoni, fikiria **Yohana 8:32**, Kadiri tunavyoujua ukweli na kuufanyia kazi,

ndivyo tutakavyokuwa washindi. Upandaji kanisa ni vita vya kiroho. Kuelewa mtazamo wa ulimwengu kiusahihi inawasaidia wapanda kanisa kutambua nini kinachotokea katika maisha yake na huduma.

- Ni kwa kiwango gani unaamini kwamba Mungu amehusika katika historia?
- Ni kwa kiwango gani Mungu amehusika katika maisha yetu ya kila siku?
- Ni kwa kiwango gani Shetani na malaika zake wanahusika katika matukio yanayotokea katika kazi zetu na huduma?
- Unaweza kutoa mfano wa tukio katika siku hizi ambapo ilionekana kwamba Shetani anaweza akawa ameshinda juu ya watu wa Mungu?
- Ni nini madhumuni ya Mungu katika uumbaji?
- Ni nini mtazamo wa kibiblia katika uwezo wa mtu kufanya maamzi kinyume na kuwajibika kwa maumbile?

IV. Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi

- Kama ambavyo umeshawekwa kwenye ukweli wa somo hili, umeshajifananisha **na** unayofanya mwenyewe katika maisha yako ambayo hayalingani na mtazamo wa ulimwengu wa kibiblia? Vipi juu ya wanayofanya hao walio katika eneo lako unalolenga?
- Ni nini wanayofanya hao walio katika eneo lako lengwa ambayo hayaendani na mtazamo wa kibiblia wa ulimwengu?
- Jinsi gani kutokulingana huku katika maisha yako kunaathiri uhusiano wako na Mungu, na mwenzi wako, watoto wako au waliopotea?
- Kama mpanda kanisa anaugua sana, hii ina maana kwamba Shetani anamshambulia **kwa** magonjwa? Lini hili linaweza kuwa ni sababu?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Kutana na muumini mwingine na elezea wazo kuu la somo hili. Shirikisha jinsi tabia yako inavyokwenda kubadilika kutokana na ukweli mpya uliojifunza.

Fikiria juu ya mtazamo wa ulimwengu wa watu walio katika eneo lako unalolenga. Ni katika njia zipi mtazamo wao wa ulimwengu ni sawa na mtazamo wa ulimwengu wa kibiblia? Ni kwa njia zipi ni tofauti? Ni jinsi gani hili litaathiri mkakati wako wa uinjilisti? Jinsi gani na nini utawafundisha waliokata shauri wapya ili kuleta mtazamo wao wa ulimwengu zaidi katika mstari wa mtazamo wa ulimwengu wa kibiblia?

Vita vya Kiroho – Azimio la Mafunzo 2

Nguvu Ya Vita vya Kiroho

I. Anga la Mungu – Ni nini mistari inatuambia kuhusu utatu?

- A. Mungu Baba:** Col. 1:13; Yohana 17:11
- B. Mungu Mwana:** Mat. 1:23; 28:18-20; Plp. 2:6,7,10; Rum. 8:3,34; Col. 2:10
- C. Mungu Roho Mtakatifu:** Yohana 16:8-13; Rum 8:2,9,11,26-27; 2 Kor. 3:3; 1 Yohana 4:4

II. Anga la Mtu—wanaoamini na wasioamini—Zab 8:5-6; Rum. 3:23, 6:23; Efe. 2:1,12, 6:11; Yohana 15:19, 16:18-21

III. Anga la Roho hai-malaika/malaika wanaohudumu na Shetani/mapepo—Mat 6:10, Ebr 1:14, 1 Pet 5:8, Uf 12:9, Yohana 8:44, 1 Yohana 5:19, Mat 4:1

IV. Anga la Vita

1. Kutoka katika maandiko haya, kati ya nani anayefanya mapambano ya kiroho? **Yohana 17:14; Efe. 6:10-17; 2 Kor. 10:3-5**
2. Ni nini malaika/roho zinazohudumu zinachofanya kwa mtu? **Luka 10:17,18**
3. Nani ni Shetani? **Yohana 8:44;16:11; 1Pet. 5:8**
4. Ni nini anachofanya Shetani? **Uf. 12:7-9, 2 The. 2:9, Ebr. 2:14**
5. Ni kati ya anga lipi unamopata furaha kuu katika mda wako wa maombi na katika maisha yako?

Mimi ni Nani katika Kristo?

Kama muumini katika Kristo, mimi

- siko chini ya hukumu (**Yohana 3:18, Ro 8:1**)
- ni kimbe kipyä (**2Ko 5:17**)
- nimewekwa mbali na sheria ya dhambi na kifo (**Rum 8:2**)
- nimechaguliwa na Mungu (**Efe 1:4**)
- nimerithiwa na Mungu. Ni Baba yangu (**Efe 1:5**)
- ninakubaliwa na Mungu (**Efe 1:6**)
- nimekombolewa, nimenunuliwa, na kuthaminiwa na Mung (**Efe 1:7**)
- mrithi pamoja na Kristo (**Efe 1:11; Rum 8:17**)
- nimefungiwa na Roho Mtakatifu (**Efe 1:13**)
- kiroho ni hai (**Efe 2:1-7**)
- mpokeaji wa neema ya Mungu (**Efe 2:8**)
- muhudumu Wake (**Efe. 2:10**)
- nimeondolewa na Kristo kutoka nguvu za giza na kuwekwa katika ufalme wa Mwanae (**Col. 1:13**)
- hekalu la Mungu aliye hai (**2Kor 6:16**)
- mkamilifu ndani yake (**Col 2:10**)
- chumvi na nuru ulimwenguni (**Mt 5:13,14**) ninayeenda kuwa kama Kristo atakaporudi (**1Jn 3:1,2**)

Vita vya Kiroho – Azimio la Mafunzo 3

Mapambano ya Kiroho Wapanda Kanisa chini ya Mashambulizi

I. Uwanja wa Mashambulizi ya Kishetani – Ni nini viwanja vya mashambulizi ya kishetani?

- A. Mashambulizi katika uwanja wa kimwili—**Mat 9:32-33, Lk 13:16, Mk 5:1-13, 1 Jn 2:15-16**
- B. Mashambulizi katika uwanja wa vitu —**Mat 4:8**
- C. Mashambulizi katika uwanja wa akili/hisia—**Mk 5:1-10**
- D. Mashambulizi katika uwanja wa kiroho —**1 The 3:5**

Katika makundi madogo, jadili maswali yafuatayo: (Dakika 15)

1. Umeshashambuliwa katika maeneo ya kimwili na vitu katika mahitaji ya kiafya, haja, nguvu au umiliki? Kama ni hivyo, jadili mifano ya hili?
2. Je kuna njia wazi tunayoweza kutambua kati ya matatizo ya akili/hisia ambayo yanatokana na mashambulizi ya adui na hayo ambayo siyo?
3. Ni aina ya shughuli zipi za kimafumbo zilizo bayana zaidi katika eneo lako?

II. Jinsi ya Kujua Kama Tatizo Linatoka katika Sababu za Kikawaida au ni Mashambulizi ya Shetani

Kielelezo: “Nilikuwa peke yangu chumbani, nikiwa nimesinzia fofoto. Ghafla nilikuwa nimeamshwa bila sababu yoyote. Giza chumbani lilionekana la kukandamiza na nikajikuta moyo wangu unakwenda mbio, pumzi yangu ikitoka kwa shida na mwili wangu ukijawa na jasho. Nikahisi kuwa hili liliikuwa ni shambulizi la Shetani, nilikaa kitandani, nikawasha taa na kwa sauti kubwa nikaanza kumkiri Yesu kristo kama Bwana na kumuuliza ulinzi kutokana na roho wabaya wowote wanaojaribu kunidhuru. Nilipoomba, mkandamizo ukaondolewa na nikalala chini na kisha nikalala tena fofoto.”

Mtu anayehusika na masimulizi haya alikuwa ameshambuliwa na Shetani na mara akaendelea na kurudisha mashambulizi. Unaweza kuhisi kuwa uko chini ya mashambulizi ya Shetani, Hapa kuna baadhi ya kanuni za kibiblia za kufikiria. Hazikuandikwa kwa utaratibu wowote.

- Zijaribu roho uone kama zinatoka kwa Mungu (**1Yoh 4:1-3**)
- Tafuta msaada kutoka kwa mtu katika mwili wa Kristo mwenye kipawa cha kutofautisha kati ya roho (**1Kor 12:10**).
- Majaribu yanaweza yakawa yanatoka kwa Bwana kutufanya kukomaa na wakamilifu (Yak 1:2-4)
- Majaribu yanatoka kwa mwovu; kama tunaruhusu haja zetu wenyewe mbaya kutusababisha kutoa nafasi , matoke yake ni dhambi (**Yak 1:13-14**).
- Shetani anashambulia kutufanya kutenda dhambi, lakini Mungu analeta mema (Mwa 50:19-20).
- Shetani anatumia vitu katika maisha yetu ambavyo Mungu anatumia kuonyesha nguvu zake katika udhaifu wetu (**2Kor 12:7-9**).

III. Jinsi ya Kujilinda Mwenyewe Dhidi ya Mashambulizi ya Kishetani

- A. Teka Nyara kila Mawazo kwenye Akili ya Kristot (**2 Kor. 10:3-5**)
- B. Rejeza Akili Yako (**Rum. 12:1-2**)
- C. Vaa Siraha Zite za Mungu (**Efe. 6:10-18**)
- D. Kubali kufunikwa kwa Damu ya Mwana Kondoo (**Uf. 12:11**)
- E. Usiiachie Dhambi Kukutawala (**Rum. 6:12**)

Ni vitu gani maalumu unatakiwa kufanya kutumia kila moja ya njia hizi za kujilinda?

IV. Mipaka katika Kushughulika na Kukandanizwa Kimapepo

- A. Ombo na Tafuta Hekima Kutoka kwa Roho Mtakatifu
- B. Fanya Kazi na Wengine
- C. Angalia Kilichosababisha
- D. Shughulikia Maswala ya Dhambi (Mat 12:43-45)
- E. Ufunguzi – Jinsi gani tunaweza kusaidia wengine au kupata ufunguzi wenyewe?
- F. Ufuatiliaji – Baada ya ufunguzi, nini kinaweza kufanyika kumsaidia mtu?

Katika makundi madogo, jadili kila moja ya mipaka hapo juu. Ni upi unaofikiri ni muhimu zaidi kwa maisha yako? (Dakika 20)

Utekelezaji wa Azimio

Katika maisha yako na huduma kama mpanda kanisa, unakutana na chochote ambacho unaweza kufikiri kuwa ni mashambulizi ya moja kwa moja ya mwovu? Kama ni hivyo, Orodhesha njia kutoka katika mafunzo haya zinazoonyesha nini unatakiwa kufanya kusimama kinyume na mashambulizi haya. Mshirikishe hili mkristo aliyekomaa atakayeomba nawe

Maazimio ya Mafunzo ya Omega Mwongozo wa Nne

Kanisa – Azimio la Mafunzo 12

Nguvu za Makanisa Yanayoibuka: Lini Linakuwa Kanisa

I. Lini Kanisa ni Kanisa?

- A. Nani Anaamua Lini Kanisa ni Kanisa? Jib: matakwa ya kibiblia (kuwa kanisa machoni pa Mungu), matakwa ya kidhehebu (kuwa kanisa la kidhehebu), matakwa ya kisheria (kutambulika na serikali),
Ni baadhi ya njia zipi tofauti tofauti makundi/madhehebu yanaunda makanisa mapya?
- B. Tafsiri ya Kanisa la Mtaa
Ni nini tafsiri ya kanisa lako la mtaa? (Tazama Mwongozo wa Kwanza Somo la Kanisa la 4)
- C. Kutofautisha Kundi Kutoka Kwenye Kanisa
Ni matakwa yapi kusanyiko linatakiwa kutimiza kuwa kanisa?
1. Kuwa na waumini wenyе imani ndani ya Kristo-**Maandiko hayaainishi idadi ya chini**.
  2. Kukutana Pamoja Mara Moja Moja kwa Ajili ya Ushirika, Kuabudu, na Mafundisho (warumi 14:5-6)
Jengo siyo lazima lidhaniwe kuwa kanisa.
  3. Kufanya Maagizo- Ni mistari ipi katika **Matendo inayoonyesha kwamba ubatizo na meza ya Bwana vilifanywa na kanisa la kwanza?** Jib: **ubatizo-Matendo?** Jib: **2:41, 8:12; Meza ya Bwana Mf. Matendo 2:42, 20:7.**
  4. Kuwa na Uongozi wenyе Sifa- Kama kanisa linaamini katika wingi wa wazee, wanatakiwa kuwa na angalau wawili. Kama wanaona mashemasi kuwa wa lazima, kisha lazima kuwe na wajumbe wenyе sifa za kuhudumu.
- 5. Lenye Kijiweza Kifedha**
Je kundi lisiloweza kujisaidia linaweza kufikiriwa kama kanisa?
(1 Tim. 5:17-18). Kanisa la kwanza liliwasaidia kifedha wajane na masikini kwenye kusanyiko, walitume fedha kwenye makanisa mengine yenye mahitaji, na kusaidia wamishenari wapanda kanisa. Kundi la familia kumi linaweza kumsaidia kiongozi mmoja. Kama kiongozi aliyepo hahitaji mshahara mzima, visivyo tasilimu pia vinaweza kutumika.

II. Kupangilia kama Kanisa

- A. Vipande vya kipengele cha Kanisa la Mtaa Hai-waumini, vikundi, mikutano ya ushirika
- B. Kuongeza “Ibada ya Ushirika”
  - Kabla kanisa halijaanza ibada ya ushirika, fikiria yafuatayo:
  - Kuna msingi imara ulio na vikundi kiini kadhaa vinavyozidi vikiwa na jumla ya watu 30-40 wanaohudhuria?
  - Kuna watu wa kiini waliofunzwa kama wainjilisti na wafuasishaji?
  - Viongozi wa huduma wamefunzwa na wako tayari kuchukua majukumu mapya?
  - Viongozi na wapanda kanisa wameungana kuhusu falsafa ya huduma ya kanisa?
- C. **Kutunza Uinjilisti, Ufuasishaji na Vikundi Kiini**
Endelea kufanya uinjilisti, mkikutana katika kufuasa, na kuwa na vikundi kiini hata baada ya ibada ya ushirika kuanza.
  1. Ni maswala yapi ya kati ya kufikiria kabla ya kanisa mpya kuanza kuabudu kwa ushirika kwa kawaida?
  2. Ni nini baadhi ya vionyesho kwamba kundi liko tayari kuanza kuabudu kwa ushirika kunakoendelea?
  3. Elezea utaratibu ambao kikundi kimoja au zaidi kinakuwa kanisa.
  4. Kwa kudhania kuwa kanisa jipyä limekuwa likianza kwa kutumia vikundi kiini, elezea nafasi ya kiini katika maisha ya kanisa jipyä.

Kanisa – Azimio la Mafunzo 13

Tabia za makanisa Yanayokua:

Pata watu Wapya, watunze na Waweke Kazini

I. Ni nini Kanisa Linalokua? Jib: Linaweza kukua kiidadi, kiroho, na kijamii (chumvi)

II. Jinsi gani ukuaji wa kanisa unatokea?

Makanisa Yanayokua **Yanawavutia watu wapya**

Makanisa Yanayokua **Yanatunza Watu Wapya**

Makanisa Yanayoka **Yanawaandaa watu Wapya kwa Ali ya Maisha na Huduma (Efe 4:11-16)**

III. Tabia Kumi na Mbili za Makanisa Yanayokua

Waulize darasa kujadili kama wanakubaliana na orodha iliyoandikwa chini kama tabia za makanisa yanayokua:

- A. Wanakwenda kwa Waliopotea
- B. Wanatumia Vikundi Kiini
- C. Wanashiriki katika Kazi za Kijamii na Wasioamini
- D. Wanatunza Mtando wa Kazi na Mahusiano
- E. Wanabadilika ili Kuwapata Waliopotea (**1Kor 9:19-23**)
- F. Wanajihusisha na Wahitaji
- G. Wanahusisha Mara Moja Waumini Wapya
- H. Wana Maisha Ya Mwili Unaotikisika
- I. Wanawaandaa Wajumbe kwa Ajili ya Maisha (ukomavu)
- J. Wanawaandaa Wajumbe kwa Ajili ya Huduma Kwenye Mwili
- K. Wanawaandaa Wajumbe kwa Ajili ya Huduma kwa Waliopotea
- L. Wanaandaa Wajumbe kwa Ajili ya Huduma kwenye Kusanyiko Mpya (kuzaliana)

Ni nini maisha ya mwili unaotikisika? Jib: Mfundishio wazi ya Biblia na kuhubiri, kupenda ushirika, kujitoa kwenye meza ya Bwana, maombi yanayobadilisha maisha na kushirikishana

IV. Kutathimini na Kumulika Ukuaji wa Kanisa—kuandika kumbukumbu za ufunguo kwa marudio ya idadi ya vikundi kiini, ubatizo, mahudhurio, n.k.

Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi

- Kanisa lako linakua? Kwa namna gani? Kihesabu? Kiroho? Kijamii? Baadhi ya haya? Yote kati ya haya?
- Ninatimiza wajibu wangu kuwaandaa waumini kwa ajili ya huduma, au ninajaribu kufanya hili mwenyewe? Jinsi gani ninawaandaa? Inafanya kazi?
- Kwa nini asiyeamini atake kuja kanisani kwangu? Kwa nini muumini mpya atake kubakia? Ninaweza kufanya kanisa langu kuwa zaidi la kuwapokea?
- Nimeanzisha jengo la kanisa tayari? Vikundi kiini? kama siyo, ni nini ninachosubiri?

Utekelezaji wa Azimio

- A. Hudhuria kanisa jingine na jifikilie kuwa hauko muumini. Utaweza kurudi kwenye kanisa hilo? Kwa nini au kwa nini siyo? Jinsi gani inalingana na kanisa lako? Ni nini ulichojifunza kutokana na hili ambacho kitakusaidia kanisani kwako?
- B. Fikiria juu ya makanisa katika eneo lako, ni lipi kati yake linakua, na lipi halikui. Linganisha tabia za kila moja kwenye hali katika somo. Ni tabia ipi inaonekana kuwa sababu kwenye ukuaji wake au kutokua? Unaweza kutafsiri baadhi ya tabia zingine zinazosaidia?

Kanisa – Azimio la Mafunzo 14

Utawala wa kanisa na Ofisi za Kanisa: Nani Anawajibika

I. Kanisa ni Nini?

II. Aina za Utawala wa Serikali

A. Utawala wa serikali

- 1. Episcopal—Mfumo wa Episcopal wa utawala ni pamoja na serikali ya kanisa inayosimamia kanisa la mtaa. Mamlaka yanafanya kupitia askofu wa kanisa. Mamlaka yanatirirka kwenda chini kutoka maaskofu kwenda kwa makasisi kwenda kwa waangalizi na mwishowe kwa wajumbe wa kanisa. (**Mdo 14:23, Tit 1:5**)
- 2. Presbyterian—Mfumo wa utawala wa Presbyterian pia una mtindo wa serikali ya kanisa. Mamlaka yanawekwa daima kwa mawakala waliochaguliwa na watu, wanaotenda kwa manufaa

yao. Wazee hawa pamoja na mzee anayefundisha (mchungaji) wanaunda kipindi. Mzee anayefundisha na mwakilishi wa wazee watawala kutoka eneo la makanisa ya mtaa yanaunda kasisi, ambaye ana madaraka juu ya vipindi vya mtaa. Wawakilishi kutoka kwa makasisi kadhaa wanaunda sinodi, na wawakilishi kutoka katika kila sinodi wanaunda kusanyiko kwa ujumla, ambalo ndilo lenye mamlaka ya juu. (**Matendo 15**)

B. Kutano

Katika mfumo wa kutano, utawala na majukumu yanabakia kwa wajumbe wa kanisa hilo. Mamlaka hayo hatimaye yanatoka kwa Kristo peke yake, na siyo kutoka kwa mwili wa mwanadamu awaye yote au mtu pekee. Wajumbe peke yao wanafanya maamzi ya lazima kwenye mwili wao na kuchagua viongozi wao wenyewe. Katika kutenda hasa, wanawenza kuwaruhusu viongozi wao uhuru wa kufanya maamzi kwa kuwafikiria, lakini bado wanawajibika kwenye kusanyiko, ambao lazima ndio wapitishe maamuza makuu (**Matendo 6:5**)

III. Ofisi katika Kanisa

1 Timotheo 3, Tito1, Mdo 20:17,28 na 1Pet 5:1,2).

A. Sifa za Mwangalizi katika Timotheo 3:1-7

8. Njia ya hapo juu	15. Asiwe mwenye fujo, lakini mpole	20. Siye aliyekata shauri mpya
9. Kuwa na mke mmoja	16. Siyo mchokozi	21. Awe na sifa njema kwa watu wa nje
10. Kujiveza Kuwa na kiasi	17. Asiwe anapenda fedha	22. Awe na sifa njema kwa watu wa nje.
11. Anayeheshimika	18. Anaongoza familia yake vizuri	
12. Mkarimu	19. Anayeona kwamba watoto wake wanamtii kwa heshima	
13. Anayejitoa kufundisha		
14. Asiwe mlevi		

B. Sifa za Wazee/Waangalizi katika Tito 1:5-9

23. Asiye na lawama	26. Asiyechukua zaidi	30. Asiyefanya kazi ya mapato yasiyo ya halali
24. Mme wa mke mmoja	27. Siyo mwepesi wa kughafirika	
25. Watoto wanaamini na siyo wenyе fujo na wasiotii	28. Asiyejitoa kwenye ulevi	
	29. Siyo mwenye fujo	

Katika vikundi vidogo, malizia mazoezi yafuatayo: (Dakika 15)

Karibu na orodha ya sifa za Wazee/ Waangalizi, andika mstari hasa kutoka 1Timotheo 3:1-7 na Tito 1:5-9 ambao unaunga mkono kuwemo kwa kila sifa. Jadili umuhimu wake.

C. Sifa za Mashemasi katika 1 Timotheo 3:8-13

31. Kuheshimiwa	34. Siyo mchoyo wa fedha	38. Anayeangalia watoto wake na nyumba yake
32. Mwaminifu	35. Awe na dhamiri njema	
	36. Aliyejaribiwa	
33. Asiyekunywa kupindukia	37. Awe na mke mmoja	

Katika vikundi vidogo, malizia mazoezi yafuatayo: (Dakika 15)

Karibu na orodha ya sifa za Mashemasi ukurasa wa 4 8 wa Mwongozo wa Nne, andika mstari hasa kutoka 1Timotheo 3:8-37 ambao unaunga mkono kuwemo kwa kila sifa. Jadili umuhimu wake.

IV. Majukumu na Nafasi za Viongozi wa Kanisa

Katika makundi madogo, chunguza vifungu vifuatavyo na tambua majukumu ya wazee/wachungaji/waangalizi.

2Tim 4:5, 1Tim 4:13, 2Tim 4:1-2, Tit 2:1,
Ni nini heshima ya kuwa kiongozi wa kanisa?
Unapofikiria aina za serikali ya kanisa iliyoelezewa katika somo hili, ni nini baadhi ya vitu yakini ambavyo vingeweza kuchangia kwenye kuzidisha? Ni nini baadhi ya vitu vilivyo kinyume ambavyo vinaweza kurudisha nyuma kuzidisha kwa kanisa?
Unakubaliana na mausia ya Paulo ya kuwalipa wazee wanaofundisha? Ni mahali gani kanisa unalopanda litakapochukua juu ya hili?

Utekelezaji wa Azimio

Ainisha wanaume (wawili) kwenye jengo lako la kanisa ambao unadhani wana umuhimu kuwa wazee. Anzisha mpango wa kufuasa na kuwajaribu kwenye hali ya tabia maalumu zinazohitajiba kwa mzee.

Tabia ya Kiroho – Azimio la Mafunzo 11

Upendo Kama Msingi kwenye Huduma

I. Kanisa kama kielezo kwa Mahusiano

Jinsi gani injili ni tofauti kutoka kwenye dini?

A. Injili inaokoa

Ni kurasa zipi za maandiko zinazoonyesha kwamba injli inaokoa? Mf. Rum 1:16

B. Injili inabadilisha

Ni vifungu gani vinaonyesha kwamba injli inabadilisha maisha? Mf. Flp 3:21, Ebr 9:14

C. Injili inatoa kielezo kwenye Mahusiano

Ni kwa njia zipi injli inatoa kielezo cha mahusiano na wengine? (**Efe 4:23**)

II. Upendo wa Mungu usio na sababu, na wa kujitoa

A. Amri Kuu—Mat 22:34-40

B. Amri Mpya—Yn 13-33-34, 15:12-13

Unakuta aina hii ya upendo ukitiririka mionganini mwa waumini katika kanisa lako? Kama siyo, kwa nini ni hivyo?

Yesu anamaanisha nini anaposem Anatoa amri mpya - Yohana 13:34?

Tambua watu (wawili) katika kupanda kwako kanisa unaofikiri kuwa wana umaarufu wa kuwa wazee. Anzisha azimio la kuwafuasa na kuwajaribu katika mkondo wa tabia maalumu unaohitajika kwa mzee. Ni nini Yohana 15:12-13 inatuambia kuhusu aina hii mpya ya hadhi?

III. Upendo wa Mungu Uliotumiwa kwenye Mahusiano

IV. Upendo Kama Msingi wa Huduma

Soma mistari ifuatayo na sema ni uhusiano gani kila mmoja unamaanusha kwake: **1 Tim 3:5, 1 The 5:12-13, Matendo 20:28, Gal. 6:10, Mat. 22:36-40.**

Maswali ya kutafakari, MARUDIO na matumizi

39. Jinsi gani unaweza kueleza “jirani” kama ilivyotumika katika amri kuu (mpende jirani yako kama unavyojipenda)? Ni nini ingekuwa matokeo kama kanisa lako lote lingetii amri hii?

40. Yesu alimaanisha nini aliposema pendareni “kama nilivyowapenda?”

41. Ni muhimu kwa viongozi kutii amri hii kuliko kwa wengine kanisani? Kwa nini na kwa nini siyo?

42. Jinsi gani unawapenda watu vyema?

43. Fikiria tofauti upendo inaofanya kwenye hali zifuatazo: familia/marafiki; waumini na wasioamini? Wajumbe wa kanisa/viongozi?

44. Jinsi gani imani yetu inayokua inavyogusa jinsi tunavyowapenda wengine?

Utekelezaji wa Azimio

45. Muulize Mungu akuonyeshe baadhi ya waumini ambao utaonyesha aina ya upendo Yesu alioamuru. Andika majina yao na nini utafanya. Acha nafasi ya kuandika matokeo wakati hili linapokamilika

46. Muulize Mungu akuonyeshe baadhi ya “majirani” ambao unatakiwa kuwaonyesha upendo. Andika majina yao na nini utafanya kuonyesha upendo kwao. Acha nafasi ya kuandika matokeo hili linapokamilika.
47. Fikiria mtu ambaye uko karibu naye (mwenzi, mzazi, au mtoto). Jinsi gani unampenda mtu huyu? Ni kwa njia zipi ukosefu wako wa imani katika injili umeathiri jinsi uliviyowapenda? Ni dhambi ipi unahitaji kuitubu kwao? Fikiria njia thabiti unayotaka kumpenda mtu huyu kwa sababu ya imani yako iliyolejezwa kwenye injili.

Tabia ya Kiroho – Azimio la Mafunzo 12

Kuuelewa Moyo wa Baba

I. Mifano Mitatu Kuhusu Vitu Vilivyopotea- Luka 15

A. Mandhali ya Luka 15

Hapa tunaona Yesu akiwa amezungukwa na wakusanya kodi na wenye dhambi” wakiwa tayari kusikiliza mafundisho yake (Lk 15:1). Fikiria itakuwaje kwa Yesu kukaa akiwa anasimulia wakusanya kodi na “wenye dhambi.” Hili lingefanyika wapi—nje? Kwenye uwanja wa nyumba kwenye aina ya nyumba za kimediteraniani? Kwenye dari? Ni aina gani ya watu wangekuwa kwenye kundi la waliokaa kumzunguka Yesu? Nini kingekuwa mezani? Kungekuwa na chakula? Ungesikia vicheko? Watu wanajaribu kumridhisha Yesu kwa masimulizi yao?

Baada ya kuwa na picha akilini mwako ya Yesu akiwa amekaa na wakusanya kodi na wenye dhambi, Sasa fikiria Mafarisayo na walimu wa sheria (Lk 15:2). Wapi wangekuwa wamesimama au kukaa? Kwa hakika siyo katika chumba kimoja na wakusanya kodi na wenye dhambi. Mafarisayo wasingeweza kuchanganyika na wenye dhambi. Pengine wangesimama nje gizani au kwenye matamvua ya umati umbali fulani –ili kutogusa mojawapo ya wenye dhambi. Ni nini Mafarisayo wananaung’unkia?

Ruhusu mwenye hisia za kusikia mguso wa tukio hili, na mkazo kati ya Yesu, umati uliokusanyika na Mafarisayo. Ukiweka tukio hili akilini, soma mifano ambayo Yesu anasimulia mwishoni mwa ukurasa.

B. Mifano

Jinsi gani unaweza kufikiria mchungaji, mwanamke na baba walivyojisikia wakati walipopata vitu vyao vilivyokuwa havipo? Ni aina gani ya furaha unadhani ilitokea? Ni aina gani ya sherehe ungefanya kama ulikuwa umepoteza kitu fulani cha thamani kubwa na kisha kukipata tena?

Kuna tofauti moja kati ya mifano ya kwanza miwili (kondoo aliyepotea, sarafu iliyopotea) na wa mwisho (wa mwana aliyepotea). Siyo sawa na ya kwanza miwili, katika mfano wa mwana mpotevu, hakuna anayekwenda kumtafuta. Kwa nini ni hivyo? Watu wengi wanadhani kuwa sababu kwa hili ni kuonyesha kwamba mtu anatakiwa awajibike kwenye matendo yake mwenyewe na “kuja nyumbani” Hili linaweza kwa sehemu kuwa kweli, lakini siyo wazo alilokuwa akifanya Yesu hapa. Kuna sababu ya undani ambayo inatakiwa iwe wazi tunapoangalia kwa karibu kwenye fungu.

II. Mfano wa Mwana Mpotevu

- A. Baba
- B. Kaka Mdogo
- C. Kaka Mkubwa
- D. Ufanuzi

III. Matumizi—Tunapenda Kama Baba Anavyopenda?

Ruhusu mda kwa wanafunzi kuandika majibu yao wenyewe kwenye maswali hapo chini.

Hatari halisi kwa waumini ni kwamba ingawa wote tumeshawahi kuwa wapotevu na kurudi nyumbani, tuna mazoea yenyen nguvu ya kuwa kama kaka mkubwa baada ya mda. Yesu anatutaka tutubu kama kijana mdogo alivyofanya na kuwa na upendo ambao baba alikuwa nao. Maswali yafuatayo yatakusaidia kuonyesha hali yako ya kweli (kama au la umekuwa kama kaka mkubwa kwenye mfano).

Ni nini tabia yangu kwa waliopotea? Ninawadharau? Ni mwenye kuhukumu? Ni mwenye huruma na mwenye kusamehe? Fikiria nyakati ambazo umewahi kuwa karibu na watu “wasiopendeka”. Nini ulichofanya?

Ninawatafuta waliopotea kwa juhudu au kuwasubiri tu “waje?” Linganisha maneno ya Yesu katika Luka 19:10.

Nimeridhika “kula na wenyе dhambi? Ninajari zaidi kile ambacho watu watasema juu yangu kuliko nilivyo kwa wenyе dhambi?

“Ninakimbia kukutana na wenyе dhambi” na kuwaonyesha huruma, au ninawakataa pamoja na dhambi zao? (Kwa mfano, nitafanya nini kama kahaba au mlevi wa madawa anapokuja kwenye ushirika wangu?)

Upendo wangu kwa baba ni kama ninavyowapenda hao anaowapenda? Wakati wenyе dhambi wanapotubu, ninafurahi na kuwakubali kama makaka na madada?

Niko nanung’nika kwa ndani jinsi gani ninafanya kazi kwa juhudu na jinsi nisivyoshukuriwa badala ya kufurahia na kushangilia pamoja na Bwana?

Utekelezaji wa Azimio

Soma Luka 15. Kisha soma tena na jibu maswali kwenye matumizi. Tumia mda katika maombi na muulize Mungu akupe moyo sawa wa huruma kwa watu alionao Mungu. Kama kuna vitu unavyohitaji kukiri kwake, fanya hivyo. Kama unahitaji kukiri kwa wengine au kufanya mpango wa hatua makini kuhusu kuhusiana na wengine kama Mungu anavyohusiana nawe, andika hili pamoja na jinsi gani utakavyolifanya.

Tabia ya Kiroho – Azimio la Mafunzo 13

Neema ni kwa Wanyenyeketu

I. Utu --Ni nini maana ya Utu? (Rum 12:3, Flp 2:3-8)

Unapokuwa unasoma vitu, kila mmoja atajikadiria kipekee kwenye maswali ya “Jaribio la Utu” na moja ya majibu yafuatayo: Kiuhakika (vema), kwa namna fulani, siyo kabisa (siyo vema).

1. Jinsi gani unachukulia upinzani?
2. Watu wanaona rahisi kuja kwako? Unaingilika?
3. Mara kwa mara unajihuisha na mahangaiko ya madaraka na mabishano?
4. Unajikuta ukifikiri kuwa kila mmoja ana makosa isipokuwa wewe?
5. Je hasira inajibanza karibu na maisha yako?
6. Unawenza kufurahia unaposikia mafanikio ya wengine?
7. Wengine wanaweza kukudhania kama mtu mpinzani?
8. Unajikuta ukijitetea mwenyewe kwa wengine?
9. Ni msikilizaji mzuri, unayweza kukazania wengine badala tu majibu yako au ni nini kitu sahihi cha kufanya?
10. Kimakusudi unachukua sehemu ya chini? (Luke 14:7-11)
11. Ni mwenye rehema na mpole, au kuna ukingo mgumu kwenye utu wako?
12. Maombi ni harakati zako za kwanza kwa moyo wako?

II. Mifano ya Unyenyeketu

A. Yesu

Unyenyeketu wa Yesu ultokana na utegemezi kamili kwa Baba. Anachofanya **Yohana 5:19-20** na **Yohana 14:10** ni wa Baba. Jinsi gani kisha tuishi maisha yetu? Jinsi gani kiukweli tunaweza kuishi hivi?

B. Paulo

Ni nini katika maisha yako ya sasa ni “Aina ya maisha ya Sauli?” (**Flp 3:4-11, 2 Kor 11:22-29**) Ni aina ipi “ya maisha ya Paulo?” (**1 Kor 15:9, 2 Kor 12:9-10**)

III. Maombi yanaonyesha unyenyeketu kuelekea kwa Mungu

Hii inamaanisha nini kwetu katika kujiunganisha kwa Mungu na mkazo wa kila siku?

IV. Maisha ya Kikristo Yana Tabia ya Unyenyekevu

Kama tunapita katika siku nzima kwa juhudhi bila kupoa kujitoa mapenzi yetu kwenye ukuu wake, kupenda kutoa upendo, tumekuwa wanyenyeketu kwa swala hilo? Hii ina maana gani kuhusu jinsi tunavyotakiwa kuomba na jinsi tunavyotakiwa kuishi?

Jinsi gani mtu mnyenyeketu anavyoongoza kitofauti na mtu mwenye majigambo?

Soma **1 Petro 5:1-6.** Jadili kinachowenza kujifunzwa kuhusu uongozi wa unyenyekevu kutoka katika kila moja ya mistari hii

48. Kwa nini unadhani wakristo wengi, wakiwemo viongozi, wanahangaika na unyenyekevu?

49. Ni katika njia zipi unakuta kwamba ni vigumu kuwa mnyenyeketu?

50. Kwa nini Mungu anataaoa neema kwa wanyenyeketu?

51. Ni tofauti gani unyenyekevu unafanya katika maisha ya mpanda kanisa?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

- Tafuta mtu wa kuwajibika kwake, mtu ambaye unaweza kushirikisha kwa ukweli na uaminifu.
- Muulize mshiriki wako wa kuwajibika kukusaidia kumulika vitu vilivyo kwenye mtihani wa unyenyekevu.
- Katika kumbukumbu zako za kiroho, andika mabadiliko unayoyaona yaktokea katika maisha yako.

Maombi – Azimio la Mafunzo 8,9

**Kongamano la Maombi: Kuomba Kibiblia
(Panga somo hili kwa kipindi cha masaa mawili)**

- I. Injili kwa Watu Wote—**Ni kwa matukio mangapi maombi yametoa nguvu na mvuto wa kushuhudia katika Matendo?**
- A. Wanafunzi 120 katika Matendo 1:12-14
  - B. Kanisa la Yerusalemu katika Matendo 4:23-31
  - C. Petro juu ya dari katika Matendo 10:9-15
  - D. Paulo na Barnabas huko Antiochia katika Matendo 13:1-3

Kongamano la Maombi: Kuombea Ulimwengu

(Tumia muundo huu kama kiongozi cha kongamano la maombi kwa siku hizi)

A. Ombo kwa Ajili ya Mahitaji Binafsi na Matatizo

Wakati mwingine tunatakiwa kuachilia mizigo yetu ili kwamba tuweze kuweka akili zetu vema kwa vitu ambavyo viko kwenye moyo wa Mungu kwa mataifa yetu, mikoa, jiji, miji, vijiji, na ujirani.

Gawanyika katika makundi ya watatu, kwa kifupi shirikisha mahitaji binafsi na tumia mda mkibadilishana kuombea kila mmoja.

B. Ombo kwa Ajili ya Kanisa la Mungu

Tumia dakika chache mkiomba pamoja kama kundi kwa kila moja ya maeneo haya:

1. Ombo kwa Ajili ya Umoja
2. Ombo kwa Ajili ya Upendo wa Kristo
3. Ombo kwa Ajili ya Utii

C. Ombo kwa Ajili ya watenda Kazi Wengi kwa Mavuno ya Mungu yote hapa na ulimwenguni kote.

D. Ombo kwa Ajili ya Wapanda Kanisa

Ombea kwa majina kwa hao miongoni mwenu na wengine ambaeo unajua kuwa wanapanda makanisa mapya.

E. Ombea Siasa, Jamii, na Viongozi wa Dini

Gawanyika katika makundi madogo tena na ombo kwa ajili ya serikali yenu na majina ya viongozi wengine, mkiuliza kwamba Mungu aweze kuwatumia kuweka mazingira mazuri kwa ajili ya kuhubiri injili.

F. Omba kwa Ajili ya Taifa Lako na Mataifa ya Ulimwengu

Funga kongamano hili la maombi kwa kuchukua mda uliobaki kuomba kama kundi moja kwa ajili ya wokovu wa watu wenu, na pia kwa watu wa makundi mengine katika nchi yako na ulimwenguni. Taja kila moja maalumu na kwa jina kadiri Mungu anavyowaleta kwenye akili yenu.

Uongozi – Azimio la Mafunzo 6

Uongozi wa Kitumishi

I. Uongozi wa Kidunia

Katika makundi madogo, jadili yafuatayo: (Dakika 15)
--

Fikiria kiongozi wa kidunia unayemjua vema. Kwa kiwango gani kiongozi huyu anafata dhana zifuatazo:

48. Huwezi kuwatumanini watu kufanya yale unayotaka wafanye.
49. Kama unawatumaini wengine kupita, watachukulia manufaa kwako.
50. Viongozi wanajitwalia madaraka kwa kuzingatia nafasi zao au kwa hadhi zao.
51. Watu watafanya unachowataka kufanya wanapokuwa wamevutiwa na malipo, kutishika kwa adhabu.
52. Viongozi wanatakiwa waepuke mawasiliano ya karibu na wafuasi wao, au wafuasi wao wataawaona wao kama dhaifu. Unakubaliana na mojawapo ya maelezo haya? Kwa nini na kwa nini siyo?
  - A. Jinsi gani unafikiri utumishi na uongozi vinaweza kwenda pamoja?
  - B. Ni kanuni zipi za mvuto wa kikristo na uongozi zinapatikana katika mistari hapo chini?
53. Watu wameumbwa kwa mfano wa mungu na kwa hiyo kuwa na thamani halisi (**Mwa 1:27-28**).
54. Watu wanavutiwa kutenda kwa ubora kwa kutambua kuwa kila kitu kitafanyika kwa utukufu wa Mungu (**Col 3:23**).
55. Watu hawatakua na kuendelea mpaka waaminiwe na kupewa uhuru wa yote kufanikiwa na kushindwa.
56. Kiongozi anateuliwa na Mungu na kuchukua madaraka kutoka kwake (**Rom 13:1**).
57. Viongozi wenye mafanikio wanawaona wenzao kama marafiki, na siyo kama wa chini, na kuzungumza nao kwa roho ya uwazi na unyenyekevu (**Yn 15:15**).

Katika makundi madogo, jadili yafuatayo: (Dakika 15)
--

Fikiria kiongozi wa kanisa unayemjua vema. Bila kumulinganisha mtu, jadili jinsi tabia yake kama kiongozi inavyooana na kanuni.

Ni nini matokeo ya uongozi wa kanisa ambao unatumia kanuni kama ilivyoltinganishwa na huo uwsiotumia kanuni?

III. Mafundisho ya Agano Jipyu Juu ya Uongozi wa Kitumishi

- A. **Mfano na Mafundisho ya Yesu (Mat 20:25-28, Flp 2:1-11, Yohana 15:15)**
- B. **Mfano na Mafundishi ya Paulo (1 The 2:6-9, 5:14, Rum 15:1, Gal 6:1-2)**
- C. **Mfano na Mafundisho ya Petro (1 Pet 5:1-4)**

IV. Hadhi ya tabia za kiongozi mtumishi: **Kila mwanafunzi atajipima mwenyewe kutoka kweye 1 mpaka 5 na 1 ikionyesha maelezo hayaendani naye kabisa na 5 ikionyesha inaendana naye sana.**

58. Kiongozi mtumishi anatunza na kujenga umoja (Efe 4:3). Anaepuka mabishano yasiyo ya lazima juu ya umilikaji wa mali au ngome.
59. Viongozi watumishi hawatishwi na uwezo na makamilisho ya wengine. Badala yake, wanatambua thamani ya uwezo huu na kuutumia kufaulu malengo ya kikundi.

60. Kiongozi mtumishi ni “mjenzi” wa wengine. Kiongozi mtumishi anafanya kazi kuwatia moyo na kuwainua wengine kwa kila njia inayowezekana. Wanashangilia mafanikio ya wengine, bila kujali ni madogo kiasi gani.
61. Viongozi watumishi ni wa mstari wa mbele kusogeza maswala mbele, wakati wakinanza upole na kuwafikiria wengine.
62. Kiongozi mtumishi anawazungumza wengine vizuri kila wakati.
63. Kiongozi mtumishi anatafuta kujenga msingi mpana wa viongozi kuongoza pamoja naye.
64. Viongozi watumishi wanatambua na kutumia mamlaka inavyopaswa (kinafasi, kimahusiano, kiuzoefu, kibinagsi, kiroho).
65. Kiongozi mtumishi hajipatii umaarufu, kufaa, sifa kutokana na nafasi anayoshikilia.
66. Kiongozi mtumishi hafanyi maamzi kutokana na maendeleo yake, kusonga mbele, faraja. Kuzidi kwa mamlaka au nafasi kwa gharama ya hao anaotumikia.
67. Kujitoa kwa kiongozi mtumishi kwa wafuasi wake kunasonga mbele, huduma yao, na kuongezeka kwao ni ufunguo wa kuonyesha upendo wake.
68. Kiongozi mtumishi anawaendelea viongozi wenzake, ili kutoa msingi imara wa uongozi kwa makanisa mapya yanayozaa.

Uongozi – Azimio la Mafunzo 7

Nguvu za Uongozi

Ni kwa nini baadhi ya viongozi wanashindwa na wengine wanafaulu? Inawezekana kabisa kuelezea aina ya kiongozi wa kijamii atakayekuwa mfanisi katika hali zote na katika tamaduni zote? Tunaweza kufanya maelezo ya ujasiri kama vile “kiongozi kawaida lazima...?” Kwa nini baadhi ya viongozi wanazidi katika baadhi ya hali na kushindwa katika nyingine?

I. Tabia za Kiongozi

- A. Kiongozi wa watu —**tabia ni nyeti kwa kiongozi? Kwa nini?**
- B. Jinsi gani kiongozi anajilinganisha kwenye kundi—kwa “kuwaambia” “kushawishi” “kushaulisha” “kushiriki na wengine,” “kugawa?” Ni lipi kati ya haya unaridhika unapojilinganisha na hao unaowaongoza? Kwa nini? Ni nini matokeo ya mitindo hii kwa hao unaowaongoza?
- C. Kuelewa kwa kazi kwa kiongozi—**Jinsi gani unavyofanya maamzi ni kiasi gani ungejua kuhusu kazi zinazofanywa na wajumbe wa kundi lako? Jib: Jua vya kutosha kwa heshima lakini si kila kitu.**

II. Tabia za Kikundi

- A. **Ujuzi wa wajumbe wa kundi na uwezo**—maisha ya kiroho na tabia, uinjilisti, ufuasishaji, na kujenga mahusiano ni nyeti kwa mpanda kanisa. Moja ni muhimu zaidi kuliko yaliyobaki? Kundi unalofanya nalo kazi lina uzoefu, linahitaji mafunzo, wako tayari kutolewa kwa huduma nyingine, na kufahamu vipawa vyao vya kiroho?
- B. **Kujitoa kwa wajumbe wa kundi kwenye kazi**—Ajira au familia vinaingilia? Wajumbe wa kundi lako wamejitoa?
- C. **Mahusiano kati ya wajumbe**—Jinsi gani unashughulika na migogoro na wengine? Jinsi gani unachukulia migogoro na kundi lako?

III. Asili ya kazi

- Wajumbe wa kundi lako wako wazi kabisa juu ya asili ya kazi ya upandaji kanisa?
Unakazia kupita juu ya kazi na kidogo sana juu ya mahusiano ya kundi?
Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi
69. Ni vigezo gani vitatu vikuu vinavyoathiri mafanikio ya uongozi?
  70. Ni mtindo upi halisi zaidi wa uongozi wa serikali katika nchi yako?
  71. Ni mtindo upi halisi zaidi wa uongozi kwenye makanisa yako?
  72. Ni mtindo upi wa uongozi ilitumiwa na viongozi hao wakristo ambao wamekuwa na mguso zaidi wa kuonekana kwako wakati wa nyuma?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Andika matokeo ya vigezo kadhaa kwenye hali ya uongozi wako kwa kujibu maswali yafuatayo. Mpatie matokeo haya mshauri wako na jadili pamoja naye kabla ya kipindi cha mafunzo yajayo.

- 1) Jielezee mwenyewe kama kiongozi
73. Ni mtindo upi wa uongozi unatumia zaidi?
74. Ni vipingamizi vipi unavyoviona mwenyewe unavyo? Nini unachoweza kufanya kufidia kweye vipingamizi hivi?
- 2) Elezea kundi lako
75. Elezea ujuzi na uwezo wao.
76. Ni kiwango gani chao kwenye kujitoa kwenye kazi?
77. Kuna aina yoyote na migogoro kati yao ambayo inahitaji kushughulikiwa?
- 3) Elezea kazi yako.
78. Unapanda kanisa mionganoni mwa watu wanaopinga au wanaokubali?
79. Wewe au wajumbe wa kundi lako ni “wa kuja” au wageni mionganoni mwa watu hawa?
80. Kuna hali halisi ya uchumi inayofanya juhudzi za upandaji kanisa kuwa ngumu?
81. Una habari za kutosha kuhusu mandhali yako? Wewe na kundi lako mnaelewa kazi yenu?
82. Una mpango wazi na mkakati ambaao unapeleka matokeo ya utafiti wako kwenye wajibu?
83. Kuna nguvu za kiroho zisizo za kawaida ambazo lazima zikabiliwe?
84. Kuna msukumo wowote wa kisiasa ambaao unaathiri hali?
85. Una rasilimali zinazohitajika kukamilisha kazi?
86. Ni kwa njia zipi Mungu amekutayarisha wewe na kundi lako kwa kazi hii?
- 4) Suluhu
87. Kama matokeo ya ulichojifunza, nini unahitaji kukazania?
88. Ni mtindo upi wa uongozi unaweza kuwa wa ufanisi zaidi kwenye hali yako, na kwa nini?

Uongozi – Azimio la Mafunzo 8

Mitindo ya Mwingiliano

I. Mitindo Minne ya Mwingiliano

A. Mtendaji- “Chukua hatua na ibuka na changamoto ya kuleta mabadiliko kufanya huduma yenye ufanisi zaidi.”

Watendaji wanakuwa watu wenye uwezo, wanaoweza kukubali changamoto na kutatua matatizo kwa njia ya haraka na ya ufanisi. Ni watu wa utekelezaji na wanaweza kutegemewa kufanya mambo kufanyika. Watendaji hawaogopii kuchukua hatari; wakati mwininge wanachukua kazi nyingi zaidi na wanaweza kuonekana kutokuwa wavumilivu kunapokuwa hakuna maendeleo wakati huo. Mfano: Paulo (**Flp 4:13**)

B. Mvutiaji- “Kuvutia na kugusa wengine kufanya kazi pamoja kupata matokeo muhimu”

Wavutiaji ni watu wanaotarajia na wenye shauku ambaao ni wazuri katika kuhusiana na wengine. Mara nyingi ni makini sana na wanaweza kuelewa mawazo na uwezekano katika namna inayowawuta wengine kushiriki. Kawaida yao kuwa na msisimko juu ya vitu vipyaa inaweza kuwawia vigumu kwao kufatilia baadhi ya kazi. Mfano: Petro (**Mt 14:28,16:16**)

C. Mchezaji wa Timu- “Shirikiana kiutayari na wengine kufanya maono na mipango” Timu ya mchezo inaunga mkono, watu wenye fahari walio na hisia nzito kwenye mahitaji ya wengine. Wanaweza kuhesabika kuchukua kazi kama zilivyogawiwa na viongozi na

hawatakwaza hao waliojitoa kwa ajili yao. Timu ya mchezo inaweza isifanye kazi vizuri peke yake kwa kuwa wakati mwingine wanakosa uanzilishi wa kipekee. Mfano: **Barnabas (Mdo 15:37-39)**

- D. **Anayefikiri-** “Aliyevutika kuchukua maono na kupanga kwa mchanganuo safi na kwa uangalifu”
 Wanaofikiri ni waaminifu, watu wenye mpangilio walio na wanaokamata mambo kwa wingi. Wanaweza kutegemewa kufuatwa kwenye miradi ambayo wengine wanaona kuwa ya kutatanisha. Wanaofikiri wanatiwa changamoto na mabadiliko yasiyotarajiwa na kutaka kung’ang’ania yanayoonekana kutokuelewka. Mfano: Luka (**Luka 1:1-4**)

Katika mitindo hii minne, ni upi unakuelezea vema_____, wa pili_____, wa tatu_____, wa mwisho____?

II. Mtendaji:

Anatamani hali zinazoruhusu: Uhuru, madaraka, mchanganyiko, kazi ngumu, nafasi za kuendelea, kutia moyo mmoja mmoja	Anaitikia vema kwa wengine amba: Hutoa majibu ya moja kwa moja, hung’ang’ania kwenye biashara, hukazia maana, hutoa msukumo
Hao walio sawa wanaweza kukuona kama: Mdanganyifu, unayejitegemea, Mfanisi, mwenye kutenda	Hao walio tofauti wanaweza kukuona kama: Mkorofsi, anayelazimisha, anayemiliki, mkali, mgumu

BADHI YA HATUA ZA UTEKELEZAJI

89. Jifunza kusikiliza, kuwa mvumilivu	92. Kuwa wa kuingilika zaidi na kusaidia watu
90. Kutoa amri kidogo	93. Elezea kwa nini vitu viko kama vilivyo
91. Endeleta kujali watu zaidi	

III. Mvutiaji

Anatamani hali zinazoruhusu: Fahari, urafiki wa kimahusiano, uhuru kutohana na kusimamia mambo mengi, nafasi ya kuvutia na kusaidia wengine, mtoaji wa mawazo kiuhuru	Anaitikia vema kwa wengine amba: Ni marafiki na huru, kutoa sifa na kukubalika, kutafuta kushiriki kijamii
Hao walio sawa wanaweza kukuona kama: Anayeamsa, mwenye shauku, mwigizaji, mtu mchangamfu	Hao walio tofauti wanaweza kukuona kama: Anayechangamshwa, majivuno, mkasilikaji, muonevu, mzungumzaji

BAADHI YA HATUA ZA UTEKELEZAJI

94. Uwe mwenye haraka kidogo—tathimini mawazo yako	96. Tawala matendo na hisia
95. Uwe wa –kuangalia matokeo zaidi	97. Kazania zaidi mambo/ukweli
	98. Punguza, sikiliza, usiseme sana

IV. Timu ya Mchezo

Anatamani hali zinazoruhusu: Uchaguzi wa kazi moja pekee, Kujihusisha na kundi, kuanzisha mtindo wa kazi, usalama, malengo wazi na mgao wa kazi	Anaitikia vema kwa wengine amba: Hutumika kama marafiki, wanaruuhuru mda wa kuzoea mabadiliko, wanaruuhusu uhuru wa kufanya kazi katika mda wako, wanatoa msaada
Hao walio sawa wanaweza kukuona kama: Mwenye kutia moyo, utayari, wa kutegemeka, wa	Hao walio tofauti wanaweza kukuona kama:

kutegemewa	Mthibishaji, asiye stadi, mtegemezi, mzito, mnyamavu
------------	--

BAADHI YA HATUA ZA UTEKELEZAJI

99. Uwe mwepesi kidogo kwa yale wanayofikiria wengine
 100.Uwe mnyoofu zaidi
 101.Uwe na kuhusika zaidi na kazi yenewe
- 102.Kutana na makabiliano na uwe mwamuzi zaidi
 103.Jifunze kusema hapana
 104.Fanya mengi kuanzisha utekelezaji

IV. Mwenye Fikara

Anatamani hali zinazoruhusu: Uchaguzi wa kazi moja, Uangalifu, Upangaji, ulinzi, uimara, matatizo kidogo ya kushindwa	Anaitikia vema kwa wengine ambao: Hutoa hakikisho tena, anga la usaidizi, kupambanua njia na viwango
Hao walio sawa wanaweza kukuona kama: Mkamilifu, shupavu, wa utaratibu, kutokuwa na mzaha	Hao waliofauti wanaweza kukuona kama: Mpinzani, mwenye vitu, mpekuzi, si mdanganyaji, mwenye maadili

BAADHI YA HATUA ZA UTEKELEZAJI

- 105.Kukazania kufanya mambo yaliyo sahihi— siyo tu katika kufanya vitu kiusahihi
 106.Anaitikia haraka zaidi
- 107.Anaanza kutumaini fikira na kukalia kidogo ukweli
 108.Kuwa tayari kuchukua matatizo
 109.Kuwa wazi zaidi na rahisi
 110.Usiogope kuanzisha mahusiano

Matokeo haya yanakuelezea wewe? Unaweza kutaka kumshirikisha matokeo mwenzi wako au watu wengine wanaokujua vema kuona kama wanaweza kuainisha matokeo haya. Kumbuka kwamba mitindo haiendani na watu kikamilifu. Unaweza kukuta kwamba huendani kabisa na moja kati ya mitindo hii minne. Kwa watu wengi katika makundi mawili ambayo wamepa alama za juu watawekea kivuri chepesi kwenye mitindo yao.

Chukua mda fulani kushirikisha uliyojifunza kwa wafunzwa wenzio kuhusu wewe mwenyewe kufikia hatua hii. Katika vikundi vidogo, jibu maswali yafuatayo:

- 111.Ni mazingira gani unayopendelea kufanya kazi?
 112.Ni watu wa aina gani ambao unaitikia kwao zaidi?
 113.Eleza mazingira yako halisi unayofanya kazi. Jinsi gani yanafanana na mapendeleo yao au kutofanana?
 114.Umekuwa na ugumu katika kugusa watu ambao unahisi mitindo yao ni tofauti na yako mwenyewe?
 115.Ni nini ulichojifunza kuhusu wewe mwenyewe ambacho hukujua kabla?
 116.Ni hatua zipi unazoweza kuchukua ili kuwa mfanisi zaidi kwa watu wanaokuzunguka? Unahitaji kuwa muwazi zaidi? Unahitaji kusikiliza zaidi? Unahitaji kuwa mchangamfu zaidi?

Kwa kila moja ya makundi manne ya watu, yanaelezea uwezo na udhaifu kwa misingi ya utaratibu wa upandaji kanisa.

- 117.Jinsi gani watendaji wanavyokabili kazi ya upandaji kanisa? Ni nini uwezo wao na udhaifu?
 118.Jinsi gani watia moyo wanavyokabili kazi ya upandaji kanisa? Ni nini uwezo wao na udhaifu?
 119.Jinsi gani wachezaji wanavyokabili kazi ya upandaji kanisa? Ni nini uwezo wao na udhaifu?
 120.Jinsi gani wanaofikiri wanavyokabili kazi ya upandaji kanisa? Ni nini uwezo wao na udhaifu?

Utekezaji wa Azimio

121.F Kama njia ya kuelewa vitengo hivi vinne, chukua watu watano unaowajua kutoka kwenye mzunguko wa marafiki zako na kimya kimya wachunguze katika hali tofauti tofauti na kisiri nukuru matendo yao au maelezo yanayochanganua mtindo wao wa mwingiliano.

122.Fikiria “hatua za utekelezaji” ambazo zinafatana na kila mtindo. Tambua miwili ambayo kwa uangalifu utaifanyia kazi kabla ya kipindi kinachofata cha mafunzo. Shirikisha hili kwa mshauri wako, na muulize mshauri kukupatia matokeo juu ya jinsi unavyofanya.

Uongozi – Azimio la Mafunzo 9

Hitaji la Uongozi

I. Ni aina Gani ya Uongozi Kanisa Linahitaji?

- A. **Viongozi wa Vikundi Vidogo au Vikundi Kiini – Wafanya Majaribio (Mdo 2:46-47)**
- B. **Viongozi wa Kanisa la Mtaa—Waandaaji (2 Tim 2:2)**
- C. **Viongozi wa kanisa la Eneo—Wahamasishaji (1 The 3:2, Mdo 14:23)**
- D. **Viongozi wa Kanisa wa Kitaifa—Wenye Fikara (Mdo 15:6-11)**

Jinsi gani ngazi hizi nne za uongozi wa kanisa zinalingana na huo unaoufahamu?

II. Ni Viongozi wangapi kanisa Linahitaji?

- A. **Piramidi**—Uongozi wa kanisa ni kama piramidi ikiwa na viongozi wachache wanaohitajika katika ngazi ya kitaifa na wengi kwenye vikundi kiini na ngazi ya kanisa.
- B. **“Kanauni ya Yethro”—Kut 18**, Kwa kufanya hesabu, Yethro alishauri 131 au asilimia 13.1 ya shirika wanatakiwa wawe viongozi. Una asilimia 15 au zaidi ya watu wako wanaoongoza?
Kufuatana na ‘kanuni ya Yethro’ ni viongozi wangapi wanahitajika katika jengo lako la kanisa? Ni wangapi ulio nao kwa sasa?

III. Wapi Tunawapata Viongozi Hawa?

Umekuwa na ugumu wa kupata viongozi unaohitaji? Kama ni hivyo, Kwa nini? Nini unachoweza Kufanya Juu ya hili?

Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi

123.Watu wangapi katika kanisa lako wanatenda katika ngazi fulani ya uongozi?

124.Ni nini hitaji lako kuu katika huduma yako kwa kipindi hiki?

125.Nini unaweza kufanya katika kanisa lako kufunza viongozi wa kikundi kiini na kikundi kidogo?

126.Nani ni viongozi katika eneo lako? Wapi na jinsi gani wamefunzwa?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Jifunze vipindi nya mafunzo na hitaji la uongozi katika eneo lako. Ni mafunzo yapi yanapatikana kwa kila ngazi ya uongozi? Jinsi gani unaweza kufaidika kutoka kwenye vyanzo hivi katika jengo la kanisa lako? Shirikisha matokeo yako kwa mshauri wako.

Uongozi – Azimio la Mafunzo 10

Kufunza Viongozi Wapya

Kwa nini maendeleo ya uongozi ni muhimu?

I. Mifano ya Kibiblia ya Kuzidishwa kwa Uongozi

A. **Ni nini uhusiano wa** Musa na Yoshua **unatufundisha kuhusu uongozi?** (Kut 17:9-14, 24:12-13, 33:7-11, Hes 14:6-9, Kum 31:7, 34:9)

B. **Ni nini mistari hii inatufundisha kuhusu uongozi wa** Yesu? (Yohana 1:35-51, Mat 10, 17:14-21)

C. **Elezea uongozi wa** Paulo. (2Tim 1:3, 2:2, Mdo 14:21-24, Gal 4:15, Flp 2:22-24)

Jinsi gani ulifunzwa kama kiongozi? Elezea shughuli za kujenga zilizokusaidia kuendeleza uwezo wako wa uongozi.

Ni vizazi vingapi vya uongozi vilivyoolezewa katika **2 Timotheo 2:2?**

Jinsi gani **Mathayo 4:19** inafanana na 2 Timotheo 2:2?

II. Makusudio ya Mafunzo

Kati ya vigezo vifuatavyo vya mafunzo, ni kati ya kipi viongozi wako wana hitaji kuu zaidi? Vipawa vya kiroho, uwezo, uchukuliaji fulani, mahitaji ya huduma, uzoefu, na hadhi.

III. Hatua Tano za Kufundisha Viongozi Wapya

A. **Hatua 1: "Ninaifanya"**

D. **Hatua 4: "Unaifanya; Ninaangalia"**

B. **Hatua 2: "Ninaifanya; Unaangalia"**

E. **Hatua 5: "Unaifanya"**

C. **Hatua 3: "Tunafanya Pamoja"**

Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi

Kwa nini maendeleo ya uongozi ni muhimu?

Jinsi gani ulivyofunzwa kama kiongozi? Elezea shughuli za kujenga zilizokusaidia kuendeleza uwezo wako wa uongozi

Utekelezaji wa Azimio

Chukua kazi nzuri unayojua kufanya vema kama vile kuendesha gari. Kupika chapati, au kujenga stuli ya mbaao. Mfundishe mwinge kufanya kwa kutumia hatua 5 zilizolezewa katika somo hili. Elezea matokeo yako kwa mkufunzi au mshauri wako.

Vikundi Kiini – Azimio la Mafunzo 10

Majadiliano ya Maswali na Matatizo ya Kikundi Kiini

Somo hili limeandaliwa kwa ajili ya kutoa mda wa majadiliano ya mwiningiliano kati ya wafunzwa. Jukumu lako ni moja la mwezeshaji, au msuluhishi, kati ya wafunzwa. Utahitaji kuwaliza wafunzwa matatizo yao au maswali. Usitoe majibu au mapendekezo wewe mwenyewe—ruhusu majibu kutoka katikati ya kikundi, kama inawezekana. Katika tukio lisilotarajiwa kwamba hakuna mmoja wa wafunzwa aliye na maswali wala matatizo, kuna baadhi ya maswali yaliyoshauriwa ya kawaida yaliyotolewa katika somo. Jaribu kutumia uzoefu wa wafunzwa kujibu maswali na matatizo yaliyotolewa wakati wa mda wa somo hili. Sisitizia kwamba wafunzwa wanahitaji kufikiri juu ya suluhu au mapendekezo ambayo yamejadiliwa na kuonyesha jinsi yanavyoweza kutumika kwenye makundi yao. Watie moyo kuandika njia maalumu za kuonekana ambazo watatumia kutatta baadhi ya matatizo kwenye makundi yao wenyewe.

I. Uhalisi wa Huduma ya Kikundi Kiini

Max amekuwa akiongoza kikundi kiini kwa zaidi ya miezi mitatu. Ingawa watu sita wanakuja mara moja moja kwenye mikutano ya kikundi kiini, hawaonekani kukua sana katika imani yao, kikundi hakionyeshi haja yoyote ya kufikia watu wanaowazunguka. Wanaonekana wako tayari kukutana kila wiki, kuzungumuzia matatizo yao, na kujifunza Biblia kidogo. Max anaendelea kuchanganyikiwa zaidi na zaidi, na hajui nini la kufanya kitofauti ili kuwasaidia wajumbe wa kikundi chake kuwa wakomavu kiroho zaidi.

II. Maswali na Matatizo

Ni nini maswali na matatizo uliyonayo na kikundi kiini chako?

Orodha hapo chini inaweza kutumika katika tukio ambapo wafunzwa wanakuwa hawana maswali zaidi na matatizo ya kujadili

Kuna yejote aliye na tatizo lolote kati ya yafuatayo?

Kikundi kiini hakikui kiroho.

Kiongozi hawezi kupata kiongozi mwanafunzi.

Kikundi kiini hakitaki kuogezeka chenyewe.

Kikundi kiini hakiwezi kupata sehemu nzuri ya kukutania

Kikundi kiini hakikui kiidadi.

Baadhi ya migogoro inakuwepo kati ya wawili au zaidi wa wajumbe wa kikundi, na kiongozi anaonekana hawezi kulitatua hilo.

III. Suluhu

Kila kikundi kiini ni tofauti, na kila hali ya tatizo ina tabia ya kipekee. Hata hivyo, mara nyingi kuna kanuni za kawaida zinazoendana au sababu ya matatizo. Kila kiongozi wa kikundi kiini antakiwa kusikiliza kwa uangalifu kwenye mapendekezo au utatuza uliotolewa wakati wa mda wa majadiliano wa somo hili. Kama inawezekana, anatakiwa afikirie jinsi ya kutumia kanuni za utatuza uliotolewa kwenye kikundi kiini chake mwenyewe kama anakutana na tatizo lile lile.

Masweali ya kutafakari, marudio na matumizi

Ni tatizo lipi ni kubwa au udhia kwenye kikundi kiini chako? Suluhu na mapendekezo yaliyotolewa wakati wa mda huu wa darasa unaoweza kutumia kusaidia kutatua tatizo hili?

Unafahamu viongozi wengine wa kikundi kiini ambao hawakuwa katika darasa hili lakini ambao wanaweza kufaidi kutoka kwenye mda huu wa majadiliano? Jinsi gani unaweza kuwatia moyo na kushirikishana baadhi ya vitu ulivyojifunza?

Nani unayeweza kumzungumzia matatizo yanayoendela au yajayo katika vikundi kiini?

Utekelezaji wa Azimio

Andika matatizo makuu matatu unayokutana nayo kwenye kikundi kiini chako.

Kutokana na majadiliano ya leo, andika angalau suluhu mbili zinazowezekana kwa kila moja ya matatizo.

omba kwa ajili ya hekima katika kuweka utatuza ambao umemaliza kuandika. Panga kuyaweka mapema iwezekanavyo.

Vikundi Kiini – Azimio la Mafunzo 11

Kuzidisha kwa Kikundi Kiini

I. Lengo la Kuzidisha—Kuzidisha kuna maanisha nini kwa kikundi kiini chako?

II. Utaratibu wa Kuzidisha “kikawaida”

A. Kuzidisha Kibaolojia

Chagua watu wawili kutoka katika darasa lako kuja mbele ya darasa. Muulize mtu wa “kwanza” kuchagua mtu mmoja kutoka kwa wajumbe wa darasa jingine kusimama naye (kila mjumbe wa darasa anawakilisha kikundi kiini). Muulize mtu wa “pili” kuchagua mtu mmoja kutoka kwenye darasa na kusimama naye. Katika awamu nyingine, muulize mtu wa “kwanza” kuleta mtu mwininge zaidi mbele. Kisha muulize mtu wa “pili” na yule anayesimama naye kila mmoja kuchagua mtu mmoja wa kuungana

nao (kwa hiyo kundi hili linaongezeka kwa wawili). Endeleza hili mpaka darasa zima linakuwa kati ya moja ya makundi mawili. “Kundi la pili” litakuwa kubwa zaidi kwa sababu limekuwa kwa kuzidisha – kwa kila awamu, kila mjumbe wa kundi hili ameleta mbele mtu mwininge. Kundi la “kwanza” litakuwa limeleta mbele ya darasa mtu mpya mmoja tu kwa kila awamu. Jadili jinsi kuwa na viongozi wa kila kundi jipya bado linaanzisha kundi jingine jipya la kikundi kiini (KUZIDISHA) ni kuzuri zaidi kuliko kuwa tu na kiongozi wa kikundi kiini cha mwanzo kuanzisha makundi machache (KUONGEZA).

B. vishada vya Asili—katika kugawanyika katika vikundi kiini viwili, fikiria urafiki kati kati ya kundi lililopo. Tambua jinsi watu kiasili wanavyojigawa katika vijikundi mnapounda makundi madogo zaidi ya majadiliano.

Unaweza kuona jinsi inavyowezekana kuweka kikundi kiini katika vishada? Hili linaweza kuwa msaada katika kuanzisha vikundi kiini vipyta? Inaweza kuwa msaada katika kuainisha viongozi wanafunzi maarufu?

III. Hatua katika Kuzidisha

Kuandaa Kwa Ajili ya Kuzidisha kwa Kikundi Kiini

1. Kuendelea kutoa maono ya kugawanyika mbeleni kuwa mawili (weka tarehe iliyopangwa)
Tia moyo kufikia nje kwa wasioamini
Anzisha ufuashishaji kati ya waumini
Mshauri kiongozi mwanafunzi.
2. Uwekaji wa Kuzidisha kwa Kikundi Kiini
Jadili mabadiliko yanayokuja
Onyesha nani ataongoza kundi lipi
Amua nani atakuwa katika kundi lipi
Chagua eneo la mukutano
Endelea kumshauri kiongozi mwanafunzi baada ya kuzidisha
Fanya tarehe ya mwisho ya kikundi cha mwanzo kuwa ya kusherehekeea

III. Vizuizi Kwenye Kuzidisha

Kwa kila tatizo hapo chini, waulize darasa kutoa suluhi lao. Kisha soma mapendekezo yaliyotolewa.

Tatizo	Mapendekezo
Kundi halielewi umuhimu wa kuzidisha.	<ul style="list-style-type: none"> • Kiongozi wa kikundi kiini lazima asitoe tu maono ya kuzidisha, lakini lazima pia aeleze <u>kwa nini</u> kuzidisha ni muhimu hivyo. Wajumbewa kikundi kiini lazima waelewe ni faida zipi zipo kwa ajili ya kundi na kwenye kuendeleza ufalme wa Mungu.
Kundi linaelewe hitaji la kuzidi, lakini wameridhika na mmoja kwa mwingine na hawataki kugawanyika.	<ul style="list-style-type: none"> • Omba kwamba Roho Mtakatifu atakupa hekima katika kulieleva kundi lako na hali yako ya kipekee. • Kazia umuhimu wa kuzidisha na elezea kwamba ni hatua inayofata katika mwendelezo wa asili wa maisha ya kundi. • Toa kielelezo cha jinsi gani kuzidisha kumekuwa utii kwenye amri ya Mungu ya “kwenda na kufanya wanafunzi” katika Mt. 28:19. Kupitia kuzidisha, kikundi chako kiini kina wajibu muhimu na bayana katika kusaidia kutimiza Utume Mkuu. • Omba kwa ajili ya kugawa kundi katika mipaka ya asili, ukitumia sura ya vishada.
Hakuna kiongozi mwanafunzi.	<ul style="list-style-type: none"> • Kwanza, kiongozi wa kikundi kiini lazima atumie mda katika maombi, akimuonumba Roho Mtakatifu kumpa hekima juu ya nani wa kuchagua. Kisha, kimakusudi anatakiwa afanye uamzi huu na kuanza kufuasa na kushauri mwanafunzi. • Tumia vishada katika kikundi kiini chako kuweza kuainisha kiasili viongozi wanaoibuka. Omba kwa ajili ya watu hawa kama viongozi mashuhuri wanafunzi kwa ajili ya kundi jipya. • Katika mipaka ya kuchagua kiongozi mwanafunzi, fanya marudio ya Somo la Kikundi Kiini katika Mwongozi wa 3, “Kuwafunza Viongozi Wapya wa Kikundi Kiini”
Kuna kutokuelewana nani aenda na kundi lipi.	<ul style="list-style-type: none"> • Kama kundi lako lina vishada kadhaa, fikiria kutumia kishada kimoja au zaidi kuanza kundi jipya. Fikiria mipaka ya mahusiano ya asili kwenye kundi. • Muombe kila mjambe wa kundi kuomba na kumuomba Roho Mtakatifu kuliweka wazi kwake juu ya kundi lipi la kuweza kujiunga. • Endesha majadiliano wazi ya kweli kwenye mukutano wa kikundi kiini kutafuta sababu ya kukosekana kwa umoja kwenye uamzi huo.

Maswali ya kutafakari, marudio na matumizi

Jinsi gani kuzidisha katika vikundi kiini kunasaida kuendeleza kueneza harakati za upandaji wa kanisa?

Nini ni “vishada vya asili” katika kikundi kiini? Jinsi gani vinaweza kutumika kusaida kundi kuhamia kwenye ngazi ya kuzidisha? Nini kinawenza kutokea kundi linapokuwa tayari kuzidi na wajumbe wa kundi lake wamegawanyika bila utaratibu, pasipo na kufikiria mahusiano katika kundi?

Jinsi gani vishada vinaweza kutumia kusaidia kugundua viongozi mashuhuri wa vikundi kiini?

Ni vizuizi vya kawaida kwenye kuzidisha katika kikundi kiini? Jinsi gani vinaweza kushindwa?

Utekelezaji wa Azimio

- Vishada katika kikundi kiini wakati mwingine vitaibuka kiasili tu, Kama vikundi vyako havina tayari vishada ndani yake, fikiria kuvitumia wakati wa sehemu tofauti za mkutano wa kikundi kiini. Unaona faida yoyote ya kutumia vishada katika makundi yako?
- Anza kufikira nini kinatakiwa kitokee katika kila moja ya makundi yako ili kufikia lengo la kuzidisha. Andika vitu vitano ambavyo utafanya katika miezi mitatu ijayo ili kuyasogea makundi yako karibu na kwenye kuzidisha.
- Fikira juu ya vizuizi mashuhuri kwenye kuzidisha katika kila moja ya makundi yako. Nini unachoweza kufanya kabla ya mda kuvishinda na kuepuka matatizo unapokuwa mda wa kuzidisha?
- Anzisha mpango wa kuzidisha katika makundi yako. Hakikisha unawaweka viongozi wako wanafunzi kwenye utaratibu huu ili kwamba nao waweze kuandaliwa kupanga kwa ajili ya kuzidisha kwenye makundi yao. Ombo kwa ajili ya kuzidisha na weka pamoja na tarehe ya kuzidisha katika mpango wako kwa kila kundi. Tafuta mtu fulani atakayekuwajibisha katika uwekaji wa mpango huu wa kuzidisha.

WANAFUNZI WOTE WAPANDA KANISA LAZIMA WALETE “AZIMIO LA UFUASISHAJI LILILOKAMILIKA” (KUTOKA ZIADA 5A, MWONGOZO WA TATU) KWENYE KIPINDI KINACHOFATA CHA UFUASISHAJI.

Ufuasishaji – Azimio la Mafunzo 6

Warsha ya Ufuasishaji: Majadiliano ya Maswala ya kivitendo Yanayoendana na Ufuasishaji

Unda vibao vya matangazo au mashine ya kuonyeshea maandishi ubaoni ya Azimio la Kufuasa (kutoka Ziada 5A, Mwongozo wa Tatu) la kukamilisha wakati wa majadiliano ya kundi kubwa. Hili linaweza kuhitajika kama majadiliano ya kundi dogo hayawezekani kwa sababu ya kumaliza vibaya kazi iliyokuwa imetolewa. Ni ya lazima kwamba wafunzwa wanafanya kazi utaratibu na kufikiria maswala na mfuatano wa kufanya ufuasishaji. Ili kufanya matumizi mazuri ya mda uliotolewa kwa ajili ya kipindi hiki katika kufanya ufuasishaji, ni muhimu kwamba washiriki wanahamia kwa haraka kwenye makundi madogo ya watu 5 mpaka 8. Wakilisha maswali au yaweke ubaoni.

I. Majadiliano ya Kikundi Kidogo(Dakika 30)

Umekuta zoezi hili la “Azimio la Kufuasa” kivitendo likifaa kutumika katika huduma yako? Jinsi gani? Jinsi gani umeonyesha utaratibu ambaeo ungetumia kugusia maswala?

Ni vitu gani vya ufamiliaji (ujuzi sura, au thamani) unavyoamini lazima viwemo katika miezi ya kwanza ya maisha ya mkristo? Kwa nini haya ni muhimu sana? Jinsi gani unaweza _____ (kuchukua kitu kimoja) ambacho kinawenza kuendelezwa zaidi katika maisha ya muumini au kanisa?

Jinsi gani wewe binafsi ulishawishiwa na umuhimu wa _____ (swala/ukweli/ujuzi au wazo)?

Ni mifumo ipi ambayo unaridhika nayo zaidi?

Umejaribu kuwianisha mifumo ili kwamba mmoja au miwili isitumike zaidi au kuachwa?

Unafanya nini kueneza kazi ya kufanya ufuasishaji mahali ulipo? Jinsi gani unaandaa “wafuasishaji”?

Nini utafanya wiki ijayo kuwasogea wanafunzi mbele kwenye imani yao, tumaini na upendo?

II. Warsha ya Kufuasa (Dakika 20 kwa darasa zima)

Elezea tukio, mkasa au shughuli ambayo ulikuwa umehusika mwanzoni mwa maisha yako ya ukristo ambayo bila mashaka ilikusaida kuendelea katika kutembea kwako na Kristo.

Ni kipande kipi cha ukweli unachoweza kurithisha kwa hao wanaoanza kufanya wanafunzi?

Utekelezaji wa Azimio

Katika mwanga wa majadiliano wakati wa warsha hii, fanya marudio na tathimini mpango wa ufuasishaji ulioandaa baada ya mafunzo ya Mwongozo wa Tatu kwa kila mtu unayemuasa katika huduma yako ya upandaji kanisa. Fanya mabadiliko yoyote ya lazima kwenye mipango yako kufuatana na ulichojifunza wakati wa warsha hii. Kumbuka kwamba mipango uliyounda siyo ya kitakwimu—itabadijika na inatakiwa ibadilike kulingana na mda na ukuaji katika sehemu ya wanafunzi wako. Kwa vipindi fanya marudio na rekebisha azimio la kufuasa ulilo nalo kwa kila mwanafunzi wako. Endelea kufikiria kufuasa kama njia ya kuzaliana mwenyewe katika maisha ya wengine na kuzidisha wafanyakazi wanaoweza kufikia kijiji chenu, wilaya, miji na nchi kwa ajili ya Kristo.

Uwakili – Azimio la Mafunzo 1

Utangulizi kwenye Uwakili

Ni vitu gani ambavyo Mungu amekupatia? (Viorodheshe ubaoni)

I. Uwakili ni nini?

Ni nini neno uwakili, linachomaanisha kwako? Ni nini kinakuja akilini mwako unaposikia neno hili?

II. Kwa nini Kuzungumzia Uwakili? Maswala mawili?

A. Swala la Uaminifu

Kuwa wakili mwema, ni nini unachotakiwa kuamini?

B. Swala la Thamani

Yesu aliposema, “Palipo na mali zako ndipo moyo wako utakapokuwa pia,” Alimaanisha nini?

Ni vitu gani unathamini zaidi?

Jinsi gani unaweza kutoa kila moja ya vitu hivi kwa Mungu?

Jinsi gani tunaweza kumtumikia Mungu kila siku?

Fikiria mtu fualani ambaye ni jirani yako. Jinsi gani unaweza kumuhudumia mtu huyo vema?

Ni mtu gani Mungu amemuweka chini ya uangalizi wako? Jinsi gani unaweza kutawala rasilimali zako vema (fedha, mda, uangalizi, n.k.) kumuhudumia mtu huyo?

III. Kanuni za uwakili katika Biblia

A. Nani alikuwa Wakili katika Agano Jipy? (Luka 12:42, 16:1-3, 1 Kor 4:1)

B. Uwakili katika Mifano

1. Wakili Mwema ni Mwaminifu (**Luka 12:42-48**)

2. Wakili mwelevu anatumia nafasi yake kuandaa kwa ajili ya mbeleni (**Luka 16:1-12**)

3. Mawakili Watatatiriminiwa Kufuatana na Uwezo Wao (**Mat 25:14-30**)

C. Hesabu

Ni kwa nani tunatoa hesabu yetu ya uwakili? (**Rum 14:12**) Ni nini tunachowajibika kwacho? (**2 Kor 5:10**)

IV. Uwakili wetu - Tu mawakili juu ya nini?

A. Fedha Zetu

D. Miili yetu (1 Kor 6:19)

B. Mda Wetu (Efe 5:15-17, 2:10)

E. Familia Zetu

C. Mali Zetu

F. Huduma Zetu (1 Pet 4:10)

○ Ni eneo lipi ni gumu zaidi kutawala? Kwa nini?

○ Una tabia kama za mtu anayempenda Mungu na wengine? (Mt 22:37-39) Namna unavyotumia mda wako, mali, mwili, familia, huduma, n.k. vinakubaliana na hili?

○ Ni rasilimali zipi Mungu amekupatia? Ziorodheshe.

○ Masikini anaweza kumtolea Mungu hasa? Anatakiwa? Kwa kiasi gani?

○ Jinsi gani thamani ilivyo muhimu kwenye majadiliano ya uwakili?

- Ni yupi ni mfano muhimu zaidi wa uwakili kwa watu kwenye kikundi kiini chako?

Uwakili – Azimio la Mafunzo 2

Uwakili wa Hazina

Jaribu kuepuka mjadala uliochemshwa kwenye swala la utoaji wa zaka. Wazo kuu la somo hili ni kwamba tunawayibika kutumia pesa kwa ajili ya utukufu wa Mungu. Kazania katika swala hilo, ambalo linaendana bila kujali anachoamini mtu mwengine kuhusu utoaji wa zaka

I. Kuipeleza Biblia

- A. Utoaji zaka katika sheria ya **Agano la Kale** – Law. 27:30-32; Mal. 3:8-12
- B. **Sadaka ya kujitolea** kwa ajili ya Hema – Kut 25:1-8
- C. **Kielezo cha Daudi cha kutoa** kwa ajili ya jengo la Hekalu – 1Nya 29:1-20
- D. **Kutoa nje ya Umasikini** – Luka 21:1-4
- E. Ufadhilli kwa **Viongozi wa kanisa la Agano la Kale** – 1Kor 9:4-14; 1Tim 5:18
- F. **Ukusanyaji kwa ajili ya Watakatifu wa Yerusalem** – 1Kor 16:1-2; 2 Kor 8:1-6

II. Utoaji wa Binafsi

- Kanuni zifuatazo zinalekeza utoaji kwa waumini:
127. Kila muumini anatakiwa atoe.
  128. Utoaji wetu unatakiwa uwe unaendana na kipato chetu, zote tasilimu na zisizo tasilimu. Fikiria kama Mungu amefanya kipato chako kulingana na utoaji wako!
  129. Tunatakiwa kutoa hata katika umasikini wetu.
  130. Tunatakiwa tutoe kwa ukarimu na kwa sababu tunapenda kufanya hivyo—siyo kwa sababu mtu anatalazimisha. Utoaji lazima utokane na utayari wa moyo ili kumpendeza Mungu.
  131. Tunatakiwa tutoe zaidi ya tunavyoweza (tukimutumaini Mungu).
  132. Utoaji wetu wa fedha unatakiwa ufate kujitoa kwetu wenyewe kwa Mungu. Utoaji ni kuonyesha kujitoa kwetu kwa Mungu.

Katika makundi madogo, jadili kanuni kwa kutumia maswali yafuatayo: (Dakika 15-20)

- Kuna waumini ambao hawakuweza kutoa kwa Bwana kwa sababu ya umasikini wao?
- Kama kipato cha watu hapa kilikuwa sawa na utoaji wao hii itamaanisha nini kwa kipato katika mkoaa huu?
- Kwa nini muumini atoe kwa Bwana
- Ni nini unachofikiri juu ya wazo kwamba tunatakiwa kutoa zaidi ya tuwezavyo, tukimutumaini Mungu?
- Kuna chochote cha kupata kutoakana na utoaji kifedha tunapokuwa hatujajitoa wenyewe kwa Mungu?
- Umeona Mungu akionyesha upendo wake kwa kutoa kwako kwa njia ya kushangaza?
- Ni nini **1 Fal. 17:7-16** inashauri kwako kuhusu utoaji wa uaminifu?
- Ni nini kanuni kuu za utoaji katika **2 Kor. 9:6-11**?

III. Hazina za Kanisa la Mtaa

A. **Makanisa Yanayojisaidia**

Ni nini faida kwa kanisa mpya kwa kujisaida lenyewe?

B. **Kutunza Fundi za Kanisa**

1. Fundisha utaratibu wa utoaji
2. Anzisha mfumo unaokubalika kwa gharama zilizokadiriwa za matumizi na bajeti iliyowekwa
3. Funza na toa mhasibu wa Kanisa-mfumo wa ukusanyaji na usambazaji wa hazina unatakiwa uwe na: watu kadhaa, upangaji kimaombi, uwajibikaji, ukusanyaji wa mara moja moja, utunzaji wa kumbukumbu, na utoaji wa taarifa wa mara kwa mara.

IV. Utoaji fedha na harakati za Upandakji Kanisa

133. Uko tayari kutoa zaidi ya uwezo wako, kama wamasedonia? (jibu la pekee tu)

134. Nini wakristo wapya wanatakiwa wafundishwe kuhusiana na utoaji?

- 135.Unaonyesha kiasi chako cha zaka kufuatana na kipato chako tasilimu tu, au vile vile na vyanzo vingine ambavyo Mungu amekubariki navyo?
- 136.Jinsi gani unaweza kuelezea utoaji kwa asiye mkristo anayefikiri kwamba makanisa yanaomba pesa tu?
- 137.Ni matokeo yapi mafungu ya nje yaliyo nayo kwa kanisa la mtaa?

Action Plan

Ordhesha mapato yako kutoka katika vyanzo vyote (yakiwemo na yasiyo tasilimu) na utoaji wako kwa wiki au mwezi. Hili ni kati yako na Mungu. Piga hesabu ni asilimia ngapi umempa. Unapendezwa na hili? Anapendezwa? Gawanya jumla ya matoleo ya kanisa lako kwa mwezi kwa idadi ya watu wazima waliowakilishwa kupata wastani wa utoaji kila mwezi kwa watu wazima. Zidisha tarakimu hizo kwa kumi kuona ni kiasi gani kila mtu mzima atakuwa nacho kuishi kila mwezi kama kweli matoleo yao yamewakilisha zaka. Unafikiri kanisa lako linaendeleaje? Wanahitaji maelekezo zaidi kwenye eneo hili? Kama ni hivyo, anzisha mpango wa kuwafundisha. Kumbuka kwamba kusudi la hili ni kuwasaidia waelewe uwakili, na siyo kutaka kutunga sheria ya kutaka utoaji ambayo italazimisha. Mungu anawapenda hao wanaotoa kwa uhuru.

Uwakili – Azimio la Mafunzo 3

Matumizi ya Mda

Inapendekezwa sana kwamba mkufunzi anaanza kujianaa kwa ajili ya somo hili vya kutosha kabla ili kuipitia sehemu ya “Uwekaji wa Kimazoezi” mwenyewe. Kwa kifupi somo hili litachukua zaidi kwenye maana kama mkufunzi ana uzoefu binafsi wa kimazoezi na zoezi hili. Chukua mda kushirikisha uzoefu wako wa mafanikio/kushindwa katika kuweka muhutasari na kuainisha ratiba, vile vile na upangaji wa malengo yako, kujumlisha ratiba mpya ya kila siku ambayo inatokana na kufanya kazi zoezi hili. Kadiri utakavyolifanya zaidi somo hili kuwa la binafsi ndivyo litakavyokuwa na mguso zaidi kwa hao unaowafunza.

Utunzaji wa mda kikamilifu kunaweza kukusaidia kutawala mda wako badala ya mda kukutawala.

I. Anzisha Vipao Mbele – Kujifunza jinsi ya kutunza mda

- Ni Kanuni Zipi za Kibiblia za Kutunza Mda Unazoweza kupata katika mistari hii? (**Zab 24:1, Yos 24:15, Efe 5:15-17, 1 Pet 4:10, Omb 3:1-8**)
- Ni baadhi ya vitu gani vinatakiwa kuwa **kipao mbele kwa mpanda kanisa?** (**1 Tim 3:4-5, Tit 1:6, Efe 4:11-13, Mat 14:23, 28:19-20**)
- Ni kipi kati ya hivi ni kipaombele cha juu? Cha pili? Cha tatu? Elezea?

II. Uwekaji kivitendo (zoezi)

- Weka Kitabu cha matumizi ya Mda Uliopo – Kipekee, andaa kalenda ya wiki moja ikiwa na safu za siku za wiki na mihimili kwa saa za siku. Kwa wiki iliyopita, kumbuka na andika jinsi ulivyotumia kila saa ya wiki.
- Kufuatana na kalenda yako, ainisha maeneo makuu ambayo umetumia mda wako na mda kiasi gani umetumia kwa kila moja.

Nyumbulisha Matumizi ya Mda wako

138.Ni shughuli zipi unafanya kwa kurudia rudia?

139.Unatoa kipao mbele kwenye maeneo muhimu zaidi ya maisha yako?

140.Kuna kuingilia kunakoendelea kwa mda uliopotea?

141.Ni mabadiliko yapi maalumu unayotaka kufanya kwenye ratiba yako?

142.Je munyumbulisho wa matumizi ya mda wako unaonyesha vipao mbele hivi? Ni marekebisho yapi ungependa kuweka?

- Panga kwa wiki yako ijayo, ukionyesha siku na mda utakaofanya shughuli tofauti tofauti za maisha yako.

Uwe mwangalifu kutoa kisasi cha mda unaofaa kwa vitu hivyo ambavyo ni muhimu zaidi.

- 143.Soma **Luka 4:42-44, 6:12-19,9:14-21,11:1-13.** Tambua vipao mbela nya Mary na Martha. Jinsi gani mistari hii inaendana na somo hili? Ni yupi kati ya watu hawa unafanana naye zaidi?
- 144.Soma **Luka 4,6,9,11.** Tambua jinsi Yesu alivyotenga mda wa kuomba. Unafanya hili vile vile? Unaomba pamoja na mwenzi wako mara moja moja kuhusiana na maisha yako na huduma?
- 145.Kusoma kwa uangalifu kwa **Luka 9:51-62** kunaonyesha kwamba Yesu alikuwa na kazi fulani ambazo alitakiwa kuzikamilisha kwa mda wa kipindi fulani. Nini ilikuwa kazi hiyo? Umuhimu wa kazi hii ulikuwa na matokeo yoyote juu ya uhusiano wake na watu? Unafikiri kwamba kimakusudi alipanga kwa ajili ya mda wa ziada kwenye kazi hii ili kwamba aweze kuendelea kukazania kwenye mahusiano?
- 146.Soma **Kutoka 18** na tambua jinsi Musa alivyotatua tatizo la matumizi ya mda wake.
- 147.Soma mfano wa talanta unaopatikana katika **Mathayo 25:14-30.** Badilisha neno “talanta” kwa neno “miaka” na jina lako kwa jina la mtumishi wa kwanza aliyepokea talanta tano. Umepata miaka mitano kutoka kwa Bwana. Shirikisha ambavyo umewekeza katika mda wa Mungu ambaa anakusifu na hatimaye kumuleeta utukufu.

Utekelezaji wa Azimio

Soma kitabu cha Nehemia na angalia matukio ambapo Nehemia alionyesha hali yoyote ya matumizi ya mda ambayo yamezungumziwa katika somo hili.

Uwakili – Azimio la Mafunzo 4

Utaratibu wa Upangaji Kimkakati

- I. Nini Maana ya Upangaji Kimkakati? **Jib: Ni utaratibu wa kuhakikisha kwamba watu, huduma, shughuli, na rasilimali vinatumika kuridhisha na kwa ufanisi kuhamia kwenye mwelekeo na kupata matokeo kwenye “Z.”**
- II. Hatua Katika Utaratibu wa Kupanga Kimkakati

Fanya darasa lote kufanya kazi kuazimia kimkakatia kuanzisha kanisa lao mpya. Utaongeza maswali unapoendelea na zoezi hili. Maswali hapo chini yanaweza pia kutumika.

A. Hatua 1: Omba

- Ni vitu gani utahusisha katika maombi yako kwa ajili ya kanisa mpya?
 Ni sifa na shukurani zipi ambazo unaweza kutoa?
 Ni maombezi gani unaweza kufanya

B. Hatua 2: Andika au Fanya Marudio ya Maeleo Yako ya Kusudi

- Kwa nini kanisa hili mpya liwepo?
 Andika maeleo ya kusudi kwa sentensi moja
 Maeleo haya yanaonyesha sababu yote ya kuanzisha kanisa mpya hapa?

C. Hatua 3: Onyesha Thamani ya Kati na Utofauti

- Ni thamani zipi za kati ni msingi wa kuanzishwa kwa kanisa mpya?
 Ni utofauti gani ni msingi wa kuanzishwa kwa kanisa mpya?
 Thamani hizi zinaonyesha thamani kibiblia?
 Kuna hao ambaa wangependa kuongeza, kufuta, au kubadilisha maeleo ya thamani au utofauti?

D. Hatua 4: Tambua Makusudio Yako

- Ni vitu gani tungeweza kufanya kama tungechukua mkakati huu?
 Ni nini kikuu kinachosukuma huduma hii?
 Ni nini mwelekeo kwa ujumla ambaa timu itaelekeza juhudhi zake?
 Kwenye orodha ya makusudi chini, ni ipi tungehusiha kwa azimio hili?

148.Kutafiti eneo linalolengwa na watu

150.Injilisha

149.Hamasisha maombi kwa ajili ya upandaji
 kanisa

151.Funza na shauri viongozi kwa makanisa
 yanayoibuka

- 152.Funza na shauri wapanda kanisa
 153.Endeleza vikundi kiini vinavyozaliana
- 154.Hamasisha makanisa mengine kwenye eneo
 kwa ajili ya upandaji kanisa

E. Hatua 5: Weka malengo

Kama zoezi tu, ainisha malengo mawili ambayo timu lazima iweke.

Tathimini malengo haya kwa misingi ya tabia hapo chini:

155.Kwango cha Mda. Kiwango cha mda maalumu wa kumaliza. MFANO: Kufikia MWISHONI MWA MWEZA WA SITA...

156.Kuweza Kumalizika. Mfanye mtu “kujikunjua” ili kuweza kumaliza kazi lakini inawezekana. MFANO: ANDAA MASOMO MATATU YA KUJIFUNZA KWA KUFATA NENO...

157.Kupimika. Weka pamoja na njia za kupimia endapo au la limefikiwa. KWA MFANO: KUONGOZA MAFUNZO YALIYOANDALIWA KATIKA KIKUNDI KIINI CHANGU...

158.Lugha Wazi. Lugha wazi, na makini kuwasilisha kazi zinazohitajika kukamilika.

Mfano wa Lengo: Mwishoni mwa mwezi wa sita nitaandaa na kuongoza mfuatano wa masomo matatu ya kujifunza kwa kufuata neno kwenye kikundi kiini changu juu ya kisa cha “Utume Mkuu na Upandaji kanisa katika mji wetu.”

159.Nini tofauti kati ya upangaji kimkakati na kupangilia vema?

160.Unaweza kufikiri maeneo mengine ya maisha ambapo upangaji kimkakati unaweza kutumika?

161.Ni mifano ipi mingine ya maandiko, au kutoka katika maisha yako mwenyewe, ambapo umeona upangaji kiufanisi ukipelekea kwenye matokeo yenye ufanisi?

162.Jinsi gani unaweza kuitikia kwenye maelezo, “Mazao ya malengo yasiyo dhahiri, kwa hali ya juu, yana matokeo yasiyo dhahiri”?

163.Ni kwa njia zipi watu katika utamaduni wako wanachangia mawazo kutatua matatizo?

Utekelezaji wa Azimio

Fanya upangaji wa kimkakati pamoja na timu yako au uongozi wa kanisa lako linaloibuka. Uwe tayari kushirikisha mpango wako wa kimkakati kwenye kipindi kijacho cha mafunzo.

Uwakili – Azimio la Mafunzo 5

Warsha ya Utaratibu wa Upangaji Kimkakati

Jipange katika makundi ya watu wanne au watano kila moja na fanya kazi kana kwamba ni timu ya upandaji kanisa. Jitwalie kuwa mmeshakuwa na maelezo ya kusudi la huduma na thamani ya kiini na utofauti.

Kama timu mumeweka makusudio ya huduma kuwa na siku za mapumziko kwenda kufundisha vijana. Kazi sasa ni kuanzisha aina zifuatazo za malengo kama kielelezo cha tabia zilizofundishwa katika masomo yaliyopita.

Anzisha lengo la jumla kwa ajili ya mafunzo ya siku za mapumziko.

Anzisha lengo kwa ajili ya shughuli maalumu wakati wa mafunzo.

Uwe na uhakika kuyaangalia malengo yako dhidi ya tabia zilizotolewa kwenye somo la mwisho kuhakikisha zinafikia sifa za malengo mazuri.

Una dakika thelathini za kufanyia kazi shughuli hii. Mwishoni mwa mda huu tutaruhusu kila kundi kushirikisha malengo yake kwa ajili ya kutazama upya na kutathiminiwa na darasa.

Familia – Azimio la Mafunzo 1

Jukumu la Kibiblia katika Familia

I. Wenzi waliooana (1 Tim 3:5)

A. Kanuni tatu Zinazolekeza

1. **Mme na Mke** Wana thamani sawa.

Kutoka **Gal 3:28** tunafahamu kuwa Mungu ameumba mme na mke wakiwa na haki sawa.

2. **Mme na mke** wanatakiwa kutegemeana.

Katika **1 Kor 11:11**, tunaona kwamba Mungu ameumba mme na mke kutegemeana.
(Kuishi na kupendana na kusifiana mmoja kwa mwingine.)

3. **Kuna** utaratibu wa kuwajibika katika **familia**.

1 Kor 11:3) Mungu ameumba utaratibu wa kuwajibika katika familia. Mungu ni kichwa cha Kristo, Ambaye ni kchwa cha mwanaume, ambaye ni kchwa cha mke.

Ina maana gani kwamba mme na mke wanatakiwa kutegemeana? Jinsi gani hili ni tofauti na kutegemea na kutoka kujitegemea?

Elezea mme na me ambao ni mfano wa kutegemeana.

II. Wajibu wa Mme

A. Kuwa Kichwa cha Mke: (Waefeso 5:23)

Kama mme anamuongoza mke kama Kristo anavyoongoza kanisa, jinsi gani mme ataenenda?
Kujitoa mwenyewe ni sehemu ya uongozi wa mme?

Ni nini baadhi ya mifano ya wanaume wanaojitao kwa wake zao?

B. Kutunza Mahitaji ya kati ya Mke (Efe 5:25-29, 1 Tim 5:8, 1 Pet 3:7)

Ni upi mfano bora zaidi unaojuwa ambao mme alimtunza mke?

C. Kufanya Kazi za Baba (Efe 6:4, De 6:7, Mit 19:18, 22:6, 23:13-14, 29:17).

III. Wajibu wa Mke

A. Msaidizi-Mwa -2:18

D. Msimamizi –Mit. 31:11

B. Anayeunga Mkono-1 Pet 3:2

E. Mama-Tit. 2:4

C. Mtiiifu-1 Pet 3:1

Unafikiri majukumu yaliyoelezewa katika sehemu hii ya somo yanaheshimika na kuthaminiwa kwa mke?

Majukumu haya yanamuweka mke katika nafasi ya chini kiroho machoni pa Mungu? Katika macho ya ulimwengu?

IV. Wajibu wa Watoto

A. Kuwatii Wazazi wao katika Bwana—Efe 6:1

B. Kuwaheshimu Baba na Mama—Efe 6:2-3, Kum 5:16

C. Kama ni mtu bachelaa, jinsi gani somo linaweza kuwa la faida kwako na huduma yako?

D. Kama umeoa, unaweza kusema kwamba ndoa yako inaonyesha kioo cha sura ya Mungu kwa kuonyesha umoja?

164. Unapata umwandani katika ndoa yako? Inaonekana je?

165. Ni vigezo vipi katika jamii na katika ndoa vinafanya ugumu leo wa kuwa mwenzi mfanisi? Ni mahangaiko yapi makubwa katika kuwa wenzi wazuri?

166. Ni vigezo vipi katika jamii na katika kanisa vinavyofanya vigumu kuishi kama bachelaa leo? Ni mahangaiko yapi katika kuwa bachelaa?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

- 167.Soma 1 Petro 3:8-12. Tabia ya ubinafsi inaharibu umojao. Kwa kulifirkiria hili, soma kwa mara nyingine kifungu hapo juu na kisha orodhesha vitu unavyotakiwa kufanya wakati mwenzi wako anapokuwa mbinafsi.
- 168.Uongozi wa kitumishi wa mme ndiyo kitu pekee kinachomfanya mke kuweza kutii. Mme wa kutendewa anafanya utiifu kutowezekana na mwanaume anayetawala anafanya utiifu kutovumilika. Uongozi wa kitumishi, kwa upande mwingine, unafanya kutii kuwa furaha. Kwa mwanga wa mawazo haya, jibu maswali yafuatayo:
- Jinsi gani kuwa kwako kiongozi mtumishi kutagusa uwezo wa mke wako kuwa mtiifu?
  - Jinsi gani anaitikia katika maeneo mengine kama ungekuwa zaidi kiongozi mtumishi?
  - Je Biblia inafundisha kitu chochote kuhusu kwa nani wanawake bachela wanatakiwa wamtii? Ni mipaka ipi unayoweza kupata?
- 169.Katika barua yake kwa kanisa la Filipi, Paulo aligusia swala la umoja mionganoni mwa wakristo. Soma Wafilipi 2:1-4 na kisha fikiria jinsi mstari 2 unavyoolezea kupata umoja kwenye mahusiano. Jinsi gani unaweza kutumia kanuni hizi katika maisha yako ya familia, iwe katika ndoa au kwenye mahusiano mengine ya familia?
- 170.Kama wapanda kanisa mtakuwa na nafasi nyingi kutoa ushauri wa kibiblia kwa wasioamini na wanaoamini waliopata shida kutokana na ndoa zilizoshindwa au ambao kwa wakati huo wanakutana na kutokuwa na umoja katika ndoa zao. Vile vile, utakuwa na nafasi ya kutoa ushauri kwa wanaume na wanawake wanaotaka kuoana. Anzisha majadiliano ya kundi dogo na wanaume wasiooa na wanawake wa umri wako wanaotaka kuoana mbeleni. Waongoze katika kugundua vipande vyaa kibiblia vilivyojadiliwa katika somo hili na fanyia kwa vitendo vipande hivi

Familia – Azimio la Mafunzo 2

Kulea

Je njia wazazi wanayojilinganisha kwa watoto wao inaonyeshwa na jinsi wanayojilinganisha kwenye kanisa (**1 Tim. 3:4-5**)? Kwa jinsi gani?

I. Baadhi ya Uchunguzi wa awali

A. Hakuna hakika

Wengine wanabisha kwamba **Mit. 22:6** inatoa kanuni badala ya ahadi inayohakikisha. Unafikiria nini?

B. Hakuna Mtoto Aliye kamili

Unaweza ukafikiria “tu aliye kimili”

Kwa nini hakuna mtoto aliye kamili?

C. Hakuna Mzazi Aliye Kamili

Ni nini **1 Yohana 1:8-10** inachofanya kwa kutokuwa kamili kwetu kama wazazi?

Dhambi zetu na kukosekana kwa ukaribu kwa Mungu ni mzizi wa kushindwa kwetu kama wazazi?

II. Baadhi ya Kanuni za Kibiblia

Katika makundi madogo, jadili maandiko chini kwa misingi ya kile tunachoweza kujifunza kutoka kwake kuhusu kuwa wazazi:

A. Eleleza Upendo na Utii kwa Bwana (Kut. 6:4-9,17)

B. Waelekeze Watoto wako Kutunza Njia ya Bwana (Mwa. 18:19)

C. Usihadhibishe Watoto Wako (Efe 6:4)

171.Ni baadhi ya njia zipi za kivitendo unazoweza kufanya upendo na utii mtindo wa maisha kwa Bwana nyumbani kwako?

172.Ni baadhi ya njia zipi za kivitendo unazoweza kuona kama malezi yako yanafanyika nje ya upendo?
Nini unachofikiria kizuizi kikuu kwa aina hiyo ya malezi?

173.Ni vitu vipi vyatkitendo unavyoyeza kufanya mda was sala kwa familia kuwa kufurahiwa na watoto?

Utekelezaji wa Azimio

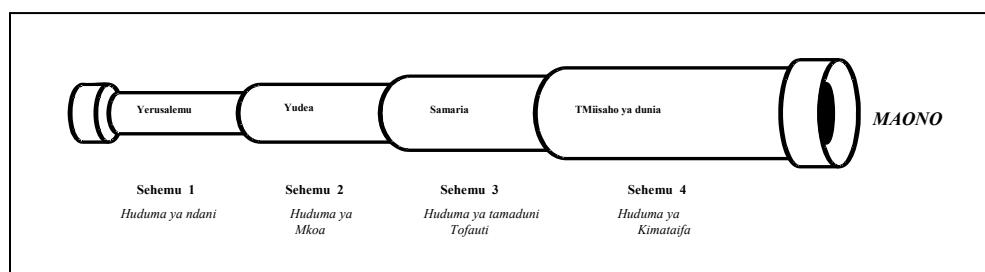
Orodhesha baadhi ya tabia unazopenda watoto wako kuwa nazo kiroho, kijamii, kiakili na kimwili wanapofikia umri wa miaka 18. Kisha andika jina la kila mtoto kwenye karatasi tofauti. Andika unachofanya au unachotaka kufanya kumsaidia mtoto kupata kila moja ya tabia hizi.

Maazimio ya Mafunzo ya Omega Mwongozo wa Tano

Maono ya KUM – Azimio la Mafunzo 13

Maono na Kupiga darubini: Kuichukua Injili Ulimwenguni

Mdo 1:8 (Jadili Mchoro na Jedwali hapo Chini)

MATENDO 1:8:	"Yerusalemu"	"Yudea"	"na Samaria"	Miisho ya dunia
Maana	mji wa mtaa	mkoaa	Eneo linalopakana	ulimwengu
Vidokezo vyatkitendo (Matendo 1-8 (Mdo 5:28))	Matendo 1-8 (Mdo 5:28)	Matendo 8-12 (Mdo 8:5)	Matendo 13-28 (Rum 15:19)	
Mifano ya kibiblia	"Wathethalonike" 1 The1:6	"Masedonia" 1 The1:7	"na Akia" 1 The1:7	"kila mahali" 1 The1:8

I. Tafsiri ya maono na Kupiga darubini (kupiga darubini inamaanisha kuuingia ulimwengu kwa ngazi nyangi)

Jinsi Gani Utume Mkuu Ulinganishwe na Kupiga Darubini?

Unakubaliana kwamba darubini ingekuwa na ngazi nne?

II. Kuangalia kwa Maono ya mavuno ya Mungu (Mat 9:38)

Kwa nini mtu aseme kuwa Pentekositi lilikuwa kanisa la kwanza la Agano Jipyaa kupandwa?
Unakubaliana?

Unapoangalia nje katika shamba lako mwenyewe la mavuno, unaona nini? Liko wapi? Nani anafanya kazi? Kazi ni nini?

III. Kupiga Darubini kwa Mavuno ya Mungu (kadiri darubini inavyosogea, tunakazia kwa vitu vyatkitendo mbali

zaidi)

A. Sehemu 1: Huduma ya Ndani

Unakubali maono ya kanisa linalokubali kila mmoja katika jiji lako au mji?

B. Sehemu 2: Huduma ya Kimkoo

Kutoka katika mfano wa Brazili, jinsi gani unaweza kutathimini ufikiaji nje wa kimishenari kimkoo wa makanisa katika nchi yako?

Mfano

Huko Brazili kwa zaidi ya kipindi cha miaka 20 kanisa moja lilijaza eneo la kijografia kwa makusanyiko 200. Mmishenari ambaye makanisa haya yalituma kwenda Albania alikuwa akifundisha juu ya kuzidisha makanisa kwa wapanda kanisa pale na alisema, “Ukuaji wa kanisa letu ulikuwa wa polepole ukilinganishwa na mwininge, lakini hata hivyo, tunapopanda kanisa mpya mara moja ambalo kanisa binti limepanga kupanda makanisa binti mengine upesi iwezekanavyo. Makanisa yetu yanajua kusudi lao ni kupanda makanisa mapya kutokea mwanzoni.” Ni aina hii ya kufikiria na kusudi linaloweza kuhamasisha makanisa kutokea mwanzoni mwake kuwa na akili ya huduma kwenye kusanyiko lao wenyewe na zaidi.

Nini kinaweza kufanya kukuza ngazi ya kufikia kwa umishenari katika eneo lako?

C. Sehemu 3: Huduma ya Mwingiliano wa tamaduni

Kuna hitaji hapa la kufikia nje kwa kabilo au kundi la watu?

D. Sehemu 4: Huduma ya Kimataifa

Kutoka kwenye mfano wa Luis Bush, jinsi gani ungetathimini ufikiaji nje wa kimishenari wa ulmwengu wa makanisa katika nchi yako?

Luis Bush (aliyendesha harakati za Latino ya Amerika za makanisa kutuma wamishenari), na wengine walisafiri Latino ya Amerika yote wakitangaza maono ya umisherri kama sehemu ya harakati za COMIBAM (kifupi cha, Shirika la Amerika la Ibero katika misheni). Kilio kilitoka nje, “Latino ya Amerika, kutokea umishenarini kwenda nguvu ya umishenari!” Wakati huo, nchi za Latino ya Amerika zilikuwa zikipita katika wakati mgumu kiuchumi na wengi hawakweza kuona jinsi ambavyo ingewezekana kutuma wamishenari nchi zingine kama walikuwa wakihangaika kifedha. Luis alitumia mfano wa Ibrahim, ambaye mwili wake ulikuwa mzuri kama wa aliyekufa lakini imani yake ilikuwa hai. Ilikuwa imani yake ambayo ililetä ahadi ya kijana wake. Kwa njia hii alilinganisha kukosekana kwa fedha na mwili wa Ibrahim akisema, “Katika Latino ya Amerika hatuna pesa- LAKINI TUNA IMANI!” Kanisa hadi kanisa walikubali wito wa umishenari na tangu COMIBAM katika 1987, maelfu ya wamishenari wametumwa na makanisa ya Latino ya Amerika. Wamekuwa na imani na Mungu ametoa fedha!

Nini kinaweza kufanya kukuza ngazi ya ufikiaji kwa umishenari kwa ulmwengu?

IV. Nguvu ya Kiroho na Mamlaka

Wapi tunapata haki na nguvu kufikia nje kwa ulmwengu? **Mat 28:18-19, Mdo 1:8**

Nini vizuizi kwenye maono na jinsi gani unaweza kuvishinda?

Jinsi gani unaweza kuhamasisha maono na kupiga darubini katika makanisa yako mapya?

Kwa nini kanisa moja halitoshi sana kufikia mji wote kwa ajili ya Kristo?

Jinsi gani darubini yako ni pana? Darubini ya kanisa lako? Kwa nini?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Kwa kutumia darubini iliyoonyeshwa katika kielelezo 13.2, anza kushirikisha maono yako kwa kanisa (ma) kuhusu kufikia nje zaidi na zaidi kwa injili.

Angalia kwenye darubini katika kielelezo 13.3 chini. Kwa kila sehemu ya darubini, andika ni nini “Yerusalem” yako, Yudea, Samaria na miisho ya dunia.” Ni katika sehemu ipi kanisa lako linafanya kazi kijuhudi? Kama kuna sehemu ya darubini ambayo kanisa lako mpya halijahusika, nini unachowenza kufanya kuhamasisha hilo?

Maono ya KUM—Azimio la Mafunzo 14

Kuhamasisha

I. Kuhamasisha ni Nini? Kuhamasisha ni Pamoja na:

A. Maono ya Pamoja (“Z”)

Mkufunzi: Leta darasani maelezo ambayo unaonyesha au kuanzisha maono ya kanisa ambayo yanazalisha kuhamasisha. Yashirkishe kwa darasa.

Andika maelezo ambayo yanaweza kuwakilisha maono ya kanisa lako katika kutimiza Utume Mkuu?

B. Mafunzo

Ni aina gani ya mafunzo watu wako wanahitaji kushirkisha imani yao?

C. Rasilimali

Ni rasilimali gani zinahitajika kuhamasisha kanisa? Jinsi gani zinaweza kupatikana?

D. Kuweka Kimkakati –Ni wapi Mungu anakutaka kutenda? Epuka kufuatisha.

Maswali yafuatayo yatatumika kuonyesha jinsi ufahamu wa watu darasani unaweza kusaidia kuainisha maeneo ya mahitaji.

Ni wapi katika mkoa wako unafikiri unahitaji zaidi makanisa mapya? Kuna yejote anayejua huduma ya kanisa ambayo tayari inatimiza hitaji pale? Ni taarifa zipi kupita hizo zinazouljikana kwa wajumbe wa darasa hili zinaweza kufikiriwa ili kuonyesha wapi kazi inahitajika?

II. Kwa Nini Waumini wahamasishwe? (Yohana 17:1-21)

Kuna sababu gani kwa waumini na makanisa kuhamasishwa?

III. Mifano ya Kibiblia ya Wahamasishaji

A. Nehemia (Neh 1:2-4, 2:7-9, 4:22-23)

B. Barnabas (Mdo 4:36-37, 9:26-31, 13:1-3)

Unafanya kazi vipawa vyako vya kiroho kwa shauku kama alivyofanya Barnabas?

C. Paulo (Rum 15:25-27, 1 Cor 1:4-9, Rum 15:14)

Nini yalikuwa maono ya watu hao watatu hapo juu na nani walimuhamasisha?

IV. Ni nini Tabia za Wahamasishaji Wafanisi?

A. Maono

B. Imani na Kutia Moyo

C. Mguso

Kufuatana na tabia hapo juu, unamjua yejote ambaye angeweza kuwa muhamasishaji mfanisi? Kama ni hivyo, mwelezee mtu huyo.

V. Mifano ya Kuhamasisha

A. Maombi ya Umoja

Mfano: Kila wiki katika mkutano wa maombi, mtu mmoja angeweza kushirkisha taarifa ndogo kuhusu nchi maalumu au kundi la watu na wanaweza kutumia mda kuombea injili kupanya kwenye miyo na akili za watu hao. Wangeweza kuomba kwa ajili ya wamishenari kutumwa sehemu hizi kwa watu wasiofikiwa na kwa makanisa kupandwa mionganii mwao. Kundi hili la maombi linaombea kwamba Bwana angeweza kutuma kutoka wajumbe wa kanisa lao timu ya kupanda kanisa kufanya kazi mionganii mwa kundi la watu wasiofikiwa. Walipoomba kwa ajili ya makundi ya watu wasiofikiwa, Bwana alilipa kundi hili mzigo maalumu kwa watu wa Kezaki wa Asia ya Kati. Kati kati ya mda wa kipindi cha miaka

miwili, wajumbe watatu wa kikundi hicho cha maombi waligeuka kuwa wamishenari huko Kezaki. Wajumbe wa kusanyiko kisha waliririthi watu wa Kezaki kama mkazo maalumu wa kufikia na kuanza kutuma timu za mda mfupi za wafanya kazi madaktari, wafanya kazi wa ujenzi, wafanyakazi wa watoto, wanamziki na wafanya biashara Kazakstani. Hatimaye, kanisa lilituma timu ya upandaji kanisa kufanya kazi Kazakstani ya magharibi. Kundi la maombi la mwanzo limeshayeyuka na kundi kubwa la watu sasa linakutana kila mwezi kuomba kwa ajili ya watu wa Kazaki.

Ni masomo yapi muhimu kutoka katika mfano huu ambayo unaweza kujifunza na kutumia katika huduma yako?

B. Shule ya Jumapili/Vipindi nya watoto

Mfano wa hili ulitokea mwaka 1992. Kikundi cha maigizo kutoka Uholanzi kilikuja Hungari kusaidia timu ya uinjilisti wa mda mfupi waliokuwa wanasaidia kanisa la Baptisti kwa uinjilisti. Kwenye timu ya uinjilisti kulikuwa na wanafunzi wawili kutoka kwenye chuo cha mageuzi cha walimu waliokamata maono ya kuanzisha kundi lao la maigizo. Walifundisha wengine saba na kuanza kuigiza katika makanisa yao. Kupitia huduma yao watu kadhaa waliokoka na kuijunga na kikundi. Katima miaka mitatu iliyofata, 20 walifundishwa na kushiriki kwenye kikundi cha maigizo. Wote hawa 20 sasa ni wajumbe hai wa makanisa ya mtaa na watano wanahusika katika kazi ya umishenari kikamilifu.

Ni masomo yapi muhimu kutoka katika mfano huu ambayo unaweza kujifunza na kutumia katika huduma yako?

C. Kuhamasisha Watu Wazima

Kanisa moja la mtaa lilimsaidia mkimbizi mmoja wa Kambodia kutafuta nyumba, vifaa vya ndani, na kazi. Mkambodia alipouliza alipe kwa ajili ya wema wao, kanisa lilisema, "njoo kwenye ibada yetu." Mkambodia alikwenda, lakini kulikuwa na tatizo—kutokujua lugha, kwa upole alikaa kwenye viti, bila kuelewa chochote. Katika kuitikia kwenye tatizo hili, kanisa lilianda tafsri ya wakati uleule ili kwamba mkambodia aweze kushiriki kwenye ibada. Wanaoongea kivitenamu, kichina, kisipanishi pia waliomba na wakapata tafsiri. Wakati viziwi walipohudhuria ibada kanisa liliandaa kutafsiri kwa lugha ya vitendo. Kupitia mwingiliano wa watu wa tamaduni kadhaa, wajumbe wa kusanyiko walipata moyo kwa ulimwengu. Leo, kanisa hili limetuma zaidi ya familia zaidi ya ishirini kwenye msaada wao wa kifedha!

Nini kimefanya hili kama mfano wa kuridhisha wa kuhamasisha?

Ni vitu gani vya kuhamasisha kila mfano unaeleleza?

Jinsi gani unaweza kusaidia kanisa lako kuhamasisha kuendeleza injili – kuzaliana kwa upandaji makanisa mapya?

Kwa nini kuhamasisha ni muhimu?

Unamjua yeyote anayetaka kumtumikia Bwana ambaye anaweza kuhamasishwa?

Unamjua yeyote anayeweza kuwa muhamishaji mfanisi?

Ni baadhi ya njia zipi zingine maalumu ambazo unaweza kusaidia kuhamasisha watu katika kanisa lako kwenye uinjilisti na upandaji kanisa?

Ni sifa zipi za muhamasishaji unazokamilisha vema? Ni ipi ni ngumu zaidi kwako?

Jinsi gani unaweza kuhamasisha kanisa lako kuendeleza injili, kuzaliana kwa kupanda makanisa mapya?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Anza kumtumikia Mungu katika kujaliwa kwako vipawa kuelekea kuendeleza injili.

Muulize Mungu kuweka yeyote katika moyo wako anayetaka kumtumikia Bwana na anza kufanya nao urafiki na kuwashamasisha.

Orodhesha hatua tatu unazoweza kuchukua kwenye kuhamasisha kanisa lako kwa ajili ya uinjilisti na upandaji kanisa.

Maono ya KUM – Azimio la Mafunzo 15

Hatua Inayofata: Upandaji Makanisa Zaidi

Somo hili ni bora likifundishwa kama kipindi cha majadiliano. Shirikisha kutoka katika uzoefu wako jinsi ulivyokabidhi huduma kwenye kanisa lililopandwa. Ruhusu wafunzwa kuuliza maswali na kushirikisha yanayowatinga wanayokabiliana nayo katika hali yao ya huduma.

I. Mzunguko wa Upandaji kanisa (rejea Mwongozo wa Kwanza)

II. Jukumu la Kanisa Mpya: Upandaji Makanisa Binti

- A. **Kutunza maono Hai (Mdo 19:10, Gal 2:7-8, Rum 11:13)** – Ni eneo lipi Mungu anakuitia kulifisia?
- B. Jinsi gani kanisa linajiaandaa **Kutuma Timu ya Upandaji kanisa?** Jib:
  1. Kuliombea na kuombea hao Mungu anaowaita
  2. Kuonyesha wapi pa kuwatuma?
  3. Kuhamasisha rasilimali
  4. Kuifunza Timu

Katika makundi madogo, jadili maswali yafuatayo: (dakika 20)

1. Ni eneo lipi Mungu amekuita kulifisia?
2. Ni aina gani ya makundi ya watu wanaoishi katika eneo hilo lazima wafikiwe kwa injili?
3. Ni hatua ipi inayofata katika kanisa lako mpya inayotimiza Utume Mkuu?
4. Kama vikundi kiini vinazidi, unaweza kuanzisha kanisa jipya kutoka katika moja ya vikundi kiini vyako vyenye nguvu?

III. Jukumu la Timu ya Mwanzo ya Upandaji Kanisa: Kuanza Upya—Upandaji Makanisa Mapya

- A. Timu ya Upandaji kanisa iendelee?
- B. Timu ya Upandaji Kanisa Ibakie Kuchunga kanisa Mpya Lililopandwa?
- C. Timu ya Upandaji Kanisa Inakuwa Timu ya Kuwezesha?

Katika makundi madogo, jadili maswali yafuatayo:

Ni nafasi ipi katika kazi ya upandaji kanisa utaweza kuchukua?

Je kanisa unalopanda lina maono ya kanisa binti? Kama siyo, ni hatua zifi utachukua kupitisha maono hayo? Elezea tofauti kati ya mpanda kanisa wa kitume/mvumbuzi na mchunguji kwa kuangalia wito na kujaliwa vipawa.

Ni kujitoa gani utatakiwa kufanya kuona makanisa yameanzishwa?

Jinsi gani unaweza kusaidia wengine au katika utumaji wa kanisa lako au katika kanisa mpya kuwa wapanda kanisa?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Pamoja na timu yako ya upandaji kanisa na mshauri, omba na fikiria nini itakuwa hatua yako inayofata katika huduma.

Gundua mmoja au wawili wapanda kanisa maarufu katika kanisa lako mpya lililopandwa. Tumia mda kuzungumza nao kuhusu maono yao na kuwashauri katika maandalizi ya kazi ya upandaji kanisa kama sehemu ya timu ya upandaji kanisa.

Kanisa – Azimio la Mafunzo 15

Malezi ya kanisa: Toba na Kurejeshwa

Ni nini mashauri ya malezi ya kanisa au taratibu ambazo unazifahamu—haya yanaweza kutoka katika kanisa lolote, hayaendani na kanisa?

Malezi ya kanisa ni ya kibiblia?

Ni nini malezi ya kanisa?

Ni nini hatua za kibiblia kanisa lazima zichukue katika kuonya wajumbe?

Ni nini malengo ya malezi ya kanisa?

I. Kanuni za Kibiblia za Malezi ya Kanisa

A. Malezi ya Kanisa ni Agizo la Kibiblia (**1Kor 5**)

Ni nini maelekezo ya jinsi ya kushughulika na kaka aliyeusika kuvunja maadili kingono yaliyotolewa katika moja ya mistari hii? (**1 Kor. 5:2, 5, 11, 13**)

B. Malezi ya kanisa Lazima Yafate Hatua fulani (**Mat 18:15-22**)

Ni nini taratibu za kushughulika na kaka aliye dhambini kufuatana na **Mat. 18:15,16,17**?

C. Kurejezwu kwa kaka anayetubu. Ni Lengo la Malezi ya Kanisa (**2 Kor 2:5-8**)

Nini tunachofanya wakati kaka anapotubu kama ilivyoonyeshwa katika **2 Kor. 2:7, 8**?

Katika makundi madogo, jadili maswali kwa michanganuo chini.

II. Michanganuo

A. Mchanganuo wa Kwanza

Geoge ni kijana tu aliyempenda Bwana na kijuhudi alikuwa akimtumikia kama kiongozi wa vijana katika kanisa lake na kiongozi wa kujifunza Biblia kiuinjilisti kwenye ujirani wake. Kanisa lake, mara ushuhuda wa juhudhi wa kufikia nje kwenye jumuia, hivi karibuni umeshuka kutoka wajumbe 200 mpaka 30. Akiwa amesumbuliwa na hili, alianza kuuliza maswali.

Wazee walikwazwa na kumtaka akutane nao. Bila kupata nafasi ya kuelezea yanayomsumbu, aliamriwa asiulize maswali mengine zaidi na wasijadili hilo zaidi na mtu ye yeyote. Zaidi ya hayo, aliambiwa hataongoza tena vijana hata vikundi vidogo.

Akijisikia kwamba wazee hawakufanya haki katika matakwa yao, George aliendelea kikundi chake kidogo. Wazee walimwamuru kukutana na kanisa lote na aliwekwa nje ya kanisa. Barua zilitumwa kwa viongozi wa kanisa katika eneo wakimlaumu kwa kuasi na kutotii mamlaka.

Kuuliza kwa Goerge ilikuwa dhambi?

Kuitikia kwa wazee kwenye kuuliza kwake kulikuwa sahihi?

Jinsi gani ambavyo wangelichukulia hili kwa njia ya kibiblia zaidi?

B. Mchanganuo wa Pili

Samweli alikuwa mzee wa kanisa katika kanisa lake. Alikuwa na tabia isiyofaa ya kuwaende wa wanawake kanisani, mengi yake yakiwa ya kuwadharirisha. Ingawa hakuwa anajisikia hatia ya uzinzi, wazee wengine walijisikia kwamba vitendo vyake havikuwa vya kufaa kwa mzee. Walipomta changamoto, alitubu dhambi yake kwa kanisa zima na alitolewa kwenye uongozi. Hakukuwa na jaribio lililofanywa la kumrejesha.

Wazee wengine walikuwa sawa kumtia changamoto Samweli kwa matendo yake? Kwa misingi ipi?

Walikuwa sahihi kumuondoa kwenye uongozi?

Ni mpango upi wa kurujesha ambao wangetakiwa kuwa nao?

C. Mchanganuo wa Tatu

Jemusi alikuwa mchungaji aliyeshukuriwa sana na kanisa lake. Ilipotambulika kwamba binti yake ambaye hajaolewa alikuwa na mimba, viongozi waligawanyika kuhusu uamzi gani wangechukua. Baadhi walisema haikuwa dhambi yake; alikuwa tayari anaugua kutoptana na kuaibishwa pia na kumfikiria binti yake na kwa hiyo alitakiwa kuchukuliwa kwa neema. Wengine walisema kwamba hakuwa anatimiza matakwa ya kibiblia kwa mzee kutawala nyumba yake na kwa hiyo alitakiwa kuonywa. Lakini kwa kuwa hawakuwa na wa kushiwa nafasi yake na kwa sababu alikuwa anapendwa na watu, waliamua kutokufanya chochote.

Wazee walikuwa sawa kutolijali tatizo?

Jinsi gani mabavyo wangeitikia kwenye tatizo hili yote kwa neema na ukweli?

III. Suluhi

Malezi ya kanisa si ya kibiblia tu lakini ni sehemu ya lazima katika maisha ya kanisa. Sababu ya hili siyo ya kuadhibu, lakini kurejesha afya ya kiroho kwa mtu pekee na kanisa la mtaa. Kila kanisa la mtaa linatakiwa kimaombi na kiuangalifu kuanzisha sheria ya maonyo.

Utekelezaji wa Azimio

Soma 1 Wakorintho 11:29-32 na jibu maswali haya:

1. Kwa nini kulikuwa na wadhaifu na wagonjwa mionganoni mwa waumini?
2. Nini ilikuwa adhabu ya mwisho?
3. Kwa nini Bwana anawaonya watoto wake?

Soma Wagalatia 6:1-5 na jibu maswali haya:

1. Nini baadhi ya sifa Paulo anazoorodhesha za kumurejeza ndugu?
2. Nini “sheria ya Kristo” ambayo Paulo anataja?
3. Jinsi gani sheria hizi zinatakiwa zitumike katika kumrejeza ndugu?

Na timu yako, anzisha sheria ya malezi ya kanisa kwa kanisa lako mpya.

Kanisa – Azimio la Mafunzo 16

Ibada ya Umoja kwenye kanisa la Mtaa: Mfumo na kazi katika Kuabudu

1. Ni mifumo ipi ya kuabudu uliyokutana nayo na unajisikiaje kuhusu kuitumia mifumo hii?
  2. Ni kwa kiasi gani kushirki kwa kusanyiko kulikuwepo kwenye mifumo hii?
  3. Fikiria baadhi ya mchanganyiko wa ibada ya kuabudu uliyoona. Fikiria kilichotokea katika ibada hizi – aina ya mziki, maombi, kuhubiri, kusoma maandiko, matukio maalumu, n.k. Ni kwa njia zipi ibada hizo zilisaidia au kukurudisha nyuma katika kumwabudu Mungu?
- I. **Ni nini Baadhi** ya kazi za Kuabudu?
- A. Kumpa Mungu **Utukufu Shukurani?** (**Zab 71:8; 107:32, 97:12, Mdo 2:47, Uf 7:12**)
  - B. Tunaweza **Kuabudu na Tusimuhudumie Mungu?** (**2 Nya 33:16, Mat 4:10, Uf 7:15, 12:1**)
  - C. **Ni nini ilikuwa mtazamo wa Yesu Juu ya Kuabudu?** (**Yohana 4:19-26**)

Pia katika makundi madogo, jadili maswali hapo chini (Dakika 30)

II. Jinsi Gani Tunaonyesha Mifumo Inayofaa ya Kuabudu?

Ni vigezo vipi unatakiwa kufikiria unapopanga ibada yako ya ushirika ya kuabudu?

Jinsi gani unaweza kuonyesha imani yako kwa Mungu katika kuabudu?

Jinsi gani unaweza kuonyesha hisia na kujisikia kwa uhusiano wako kwa Bwana katika kuabudu?

III. Kuabudu Pamoja na Upandaji kanisa

Nani ni watazamaji wa kuabudu kwa kusanyiko?

Kuabudu kimsingi kumekusudiwa kuwavuta wenyewe dhambi kwa Mungu?

Kwa nini ni muhimu kwa watu wa Mungu Kukusanyika pamoja kwa ajili ya kuabudu pamoja? Ni nini dhumuni la Kuabudu pamoja?

Ni baadhi ya sababu zipo “zinazovuta” ibada ya kuabudu kuchangia kwenye ukuaji? Ni nini asili ya “ibada ya kuabudu inayosisimua?

Ina maana gani kumwabudu Bwana katika kutanda kwa utukufu wake? (**1Nya 16:29**).

Kulingana na kanisa lako au dhehebu, kazi ya kuinama chini na kupiga magoti au mifumo au kuabudu? (**Zab 95:6**). Kama ni mfumo, kazi ni ipi?

Kulingana na kanisa lako au dhehebu kuinua mikono ni katika kazi ya kuabudu au mfumo? (**1Tim 2:8**).
Kama ni mfumo, Ni ipi ni kazi?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Fanya mafunzo ya kuabudu kwa kufata katika Ufunuo 4:8-11 na 5:9-14. Uwe na hakika kujibu maswali ya “nani”, “Nini”, “Lini”, “Wapi”, “kwa Nini” na Jinsi gani?”

Fanya orodha ya uchunguzi wa njia ambazo watu wengi katika eneno lako linalolengwa zaidi kiasili wanaonyesha upendo, furaha na uhusiano wa ndani.

Fikiria jengo lako jipya la kanisa. Ni ipi kati ya mifumo hii inafaa kuonyesha kuabudu kwa Mungu katika ibada yako ya pamoja ya kuabudu? Ni mifumo ipi kutoka katika kawaida ya kidhehebu amabayo inaweza kufaa pia? Ni upi unaweza ukawa haufai kwa kundi la watu wako wanaolengwa? Jadili uliyopata na mkufunzi wako au mshauri

Kanisa – Azimio la Mafunzo 17

Jinsi ya Kuongoza Ibada ya Pamoja: Kupanga na Kuandaa Ibada ya Kuabudu

Muombe kiongozi yejote wa ibada mwenye uzoefu kwenye mafunzo ashirikishe jinsi wanavyoongoza ibada. Kama inawezekana, karibisha viongozi wenyewe uzoefu kutoka nje ya mafunzo kuja na kushirikisha wafunzwa jinsi wanavyofanya kazi na wachungaji kwenye makanisa yao na jinsi gani wanapanga na kuandaa kwa ajili ya ibada ya kuabudu. Katika makundi madogo, jadili maswali hapo chini:

Fikiria viongozi wafanisi zaidi uliowahi kuwajua. Jinsi gani unaweza kumtathimini mtu huyu kwa misingi ya hadhi hizi: Anayeabudu, mwenye uwezo wa mziki, mwenye kuwa macho kiroho, mwenye utu mwema, mwenye uwezo wa kuongoza wengine katika kuabudu?

Kuna vielezo vya kuonyesha (mf. shairi. Maigizo, kushika jukumu, dansi, kusoma Biblia kimsisimko, shuhuda na yanayofanana na hayo) yaliyotumika mara kwa mara katika utamaduni wako ambayo yanaweza kushirikishwa kwenye ibada yako ya kuabudu. Jinsi gani unavyoweza kutumia miundo ya kuonyesha katika ibada ya kuabudu?

Kwa nini ni muhimu kuchukua mda kupanga kwa ajili ya ibada ya kuabudu?

Nini linatakiwa liwe jukumu la mchungaji katika kupanga ibada ya kuabudu? Nini linatakiwa liwe jukumu la kiongozi wa kuabudu?

Elezea mtiririko wa ibada ya kuabudu ambayo ililetu maana kwako hasa hasa? Ni mambo yapi katika ibada yalikuwa na ufanisi zaidi? Nini unachowenza kujifunza kutoka katika ibada hii cha kukusaidia katika upangaji wa ibada ya kuabudu kwenye kanisa lako lililopandwa?

Zoezi katika Kupanga Ibada ya Kuabudu

Hatua zifuatazo zinaweza kukusaidia kupata uzoefu katika upangaji wa ibada ya kuabudu na timu yako ya upandaji kanisa. Katika darasa lako la mafunzo, gawanyika katika makundi madogo. Jadili kila moja ya hatua zifuatazo na tumia karatasi ya mfano wake kupanga ibada. Shirikisha mpango wako wa ibada na makundi mengine.

A. Hatua 1: Chagua Kisa

Nini kitakuwa kisa cha ibada ya kuabudu? Mda mwangi wazo kuu la mahubiri linafaa kwenye hitaji hili. Kwa mfano, katika somo la mahubiri katika mafunzo haya umeandaa mahubiri kwenye fungu la Waefeso 5:15-21. wazo kuu la fungu hili ni: “Mungu anatutaka tujazwe na Roho kwa sababu ni busara na inaletea maisha yenye furaha.” Kisha kwa hiyo kisa cha ibada ya kuabudu kinaweza kuwa: “Ujazwe na Roho.” Kama siku hii ni siku maalumu, jumapili ya pentekosti, Krismas, Pasaka, kisa chako pengine kinakuwa kama vichwa hivyo.

B. Hatua 2: Chagua Nyimbo/Mziki na Matukio Maalumu

Ni nyimbo zipi na sifa utatumia katika ibada ya kuabudu? Chagua zile ambazo zinaendana na kisa na ambazo ni za kisasa na za kimapokeo. Pia, Uwe na uhakika kuwa mapigo ya mziki yametofautiana—yote yakionyesha kushereheke na fikira. Utakuwa na mziki wowote maalumu, kama vile sauti au solo ya vyombo? Kutakuwa na maigizo yanayoelezea sura ya mahubiri? Utakuwa na ushuhuda wowote? Uwe na hakika shuhuda unazochagua zinaendana na kisa.

C. Hatua 3: Weka Mtiririko wa Ibada ya Kuabudu

Uwe na mda halisi wa kuanza na kumaliza. Husisha kila sura ya ibada ya kuabudu—nyimbo, mahubiri, matukio maalumu, maombi, kusoma Biblia, n.k. kielelezo 17.1 kina mfano wa karatasi ya upangaji wa

ibada ambayo unaweza kutumia au kuirekebisha kuweka mtiririko wa ibada. Karatasi hii ya kupanga kisha inaweza kutumika na kiongozi wa kuabudu na mchungaji kama marejeo ya kuongoza halisi kwa ibada.

D. Hatua 4: Orodhesha Vyombo Vinavyotakiwa

Tengeneza orodha ya vyombo utakavyohitaji kwenye ibada ya kuabudu, kama vile vitabu vya nyimbo au karatasi za nyimbo, kifaa chochote maalumu cha kuigizia, n.k. Onyesha nani atawajibika kukusanya na kuandaa vyombo kabla na wakati wa ibada.

E. Hatua 5: Onyesha tarehe za Kufanya Mazoezi ya Nyimbo

Amua lini utafanyia mazoezi ya ibada ya kuabudu. Uwe na hakika kwamba wahusika wote wanatambulishwa na kuweza kuhudhuria mazoezi ya kuimba.

F. Hatua 6: Chukua Mda Kuomba Kwa Ajili ya Ibada ya Kuabudu

Muombe Mungu kuongoza na kuelekeza ibada ya kuabudu. Ombo kwa ajili ya miyo ya watu kutayarishwa kumwabudu Bwana. Ombo kwa ajili ya wasioamini wanaoweza kuhudhuria kwamba miyo yao iweze kufunguka kwa ajili ya Bwana. Baadhi ya makanisa wana timu za maombi zinazoombea ibada ya kuabudu wakati ikiwa inaendelea. Makanisa mengine yana makundi ya kuomba wanaokuja kanisani asubuhi sana na kuchukua mda kuomba kwa ajili ya ibada na kimya kimya kuomba kwa ajili ya hao wanaoingia sehemu ya kuabudia.

G. Hatua 7: Tathimini Ibada ya Kuabudu

Baada ya ibada chukua mda kuitathimni. Mtiririko ulikuwaje na anga la kuabudu? Nini kinahitaji kubadilishwa? Nini kitumike tena? Mungu amekutana na kusanyiko lako kwa namna ya ajabu? Kulikuwa na watu hasa walioguswa wakati wa ibada ya kuabudu? Kulikuwa na yelete aliyeokoka? Shirikisha unachojifunza kutoka kwenye tathimini yako kwenda kwenye ibada ijayo ya kuabudu.

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Panga na andaa ibada ya kuabudu. Baada ya ibada, tathimini ufanisi wake. Nini kilifanya kazi? Nini unachiohitaji kubadili? Shirikisha matokeo haya kwa mkufunzi wako au mshauri.

Kama ikiwezekana, tembelea makanisa mengine kwenye au karibu na eneo lako unalolenga. Chunguza ibada ya kuabudu na tambua mifumo ya kuabudu. Nini unachowenza kujifunza kutoka kwenye uchunguzi wako cha kutumia katika jengo lako mwenyewe la kanisa?

Kanisa – Azimio la Mafunzo 18

Kanisa la Mtaa na Mwili Mkubwa wa Kristo

Kufanya kazi Pamoja katika Ushirika

I. Mchanganuo wa Ushirikiano

Ni nini mistari hii inatuambia kuhusu mtazamo wa kibiblia wa ushirikiano katika mwili wa Kristo?

(Yohana 17:20-21, Efe 4:3-6, Gal 3:26-28)

Unakubali kwamba ushirikiano wa makanisa ya kiinjili unahitajika kukamilisha Utume Mkuu kikamilifu katika nchi yako?

Kwa nini mara nyingi kunakosekana ushirikiano mionganoni mwa makanisa?

II. Ngazi za Kujitolea katika Ushirikiano

- A. **Ngazi 1: Kutokujua (Hakuna Ushirika)**—Kutokujua huduma nyingine zenye imani sawa na maono
- B. **Ngazi 2: Kufahamu**—kuwatambua wengine na kuanzisha hisia ya jumuia
- C. **Ngazi 3: Kushaurisha**—makundi yanakutana mara moja moja kujulishana na kuombeana
- D. **Ngazi 4: Ushirikiano au Mtando**—Shirika la kushirikishana habari na miradi ya pamoja.
- E. **Ngazi 5: Ushiriki au ushirika**—Ungana kuendesha kituo cha mafunzo ya au shule ya Biblia ya mwingiliano wa madhehebu.

Ni kiwango gani cha kujitolea katika ushirikiano katika mkoa wako?

III. Sifa Kumi za Ushirikiano Wenya Ufanisi

- 1 **Ushirikiano wenyewe ufanisi unajengwa kwenye kuaminiana, uwazi na kujali kwa wote.**

Ushirikiano ni zaidi ya ulinganifu, upangaji, mikakati na maarifa.

- 2 Ushirika wa kudumu unahitaji mwezeshaji au mpangaji**
Huyu ni yule ambaye kwa ridhaa amepewa jukumu la kuleta ushirikiano kwenye kuishi na kutunza moto ukiwaka.
- 3 Ushirikiano wenyе Ufanisi unaanza ili kukamilisha maono maalumu au kazi.**
Ushirikiano wenyе mafanikio unakazia kwa kile (makusudio) badala ya jinsi gani (muundo). Mfumo kawaida unafata kazi.
- 4 Ushirikiano wenyе ufanisi unaanza kwa kugundua mahitaji mionganoni mwa watu wanaofikiwa na kuhudumiwa.**
Hawaanzi kwa kuanza kuandika maelezo ya kawaida ya kitheolojia. Kutokana na mahitaji haya, vipao mbele vya ufalme, vizuizi vya kufanikiwa kiroho, na rasilimali zilizopo au zinazohitajika, vipao mbele vinavyotarajiva kwa utendaji lazima vichujwe na kukubaliwa.
- 5 Ushirikiano ni utaratibu, siyo tukio.**
Kuanza, upelelezi na hatua ya kujengea ushirikiano mara nyingi inachukua mda mrefu. Hata mkutano wa kipelelezea wa mapema zaidi unaweza kuua uwezekano wa ushirikiano. Hatimaye, kuaminiwa kwa mtu kunatakiwa na hilo linachukua mda mrefu kujenga.
- 6 Ushirikiano hata unatia changamoto zaidi kutunza kuliko kuanzisha.**
Kuhakikisha kuwa maono yanabakia kuwa hai, mkazo wazi, mawasiliano mazuri, na matokeo ya kutimiza yanachukua mkazo mkubwa na kujitolea kwa mda mrefu.
- 7 Ushirikiano wenyе ufanisi unajengwa na huduma ya washiriki wenyе kutambulika wazi na maono.**
Washiriki wote wanatakiwa kuwa na maelezo wazi ya misheni yao na kuishi kwao kwa hiyo. Vinginevyo, hawataelewa kamwe jinsi “wanavyofaa humo.” Kuchangia kwenye picha kwa ujumla, au kufaidika kutoka kwenye juhudzi za pamoja.
- 8 Ushirikiano wenyе ufanisi unatambua, hata kushereheke, tofauti katika historia zao za ushiriki, maono na uhudumu.** Lakini hatimaye, ushirikiano lazima ukalie kile walichonacho kwa pamoja, kama maono na thamani, na makusudio ya huduma, badala ya tofauti zao.
- 9 Ushirikiano wenyе ufanisi unakaa umekazia kwenye hatima ya malengo na maono.**
Hawakatishwi na uhitaji wa utendaji wa siku kwa siku. Mara nyingi ni rahisi kukazia kwenye “njia” badala ya kwenye “mwisho.”
- 10 Ushirikiano wenyе ufanisi unatarajia matatizo na kupanga mapema kwa ajili yake.**
Muwe na hakika utaratibu umejengwa kwenye ushirikiano kwa ajili ya kushughulika na mabadiliko, uwezekano, kukatishwa tamaa, wajibu usiokamilishwa, na kwa kifupi yasiyotarajiva.

Tambua: “Sifa Kumi” zilizotolewa kutoka kwenye ujumbe na Phil Butler wa mwingiliano wa maendeleo

Katika makundi madogo, jadili maswali yafuatayo: (Dakika 30)

Tathimini mkoa wako kwa misingi ya “hadhi za Ushirika Wenye Ufanisi. Ni kwa njia zipi unaweza kuanza kuanzisha ushirikiano na kujenga imani na waumini katika makundi mengine katika eneo lako? Ni njia zipi maalumu ambazo wapanda kanisa kutoka katika madhehebu tofauti kwenye mji wanaweza kufaidi kutoka kwenye ushirika kwenye kuzidisha makanisa? Ni upi mtazamo wa Mungu wa mashindano kati ya makundi ya kikristo ya kiinjili? Jinsi gani wakiinjili wahusiane na wajumuia zisizo za kiinjili katika maeneo yao, hasa hasa makanisa yaliyoanzishwa kama vile Orthodox na Romani Katoliki.

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Fikiria ni makanisa yapi au mawakala katika eneo lako wanaofaa katika mzunguko wako (kanisa lako), mzunguko wa pili (makundi mengine ya kiinjili), wa tatu (makundi yasiyo ya kiinjili). Fanya marudio ya utafiti (kupima ramani kiroho) kwenye eneo lako na orodhesha makanisa au huduma zilizo hai pale.

Fanya mawasiliano ya binafsi na viongozi wa makundi katika mzunguko wa kwanza na wa pili na anza kuanzisha uhusiano nao. Anza kuwaliza nini maono yao kwa ajili ya eneo. Fikiria kuvurumisha ushauri, mtandao, au ushirikiano unaokazia kwenye kueneza eneo lako kwa makanisa.

Tabia ya Kiroho – Azimio la Mafunzo 14

Huduma ya Upatanisho: Kutatua Migogoro

I. Mawazo ya Awali Kuhusu Utatuvi wa Migogoro (Gal 5:15)

- Migogoro haiepukiki kwa sababu ya Kutokuwa kamili Kwetu**—Ni nini **Yakobo 3:2** inasema kinahitajika ili kuwa bila migogoro?
- Ugumu wa Kukabili**—(Efe 4:25-29) – Ni nini ufunguo katika kuchukulia migogoro?
- Matokeo ya kuepuka Kutatua Migogoro**—Ni nini kinatokea tunapoepuka kushughulikia migogoro?

Katika Makundi madogo, jadili maswali yafuatayo yanayoshuhulika na kichwa hapo juu: (dakika 15)

1. Kukosekana kwa ukamilifu kwa mtu kunapelekea nini zaidi katika migogoro?
2. Ni nini sabau za kushindwa kukabili mtu ambaye una mgogoro naye?
3. Ni nini matokeo ya kuepuka migogoro kila mfano hapo chini umeeleza?

Mfano #1

Mtu katika kanisa lako mpya ana baadhi ya tabia ambazo si rahisi kuishi nazo. Anajaribu kupita katika kanisa lote akijaribu kufanya urafiki bila kuwa na mafanikio. Hatimaye, anajua kuwa hatakiwi na pengine kusimama kushiriki katika kanisa au kuhamia jingine.

Mfano #2

Mwanamke katika kanisa ana tatizo la kiusafi. Alitaka mtu wa kuongea naye kuhusu hili. Wakati hao wa kanisani kwake mwishoni walipomkabili, ilikuwa ngumu na kulikuwa na hatari iliyokuwepo katika kulifanya hilo. Mwanamke angekuwa na hasira sana na kuaibika vibaya sana. Lakini lilifanyika kwa upendo na aliweza kulichukua. Upendo ulimaanisha kukabili mwanamke huyu ili kumsaidia, siyo kumsukumia mbali.

Jinsi gani unaweza kumkabiri mtu katika kila moja ya mifano hii? Jinsi gani mfano wa kwanza unaendana na **Mat. 5:40-41, 44**?

II. Utatuvi wa Migogoro ni swala la Injili

Injili Inatuweka Huru Kushughulika na Migogoro

Kama tunakubaliana na maelezo kwamba “Yesu ndiye anayetoa haki na sifa,” kwa nini bado tuna hofu ya kutokuwa sahihi, kushindwa mapambano, kukataliwa, wengine watafikiria nini, au watakavyofanya wengine?

Ni lazima kujikumbusha nafasi yetu ndani ya Kristo hofu inapokuja? Kwa nini?

Injili inatoa Kipande cha Kutatua Migogoro (Efe 2:11-16, Plp 2:2-8, 1 Pet 3:18)

Ingekuwaje kama tungechukua tabia ya Kristo ya kutoa haki yake kwa wengine?

Unaweza kufikiria mfano ambapo tabia ya unyenyekevu ilitattua mgogoro?

III. Mafundisho ya Agano Jipyaa Juu ya Kutatua Migogoro

- Mat 18:15-17**—Ni kanuni zipi za utatuvi wa mgogoro ziko kwenye mistari hii? Tambua kuwa mfano wa kondoo aliyepotea unaendendezea fungu hili na mfano wa mtumishi asiye na rehema unafata maelekezo haya juu ya mgogoro. Unafikiri mandhali haya yanasemaje kuhusu mistari ya 15-17?

- 2 Kor 5:17-21**—**Ina mana gani kuwa balozi wa Kristo katika huduma ya upatanishi?**

IV. Kuwapenda wengine—(Rum 12:14-21) Ni nini tunatakiwa tufanye kwa hao wanaotupinga?

V. Msada wa Kivitendo kwa Utatuvi wa Mgogoro

- Jinsi ya **Kuendea Mgogoro ?** Jib: (1) Tambua nia yako binafsi, (2) Usidhani tu kuwa unaelewa hali yote, (3) Ona jinsi ulivyoumiza mwengine, na (4) Anza kwa kutia moyo
- Jinsi unavyoweza Kuchukua **upinzani kutoa kwa Wengine?** Jib: (1) Kuliangalia kimakusudio, (2) Kwanza hakikisha usahihi wa upinzani, (3) Ona udhaifu kweli au dhambi na tubu.

Toa mifano ya mgogoro. Jinsi gani mawazo juu ya “usaidizi kivitendo” hapo juu unahuksika kwenye mifano hii?

Kwa nini watu wanasisita kukabili wengine?

Lini kukabiliwa na mtu mwingine kumekuwa baraka hasa?

Ni kwa njia zipi inaweza kuwa sumu kuepuka kukabili kaka au dada katika Kristo kuhusu kikwazo?

Ni vitu gani vingine unaweza kufanya kuweka kukabili kuwa rahisi kuchukua?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Zoezi lifuatato litakusaidia kufanya mazoezi ya utatuzi wa mgogoro katika mahusiano yako binafsi:
Fanya marudio ya mahusiano yako na ona kama kuna watu ambaa umekwaza—au waliokwaza na wewe.
Tambua mzizi inayosababisha migogoro—na shughulika na swala la mzizi.
Ongea na mtu na tafuta kupatana na utatuzi kwenye mgogoro wenu..

Tabia ya kiroho – Azimio la Mafunzo 15

Unyoofu wa Maadili ya Wapanda kanisa: Kushughulika na Fedha, Jinsia na Uwezo

Ni kielelezo gani unachojuua kutoka kwenye maandiko au kutoka kwenye uzoefu wako ambacho kinaonyesha unyoofu wa maadili?

I. Matatu yanayopendwa: Fedha, Jinsia na uwezo

- A. **Mali-Ni** tahadhari gani tunakuta katika maandiko haya?—**Mwa 1:28-30, 1 Tim 6:10**
Ni tabia zipi zimeshauriwa na maandiko?—**Mat 4:1-11, 1 Tim 5:8, Luka 18:18-30**
- B. **Usafi kijinsia**-Ni tahadhari gani tunakuta katika maandiko haya?—**1 Kor 5:10, Efe 5:3**
Ni tabia zipi zinashauriwa na maandiko?—**Mwa 39.**
- C. **Mamlaka na Uwezo**-Ni tahadhari gani tunakuta katika maandiko haya?—**Marko 10:42**
Ni tabia zipi zinashauriwa na maandiko?—**Mark 10:43-45**

Katika makundi madogo, jadili maswali yafuatayo: (Dakika 15)

1. Labda mtu fulani amekupa wewe na familia yako zawadi isiyo na masharti inayolingana na mshahara wa mwaka mmoja. Ni jinsi gani utaamua matumizi ambayo ungezitumia fedha? Jinsi gani wazo la “mahali mioyo yetu ilipo ndipo mali zetu zitakapokuwa” linagusa uamzi wetu? Jinsi gani kutambua kuwa “Kila tulichonacho ni cha Mungu” kunagusa uamzi wako?
2. Nini ulichojifunza kuwa muhimu katika kuepuka ushawishi wa tamaa?
3. Jinsi gani kiangozi anaweza kujua lini anapokuwa anatumia mamlaka na uwezo kwa kujipatia mwenyewe na ufahari?
4. Baadhi ya viongozi wa kikristo wamekuja kuona wafiasi wao kama watoto na wao wenyewe kwa namna fulani kama viumbi vyaa hali ya juu? Ni nini hatari katika hili? Ni nini matumizi ya uwezo yanayofaa?

II. Kanuni za Ujumla za Unyoofu wa Maadili

Shinda Majaribu—Ebr 4:15; **Kuwajibika**—Omb 4:9-10; **Mkazo wa Juu**—Ebr 12:2; **Huduma ya Undani**—Ebr 12:14-15; **Tumaini la juu**—Ebr 12:28

III. Ni nini Faida za Unyoofu wa Maadili? Jib: maisha ya amani, maisha yenyenye maadili, kuheshimiwa na wafiasi, na Uriithi wa hakika.

IV. Unyoofu wa Maadili Unaweza kuwa wa Gharama—Mwa 39:12-20

Katika makundi madogo, jadili maswali yafuatayo: (Dakika 15)

1. Ni nini unachowea kusema kwa mtu anayesema kwamba atafurahia mara moja uhusiano wa jinsia ili kuiondoa nje ya mawazo yake na haja?
2. Ni nini unachowea kusema kwa mtu anayesema kwamba anahitaji kuwa na uhusiano wa jinsia kwa sababu inasaidia afya yake na kustawi?
3. Ni kweli kwamba mtu anayekosa maadili ya kijinsia haamini kwamba tunda la Roho (upendo, furaha, amani, n.k.) linarutubisha maisha sana kuliko kujifurahisha kwa tamaa?

Jinsi gani kushindwa kisiri katika unyoofu wa maadili kunagusa huduma ya jumuia? Vipi kuhusu kufahamu kisiri dhambi ya mtumishi mwingine?

Kama watu wakishindwa katika eneo moja kuna uwezekano wa kushindwa kwenye eneo jingine? Jinsi gani kipande cha nguvu cha Kimungu katika eneo moja kinasaidia kuhakikisha unyoofu katika maeneo mengine?

Kutunza maadili mema kunakuwa rahisi kadiri unavyokaa mda mrefu katika huduma?

Jinsi gani uwajibikaji imara kwa waumini wengine unasaidia kuendeleza na kutunza unyoofu wa maadili?

Wakati jamii ikisisitizia kubadili sheria kuhusu unyoofu wa tabia inayofaa, nini tunachoweza kufanya ili kufanya mapatano yanayoendelezwa ya wakristo kuelekea kuwa na thamani kidogo?

Kimsingi tumeligusia tatizo la fedha, jinsia ana madaraka. Fikiria na jadili uwezekano unaoendana kati ya haya na maeneo mengine ya unyoofu wa maadili: ukweli, uaminifu, uwiano, huruma, umoja, kujilinda, furaha, uaminifu, na ustahimilivu.

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Muulize mwenzi wako/au rafiki mmoja au wawili wa karibu, "Ni eneo lipi moja la unyoofu wa maadili wengine wanaouchunguza mara chache katika maisha yangu?"

Kufuatana na ulichojifunza, (AU kufuatana na kile Mungu anachokuongoza baada ya kuuliza kwa uaminifu sehemu yako) omba na panga kwa ajili ya mkakati mfupi ambaa ni pamoja na malezi maalumu kuimarisha kile ambacho kinatambulika kidogo cha tabia yako. Pengine hili linaweza kuwa eneo la kushindwa kwako, lakini halitakiwi; badala yake inaweza kuwa moja ya unayofanya kisiri ambayo hayajawavuta wengine bado.

Malizia mkakati wako angalau wakati wa wiki mbili. Hili halihitaji kuwa la utata, lakini linatakiwa kuwa imara.

Toa taarifa kwa mwenzi (kama umeoa) na angalau kwa rafiki mmoja au wawili ya ulichofanya na ulichojifunza kwenye utaratibu.

Fanya yote hapo juu kati kati ya miezi miwili ya hasa hasa ulipojifunza somo hili

Maombi – Azimio la Mafunzo 10

Kuwezesha Maombi kwa Harakati za Upandaji Kanisa

Kuwasaidia Wengine Kuomba kwa Ajili ya Kueneza Upandaji Kanisa

Ni hatua zipi unaweza kuchukua kusaidia kuhamasisha maombi katika dhehebu lako, mkoaa, au taifa? Unafahamu rasilimali zozote au habari za mawasiliano kuhusiana na harakati za maombi zinazotokea katika mji wako, mkoaa au nchi?

I. Utafiti unaweza kusema ni nini kimefanyika kwa sasa katika maombi katika eneo lako.

II. Utupaji maono –Ni nini Mungu anataka katika mkoaa na taifa letu? Jinsi gani haja yake inaweza kutumiwa kuongoza utekelezaji wetu? Ni nafasi ipi maombi yanashika katika kazi hii?

Katika makundi madogo, jadili maswali yafuatayo: (Dakika 25)

1. Ni usoefu gani binafsi umekuwa nao katika kuhamasisha maombi au kueneza upandaji kanisa?
2. Unajua mitando yoyote ya kitaifa, kimkoaa au jiji ya maombi?
3. Ni kwa njia zipi nzuri umetunza mawasiliano mazuri kati ya timu yako ya maombi na huduma yako ya upandaji kanisa?
4. Unajua mtando wowote wa kitaifa au kieneo au kimji?
5. Ni kwa njia zipi ambazo umetunza mawasiliano mazuri kati ya timu yako ya maombi na huduma yako ya upandaji kanisa
6. Katika darasa chukua mda kujadili jinsi nyie kama wapanda kanisa mnawenza kushirikisha maono kwa kueneza upandaji kanisa na maombi kwa makanisa mengine na kati kati ya dhehebu lako.

7. Umewahi kuhudhuria maombi ya kujirudia au kusanyiko la maombi? Ilikuwaje? Jinsi gani unaweza kupanga kusanyiko la maombi katika jiji lako au mji?
8. Ni nini mapenzi ya Mungu kuhusiana na maombi katika maisha yako? Maombi, kama kipao mbele, swala ambalo si la kutokujadiliana kwa viongozi?
9. Kwa nini maombi siyo sehemu nyeti sana ya maisha yetu na huduma?

III. Funza na Andaa Watu Kuomba kwa Ajili ya Kueneza Upandaji Kanisa
Njia za Kutia Moyo Maombi

Maombi ya Utatu (kuomba katika kundi la watatu)	Kushirikisha habari kati ya makundi ya maombi na uinjilisti na juhudzi za upandaji kanisa
Maombi ya kutembea katika eneo la mkazo	
Kuanzisha timu ya msaada wa maombi kwa juhudzi za upandaji kanisa	Kongamano la Maombi
Vita vya Kiroho	Siku ya Maombi Kitaifa
	Kuomba na Kufunga

IV. Tafuta na Weka Mtandao wa Viongozi wa Maombi

Tabia za Viongozi wa Maombi

Tabia ya utiifu na unyenyekevu	Sifa njema
Wawezeshaji wazuri wa mikutano ya maombi	Siyo mwenye porojo
Waliojitoa kwa nguvu kwa Kristo	Kuwa na uwiano mzuri kihisia
Mwaminifu katika malezi ya kiroho	Anaelewa upandaji kanisa
Uhusiano mzuri na watu	Mpangiliaji kati ya kundi la maombi
Ni kwa njia zifi nzuri umetunza mawasiliano mazuri kati ya timu yako ya maombi na huduma yako ya upandaji kanisa?	
Katika darasa chukua mda kujadili jinsi nyie kama wapanda kanisa mnaweza kushirikisha maono kwa kueneza upandaji kanisa na maombi kwa makanisa mengine na kati kati ya dhehebu lako.	
Umewahi kuhudhuria maombi ya kujirudia au kusanyiko la maombi? Ilikuwaje? Jinsi gani unaweza kupanga kusanyiko la maombi katika jiji lako au mji?	
Ni nini mapenzi ya Mungu kuhusiana na maombi katika maisha yako? Maombi, kama kipao mbele, swala ambalo si la kutokujadiliana kwa viongozi?	
Kwa nini maombi siyo sehemu nyeti sana ya maisha yetu na huduma?	

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Fanya marudio ya sura mbali mbali za maombi ya kuhamasisha kwa kueneza upandaji kanisa. Amua ni katika hatua zifi unaweza kuchukua kusaidia kuhamasisha maombi kwa ajili ya jiji lako, mkoa, au nchi.

Maombi – Azimio la Mafunzo 11,12

Kongamano la Maombi: Kumshukuru Mungu kwa Uaminifu Wake
(Panga somo hili kwa kipindi cha saa mbili)

Panga kiuangalifu kuufanya mda wa kutia moyo, baraka na kusherehekeea. Chagua watu wawili au wanenye wa kushirikisha jinsi Bwana alivyobariki juhudzi zao za upandaji kanisa. Kisha gawanyika katika makundi madogo kuwapa watu mda zaidi wa kushirikisha. Mwishoni, kutaneni tena kwa mada wa sifa na kuabudu.

Uwe na ramani ya nchi na orodha ya makundi ya watu wasiofikiwa kuitumia wakati wa maombi ya pamoja. Tumia historia ya ukristo katika nchi yako kama chanzo cha kichwa

Tambua: Zaburi 67 ni zaburi bora kutumia kama kisa cha maombi haya ya pamoja

I. Mtukuze Mungu kwa Kuwa Mungu Mwaminifu-- Imba pamoja idadi ya nyimbo au pambio ambazo zinakazia kwenye kutoa shukurani kwa Mungu kwa ajili ya uaminifu wake. Waulize wafunzwa kufikiria sehemu yoyote ndogo ya maandiko ambayo yanahusiana na uaminifu wa Mungu, na kuyasoma kwenye kundi yanapokuja akilini.

II. Kumbuka Baraka zilizopita za Bwana

A. Kwa kila mmoja Wetu Pekee

Shirikisha ushuhuda mdogo wa jinsi Bwana alivyofanya kazi katika wokovu wako binafsi na ukuaji.

B. Kwa Familia Zetu

Shirikisha shuhuda za kazi ya Mungu katika familia yako.

C. Katika Huduma Yako ya Upandaji Kanisa

Uwe na watu binafsi watatu au wanne wa kushirikisha kundi lote njia ambazo walimuona Bwana akibariki huduma yao ya upandaji kanisa au masomo ambayo Bwana aliwafundisha wakati wa mzunguko wa mafunzo.

Katika makundi madogo, ruhusu kila mmoja anayetaka kushirikisha baraka kutoka kwa Bwana.

D. Kwa Kanisa katika Taifa Lako

Somo la Kanisa la 18, "Historia ya Ukristo katika ___, " Linajadili msingi wa ukristo katika nchi yako. Tumia hili kama kiongozi kwenye maombi.

Mshukuru Mungu kwa wamishenari wa kwanza walioleta injili katika nchi yako.

Mshukuru Mungu kwa kuandaa miyo ya waumini wa kwanza kupokea injili.

Mshukuru Mungu kwa wafia dini—hao waliokufa kwa ajili ya imani yao nchini kwako.

Mshukuru kwa ajili ya wamishenari ambao wametumwa nje kutoka nchini mwako kwenda sehemu nyingine za ulimwengu.

Msifu Mungu kwa Uchungaji wake wa kanisa katika historia.

Mshukuru Mungu kwa Ajili Yake, Kwa baraka zake zilizopita, kwa baraka zake zijazo.

V. Ombo kwa Ajili ya Kazi Inayoendelea ya Upandaji Kanisa

Katika makundi madogo, wafanye wafunzwa waombe kwa ajili ya kila mmoja wapo. Kuomba kwa ajili ya kuendelea kwa ufalme wa Mungu kwenye jiji na mikoa ambapo wapanda kanisa wanafanya kazi. Ombo kwa ajili ya amani na ujasiri wa kutangaza injili.

Kwenye kundi kubwa, ombo kwa ajili ya taifa lote. Muombe Mungu kwa ajili ya ukuaji ulioendelezwa na upanuzi wa ufalme wake kupenye sehemu zote za taifa. Ombo kwamba injili itapenya kwa makundi ya watu wasiofikiwa. Tumia ramani ya nchi na orodha ya makundi ya watu wasiofikiwa kusaidia mda huu wa maombi.

IV. Sherehekeea Wema wa Bwana katika Wimbo na Kuabudu

Uongozi – Azimio la Mafunzo 11

Kuwatoa Viongozi

I. wapanda Kanisa lazima Watoe Wengine Kwenye Huduma

A. Mfano wa Yohana Mbatizaji (Marko 1:5, Yohana 1:35-36)

Gawanyika katika makundi madogo. Mmoja katika kundi atasoma **Yohana 3:22-30**.

Ni tatizo gani liliwaudhi wanafunzi wa Yohana katika mstari wa 26?

Kwa nini unadhani walikuwa wamesumbuka?

Jinsi gani unafikiri walitarajia Yohana kuitikia? Kwa nini?

Ni neno gani Yohana anatumia katika mstari wa 29 kuelezea tabia yake kuhusu hali hii?

Unafikiria nini kuhusu ufupisho wa Yohana katika mstari wa 30? Alikuwa na moyo mweupe? Ni aina gani ya hisia unadhani alijisikia alipofanya maelezo hayo?

Jinsi gani kuitikia kwa Yohana ni sawa au tofauti kutoka kwenye tabia ya kawaiidya ya viongozi wakristo ambao umewajua wakati huduma ya mtu fulani ilipoanza kuzidi zao?

B. Mfano wa Paulo

Baada ya majadiliano haya, kundi litasoma **Flo 1:15-18** na kujadili maswali saba yafuatayo.

Elezia aina mbili za mahubiri ambayo wengine walikuwa wakifanya wakati Paulo akiwa gerezani, kufuatana na mstari wa 15-17. Unajisikiaje kuhusu aina hizi za huduma? Kwa nini?

Nini kilikuwa kitu muhimu sana kwa Paulo, kufuatana na mstari wa 18?

Nini Paulo alichofanya kwenye kuhubiri kutoka katika nia ya kweli?
Nini Paulo alichofanya kuhubiri kutoka kwenye nia ya uongo?
Unafikiri nia zilikuwa muhimu kwa Paulo?
Jinsi gani unadhani Paulo aliweza kuitikia kwa njia hii?
Nini utakachofanya wakati mtu mwininge akihubiri injili kwa njia ambayo hukubaliani nayo, au unapokuwa na maswali juu ya nia zao?
Jinsi gani Paulo angetumia mda mfupi wa kufundisha viongozi, na kisha kuendelea na kuwaacha wakiwa wasimamizi? Hakuwa ameogopa kwamba wangefanya kitu fulani kimakosa?

II. Mtatizo ya Kutoa

- A. Kuogopa kwamba Kiongozi Atafanya **Kazi Nzuri**
Hili linaweza kuwa tatizo kwa mpanda kanisa katika mkoa huu? Kwa nini?
Kuogopa kwamba Kiongozi Atafanya kazi Mbaya
Ni nini ufunguo wa kushinda wasi wasi huu?
- III. Kanuni za Kutoa**
  - A. Anzisha na Tunza Uhusiano wa Ndani—**1The 2:8, 2Tim 3:10**
  - B. Hakikisha Viongozi Wajao **Wanaendelea Kumiliki Maono**
  - C. **Usisubiri Sana Kuachilia**
  - D. **Tarajia Makosa -Mt 17:19-21**
  - E. **Mtumaini Mungu Kutenda Kupitia Wengine -Yohana 14:12**
  - F. **Epuka Kujitenga**

Katika makundi madogo, jadili maswali hapo chini yanayoshughulika na swala la Daudi na Samweli (Dakika 20)

Daudi ni mpanda kanisa mpya Nakuru. Alifanya kazi katika jumuia yake kuanzisha kikundi kiini na kulisha ukuaji wake. Alipata mtu aliyemfanya kiongozi wake msaidizi, Samweli. Daudi na Samweli mara walichukua uongozi katika kuanzisha kikundi kiini cha pili. Sasa, Daudi anajaribu kuamua kama ni mda wa kutoa uongozi wa kikundi hiki cha pili chote kwa samweli.

Ni swali gani Daudi anatakiwa kujiuliza mwenyewe kumuongoza katika kutumia kila moja ya kanuni sita?
Kwa nini kuachilia ni muhimu sana?

Wangapi katika kanisa lako wana wajibika na huduma?
Kwa mda gani mtume Paulo kawaida alifanya kazi na waumini kabla hajahama na kuwaamini kuendeleza kazi ya kanisa mpya?

Nini kinatokea wakati kanisa lako mama linapokataa kuachilia viongozi wapya kwenye huduma mpya?

Utekelezaji wa Azimio

Wakati gani na jinsi gani unapanga juu ya kuachilia kiongozi mwanafunzi? Unamuona akichukua baadhi ya majukumu yako ya zamani, au wakiendeleza huduma zao? Fanya mpango, na anza kufanya kazi kuelekea kuwaachilia kufikia umaarufu wao.

Vikundi Kiini – Azimio la Mafunzo 12

Viini Vinavyoenea Kupitia Makanisa ya Mtaa

I. Tathimini—Vikundi Kiini ni Sahihi kwa kanisa lako?

- A. **Maono**-- Ni maono yapi walionayo viongozi kwa ajili ya kanisa? Inawezekana kwamba vikundi kiini vitumike kusaidia na kutia moyo maono? Kwa kudhania kuwa uinjilisti na ukuaji unatokea katika makundi, jinsi gani makundi yanayozaliana yanaweza kutumia katika mkakati wa huduma kwa ujumla.
- B. **Kujitolea**-- Viongozi wako tayari kujitolea kwenye msisitizo huu kwenye huduma ya vikundi?
- C. **Huduma Zilizopo**-- Kuna maeneo yenye migogoro maarufu? Kati ya huduma zilizopo na vikundi kiini? Baadhi ya huduma zilizopo zitahitaji kubadilishwa au kuondolewa kama makundi yanatumika?
- D. **Mapokeo dhidi ya Mawazo**--kanuni inayotumika ya kufanya uinjilisti wa mahusiano katika makundi kuwa kitu kigumu kwa baadhi ya wajumbe wa kanisa kukikubali?
- E. **Mahali**-- Kwa kudhani kuwa makundi yanakua na kuzidi, wapi kundi jipya litakutana?

F. Uongozi—Kutafuta viongozi wa kiini itakuwa vigumu katika kanisa lako? Watahitaji mafunzo? Kuna aliye tayari kuwa mshauri wa viongozi wa vikundi kiini na aliye tayari kukutana na viongozi angalau mara moja kwa mwezi, vile vile na kutoa mafunzo yanayoendelea na kutia moyo?

II. Upangaji na Uwekaji-Viongozi wa kanisa wanatakiwa kufata hatua hizi kutumia vikundi kiini

- A. **Hatua 1 – Anzisha Maono ya Huduma Ambayo ni pamoja na Vikundi Kiini**
- B. **Hatua 2 –Anza Kushirikisha Maono na Kusanyiko**
- C. **Hatua 3 –Chagua Viongozi na Wafunze**
- D. **Hatua 4 –Anzisha Vikundi Kiini Vipyta**
- E. **Hatua 5 –Toa Tathimi Inayoendelea na Marekebisho Kwenye Huduma ya Kikundi Kiini**

Kwa kufikiria faida zote za vikundi kiini kweye maeneo ya ushirika, kufuasa, uinjilisti na maendeleo ya uongozi, kwa nini kila kanisa lisitumie vikundi kiini?

Ngoja tudhani kwamba kanisa limeamua kuanza kutumia vikundi kiini. Jinsi gani unaweza kuepuka “ushindani” kati ya huduma zilizopo za ufuashishaji na uinjilisti na huduma hizi sawa kwenye vikundi kiini?

Kwa nini ni muhimu kuwa na mshauri kwa viongozi wa vikundi kiini katika kanisa? Nini wajibu na majukumu yake?

Kwa nini “uongozi” wa kikundi kiini unatakiwa kuanzishwa mionganoni mwa viongozi wa vikundi kiini wajao katika kanisa kabla kikundi kiini chochote kuanzishwa? Ni nini faida za kuwa na uongozi wa kanisa uliohusika katika huu “uongozi” wa kiini?

Ni nini lengo la jumla la kutumia vikundi kiini katika mfumo wa kanisa lililopo?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Fikiria kuhusu kanisa unalidhania kuwa kanisa lako la “nyumbani”. Ni nini maono ya kanisa? Ni malengo yapi lililo nayo? Inaweza ikawezekana kutumia vikundi kiini kusaidia kufikia malengo haya?

Katika kanisa hili hili, nini matatizo au ugumu ungeweza kuwepo kama vikundi kiini vingetumika?

Anzisha mpango mfupi, ulioandikwa kwa kutumia vikundi kiini katika kanisa hili (au katika kanisa lolote ambalo unalijua). Jinsi gani unaweza kuweka mpango huu?

Fikiria makanisa unayoyajua ambayo yangefaidi kutoka katika huduma ya vikundi kiini. Jinsi gani unaweza kuyaendea kuhusu kutumia vikundi kiini kuimarisha kanisa na kulisaidia kufikia malengo yake? Unaweza ukawa tayari kuyasaidia kuanzisha huduma ya kikundi kiini katika kanisa? Lipe hili uangalizi wa makini na maombi.

Vikundi Kiini – Azimio la Mafunzo 13

Kusimamia Viini: Uangalizi na Kupangilia Kwa Ajili ya Viongozi wa Kikundi Kiini

Jiunde katika makundi madogo na jibu maswali hapo chini kwa kutumia mchanganuo wa Petro, Sandra na Michael kama mandhali. .

Timu ya wamishenari wawili (Petro, Sandra and Michael) wamekuwa wakifanya kazi katika jiji lenye karibu watu 35,000 kwa miaka mitatu iliyopita. Wote wameanzisha vikundi kiini kadhaa, na baadhi ya vikundi hivi vimeongezeka mara kadhaa zaidi. Kama mtu angeangalia kwenye idadi ya watu wanaokutana na idiadi ya watu waliookoka, ingeweza kuonekana kwamba huduma yao imekuwa na mafanikio hata hivyo.

Kwa jinsi hiyo, vikundi vinaendelea kukua na kuzidi, Petro, Sandra and Michael wanachanganyikiwa zaidi na zaidi. Kila mmoja wao amekuwa na matatizo na maswali katika kujaribu kuanzisha kiongozi mwanafunzi mpya, na hakuna mmoja wa kuendea kwa ajili ya ushauri. Wote wana kazi nydingi ambazo hata inakuwa mara chache kuonana wao kwa wao. Na inaonekana kana kwamba wote wamechukuliwa katika huduma zao tofauti. Wakati Petro, Sandra and Michael walipoanza kufanya kazi kwenye jiji, Petro alikuwa

na maono ya kuanzisha makanisa kadhaa kwa kutumia vikundi kiini. Hivi karibuni, ingawa, kila mmoja ana kazi nyingi na kikundi chake mwenyewe kiasi kwamba hakuna mmoja anayezungumzia hilo tena

Kile ambacho Petro, Sandra and Michael hawajui ni kwamba vingi kati ya vikundi kiini kadhaa vipya vinakutana na matatizo ambayo baadhi ya viongozi wenye uzoefu zaidi wangeweza kusaidia, lakini hakuna aliyewaambia au kuwapa msaada. Vikundi viwili kati yake vinapanga kuendesha kufikia nje kiuinjilisti kwenye eneo hilo hilo la jiji, wakati eneo kubwa la mji linabakia kutokuwa na aina yoyote ya ushuhuda kwa ajili ya Kristo. Petro anafurahi kuwa viini vinaendelea kukua na kuzidi, lakini inaonekana kwake kwamba kwa jinsi fulani wanaweza kukamilisha zaidi kama wangepata njia ya kufanya kazi kwa umoja na ya mmoja kwa mwingine.

Ambacho Petro hatambui katika muonekano huo ni kwamba kuna sura ya kiuongozi ambayo inakosekana kutoka kwenye huduma yake ya kikundi kiini. Mtu fulani anahitajika kutoa usimamizi kwa ajili ya viini ili kupanga na kupangilia juhudhi zao wanapokuwa wakiffikia nje kwenye jiji lao.

Ni sura zipi za usimamizi zinaweza kuwa za kutumika zaidi: Upangiliaji, Kuelekeza, Uwajibikaji, au Unyoofu?

Ni kazi ipi ya muundo wa kiusimamizi unaonekana kuhitajika zaidi: matatizo kwenye kundi, ukuaji binafsi wa kiroho, kuendeleza viongozi wanafunzi, upangaji na uwajibikaji, ujuzi wa kivitendo wa huduma, kutia moyo, na maombi?

Mwangalizi anaweza kuhitajika katika hali hii?

I. Usimamizi wa Vikundi Kiini

- A. Ni Sababu ipi ya Kuhitaji Msimamizi? Jib: (1) Kupangilia shughuli, (2) **Kuelekeza** katika matatizo na ugumu, (3) Kushikilia **uwajibikaji** wa viongozi wa viongozi wa kikundi kiini, na (4) **Unyoofu** kwenye Neno la Mungu.

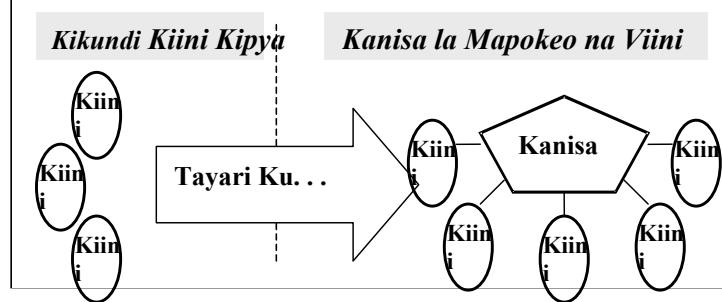
II. Muundo wa Kiusimamizi kwa Vielezo Tofauti vya Huduma ya Kikundi Kiini

A. Kielezo 1: Vikundi Viini Vinavyoanzisha kanisa la Mapokeo kwa Viini

Kielelezo 13.2 Viini Vinavyoanzisha kanisa

Kielelezo 13.2 Viini Vinaanzisha Kanisa

Katika hali hii, kikundi kimoja au zaidi ya vikundi kiini vya awali vinakua na kuongezeka mara dufu mpaka vinapokuwa vinaweza kuanzisha kanisa mpya la mapokeo. Katika hali hii, muundo wa kiusimamizi utahitajika mda mrefu kabla kanisa halijaanzishwa. Mtindo huu utahitaji angalau mpangaji mmoja kuanagalia huduma ya kila kiini pekee na kuwasaidia viongozi kupanga juhudhi za kuanzisha kanisa mpya.

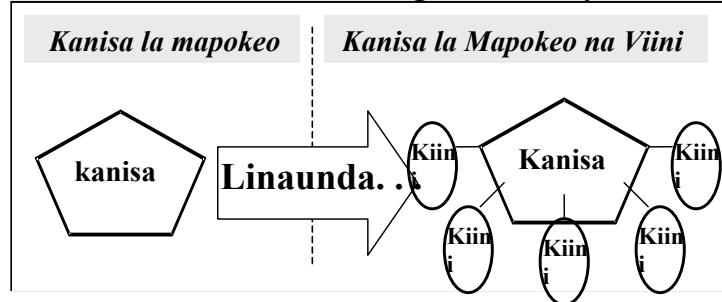
B. Mtindo 2: Kanisa Lililopo Linaanza Kutumia Vikundi Kiini

Kielelezo 13.3 Viini Vilivyoongezwa Kwenye kanisa

Kanisa lililopo kuanza vikundi kiini kwa ajili ya ushirika, unjilisti, na ufuasishaji.

Kikufanana, muundo wa kiusimamizi katika hali hii unatumia viongozi wa kanisa walipo kutimiza wajibu wa mpangaji na mwangalizi.

Kielelezo 13.3 Viini Vinaongezwa Kwenye Kanisa

C. Kielezo 3: Vikundi Kiini ambavyo Vinaanzisha kanisa la Kikundi Kiini

Kanisa lina mkusanyiko wa viini vyenyewe, na kazi zote za kanisa zinatokea katika kila kiini, ikiwepo ubatizo na meza ya Bwana. Viini vinakutana pamoja mara moja moja kwa ajili ya mkutano wa kusherehe. Huu ni mda wa kutia moyo, ushirika, kuabudu na/au mafundisho.

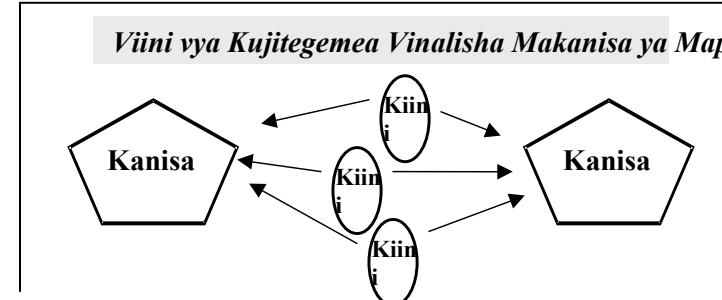
Mara nyingi, muundo wa kiusimamizi kwa kanisa la kikundi kiini ni rahisi na wa kimadaraja. Kila vikundi kiini vitano, vina mpangaji na kuna mwangalizi kwa kila wapangaji watano

C. Mtindo 4: Vikundi Kiini Kadhaa Vinakua, Vinazidi na “kulisha” Makanisa ya Mtaa Yaliyopo

Kielelezo 13.5 Viini Vinalisha Makanisa

Vikundi kiini vinaweza kujenga na kuimarisha makanisa ya mtaa yaliyopo ambayo katika mda yataanzisha makanisa binti mapya. Katika hali hii, moja ya viongozi wa kikundi kiini anaweza kushika wajibu wa mpangaji, ili kusaidia kupanga juhudhi za vikundi kujenga makanisa kwenye eneo hilo.

Kielelezo 13.5 Viini Vinalisha Makanisa

Ni nini uwezo na udhaifu wa kila moja ya kielezo cha huduma ya kikundi kiini?

Kama ilikuwa uchaguse moja ya vielezo hivi kwa hali yako ya kanisa, ingekuwa kipi na kwa nini?

Elezea hitaji la baadhi ya mahitaji ya muundo wa kiusimamizi unapofanya kazi na huduma ya kikundi kiini. Kwa nini usiviashe viini kufanya vyovoyote wanavyotaka? Ni faida zipi za kuwa na kuwepo kwa muundo wa kiusimamizi?

Kwa maneno yako mwenyewe, kwa kifupi elezea kazi za kiuongozi ambazo zinatakiwa zitokee kwenye huduma yoyote inayoendelea ya kikundi kiini.

Kama kwa sasa unajihusisha katika huduma ya vikundi kiini na hakuna mmoja bado anayeshikilia wajibu wa mpangaji, nani unaweza kumwendea kuhusu kuwa mpangaji? Unaweza kujifikiria kushika wajibu huu wakati fulani mbeleni?

Inawezekana kwa wapangaji na waangalizi kuendelea kuwa viongozi wa vikundi kiini?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Halafu, anzisha mpango rahisi wa aina ya muundo wa kiusimamizi ambao ni wa lazima katika mandhali ya huduma ya kikundi kiini chako maalumu. Fikiria juu ya vichwa utakavyoweza kutumia kwenye wajibu wa mpangaji na mwangalizi. Hata kama una vikundi kiini kadhaa wakati huo, nani wanaoweza kushika wajibu wa mpangaji kwa vikundi hivi? Roho Mtakatifu anavyoendelea kufanya kazi na kundi lako linakua na kuzidi, jinsi gani utaamua nani watakuwa wapangaji na waangalizi wa mbeleni? Wapi watatoka, na aina gani ya mafunzo au uzoefu watahitaji ili kuwaandaa kwa aina hii ya huduma? Ni aina gani ya muundo wa kiusimamizi unaohitaji kutunza na kuchochaea ukuaji na haja za Mungu kuona ikitokea katika vikundi kiini vyako? Ni aina gani ya muundo wa kiusimamizi utaendana vema zaidi na mtindo wa huduma unayofanya nayo kazi? Chora katika mpango wako mchoro wa mtindo unaotumia na jinsi muundo wa kiusimamizi uliochagua unafaa katika mtindo huu.

Fanya marudio ya mpango wako kwa ajili ya muundo wa kiusimamizi na mshauri wako au na mkufunzi wa somo hili.

Kuhubiri – Azimio la Mafunzo 1

Kuhubili Kibiblia I: Kuuelewa Ujumbe

Ni nini kusudi la jumla la ujumbe wa kibiblia-yaani, unapofundisha ujumbe wa kibiblia au kuhubiri, ni nini matokeo yunayotakiwa kwa hao wanaousikiliza?

Ni vigezo gani vitatu ambavyo vinagusa endapo au la kama makusudio haya yatapatikana? Jib: (1) Ujumbe, (2) Watazamaji na (3) msemajি.

I. Kujifunza Biblia Kwa Kufata Neno—Msingi Imara

Ni njia ipi bora kuhakikisha kwamba tunatoa ujumbe wa Mungu na siyo mawazo yetu wenyewe?

II. Wazo Kuu la Ujumbe

Ni nini mhubiri mfanisi anachojenga ujumbe kuzunguka kwacho?

Ni nini katika ujumbe kinaunga mkono kisa moja kwa moja au si moja kwa moja?

A. Weka Wazi Wazo Kuu (Kisa)

Inasaidia mara nyingi kueleza wazo la kati la ujumbe kwa kuainisha vitu viwili muhimu: Kichwa na Ujazo.

Ina maana gani kwa kichwa cha ujumbe?

Ina maana gani kwa ujazo wa ujumbe?

Weka mchoro ufuatao ubaoni na wanafunzi wapanda kanisa waujaze.

Aya	Kichwa	Ujazo	Wazo Kuu
Yohana 3:17			
Zaburi 23:1			
Zaburi 67:1			
Rum. 5:8			

B. Amua Kusudi la Ujumbe

Kama umegundua mwitikio au utekelezaji ambao unaamini Bwana anataka kutoka kwenye fungu, Umegundua _____ . Jib. Kusudi la ujumbe.

III. Muundo wa Ujumbe

A. Utangulizi

Ni nini makusudi matatu ya utangulizi wa mahubiri? Jib. Kusalimisha usikivu wa wasikilizaji, Kutoa kichwa cha mahubiri, Kuhusisha kichwa na mahitaji wanayojisikia wasikilizaji.

B. Mwili

Ni nini mwili wa mahubiri. Jib. Yaliyomo au mwili.

Moyo wa ujumbe unatakiwa utoke _____. Kwa nini? Jib. Neno

C. Suluu

Ni nini suluu la ujumbe linachofanya? Jib. Kuweka kwa ufupi na kuita kwa ajili ya kuitikia na kujitoa.

Ni nini vipengele vya suluhu? Jib. Ufupisho au nukuru ambazo zinaleta pamoja wazo kuu; swalii; maombi; na/au mwelekeo maalumu au rufaa kwenye utekelezaji.

D. Vielelezo

Ni nini kusudi la kutumia vielelezo? Jib. Kufanya wazo kuelewaka zaidi au kuwa katika mkazo. Kielelezo kizuri kinatakiwa kitumike wakati wote mda unaporuhusu?

1. Vielelezo vya Kibiblia

Ni vielelezo gani Yesu alitumia?

Ni nini aina ya vielelezo vya kibiblia?

2. Aina za vielelezo visivyo vya kibiblia

Ni nini baadhi ya vielelezo visivyo vya kibiblia? Jib. Matukio ya sasa, ya kihistoria, ya nyumba na uchunguzi wa asili, uzoefu binafsi, au maisha ya kila siku.

3. Masomo ya Kitu

Ni somo lipi la kitu la ufanisi umesoma juu yake, kusikia kutoka kwa wengine au kutumia?

IV. Aina za Ujumbe

A. Wa Kuelekeza-Unatoa ukweli na mafundisho ya kujulisha

Unaelezea mahubiri ya kuelekeza.

B. Kiibada –unatafuta mwitikio wa kiroho

Ni nini kusudi la ujumbe wa kiibada?

C. Kimasimulizi- unajengwa juu ya masimulizi

Ni nini baadhi ya ujumbe wa kimasimulizi katika Biblia?

D. Kikuuliza-unajibu maswali ya ufunguo

Elezea mahubiri ya kikuuliza yanakuwaje? Kama umewahi kusikia mmoja, elezea juu yake.

Kimzunguko au kimstari-kimstari unakwenda wazo hadi wazi, kimzunguko unarudi kwenye wazo kuu
kwa kujirudia.

**Jumbe nyingi ulizowahi kusikia zaidi ni za kimzungukoo au kimstari? Elezea kwa nini
unasema hili.**

Fikiria kuhusu mmoja wa wahubiri bora uliowahi kusikia. Nini tabia ya mtindo wa kuhubiri kwao au
yaliyomo yaliyofanya kuwa ya ufanisi? Watu waliitikiaje kwenye mahubiri yao?

Kwa nini mahubiri yatokane na kujifunza Biblia kwa kufata neno?

Nini kazi ya mahubiri kibiblia? Kuna mifumo tofauti ya kukamilisha kazi hii?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Chagua moja ya kitabu cha injili, na unapokuwa unakisoma, fanya orodha ya vielelezo au somo la kitu
unaloona limetumika.

Chukua chumba katika kota yako au nyumba na angalia kuzunguka ndani yake vitu ambavyo vinaweza
kuwa vya masono ya vitu vya ukweli wa kiroho. Uwe mbunifu. Chunguza hata vitu rahisi
vinavyoweza kuelezea kwa nguvu mawazo magumu ya kibiblia.

Kuhubiri – Azimio la Mafunzo 2

Kuhubiri Kibiblia II: Kuelewa wasikilizaji

I. Mahubiri ya Agani Jipyä

A. Kuhubiri kwa Yesu

Jinsi gani ujumbe wa Yesu ultofautiana wakati wasikilizaji walipokuwa Mafarisayo
ikilinganishwa na walipokuwa wanafunzi?

Ni nini **Mathayo 13:10-15** inatuambia kuhusu kurithi kwa Yesu kwa wasikilizaji?

B. Kuhubiri kwa Petro

Linganisha Matendo 2:17-21 na Matendo 10:34-35. **Jinsi gani ujumbe wa Petro kwa
Wayahudi unatofautiana** na wa kwa Mataifa?

C. Kuhubiri kwa Paulo

Jinsi gani ujumbe wa Paulo kwa Wayahudi wanaoamini unatofautiana na mahubiri kwa wasoamini Mataifa kama ilivyooonyeshwa katika mchoro 2.1? Kwa nini?

Mchoro 2.1 Mahubiri ya Paulo

Aya	Wasikilizaji	Utangulizi	Ujumbe
Mdo 13:16-41	Wayahudi wasioamini Pisidian Antiokia	<ul style="list-style-type: none"> Historia ya zamani ya Waisraeli na nukuru za Agano la Kale 	<ul style="list-style-type: none"> Hitaji la toba Kristo
Mdoa 17:22-31	Mataifa wasioamini huko Atheni	<ul style="list-style-type: none"> Madhabahu yao ya ndani 	<ul style="list-style-type: none"> Kuwepo wakati wote kwa Mungu Kufufuka kwa Kristo
Mdo 20:18-35	Wazee wa kanisa la Waefeso huko Mileto	<ul style="list-style-type: none"> Maisha ya Paulo mionganini mwao 	<ul style="list-style-type: none"> Haja ya Paulo ya kuhudumu Wajibu wao kwenye kundi
Mdo 22:1-21	Mob Myahudi asiyeamini huko Yerusalem	<ul style="list-style-type: none"> Historia ya Paulo kama Mfarisayo na mtesaji wa kanisa 	<ul style="list-style-type: none"> Kukata shauri kwa Paulo (ushuhuda) Misheni ya Paulo kwa Mataifa.
Mdo 26:2-23	Mfalme Myahudi asiyeamini herodi Agripa huko Kaisaria	<ul style="list-style-type: none"> Shukurani kwa Agripa Maisha ya Paulo yaliyopita 	<ul style="list-style-type: none"> Maisha ya Paulo ya nyuma Kukata shauri kwa Paulo Msamaha kupitia Kristo

Mchoro 2.1 II. Kukusudia kwa Wasikilizaji wako wanaolengwa

- A. Ni nini baadhi ya **tabia muhimu za wasikilizaji?** Jib. Umri, ngazi ya kiroho, elimu, mapendeleo, historia ya kibiblia, historia ya kidini, hali ya familia, ajira na kijinsia.

Katika makundi madogo, jadili watazamaji halisi wa kikundi kiini au makanisa ya wajumbe wa kundi kwa misingi ya tabia zilizoorodheshwa hapo juu. Kisha wafanye wajadili mahitaji ya wasikilizaji hawa.

B. Ni nini Mahitaji ya Wasikilizaji—1 Kor 3:2

Ni nini baadhi ya mafungu ya maandiko ambayo yanazungumzia vema mahitaji ya waumini?
 Ni baadhi ya vifungu gani ambavyo vinagusia mahitaji ya wasikilizaji mchanganyiko?
 Ni baadhi ya vifungu vipi vinagusia mahitaji ya wasioamini?

III. Kusaidia Wasikilizaji Kugundua

Kwa nini tujisumbue kuhubiri?

Kwa nini tusiwape tu Biblia na kuwaacha kuisoma?

Jinsi gani unafikiri Paulo alivyolichukulia swala la miungu katika kifungu cha Matendo 17:16-34? Jinsi gani ungekuwa umetoa ujumbe huo katika hali inayofanana?

Ni njia ipi ni bora ‘kuwianisha mlo’ kwenye ujumbe kwa ajili ya kundi mchanganyiko?

Vitu gani unafikiri ni ‘nyama’ na vitu gani ni ‘maziwa’?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Soma nyuma kwenye orodha za tabia kwenye sehemu ya 11. A. kisha tathimini kundi unalohudumu.

Andika maelezo mafupi kufupisha kila maana kadiri inavyohusiana na kundi lako. Kuna tabia nyingine muhimu unayohitaji kuongeza kwenye orodha kuweza kueleza vya kutosha wasikilizaji wako? Nini unachohitaji bado kuendelea kujifunza kuhusu wao ili kuhubiri kwa namna ambayo inakidhi mahitaji yao?

Inayofata, tathimini moja ya ujumbe ambao umehubiri hivi karibuni, au ulioandaa kuhubiri hivi karibuni.

Unaendana na kundi hili? Kwa nini na kwa nini siyo? Jinsi gani unaweza kuurekebisha kuufanya kuendana zaidi, wa kuvutia na kutumika?

Kuhubiri – Azimio la Mafunzo 3

Kuhubiri Kibiblia III: Kujiela Mwenyewe

Ni kwa njia zipi mzungumzaji anagusa kupokea kwetu kwa ujumbe?

I. Maswala ya Kiroho

A. Kwa wewe Mwenyewe

Jinsi gani unaweza kujua lini huwi “wewe mwenyewe?”

Unakuta kuitikia kwa Mungu kwa Musa katika **Kut 4:10-12** kuwa msaada kwako?

B. Toa umakini katika kutembea kwako na Bwana

Jinsi gani unaweza kutumia **1 Tim. 4:16** kwenye kuhubiri kwako?

Ni nini tunaweza kujifunza kutoka **Matendo 4:13** kuhusu kilicho muhimu kwa muhubiri?

II. Maswala ya Kihisia

A. Hofu ya Kuongea kwa Umati

Katika makundi madogo, jadili swala lifuatalo na maswali: (Dakika 15)

Yohana anahofu mbaya sana ya kuongea mbele ya kundi. Kabla hajaanza kuzungumza anakuwa na wasi wasi. Baada ya dakika chache za kuongea mdomo wake unakauka na mikono yake inakuwa baridi na kutoa jasho. Ameshaambiwa kwamba kwa uzoefu hili litapungua. Hata hivyo, hajaona kupungua baada ya mahubiri kadhaa.

Ni nini kinawenza kuwa sababu ya hofu ya Yohana?

Ni baadhi ya vitu gani ungeweza kumshauri Yohana kupunguza hofu yake?

Ni nini anachowenza kufanya kuepuka mkazo ambao hofu inazalisha?

B. Kiburi (1 Tim 3:6)

Ni hatari ipi ya mzungumzaji aliye na kiburi? Jinsi gani kiburi kinajionyesha chenyewe kwa mzungumzaji?

III. Maswala ya Kimwili

A. **Sauti**—(1) ukubwa, (2) Kusikika kwa sauti (3) Matamshi, (4) Wepesi na Uharaka, (5) Rithisha Sauti Yako Kwenye Kusikika kwenye Chumba. Ni ipi kati ya tabia hizi za sauti unaiona kuwa ngumu zaidi? Na ipi ni muhimu zaidi?

B. Muonekano—(1)Uvaaji, (2) Mkaao, (3) Ishara

Ni ipi kati ya tabia hizi za muonekano unakuta ni vigumu kuifanya vema? Na ipi muhimu zaidi?

C. Usomaji Kiufafanuzi

Elewa fungu kwanza. Angalia kusudi lake. Kamata hisia za masimulizi au mwandishi.

Kama zoezi la pekee, “Fikiria mse maji mfanisi wa umma uliyewahi kumsikia.

Mpe kiwango mtu huyo kama dhahili, nzuri, inatosha au hafifu kwa misingi ya kila moja ya vitu kwenye “sauti” na Muonekano”

Kulikuwa na maeneo ya “sauti” au “Muonekano” ya mse maji mfanisi uliyemuwekea kiwango ambayo yamemfanya mfanisi hasa hasa? Yalikuwa nini na kwa nini yalikuwa ya ufanisi?

UTEKELEZAJI WA AZIMIO

Uwe na rafiki atumie kanda ya kurekodia (au video ya kamera, kama una moja) kukurekodi unapotoa ujumbe. Kisha unapokuwa unarudia kanda, tathimini matumizi yako ya sauti kufuatana na kubadilika badilika kulikotolewa katika somo hili. Kama unatumia video, jifunze muonekano wako na lugha ya mwili vile vile. Kama una kanda tu muombe rafiki yako anayerekodi aangalie vitu hivi na kukutathimini.

Familia – Azimio la Mafunzo 3

Huduma kwa Familia : Warsha

Mifano iliyotolewa hapa inatumika mara chache kusisimua majadiliano juu ya hitaji la kutafuta uwiano kati ya huduma ya mpanda kanisa na ndoa na familia. Tafadhalii jisikie huru kutumia mifano yako mwenyewe na maswali ya majadiliano lakini hakikisha majadiliano yako yanagusia kwenye maswala kama vile uongozi wa kitumishi, utatuzi wa migogoro, kufanya majadiliano sahihi nyumbani, njia zinazofaa za kuonyesha upendo kwa mwenzi wa mtu, kukubali udhaifu wa mwenzi wako na uwezo, n.k. Kiuangalifu jiandae kwa ajili ya kipindi hiki kwa kusoma muonekano wa mambo na kisha anzisha mda wa somo lako kufuatana na maswala ambayo yanansumbua wafunzwa wako. Mfuatano wa mambo na maswali yaliyotolewa yanaweza au yasiweze kutosha kukidhi mahitaji ya mandhali yako maalumu. Katika hali hii, jisikie huru kuanzisha mifano yako mwenyewe na maswali.

Gawanyika katika makundi madogo mwanzoni mwa mda wa somo. Kila kundi linatakiwa kuwa na kundi moja tu la Muonekano wa mambo.

Pata kanuni za kibiblia ambazo zingeweza kutumika kwenye hali.

Wakati wa mwisho wa mda wa kikundi kidogo, kila mmoja akusanyike kama kundi moja kubwa na kila kundi litoe liliyopata.

I. Muonekano wa Kwanza—James na Luba

Akiwa ametikiswa na kuyumba yumba kwa treni, James alipumzika chini kwa kukaribisha usingizi wa usiku. Wakati zimekuwa siku tano za kazi nyingi wakati wa semini ya mafunzo, alikuwa ametiwa moyo na kile alichokuwa amejifunza na ushirika wa wengine walio na haja sawa naye: kuanzisha makanisa mapya. Kumekuwa na umoja wakati wa semina. Kila mmoja alielewa mahangaiko yake na kusumbuliwa kwa kuwa wote walikuwa katika hatua ya awali ya kuanzisha makanisa. Mda wao wa maombi ulikuwa wa kiibada na kuweshewa.

James alipochukuliwa na usingizi, akinuia kuendelea kwa huduma yake ya upandaji kanisa, alijisikia amani safi na hisia zilizorejezwa za kuwepo kwa nguvu ya Mungu katika maisha yake. Asingesubiri mawazo yake mapya na timu yake ya upandaji kanisa na kuanza kuyaweka katika huduma yake.

Luba, karibia katika mda sawa ambaa James alikuwa amechukuliwa na usingizi, alikuwa kati kati ya msiba mkuu wa familia nyingi tangu kuondoka kwa James. Alipowafungia yeye na mtoto mdogo wa James (mtoto wa kike wa miezi 8) alijisikia kuwa na wazimu. Homa ya mafua ikawa imewapiga watoto wote watatu kwa siku mbili zilizopita na sasa mtoto Katiya alikuwa na homa kali na amekuwa akitapika. Luba alikuwa amechoshwa. Kuendelea kwa hitaji la watoto wake na kusafisha kusikoisha kwa uchafu unaotokana na homa ya mafua kulikuwa kumemfikisha mwisho wa nguvu zake kimwili.

Lakini homa ilikuwa ya mwisho katika matatizo kadhaa tangu James alipoondoka. Tofauti na kazi za ziada ambazo zililetwa na kuondoka kwake, Friji yao ilikuwa imeharibika na kuvuja kwa dari kulikuwa kumeharibu baadhi ya ukuta wa seburenii wakati wa mvua kubwa ya mwisho.

Wakiwa wameishi katika mji huu mgeni kwa miezi michache, hakuwa na wa kukimbilia au hata kuongea naye. Alikuwa akikutarajia kurudi kwa James. Msaada wake ungekubaliwa, lakini hata zaidi ya hilo alitaka kuzungumza na mtu kuhusu mizigo ya moyo wake na nafsi inayohusiana na kuishi eneo la porini mbali na familia yake na marafiki na mtindo rahisi wa maisha.

James na Luba waliposalimiana katika mlango wa mbele walikuwa wamefurahi sana kuonana. Hakuweza kusubiri kuzungumzia kuhusu matukio ya wiki iyopita lakini kulikuwa na matatizo ya ghafla ambayo yalihitaji usikivu wa James.

MASWALI YA KUFIKIRIA

1. Ni vitu gani nya mara moja ambavyo James angefanya kufanya hali kuwa bora?
2. Jinsi gani James ataitikia kwenye hali anayokuta nyumbani?
3. Tafadhali eleza unachofikiri James atataka kuzungumzia wakati yeye na Luba watakapokaa chini kwa ajili ya mazungumzo.
4. Ni aina ani ya mzigo Luba anaweza akawa anabeba ambayo alitaka kushirikisha mtu mwingine?
5. Huduma ya James inamtaka kuwa mbali na nyumbani mara kwa mara- wakati mwingine kwa mda wa wiki nzima. Jinsi gani anaweza kuzuia kutokea kwingine kwa kuchosha kama huko?
6. Jinsi gani anaweza kumtia moyo kujiona mwenyewe kama mshiriki wake katika huduma?
7. Jinsi gani mpanda kanisa mwenye familia anavyoonyesha mda kiasi gani anahitaji kutunza/kuweka pembedi kwa ajili ya kuangalia mahitaji ya familia yake?

II. Muonekano wa Pili—Anjurea na Robert

Anjurea alikuwa akifurahia kuhusu baba mchanga ambaye mme wake, Robert, alikuwa ndiyo amemuongoza kwa Bwana. Alikuwa na furaha sana kwa ajili ya Robert kwa sababu alikuwa akitumiwa sana na Bwana. Katika miezi sita iliyopita kanisa mpya lilikuwa limekua kutoka familia ya wenzi mpaka familia 15. walikuwa wametiwa moyo katika huduma hii lakini Anjurea alikuwa bado na usumbu unaojirudia na fikira. Alikuwa amemwambia Robert juu ya hitaji lake la kuzungumza lakini ilionekana kana kwamba alikuwa na kazi nyingi sana mara zote na huduma yake kiasi kwamba hawakupata mda wa kuzungumza. Alirudi nyumbani kila jioni akiwa amechelewa sana na kuchoka sana. Alisema kuwa wangeongea wakati ambao atakuwa na usikivu, lakini tena alikuwa akiamka na kutoka nje ya nyumba asubuhi sana kwenda kwenye mikutano fulani au kuzungumza na mkata shauri mpya au kufundisha darasa katika moja ya mkutano wa vikundi kiini kwenye ujirani wao. Tofauti ya usumbu wa awali, alikuwa anaanza kujisikia vivu. Huduma hii ya upandaji kanisa ilikuwa inageuka kumeza upendo wote wa Robert ambao ulikuwa ukichukua nafasi yake katika maisha yake. Alikuwa akijisikia vitu ambavyo hakutaka kujisikia. Alitaka kuwa msaada kwa Robert na huduma yake. Huko kulikuwa kujitoo kwake kwa Bwana na kwa mme wake. Lakini alijisikia kuachwa sana. Huu ulikuwa mji ambao haukuwa na kanisa kabla yao kuja na mpaka hivi karibuni kulikuwa hakuna waumini. Sasa kulikuwa na badhi ya wanawake waliokata shauri waliokuwa wakifuashwa lakini kamwe wasingeweza kuelewa maisha yake kama mke wa mchungaji. Alitaka kujisikia kana kwamba ni sehemu ya mchango kwa huduma ya Robert, lakini mpaka kufikia hatua hii hakuwa amehusishwa na hakuwa ameombwa kuhusika. Atafanya nini kumfanya Robert kupunguza nya kutosha kuzungumzia mizigo hii moyoni mwake?

MASWALI YA KUFIKIRIA

1. Kutoka katika ukweli wa hadithi inaonekana kwamba Robert alikuwa akiwasiliana na Anjurea juu ya mahitaji yake kama mke na mama?
2. Unafikiri Robert alikuwa akimuhusisha Anjurea katika huduma yake ya upandaji kanisa? Kulikuwa na ushirikiano na umoja katika maisha yao?
3. Katika njia zipi Robert anashindwa kama mme?
4. Ni ushauri gani wa vitendo unaoweza kushauri ambao unaweza kumsaidia Robert kuwa mzuri katika kuwasiliana na mke wake?
5. Nini unachowenza kusema kuhusiana na “uiwiano” katika ndoa hii?
6. Jinsi gani Robert anaacha nje Waefeso 5:25-26?
7. Jinsi gani Robert anaweza kumhusisha Anjurea kiufanisi katika huduma yake?